LAURENT GOUNELLE

De la autorul fenomenelor literare
Omul care voia să fie fericit
Ziua în care am învățat să trăiesc

ÎȚI PROMIT LIBERTATEA

FICTION CONNECTION

TREI

LAURENT GOUNELLE

De la autorul fenomenelor literare
Omul care voia să fie fericit
Ziua în care am învățat să trăiesc

ÎȚI PROMIT LIBERTATEA

FICTION CONNECTION

TREI

LAURENT GOUNELLE

De la autorul fenomenelor literare
Omul care voia să fie fericit
Ziua în care am învățat să trăiesc

ÎȚI PROMIT LIBERTATEA

FICTION CONNECTION

TREI

LAURENT GOUNELLE

De la autorul fenomenelor literare
Omul care voia să fie fericit
Ziua în care am învățat să trăiesc

ÎȚI PROMIT LIBERTATEA

FICTION CONNECTION

TREI

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Laurent Gounelle

Îți promit libertatea

Traducere din franceză de Diana Alina Ene

3
TREI

Editori:

Silviu Dragomir

Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:

Magdalena Mărculescu

Redactare:

Carmen Botoșaru

Design copertă: Faber

Foto copertă: Julie de Waroquier

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Mirela Voicu

Corectură:

Oana Apostolescu

Irina Botezatu

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea

recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Editura Trei SRL.

Titlul original: Je te promets la liberté

Autor: Laurent Gounelle

Copyright © Calmann-Lévy, 2018

Copyright © Editura Trei, 2019 pentru prezenta ediţie

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București

Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20

e-mail: comenzi@edituratrei.ro

www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-0718-6

ISBN (epub): 9786064019042

„Singura călătorie autentică, singura baie de Tinereţe, n-ar fi să ne îndreptăm spre peisaje noi, ci să avem alţi ochi, să vedem universul cu ochii altuia, a o sută alţii, să vedem cele o sută de universuri pe care fiecare din ei le vede, care este fiecare din ei; astfel de lucru îl putem face cu un Elstir, cu un Vinteuil, cu semenii lor, zburăm cu adevărat din stele în stele.“[1]

Marcel

Proust

[1] În căutarea timpului pierdut, Captiva, vol. 5, traducere de Eugenia și Radu Cioculescu, Editura Leda, București, 2008, p. 246. (N.r.)

Lui Zabeth și lui Edmond

1

Lyon, Franța, 8 decembrie 2017

O după-amiază blândă de toamnă.

Cheiul Ronului se destindea sub o ceață ușoară, scăldat în lumina palidă a soarelui la apus. Nicio adiere de vânt prin ierburile sălbatice de pe pajiștile pustii din jur, colț de natură neverosimil la câteva aruncături de băț de centru.

Mulțimea se înghesuia în spatele barierelor metalice dispuse de-a curmezișul cheiului, cincisprezece metri mai încolo. Cu legitimația de presă în mână, Sam Brennan reușise să se strecoare chiar lângă cea spre care erau îndreptate toate privirile, Sybille Shirdoon, pe care o cunoscuse cu ocazia unui interviu făcut cu zece ani în urmă, la puțin timp după ce se angajase la Newsweek. Încă de atunci fusese detașat în Europa și, în momentul de față, alerga dintr-o țară într-alta, urmărind evenimentele culturale ori realizând reportaje despre subiectele de fond. Profita de cea mai mică ocazie pentru a reveni în Franța, a cărei limbă o vorbea fluent.

În săptămâna aceea, absența unor subiecte fierbinți îl adusese în Lyon pentru a acoperi evenimentul anual ce atrăgea mereu mai mulți oameni din toate colțurile Europei. Lyon, Lugdunum pe vremea romanilor, fortăreața lui Lugus, zeul luminilor… În seara respectivă, orașul se pregătea să celebreze tocmai acele lumini, ca de fiecare dată în ultimii o sută cincizeci de ani. În mod tradițional, lyonezii așezau lumânări la ferestrele caselor în fiecare seară de 8 decembrie, oferind orașului mici ofrande luminoase ce străluceau tremurător în noapte. Luminile colorate ce marcau monumentele accentuau și ele atmosfera atât de specială în care se scălda orașul în acea seară.

Cu câteva ore în urmă primise un telefon de la Jennifer, asistenta lui de la redacție.

— Sam, mai ești în Lyon?

— Da, bineînțeles.

— Imaginează-ți că și Sybille Shirdoon.

— Shirdoon e aici?

— Am informația de la o prietenă de la CNN, care are exclusivitate pentru televiziune. Sybille Shirdoon va asista la ridicarea vaporului-restaurant pe care și-a început cariera. Elicopterul CNN-ului o va duce acolo, pe chei, la orele 17.

— Cum adică „ridicarea“?

— Se pare că vaporul a zăcut pe fundul Ronului vreme de cincizeci de ani, dar edilii s-au hotărât să dragheze fluviul, așa că-l vor scoate de-acolo. Primăria a avut ideea să-i transmită informația atașatului de presă al lui Shirdoon, iar ea a decis să vină să asiste, în ciuda recomandărilor medicului.

— OK, mă duc și eu.

— Cu puțin noroc, o să fii singurul reprezentant al presei scrise.

Bătrâna doamnă fusese instalată într-un fotoliu foarte mare stil Ludovic al XV-lea, tapițat cu catifea roșie, restaurat de casa Starck. Tronând în felul acela pe chei, avea un aer regal. Vârsta înaintată și slăbiciunea fizică nu-i știrbeau nimic din charismă, din incredibila aură pe care persoana ei o degaja.

Considerată multă vreme una dintre cele mai influente femei din lume, Sybille Shirdoon avusese un parcurs extraordinar, o viață absolut ieșită din comun. Metisă născută dintr-o mamă franțuzoaică și un tată etiopian din Djibouti, se făcuse cunoscută drept cântăreață și avusese o prestigioasă carieră internațională, înainte de a deveni actriță. Ridicată în slăvi în lumea întreagă, având Hollywoodul la picioarele ei, nu fusese un star ca oricare altul. Neluându-se niciodată în serios, fusese întotdeauna extrem de libertină în toate privințele: față de producători, de presă, în legătură cu imaginea sa, chiar și cu succesul. De altfel, nu fusese tot ea cea care, chiar dacă la apusul carierei, se retrăsese din luminile rampei pentru a se dedica creării unei fundații ce susținea educația copiilor din lumea întreagă? O fundație umanitară în adevăratul sens al cuvântului, nu ca altele, create de diferite staruri care le foloseau doar să se pună pe ele în valoare, ori care traversau planeta în jet-urile lor ultrapoluante pentru a denunța încălzirea globală.

Shirdoon fusese, dimpotrivă, impresionant de integră și coerentă. Un număr uriaș de donatori, particulari și firme, o sprijiniseră în finanțarea unor proiecte fantastice, în toată lumea.

Sam așteptă ca reporterul de la CNN să-și încheie interviul, apoi se întoarse la rândul său spre ea și se prezentă.

— Nu știu dacă vă mai amintiți de mine.

— Ba sigur că da! Mi-ați luat un interviu la Congresul fundației din 2008.

Sam zâmbi. De obicei, cu cât mai celebri erau oamenii, cu atât mai puțin îi băgau în seamă pe ceilalți.

În fața lor se înălța o macara portuară impunătoare care se ițea dintr-un halou de ceață, în lumina soarelui crepuscular. Ridicată pe șenile, cu enormele sale roți suspendate în vid, părea un scarabeu uriaș de metal aureolat de pete de rugină.

Un grup de bărbați cu căști galbene pe cap se adunase în preajma ei. Unii vorbeau, alții se uitau la apele întunecate ale fluviului. Așezați pe marginea din perne pneumatice a unui Zodiac, scafandrii ale căror costume negre luceau în penumbră își ridicară buteliile de aer pe spate, apoi se dădură peste cap în apă. Fluviul îi înghiți tăcut.

— Acoperiți-vă bine, îi zise lui Sybille Shirdoon o femeie care stătea cu ochii pe ea cum păzești laptele să nu dea în foc.

O infirmieră, poate.

Aceasta îi întinse un șal pe care protejata ei îl respinse cu un surâs.

Când motorul macaralei se puse brusc în mișcare cu un huruit surd, mulțimea tăcu dintr-odată și toate privirile se îndreptară spre suprafața apei.

Un bărbat în impermeabil gri, care părea șeful operațiunilor, dădu ultimele instrucțiuni.

Camera de la CNN filma.

Sybille Shirdoon părea senină, destinsă, dar ochii ei încă tineri începură să strălucească mai tare în momentul când epava prinsă cu lanțuri începu să iasă încet din apele mohorâte ale fluviului, ca o balenă enormă prinsă în plasă, ridicându-se în toată splendoarea ei într-o ultimă încercare de a scăpa de urmăritori.

Lanțurile gemură sub greutate. Mirosea a lemn ud și a ierburi acvatice.

La câțiva metri în spate, infirmiera urmărea neliniștită emoția crescândă a celei pe care fusese însărcinată s-o supravegheze.

— Stop! zbieră bărbatul în impermeabil la macaragiu, ridicând brațele.

Fotograful de la Newsweek intră în acțiune, luând instantanee ale epavei cu Shirdoon în prim-plan.

Câteva minute mai târziu, nava plină de mâl stătea suspendată deasupra cheiului, apoi macaraua începu s-o coboare încet, până ajunse să se odihnească pe niște traverse mari de lemn. Lanțurile eliberate de povară mai zdrăngăniră câteva momente. Apoi huruitul motorului se opri și, în liniștea care se lăsase, vaporul păru și mai impresionant.

Sam pândea reacțiile bătrânei doamne, vizibil emoționate, care fixa în tăcere enorma carcasă.

El se apropie și mai mult și se ghemui lângă ea, ajungând la înălțimea ei.

— O recunoașteți, doamnă Shirdoon? întrebă el aproape în șoaptă.

Ea surâse, fără să scape vaporul din ochi, apoi confirmă încet.

Sam ghici că era asaltată de mii de amintiri și de gânduri și, deși ardea de nerăbdare s-o bombardeze cu întrebări, voia să-i respecte emoția, n-ar fi putut să-i fure acel moment atât de vizibil de important pentru ea.

Așteptă deci câteva minute înainte de a începe.

— Așadar, zise el, acolo v-ați început cariera de cântăreață.

Sybille Shirdoon zâmbi, dând din cap.

— Nu, n-aș putea spune că a fost chiar așa!

— Nu ați dat primele concerte acolo?

Ea scutură din nou din cap.

— Nu. Dar cu siguranță că viața mea s-a schimbat începând de-acolo.

Infirmiera nu-l scăpa din ochi, ca și cum ar fi fost gata să sară la el la cea mai mică mișcare greșită. Fotograful mitralia.

— Ați putea să-mi spuneți mai multe?

— Era la începutul anilor 1960. În o mie nouă sute… șaizeci și patru, mai exact. Lucram pe acest vapor. Era un vas-restaurant cu piano-bar și seara se organizau concerte. Eram însărcinată cu supravegherea micii echipe care lucra la bord. Nu mi-a ieșit prea bine… Și totuși, fără această experiență dezastruoasă, viața mea n-ar fi luat întorsătura pe care o știți.

Începu să tușească, o tuse urâtă. Sam nu se putu abține să nu arunce o privire îngrijorată spre infirmieră și, când privirile li se încrucișară, regretă gestul: ea se îndreptă de spate și el avu impresia că, fără să vrea, îi amintise brusc de misiunea ei.

În acel moment, șeful operațiunilor se apropie de Shirdoon. Impermeabilul gri îi era stropit de noroi.

— Doamnă, zise el, oamenii mei vor urca la bord. Bineînțeles că nu vă putem cere să vă aventurați și dumneavoastră: părți întregi se pot prăbuși, sper că înțelegeți…

— Sigur că da.

— Dar o să facem un filmuleț al vizitei pe care vi-l vom da mai târziu, doriți?

— Fantastic!

— Există vreun loc pe care vreți să-l filmăm în mod special, dacă reușim, desigur?

Ea reflectă câteva secunde scuturând încet din cap, apoi o luminiță i se aprinse în ochi.

— Mi-ar plăcea să văd pianul, ori ce-a mai rămas din el, dacă n-a fost complet distrus în toți acești ani sub apă…

Tipul făcu o grimasă elocventă.

— Foarte bine, o să transmit cererea. Unde se găsea?

— În salonul ce servea drept loc de recepții. Un pian cu coadă, negru. N-aveți cum să-l ratați.

— Atunci așa rămâne, zise bărbatul îndepărtându-se.

Tăcut, Sam se uită la ea o vreme.

— Am impresia că acel pian semnifică ceva pentru dumneavoastră…

Ea confirmă gânditoare, cu un ușor zâmbet nostalgic pe buze.

— A fost martorul coborârii mele în infern, dar și al învierii mele. Și apoi, acompaniată de timbrul său, am îndrăznit pentru prima dată să cânt ceva pe o scenă. N-a fost un concert propriu-zis, dar acolo a început… Grație unui tânăr pianist. Era irlandez, ca dumneavoastră, presupun. În fiecare seară, după plecarea clienților, cânta o piesă compusă de el. Una foarte sentimentală, melancolică…

Sam remarcă lacrimile ce începuseră să-i încețoșeze ochii.

Infirmiera se agită, încruntată și uitându-se ostentativ la ceas.

— Cum îl chema? întrebă Sam.

Tăcere.

— Jeremy Flanagan. Ulterior am pierdut legătura. Mulți ani mai târziu, o prietenă mi-a spus că l-ar fi văzut într-un piano-bar din New York. Am sunat și-am încercat să dau de el, dar tocmai plecase de-acolo fără să lase vreo adresă. Așa e viața, nu ne facem niciodată timp să le mulțumim celor care au jucat un rol crucial în existența noastră, chiar fără să bănuim… Grație acelui pianist am avut eu curajul să cânt. Și asta pentru că mi-a spus o frază. Una singură. Și foarte simplă, dar spusă la momentul potrivit: „Poți s-o faci“. Aveam nevoie să aud așa ceva. Aveam nevoie de o încurajare, de acea undă verde. Acele patru cuvinte au fost decisive pentru mine.

— Ați putea spune că acel bărbat se află la originea debutului dumneavoastră în domeniu?

Ea dădu din cap.

— N-aș putea spune chiar sută la sută, dar cu siguranță a contat.

Sam văzu două persoane urcându-se pe puntea epavei.

— De fapt, adăugă ea după un moment de tăcere, altă persoană a făcut totul posibil. Un alt bărbat.

— Un alt bărbat?

Femeia zâmbi îndelung, ca absorbită de propriile fantasme, înainte de a răspunde.

— Un bărbat misterios. Foarte misterios… și care a rămas așa până azi, cincizeci de ani mai târziu…

Sam adulmecă o pistă interesantă.

— Povestiți-mi tot…

— Oho… să nu exagerăm… ne-ar lua o grămadă de vreme. E o poveste lungă…

Spunând acestea, actrița căzu pradă încă unui acces de tuse ce părea să nu se mai sfârșească.

Infirmiera se ridică dintr-o singură mișcare:

— O să ne oprim aici, domnule Brennan.

— Dar, nu… de-abia am început.

— E vorba de o discuție care s-ar întinde pe mai multe ore. Absolut exclus!

— Chiar…

— Nu insistați, vă rog. Haideți, Sybille. O să vă odihniți puțin în cort înainte de plecare.

Acestea fiind spuse, prinse brațul bătrânei doamne care se străduia cu greu să-și calmeze tusea și o ajută să se ridice.

— Odihniți-vă cât aveți nevoie, zise Sam pe cel mai încurajator ton posibil. Vom relua discuția în liniște, când vă veți simți pregătită.

Le privi îndreptându-se spre un cort cu însemnele heraldice ale orașului, amplasat puțin mai încolo, pe chei.

Cincisprezece minute mai târziu, șeful operațiunilor se prezentă la intrare. Sam se apropie în grabă și-i dădu o carte de vizită.

— Sam Brennan de la Newsweek.

— Jacques Verger.

I se dădu voie să intre în cort și Sam se strecură și el înăuntru.

Sybille Shirdoon stătea într-un fotoliu așezat lângă patul de campanie în care probabil se odihnise o vreme.

— Am deja primul film, zise Verger fluturând tableta. Pe de altă parte, n-am reușit să găsim pianul. Probabil că a fost luat de apă, după ce s-a spart.

— Ați făcut tot ce-ați putut, răspunse Sybille zâmbind.

Dar Sam ghici tristețea ascunsă în spatele acelui zâmbet. Văzu și el filmul de pe tabletă împreună cu ceilalți, uitându-se peste umărul infirmierei. Interiorul vaporului era devastat în întregime. Pereții erau acoperiți de mâl, alge și de tot felul de plante acvatice ce atârnau patetic peste tot. Puteai observa o primă cabină aproape goală, o a doua sufocată de mobilă spartă. Se cobora apoi pe o scară foarte întunecată ale cărei trepte acoperite de mâl abia se mai zăreau, se intra într-o cămăruță ce trimitea vag la o cabină-dormitor, apoi într-o vastă sală a mașinilor complet acoperite de nămol, cu aluri apocaliptice. După aceea camera urca înapoi scara, până la un post de comandă tapisat cu ierburi vâscoase. Urma un culoar în penumbră ce dădea într-o sală mare. Puteai recunoaște un bar vechi, acoperit de nămol, mese și scaune dărâmate, hublouri lipsă ori blocate de aluviuni. Câțiva pești prizonieri se zbăteau cu disperare pe podeaua putredă.

Sam o urmărea cu coada ochiului pe Sybille care privea, absorbită, imaginile dezastrului.

Când filmul se termină, toți rămaseră tăcuți, într-o atmosferă de plumb.

Sam se hotărî să spargă gheața.

— Mi-ar plăcea mult să vă iau un interviu despre viața dumneavoastră la bordul acestui vapor. Aș vrea să-mi povestiți despre acel episod din existența dumneavoastră. Și, mai ales, m-ar interesa să aud povestea despre bărbatul misterios pe care l-ați amintit…

Așa cum se temea, îi răspunse infirmiera. Ar dura ore, îi reaminti ea, deci era absolut imposibil. Ar fi fost necesar ca interviul să se desfășoare eșalonat, în mai multe zile, doar că era exclus ca doamna Shirdoon să doarmă în altă parte decât în casa ei din Como. Starea de sănătate nu i-o permitea etc., etc., etc.

Sam nu mai insistă.

Reporterului de la CNN i se permiseră câteva întrebări rapide.

Un sfert de oră mai târziu, rotorul elicopterului se puse în mișcare în

timp ce elicele începură să spintece aerul, răspândind un miros puternic de kerosen.

Sybille Shirdoon îi salută călduros pe Sam și pe reporterul de la CNN, făcu câteva semne cu mâna spre mica adunare din spatele barierelor metalice și urcă la bordul aparatului.

Zgomotul se intensifică și elicopterul se ridică încet, după care se roti și-și luă zborul spre cerul cețos al acelei după-amiezi de decembrie.

Un muncitor în salopetă plastifiată galbenă și încălțat cu cizme albastre spăla vasul cu furtunul. Mâlul cu miros fetid curgea ușor de pe coca, lăsând vederii, pe porțiuni, culoarea cândva verde. Numele vaporului apăru și el, scris cu litere care fuseseră probabil aurite: PygmaLyon.

Sam se apropie și-l interpelă pe șeful operațiunilor:

— Domnule Verger, aș vrea să vizitez vasul împreună cu fotograful, pentru Newsweek.

Jacques Verger clătină din cap.

— Imposibil, n-am securizat încă zona.

— Credeți că am putea intra mai târziu?

— Poate…, dar nu vă promit nimic.

— Aveți cartea mea de vizită. Sunați-mă, dacă va fi posibil.

— Contați pe mine.

* * *

Como, Italia, 5 ianuarie 2018

Sam trânti ușa taxiului, cu capul cât o baniță. Regreta amarnic faptul că la urcare îi strecurase șoferului câteva cuvinte în italiană. După asta, tipul profitase de ocazie și vorbise non-stop tot drumul. Era de neoprit.

Sam privi ușurat Fiatul alb ce se îndepărta pe drumul mărginit de

chiparoși.

Liniștea îl învălui binecuvântată, abia întreruptă de ciripitul păsărilor.

Poarta neagră din fier forjat se ițea pe ici, pe colo din vegetația luxuriantă, nelăsând vederii nicio construcție. Cerul era de un albastru de topaz și, chiar dacă aerul era puțin rece, puteai să crezi că venise primăvara. În ajun, stătuse sub cerul cenușiu al Londrei. O altă planetă.

Își anunță prezența la videofon. Poarta se deschise și el înaintă pe o alee flancată de rododendroni, dafini și azalee.

Își scoase aparatul de fotografiat și făcu câteva poze. De data aceasta, preferase să nu vină însoțit de un fotograf, pentru a păstra discreția.

Se scursese aproape o lună de când vaporul fusese scos la lumină.

La doar o oră după ce se despărțise în Lyon de Sybille Shirdoon, primise un telefon de la Jacques Verger.

— Mi-am permis să vă sun pentru că mi-ați lăsat cartea de vizită.

— Da, sigur. Ce s-a întâmplat?

— Tocmai am găsit pianul.

Pianul.

Prea târziu pentru fotografia unei emoționante regăsiri…

— Nu era în salonul mare, precizase Verger, ci într-o altă cameră. A fost de altfel un noroc chior, pentru că e vorba despre o cabină etanșă, poate una de supraviețuire. Vaporul a fost probabil construit pentru a naviga pe mare, nu pe un fluviu. Pe scurt, pianul a rămas într-o pungă de aer, nu a fost udat și se pare că e într-o stare bună.

— Incredibil!

— Mai e ceva uimitor.

— Ce anume?

— Nu mai are coarde.

— Deloc?

— Deloc. Când l-am deschis era gol. Avea doar un strat de praf pe… placa de lemn din interior.

— Placa de rezonanță.

— Da.

— Ciudat!

— De fapt, nu chiar. Pare incredibil, dar e normal. Punga de aer n-a putut împiedica și umiditatea. Coardele au ruginit probabil și, cu timpul, s-au transformat în pulbere. Gândiți-vă că vasul a stat mai bine de cincizeci de ani sub apă…

— Bun. Oricum, puneți-l deoparte, la adăpost. O să vedem ce e de făcut.

Dar Sam nu mai luase nicio hotărâre legată de acest subiect.

Parfumul puternic al unei mimoze îl readuse în prezent. Era atât de frumos să vezi acea explozie de flori galbene în mijlocul iernii! Fascinanta Italie…

Amânase vizita la expoziția Raphael de la Academia Carrara din Bergamo, pentru a ajunge la Como, la o distanță de o oră cu mașina.

Vila lui Sybille Shirdoon apăru brusc în față, odată cu lacul de un albastru-închis pe malul căruia fusese construită. O vilă veche, frumoasă, dar fără pretenții, cu fațada văruită într-un ocru interesant nuanțat, cu pietre vechi ce subliniau muchiile zidurilor și contururile ferestrelor, încununată cu un acoperiș din țiglă. Pinii seculari, ușor înclinați, păreau să-i facă reverențe. Câteva camelii erau deja în floare.

Te simțeai transportat în secolul al XIX-lea, pe vremea când vilele din jurul lacului Como erau refugiul artiștilor epocii romantice. Fantomele lui Liszt ori Verdi păreau gata să apară dintr-un moment în altul.

Îl primi o tânără fermecătoare, o brunetă zâmbitoare, cu părul prins în coadă de cal și ochii foarte albaștri. Vorbea franceză cu un accent irezistibil. El se simți ușurat că nu era obligat să se întâlnească din nou cu infirmiera cu aer de câine de pază.

— Cum vă numiți?

— Giulia, îi răspunse ea cu un zâmbet luminos.

Tânăra îl instală pe terasă, o terasă drăguță, pavată, încadrată de

portocali plantați în ghivece mari de ceramică.

Sybille Shirdoon nu întârzie să i se alăture, de la început extrem de primitoare. I se păru mai destinsă decât în Lyon. Giulia îi servi cu cafea fierbinte și cu macarons de ciocolată, pe o măsuță joasă.

— Deci insistați să vă povestesc viața mea la bordul lui PygmaLyon și întâlnirea cu acel bărbat misterios despre care v-am vorbit data trecută, zise ea, adresându-i un zâmbet complice.

— Chiar așa.

Ea îi făcu semn să se așeze pe unul dintre fotoliile de răchită albă, împodobite cu perne mari, de un albastru-deschis.

— E o poveste lungă, așa cum v-am mai spus…

Bătrâna doamnă îi mulțumi Giuliei, care se întoarse în casă. Sam luă ceașca în mână, privind-o cu atenție pe Sybille. Un calm absolut se degaja din toată ființa ei. Cu zâmbetul pe buze, femeia se așeză și se întoarse visătoare spre lac. Ce privire luminoasă!

— În secunda în care l-am întâlnit pe acel bărbat, mi-am dat seama că intuia despre mine lucruri pe care nici eu nu le știam.

Tăcu o vreme, cu privirea pierdută în depărtări.

Sam bău încet o gură de cafea, fără s-o piardă din ochi pe Sybille.

— M-a ajutat să descopăr un secret… care mi-a bulversat întreaga existență. Un secret pe care aș fi vrut să-l dezvălui lumii întregi după aceea, pentru ca oamenii să profite de el așa cum am făcut eu, dar el nu mi-a permis.

Sam nu zicea nimic, ferindu-se să facă cel mai mic gest. Tot ce-și permise a fost să inspire aerul pur pe care primele flori ale anotimpului îl nuanțau cu un parfum delicat.

— Acel secret mi-a dezvăluit într-o anumită măsură cheia existenței mele, zise ea cu o voce așezată. Cheia cu care mi-am descuiat inhibițiile, spaimele, temerile. Cheia spre sufletul meu, spre desăvârșire. Dar, înainte de toate, acel bărbat și secretul său au făcut din mine o ființă liberă…

Ochii lui Sybille încă erau întorși spre lac, dar Sam intui că în realitate priveau mult mai departe, dincolo de lac și de munții care îi

înconjurau. Era în altă parte, în alt timp…

2

Lyon, 14 iunie 1964

Era timpul să mă trezesc.

Alarma sunase scurt.

M-am forțat să întredeschid ochii, ca să verific ce oră arăta ceasul deșteptător. Un Jaz electric, primul model din marca asta, un cadou de la Nathan, partenerul meu, pentru aniversarea de treizeci și două de primăveri.

Buimăcită încă de somn, mi-am strecurat mâinile sub pernă, savurându-i moliciunea, și-am inspirat o ultimă dată aerul călduț de sub plapumă.

Curaj!

M-am ridicat și, simțind răcoarea din cameră, mi-am reprimat un frison. Lângă mine, cu părul lui negru răspândit pe perna albă, Nathan dormea încă bușteан. M-aș fi ghemuit lângă trupul lui cald.

Mai poate dormi un sfert de oră, lasă-l în pace.

M-am strecurat fără chef afară din pat și am dezactivat alarma, programată să mai sune o dată după cinci minute. Chiar că nu-mi lipseau vechile ceasuri mecanice.

Am căutat cu picioarele papucii de casă, dar nu i-am găsit decât pe-ai lui Nathan. Ca să nu-l trezesc aprinzând lumina, i-am împrumutat. Străduindu-mă să nu fac nici cel mai mic zgomot, am traversat camera cu pași de pisică ca să ajung la baie. Dacă a te trezi prost dispus prevestea o zi mediocră, ce se putea spune atunci când te trezeai în papucii altuia?

Am făcut un duș tremurând din toate încheieturile, pentru că apa alterna între cald și rece. Un adevărat duș scoțian. Boilerul nostru își dăduse sufletul de săptămâni întregi, dar nu reușeam să-l conving pe proprietar să-l repare; un moș zgârcit care se fofila de fiecare dată când voiam să vorbesc cu el.

M-am uscat în halatul meu moale și apoi mi-am pus haine curate, ce miroseau frumos, a detergent.

Cafetiera aburindă pufăia în bucătărie, când Nathan mi se alătură, prost dispus.

— Tu mi-ai luat papucii?

— Îmi pare rău, dar nu voiam să te trezesc căutându-i pe-ai mei.

— Dacă ți i-ai pune mereu în același loc, i-ai găsi fără să-i cauți, bombăni el.

Reproșul lui era nedrept și l-am resimțit ca atare. Pentru Nathan, aranjarea obiectelor trebuia să răspundă unei logici bine stabilite și a deroga de la acea logică sugera aproape o lipsă de inteligență.

Locuiam într-un apartament cu două camere în vârful dealului Croix-Rousse, într-un fost atelier de tapiserie transformat în locuință, așa cum se întâmplase în multe cazuri după decăderea progresivă a țesătoriilor de mătase lyoneze. Înalt și îngust, cu dormitorul la mezanin, îi seducea pe prietenii noștri prin așezarea lui originală, dar era imposibil de încălzit iarna. Nu prea logic, zicea Nathan.

Am plecat la muncă mai devreme decât de obicei și, ajunsă în stradă, am rămas surprinsă de cât de rece era pentru o zi de iunie.

Nathan a ajuns pe vapor la sfârșitul dimineții. Student fiind, își pregătea deja teza de doctorat în științe și tehnologia artelor. Genul de diplomă care-ți promite găsirea cu ușurință a unui loc de muncă… Îl angajasem chelner part-time fără să spun nimic nimănui despre relația noastră intimă, dar regretasem imediat: acel serviciu, dublat de lipsa de transparență putea să-mi fie reproșat mai târziu și chiar să mă coste scump.

De atunci, trăiam cu spaima de a fi denunțată, acuzată. Sigur că el nu avea să dezvăluie niciodată înșelătoria. Era genul tăcut, de intelectual care gândește de o sută de ori înainte de a deschide gura. Dar îmi era teamă să nu fiu văzută cu el. Când ieșeam în oraș în zilele libere, evitam cartierul din jurul vaporului, dar și zonele unde locuiau angajații, pe care, grijulie, le identificasem. Nu-l lăsam niciodată pe Nathan să mă ia de talie sau de mână în public. Simpla perspectivă de a fi văzută în compania lui în afara orelor de serviciu mă terifia. Întreaga viață personală ne era afectată de acea angajare pe care acum o regretam amar.

Ca în fiecare dimineață, am luat Sfoara de pe strada Terme, adică funicularul ce lega Croix-Rousse de vechile cartiere situate la poalele dealului.

De obicei ajungeam pe vas pe la mijlocul dimineții, dar în ziua aceea aveam o întâlnire matinală cu asiguratorul, pentru a renegocia contractele.

Fusesem recrutată cu câteva luni în urmă ca simplu organizator de evenimente: nunți, cocktailuri etc. Trebuia să iau legătura cu firmele locale susceptibile de a dori să organizeze întâlniri festive la bord. La cincisprezece zile de la angajare, norocul începătorului m-a ajutat să închei două contracte căzute ca din cer, fără să am cine știe ce contribuție. Dar treaba asta îl impresionase în așa măsură pe proprietarul vasului, încât, spre marea mea surpriză, m-a numit director. Nu eram realmente pregătită pentru așa ceva și, sincer, n-aveam nici profilul necesar. Oricum, omului îi lipseau mijloacele pentru a angaja pe cineva cu experiență. Vaporul nu era profitabil și datoria din bancă creștea cu fiecare zi. Evident că o astfel de promovare nu se refuză. Așa că am văzut-o ca pe șansa vieții mele, o rară oportunitate, dar și o provocare imensă pentru cineva care nu studiase pentru a deține un post de director și care nu se simțea în largul său față de restul echipei. Ba dimpotrivă, nu aveam niciun pic de încredere în mine, și relațiile mele cu ceilalți erau complicate. Alegerea inițială din domeniul comercial reprezentase mai mult o formă de terapie decât exploatarea unui talent înnăscut.

Un cerșetor intră în funicular și, după un mic discurs de circumstanță, trecu printre pasageri, cu o șapcă întoarsă în mână. Ceva îmi spunea că nu avea un aer nefericit. Eram convinsă că minte, că simulează sărăcia. Și-apoi era tânăr, fără infirmități. Supermarketurile deschise de curând în Lyon se chinuiau să recruteze personal pentru etichetarea și așezarea produselor pe rafturi. Era de muncă pentru cei ce doreau… Iar eu aveam un salariu mic și nici nu mă gândeam să dau vreun ban cuiva care se prefăcea.

Nu l-am slăbit din ochi în timp ce trecea de la un pasager la altul, acompaniat de huruitul funicularului, și, puțin câte puțin, am început să simt o teamă difuză, pe măsură ce se apropia de mine.

— Aveți un bănuț?

Și-a fixat privirea întunecată în ochii mei și a întins șapca cu un gest insistent.

M-am grăbit să-mi deschid portmoneul și să-i întind o jumătate de franc, de frică să nu mă agreseze dacă nu o făceam.

Odată ieșită la aer, am grăbit pasul. Mi-a luat cam un sfert de oră să ajung pe jos la vaporul amarat pe cheiul râului Saône, din Presqu'île, inima istorică a Lyonului. Un loc foarte bun, între pasarela Palatului de Justiție și Podul Bonaparte, pe care nu-l părăsea decât pentru prânzuri și cine plutitoare. Punctul de amarare fiind situat mai jos de cheiul Célestins, nu auzeam niciodată zgomotul mașinilor. Seara, ne bucuram de o panoramă fabuloasă a luminilor vechiului Lyon și ale bazilicii Fourvière, de pe celălalt mal al fluviului.

PygmaLyon era un vapor bătrân și avea nevoie de reparații. Frumoasa lui cocă verde se scorojise pe alocuri; în prelungirea sălii închise cu sticlă a restaurantului, porțiunea de punte amenajată ca terasă ar fi avut mare nevoie de o mână de vopsea pe scândurile podelei din lemn de culoare roșie, zgâriate și decolorate. Sala propriu-zisă trebuia și ea refăcută și redecorată. Pereții din lemn afumat ar fi putut fi luminați ori chiar vopsiți.

În momentul în care mă angajasem, proprietarul îmi împărtășise cu entuziasm ideile sale legate de necesitatea unei renovări, dar apoi, nimic. Era păcat, pentru că vasul avea farmec, farmecul unui lucru vechi ce necesita muncă de restaurare pentru a trece de la îmbătrânit la vintage.

Imediat ce am străbătut pasarela nesigură, am dat peste omul bun la toate care se ocupa de nenumăratele mici reparații cotidiene. Acesta stătea în genunchi în fața cufărului cu veste de salvare.

— Bună, Bobby.

— Bună, Sybille. Te așteaptă un domn, uite acolo, zise el arătând cu bărbia spre omulețul îmbrăcat în costum de culoarea oului de rață, sprijinit în coate de bastingaj.

Pe vremea aceea, nu era obișnuit să i te adresezi directoarei pe numele mic și cu atât mai puțin să o tutuiești, dar cu toate acestea, toți angajații o făceau fără probleme. Totuși, începusem prin a le fi colegă, iar obișnuința e a doua noastră natură. Bănuiam însă și că unii o făceau intenționat pentru a-mi îngreuna sarcina, în inutila mea tentativă de a-mi impune autoritatea. Nu era cazul lui Bobby, un tip de treabă, care n-ar fi făcut rău nici unei muște. Era un uriaș brun de vreo patruzeci de ani, cu capul mare, privire bovină și fața ușor buhăită de alcool și de consumul nelimitat de chipsuri. Avea rău de mare și descoperise că chipsurile reprezentau antidotul ideal pentru el.

Toată lumea îl știa atașat de sticla lui, sau mai bine zis de sticlele lui, pe care le ascundea cu stângăcie peste tot. Era lăsat în pace, pentru că nu deranja pe nimeni. Totuși, se pare că alcoolul sfârșise prin a-i afecta creierul, pentru că trecea drept un prostănac ce înțelegea totul pe dos. Îl bănuiam că prefera să-și cultive acea reputație pentru a fi lăsat în pace. Era genul slugarnic de la care rareori obțineai ce voiai.

— Schimbi broasca cufărului?

Îi spusesem de mai multe ori să le repare pe cele de la toaletele clienților, care se închideau prost, dar degeaba.

— Mda, agață puțin.

— A, bine.

Chiar nu mă interesa faptul că broasca de la cufărul cu veste de salvare agăța puțin, dar nu voiam să-i țin predici. N-aveam niciun chef să mă considere nedreaptă și, în ultimă instanță, sătul de reproșurile șefilor, să ne părăsească: tipul cunoștea tot istoricul vasului și fiecare pată de rugină. De neînlocuit. Ar fi fost o catastrofă să-l pierd.

— Te ocupi pe urmă și de cele de la toalete?

— Bine, bine, mă ocup, mă ocup, a zis el ca de fiecare dată când îi ceream ceva.

Totuși, eram convinsă că n-o va face. Omul părea mereu în mișcare, dar… vâna vânt: se ocupa mereu de lucrurile cele mai puțin importante, deloc urgente.

I-am strâns mâna asiguratorului în costum ou de rață.

— Sunt a dumneavoastră în cinci minute, i-am promis, după ce salut pe toată lumea. O să mă grăbesc.

— Am tot timpul.

Ușa cabinei mele era deschisă și se auzea Charles, proprietarul, vorbind la telefon. Își făcea apariția pe vas în fiecare zi, stătea o oră, două la el în birou, și uneori într-al meu — singurul care dispunea de telefon —, apoi pleca să se ocupe de alte treburi în oraș.

Am băgat capul pe ușă și l-am salutat făcând un gest cu mâna.

— Vă asigur, îi spunea el interlocutorului, că i-am dat dosarul de finanțare directorului de la bancă încă de-acum cincisprezece zile. Mi-

a promis un răspuns săptămâna…

Cu părul argintiu, bronzat și cu privire fermecătoare, îmbrăcat elegant, chiar dacă în haine ușor uzate, Charles își purta cu grație cei șaizeci de ani. Fiul cel mai mic al unei familii de aristocrați lyonezi pur-sânge, se trezise proprietarul vasului la moartea părinților și îl transformase în restaurant. Tipul nu muncise în viața lui și, ajungând puțin câte puțin la fundul sacului, conta pe vapor ca să-i asigure existența. Pornise cu stângul, dar se baza pe mine să-i relansez urgent afacerea și să-i acopăr golurile din bugetul pe care nu reușea să și-l aducă la strălucirea de altădată. Era genul curtenitor, care se forța să zâmbească în încercarea de a ascunde — de ceilalți, dar și de el însuși — situația aproape dezastruoasă.

Am continuat în grabă turul vaporului.

Katell m-a zărit de departe și s-a năpustit asupra mea cu o siguranță care îmi dădea, ca de fiecare dată, un sentiment de teamă. De vreo treizeci de ani, înaltă și suplă, cu părul blond decolorat, extrem de conștientă de corpul bine făcut de care se bucura și știind să și-l pună în valoare, această tânără arivistă era șefa de sală a restaurantului. Avea în subordine toată echipa de chelneri, pe care îi punea la treabă cu profesionalism. M-aș fi bucurat de lucrurile bune pe care le făcea, dacă n-aș fi bănuit că-mi vânează poziția. Fusese angajată la puțin timp după mine de un Charles total fermecat de sex-appealul ei. Îi dăduse postul promițându-i marea cu sarea, chiar și un vapor complet restaurat în versiune de mare lux.

Tipa nu suporta faptul că fusesem numită director fără să am nici mai multe diplome, nici mai multă competență decât ea. Ca urmare, îmi reamintea în fiecare moment că locul meu nu era în vârful piramidei, nefăcând decât să-mi accentueze propria nesiguranță.

— Te-ai gândit, m-a luat ea în primire pe un ton autoritar, să-i spui lui Marco să nu mai urle în microfon când anunță plecarea?

— O s-o fac, o s-o fac…

— De fiecare dată îi sperie pe pasageri, care ar trebui să se simtă bine, relaxați.

Marco, căpitanul vasului, era un urs bătrân de vreo șaizeci de ani, de o virilitate dezagreabilă. Pe mine mă intimida și eram convinsă că domnișoara Katell remarcase asta: mă împingea cu regularitate în ghearele lui pentru a-i cere un lucru sau altul, știind prea bine că nu-mi va da ascultare. Avea totuși inteligența să formuleze cereri

justificate, de la care nu mă puteam sustrage. Tipa își petrecea timpul încercând să-mi demonstreze incompetența.

— Încă un lucru, a adăugat ea. Va trebui să iei o decizie în legătură cu Nathan. Nu mai putem continua mult timp cu genul ăsta de amatori.

M-am străduit să par detașată. Ea știa foarte bine că eu îl angajasem, dar, slavă Domnului, nu aflase nimic despre relația noastră intimă. Nathan nu era cel mai bun dintre angajați, însă nici cel mai prost. Dar încă o dată, scoțând în evidență lipsa lui de profesionalism, o sublinia și pe a mea.

— Scuză-mă, dar trebuie să plec, sunt așteptată, i-am spus, arătând spre asiguratorul pe care l-am surprins admirându-i posteriorul.

M-am îndepărtat blestemându-mă în gând. De ce mă scuzasem? Și pentru ce încercasem să mă justific?

Nu mă puteam abține să n-o detest și resentimentele erau accentuate de gelozia pe care mi-o trezea: o invidiam pentru încrederea în sine și fermitatea de care dădea dovadă, în timp ce eu eram plină de îndoieli, de temeri și ezitantă. Diferențele dintre noi îmi aminteau constant de un episod dureros din adolescență. Invitasem o colegă de liceu la mine și, după ce plecase, tata se lansase într-o serie de elogii la adresa ei. „Ce personalitate puternică!“, spusese pe un ton admirativ. Treaba aceea mă întristase enorm: eu cu ce greșisem de nu fusesem binecuvântată cu o astfel de personalitate?

Mi-am continuat turul în pas de asalt, lăsându-mi mâna să alunece pe bara bastingajului pe care rândurile suprapuse de vopsea albă pe oțelul ruginit o făcuseră rugoasă.

Mica sală de odihnă a personalului era goală. Un munte de cești de cafea murdare se adunase în chiuvetă, ceea ce m-a enervat la culme, ca în fiecare zi. De ce nu și le spălau după fiecare folosire? Era totuși atât de simplu… Îmi venea să bat din picior și să dau cu pumnul în masă, dar mă rog… nu trebuia să contaminez pe toată lumea cu proasta mea dispoziție. Mi-ar fi fost de altfel destul de simplu să identific vinovații, pentru că cestile erau personalizate, având fiecare un motiv diferit. Dar nu voiam să fac pe polițistul.

În restaurantul cu pereți de lemn închis la culoare și dotat cu o constelație de geamuri, am salutat o chelneriță care aranja deja mesele pentru micul-dejun. Fețele de masă albe creau o aparență de clasă, ascunzând cumva farfuriile uzate.

Jeff, barmanul care-mi era subordonat în mod direct, un blond slab, nervos ca o pisică opărită, dar optimist învederat, lustruia, pe o muzică cu nuanță de reggae, alămurile ruginite ale barului pe care nota zilei anunța:

— Bună, Jeff.

— Salut, Sybille!

— Nu cred că nota asta îi va face pe clienți să râdă cu adevărat.

— Sybille… nu-ți mai bate capul…

Chiar dacă Jeff se pricepea să-i facă să se simtă bine pe clienți și să consume de la bar, avea totuși o aplecare specială spre umorul de calitate îndoielnică, al cărui principal efect era că strica reputația localului.

Îi lipsea, de asemenea, rigoarea în menținerea unei ținute decente a barului, lăsând adesea paharele murdare pe tejghea și întârziind să ia comenzile când se lăsa dus de val cu glumele lui nesărate.

Nu reușeam nicicum să-l dau pe brazdă. De fiecare dată când îmi făceam curaj să abordez chestiunea, tipul se apăra bombardându-mă cu argumente pseudoraționale la care nu eram capabilă să răspund pe moment. Răspunsurile îmi veneau întotdeauna cu întârziere, după ce mă întorceam la mine în birou. Omul nu rămânea niciodată fără replică, talent de care eu eram lipsită cu desăvârșire.

Am împins ușa bucătăriei și l-am găsit pe Rodrigo tăind carnea într-un nor de abur cu miros de condimente și ceapă prăjită.

— Bună, Rodrigo.

— Bună, Sybille.

La patruzeci de ani, cu păr negru puțin zburlit, ochi de cocker și burtă de rigoare, bucătarul-șef era un bărbat surprinzător de sensibil, care părea deseori depășit de emoții. Foarte talentat în asocierile originale de gusturi, avea tendința să piardă noțiunea timpului pentru a se lăsa în voia elanului creator. Ca urmare, servirea la timp avea de suferit… Și cum era și foarte susceptibil, nu puteam să-i spun nimic, pentru că se ofensa profund la cea mai mică remarcă: chiar și punând un tact infinit în exprimarea subtilă a ușoarei mele preocupări pentru servirea cu întârziere, vedeam cum i se întunecă fața atât de tare, de parcă i-aș fi spus că a fost condamnat la ghilotină. Rodrigo se închidea atunci în el ca un artist neînțeles și respins și, cu o față lungă, îmi reproșa amar că-l făceam să se simtă un gunoi. Ca urmare, își pierdea și mai mult din eficacitate, pentru că munca devenea pentru el ceva secundar în comparație cu drama relațională pe care o trăia.

Altă problemă pe care o întâmpinam din partea lui ținea de numele cu care-și boteza meniurile, nume fără îndoială poetice, dar care nici nu descriau mâncarea, nici nu se vindeau: „Tristețe de luni“ urma uneori după „Duminică ploioasă“. Numele mâncărurilor nu erau nici ele mai fericite: un „Gratin sublim“ putea acompania un „Aioli melancolic“.

Cel mai rău era cu mesele de nuntă, când bucuria tinerilor căsătoriți îi amintea inevitabil de durerea propriului divorț. Odată, îmi făcusem curaj sugerându-i să schimbe numele aperitivului „Dulce iluzie“.

— Nu poți găsi ceva mai vesel? îl rugasem.

— Nu văd de ce ți se pare trist.

— Când se mai adaugă și prăjitura marmorată cu ciocolată „Oglinda neagră“… Pune-te și tu în locul lor. E petrecerea de nuntă, vor să fie fericiți, veseli.

— Și la ce te aștepți? La vreun „Vițel Marengo cu fraier“?

Ridicase din umeri înainte de a mai adăuga ceva ce sugera că puteai găsi fericirea mai degrabă în profunzimea melancoliei decât în superficialitatea chicotelilor.

Se închisese apoi într-o tăcere ofensată, care mă obligase să-mi iau tălpășița. N-am mai îndrăznit niciodată să revin asupra subiectului.

În prezent, afișa o bună dispoziție pe care nu puteam decât s-o încurajez.

— Chestia asta de azi miroase foarte bine și pare delicioasă, i-am spus, încercând să-i sporesc motivația.

Și-a încruntat sprâncenele groase și s-a uitat la mine sincer rănit.

— Ieri nu era la fel?

— Ba da, ba da, perfect, te asigur!

Am fugit în restaurant. Chiar și complimentele se întorceau invariabil împotriva mea. Eram fără speranță. În fiecare zi făceam câte o gafă. Totuși, mă fascina sinceritatea lui: nu căuta niciodată să-și mascheze sentimentele, în timp ce eu mă simțeam obligată să-mi dublez eforturile pentru a mă adapta la personalitatea fiecăruia.

— Bună, Corentin.

— Bună ziua, doamnă Shirdoon.

Chelner cu normă întreagă, Corentin, de talie medie, cu ochi mici, căprui, păr șaten și perciuni destul de lungi, dar atent îngrijiți, era singurul membru al echipei care nu mă tutuia. Trebuie spus că acorda o atenție deosebită respectării uzanțelor și a normelor de conduită. La doar treizeci de ani, acest breton exilat în Lyon era un perfecționist de coșmar. Dar aplica respectiva obsesie doar criteriilor esențialmente vizuale, ca împăturirea șervețelelor ori așezarea fețelor de masă, și nu rapidității în servire. Nu se putea abține: chiar și în momentele de mare aglomerație, trebuia să se oprească pentru a corecta poziția unei furculițe trecând pe lângă o masă aranjată. Din fericire, nu era treaba mea să-i fac observații: sarcina era a lui Katell, ca șefă de sală.

Am încheiat turul saluturilor matinale cu Marco, comandantul, dacă putem numi așa această specie de dinozauri responsabili cu navigația și cu partea mecanică. Să spun că nu zâmbea niciodată ar fi fost un eufemism. În realitate, această matahală brună cu mustață părea să fie întotdeauna cu nervii în piuneze, chiar și atunci când lucrurile mergeau bine. Cu sprâncenele întotdeauna încruntate deasupra ochilor întunecați și strălucitori, era mereu gata să muște.

Urcând scara strâmtă și abruptă ce ducea la cabina de comandă, aveam sentimentul că-mi pierd câte puțin din energie cu fiecare treaptă, cu toate că știam că numai arătându-mă puternică îl puteam face să mă respecte. Dar poți oare să te prefaci că ai forță în fața unuia

care o posedă cu adevărat?

Stătea la cârmă, în spatele geamului ușor zgâriat al cabinei, roșu la față, cu mânecile cămășii ridicate pe brațele păroase, puternice.

— Bună, Marco.

S-a întors și a salutat scurt din cap.

Prinsă în menghină între teama de respectivul personaj și presiunea periculoasă din partea lui Katell, mi-am adunat curajul:

— Ascultă, nu mi-o lua în nume de rău, dar mi-ar plăcea să vorbești mai încet în microfon atunci când anunți plecarea de la chei. Strigi foarte tare, și…

— Și ce te interesează treaba asta? a replicat el cu vocea groasă, bolovănoasă.

— Doar că deranjează urechile clienților, vezi tu…

— Drăguții de ei…

— Ai putea s-o faci pe un ton doar puțin mai scăzut și ar fi perfect…

— Nu-s o afurisită de crainică…

Nu știam ce efect urma să aibă, dar eu îmi făcusem datoria și transmisesem mesajul. Ușurată și oarecum mândră de mine, am fugit să-l întâlnesc pe asigurator și l-am invitat la mine în birou, pe care Charles îl eliberase între timp. Covorul verde englezesc și pereții din lemn întunecat îmi dădeau deseori impresia că mă aflu într-un roman de Agatha Christie, Moarte pe Nil de exemplu, mai puțin luxul. Mi-am petrecut toată dimineața studiind punct cu punct noul contract pe care voiam să-l fac pentru asigurarea vasului. Nu poți fi niciodată suficient de protejat și vechiul contract avea niște lacune deloc neglijabile. După-amiază aveam întâlnire cu un alt asigurator, pentru a face o comparație. Cea mai avantajoasă ofertă avea să câștige.

La orele 17:00 am primit un cuplu de tineri în căutarea unei săli pentru nuntă, dar n-am reușit să-i fac să se hotărască. Spre sfârșitul după-amiezii am contactat câteva firme interesate de organizarea unor mese anuale la bord, dar nu era ziua mea norocoasă: toate mi-au respins ofertele.

La fiecare eșec, constatarea era aceeași: aveam sentimentul că fusesem

prinsă pe picior greșit, chiar dacă știam ce trebuie să fac. Dar, pe moment, ceva mă reținea să mă exprim corect și să acționez așa cum aș fi vrut. Simțeam un fel de jenă, ca și cum n-aș fi fost omul potrivit, la locul potrivit... ca și cum aș fi ocupat un loc pe care nu-l meritam.

La finalul după-amiezii, am făcut o pauză și m-am dus să beau o cafea în mica sală a personalului. Chiuveta era încă plină de o grămadă de cești puse una peste alta, ceea ce m-a contrariat o dată în plus.

În timp ce se făcea cafeaua, am golit conținutul cutiei cu impresii, o mică urnă de lemn pe care Bobby o făcuse la cererea mea cu câteva săptămâni în urmă. Invitasem pe toată lumea să introducă acolo, când credea de cuviință, un mic cuvânt anonim referitor la mine, un comentariu asupra felului în care conduceam afacerea. Ideea mea fusese să-i fac să se simtă liberi pentru a obține niște răspunsuri care să mă ajute să-mi îmbunătățesc munca de manager. Mă gândeam și la posibilitatea de a descoperi eventualele tensiuni înainte de a deveni o problemă.

Primeam de toate: lucruri fără importanță și uneori contradictorii, remarci pertinente, reproșuri, sfaturi bune ori stupide, dar și cuvinte deranjante, pentru că țințeau exact acolo unde mă durea.

Micul lacăt roșu s-a deschis cu un clinchet.

Mesajele zilei erau în număr de trei. Avusesem parte deja de recolte și mai sărace.

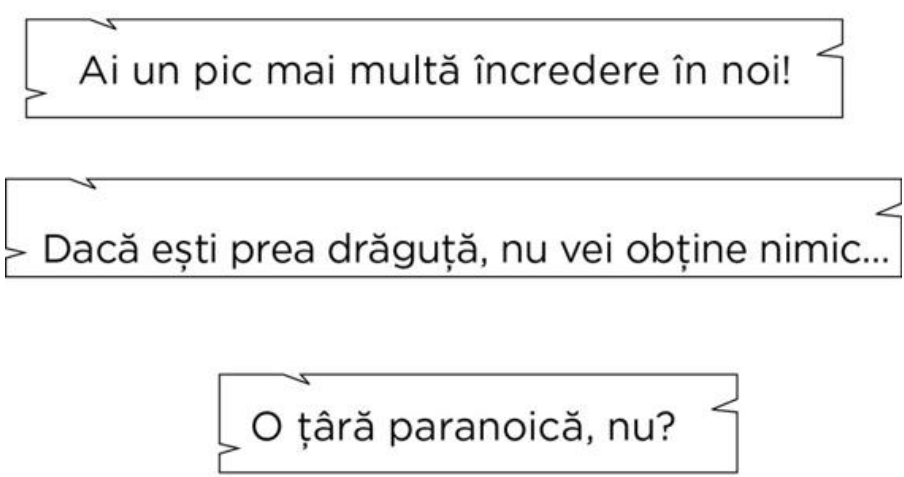

Calificativul de paranoică mi se părea injust. Eram, e drept, tot atât de prevăzătoare pe cât mă simțeam de lipsită de încredere în mine, dar de aici și până la paranoia…

Spre sfârșitul zilei, Charles m-a chemat la el în birou. Când am ajuns, l-am urmărit cu surprindere ridicându-se ca să închidă ușa în urma mea.

— Luați loc, vă rog, a zis el.

M-am supus în tăcere.

Vibrația motorului unei vedete în trecere pe lângă vas s-a adăugat tangajului provocat de valuri.

Charles a revenit, așezându-se în fața mea.

— O țigară? mi-a propus, întinzându-mi pachetul lui.

— Mersi, am refuzat eu clătinând din cap.

El a luat una, a aprins-o cu o brichetă veche, aurită, a tras un fum și, ca un gentleman, a avut grijă să dea fumul într-o parte, nu în direcția mea.

— Se fac în curând trei luni de când ați venit pe vas.

Am confirmat zâmbind.

— Perioada de probă se va încheia săptămâna viitoare.

— Da, așa e.

A mai tras un fum, reținându-l o vreme înainte de a-l expira.

— Prefer să fiu sincer cu dumneavoastră, nu vreau să joc perfid. N-am luat încă o hotărâre, dar… nu sunt sigur că o să vă păstrez.

Am primit mesajul ca pe o palmă peste față. Mi s-a tăiat respirația și n-am fost capabilă să răspund nimic. Lăsând la o parte problemele de fiecare zi, nu-mi imaginasem niciodată că o să-mi pierd slujba. Că o să fiu dată afară. Am rămas încremenită în fotoliu, neslăbindu-mi patronul din ochi. Nici el n-avea un aer foarte relaxat.

— Situația noastră financiară este alarmantă, a mai adăugat. Am

sperat că dumneavoastră veți reuși să relansați afacerea, dar iată că nu e deloc așa. Continuăm să lucrăm în pierdere. Contabilul trage un semnal de alarmă în fiecare săptămână. Ca să nu mai vorbim despre bancă… Nu mai putem continua în felul acesta. Lucrurile se precipită.

Am înghițit în sec.

— Piața e dură. Clienții se decid greu… Știu că lucrurile se vor ameliora, dar e nevoie de timp.

El a confirmat, rămânând pe gânduri câteva clipe.

— Mai aveți zece zile să dovediți că aveți dreptate și să obțineți rezultate, a tras apoi concluzia, pe un ton foarte binevoitor. Mi-ar plăcea să vă pot da mai mult timp, dar, din nefericire, îmi este imposibil.

Aveam impresia că viața avea să-mi fie distrusă și că pământul îmi fugea de sub picioare. Nu știam ce să mai zic. El părea la fel de supărat ca mine, lucru care se adăuga la sentimentul de eșec lamentabil.

— Fac tot ce pot, am zis într-un târziu.

— Sunt convins.

Mi-am simțit ochii umplându-se de lacrimi, dar nu voiam să plâng de față cu el.

— Sper, a mai adăugat el, c-o s-o luați ca atare… Și apoi, gândiți-vă că poate nu vă concentrați pe lucrurile esențiale. Uitați-vă, de exemplu, azi. Ați petrecut aproape toată ziua cu asiguratorul… Sincer, nu credeți că avem alte urgențe în acest moment?

Critica mi s-a părut în parte nedreaptă. Nu se spune că a conduce înseamnă a anticipa? Totuși, n-am răspuns.

— De fapt… mă întreb dacă aveți personalitatea necesară pentru a reuși într-un astfel de post.

Am primit reproșul ca pe un pumn în stomac.

M-am simțit oribil de rănită.

Mai rău de-atât nu era cu putință. Poți să-ți schimbi comportamentul, maniera de a face lucrurile, de a vorbi, atitudinea, ținuta… Nu personalitatea.

S-a lăsat o tăcere stânjenitoare pe care, într-un târziu, a spart-o el.

— Ascultați, vă rămân zece zile pentru a mă convinge. Regrupați-vă, schimbați ce aveți de schimbat și, mai presus de toate, aduceți-mi rezultate. Vă doresc din toată inima să reușiți!

3

În ziua aceea am părăsit vasul devreme, într-o stare de spirit deplorabilă.

Am luat-o grăbită pe cheiul Célestins.

Cum aș fi putut să-mi refac blazonul în zece zile, doar zece zile? Și, mai ales, să obțin rezultate… Aș fi avut nevoie de un miracol, de o schimbare radicală a felului meu de a acționa, de a gândi, de a simți… Nu-mi alesesem singură personalitatea. Nu era vina mea dacă eram plină de temeri, de îndoieli, de ezitări care-mi afectau deciziile. Nu fusese alegerea mea să funcționez în felul acesta. De când mă știam, îi invidiasem pe cei care reacționau mai simplu, fără să se piardă în amănunte.

— Atenție!

Un bărbat m-a prins de braț în timp ce mă pregăteam să traversez strada Grenette prin fața unei mașini, un Renault Daufine albastru al cărui suflu l-am simțit când a trecut prin fața mea.

— Mulțumesc. Mulțumesc mult.

Am traversat și mi-am continuat drumul pe cheiul Saint-Antoine.

Voiam să arunc totul la gunoi, punând mizeria într-un singur sac: părinții cu tot cu genele și cromozomii pe care mi-i transmiseseră, pe Dumnezeu și norocul, orice ar fi însemnat el, pe patron cu tot cu vaporul lui putred și întreaga echipă de netoți ce-l popula, pe Kattel care manevrase cu siguranță din culise, pe clienții nehotărâți ori prea exigenți… Toți vinovați, culpabili, responsabili de această situație nedreaptă! Mă simțeam singură pe lume, singură împotriva tuturor, respinsă, izolată.

Mergeam fără țintă cu un pas din ce în ce mai rapid. Simțeam nevoia să mă lepăd de preaplinul de stres, amărăciune și frustrare. Întâlneam bărbați relaxați, în costume, care se întorceau liniștiți acasă după o zi de muncă fructuoasă, cupluri zâmbitoare ieșite să cineze în oraș. Ce nonșalanță insuportabilă!

Nu voiam decât să ajung acasă și să mă închid în dormitor. Să nu mai

văd pe nimeni. Nici chiar pe Nathan care s-ar fi întors noaptea târziu.

Zece zile…

Peste zece zile urma să dau cu piciorul șansei vieții mele, acestei promovări de necrezut care-mi fusese servită pe tavă. Mă simțeam teribil de vinovată. Nu știusem să profit de ocazie, să mă agăț de această șansă cu ambele mâini și s-o fructific.

Stricasem totul.

Ajunsă la baza dealului, am trecut pe lângă vânzătorii de cartofi prăjiți, cu băile lor de ulei clocotitoare cu miros de grăsime și n-am avut chef să iau funicularul din strada Terme. Am urcat panta de la Croix-Rousse pe jos, acompaniată de țipetele copiilor în pantaloni scurți pe role și am ajuns acasă gâfâind.

M-am aruncat în pat complet îmbrăcată. Nervii mi-au cedat și m-am lăsat pradă lacrimilor. Am sfârșit prin a adormi.

Când m-am trezit, soarele de după-amiază târzie îmi încălzea obrazul. M-am forțat să deschid ochii. Jaz-ul meu electric arăta 20:10.

Aș fi vrut să trag draperiile și să mă culc la loc, dar mi-am amintit de promisiunea pe care o făcusem, aceea de a participa la inaugurarea expoziției de fotografie a prietenei mele Jeanne, pe strada Désirée.

N-aveam niciun chef.

Chiar n-aveam.

O oră mai târziu, mă găseam totuși în galeria improvizată într-o fostă cramă, decorată cu piatră aparentă și parchet vechi. Simțul loialității prevalase asupra stării mele de depresie și făcusem efortul să apar, ca să nu-mi dezamăgesc prietena. Dar nu eram acolo cu adevărat. Parcurgeam, fără să le văd, instantaneele alb-negru suspendate pe pereți, luminate de spoturi mari, din metal portocaliu. Mă plimbam printre invitați cu mâna pe paharul înalt de șampanie pe care mi-l oferiseră cu forța.

Deodată, un bărbat a ridicat paharul și l-a lovit cu o linguriță, cerând liniște. La treizeci de ani, bine îmbrăcat. A ținut un discurs în cinstea prietenei mele, scurt, dar strălucit, plin de umor. Se exprima cu multă ușurință, părând să se simtă foarte bine în pielea lui și sigur pe ce făcea. Bineînțeles că-l invidiam.

Aplauzele odată stinse, l-am văzut venind spre mine, zâmbitor.

— Te interesează arta industrială?

Doamne, toată lumea mă tutuia, ca și cum aș fi fost o fetiță!

Arta industrială? Nici nu realizasem că fotografia în fața căreia mă oprisem reprezenta un bărbat gol, în fața utilajelor dintr-o fabrică în aparență dezafectată.

M-am străduit să zâmbesc.

— Mă recunoști? a mai zis el.

L-am privit cu atenție câteva momente.

— Nu.

A zâmbit larg.

— Îți dau un indiciu…

— OK.

— Lyon, 1.

Lyon, numărul 1, Facultatea… Oare am fost colegi? Eu o frecventasem doar doi ani…

— Nu-mi dau seama, îmi pare rău.

— Rémi Marty, a adăugat el, păstrându-și zâmbetul cuceritor.

Rémi Marty.

Am fost atât de surprinsă, încât am rămas fără cuvinte.

Nu l-aș fi recunoscut nici într-o mie de ani pe-acest fost coleg de facultate. Faptul cel mai ciudat era… că nu se schimbase deloc din punct de vedere fizic. Transformarea era la alt nivel și era atât de profundă, încât părea metamorfozat. Rémi Marty pe care-l știam eu era ființa cea mai ștearsă, transparentă și de neobservat din câte pot exista. La facultate, lumea mă considera foarte timidă, dar, în comparație cu el, eram Tina Turner. Devenea purpuriu cum îi adresai un cuvânt; dacă vreun profesor avea proasta inspirație să-i pună vreo întrebare la examenele orale, începea să tremure și cuvintele i se blocau în gât. Unora le inspira milă, alții îl luau peste picior.

În seara asta, mi se părea un tetraplegic care tocmai câștigase cursa de o sută de metri garduri…

Cum reușise să devină tipul sigur pe el și elegant, cu privire carismatică? Era ceva de necrezut…

— Văd că nu te simți prea bine…, m-a citit el prinzându-mă de braț.

— Ba da, ba da, am mințit.

Dar contactul fizic, simpla atingere a mâinii lui pe braț, mi-a distrus carapacea și mi-a îndepărtat masca.

M-a servit cu un biscuit și mi-a acordat atenție cu atâta bunăvoință, încât mi-a câștigat încrederea foarte repede și i-am povestit toate necazurile mele. M-a ascultat până la capăt fără să mă întrerupă. Apoi am tăcut. A rămas și el tăcut multă vreme, dar simpla lui prezență avea ceva reconfortant. A sfârșit prin a rupe tăcerea cu voce foarte calmă, sigură, ce contrasta cu gălăgia din galerie.

— Cunosc pe cineva, a zis el încet, care e capabil, dacă vrei, să-ți schimbe personalitatea.

L-am privit o vreme, interzisă.

— O altă personalitate? E posibil așa ceva?

A măturat cu privirea asistența, ca pentru a se asigura de absența oricăror urechi indiscrete.

— Îți induce noua personalitate sub hipnoză.

Am rămas interzisă.

— Glumești?

— Nu, vorbesc foarte serios.

L-am fixat câteva momente. N-avea aerul că ar fi glumit.

— Dar cine e tipul ăsta?

Se uită din nou în jur.

— Mare Maestru al unei confrerii, al unei societăți secrete, păstrătoare a unor cunoștințe ancestrale despre funcționarea psihicului uman.

Am fost gata să izbucnesc în râs.

— Despre ce naiba vorbești?

El a tras aer în piept, într-un gest de neputință.

— Eu însumi am tot încercat să aflu mai multe, dar mi-a fost imposibil. E genul de societate care-și păstrează secretele din vremuri imemoriale.

Părea foarte serios și, mai ales, sincer.

Eu eram siderată, împărțită între scepticism, curiozitate și neîncredere.

L-am privit în tăcere. În mod evident, trecuse el însuși prin mâna acelui Mare Maestru.

O tânără blondă, îmbrăcată într-o robă lungă, neagră, ne-a întins un platou cu prăjiturele.

Am luat una și am mâncat-o visătoare.

— Sub hipnoză, zici? Dar ce-ți spune mai exact, ca să-ți seteze o nouă personalitate?

— Hmmm… de fapt, tu nu știi nimic, pentru că pierzi repede șirul vorbelor lui, iar când ieși din transă nu-ți mai amintești nimic.

— Dacă aș accepta să-l văd, n-aș suporta să nu știu.

— Și totuși vei fi nevoită, a spus el zâmbind.

— Nu. Voi găsi o soluție. Nu știu… poate o să înregistrez ce spune.

— Ar fi o idee foarte proastă.

— De ce?

A luat o gură de șampanie înainte de a-mi răspunde.

— Am vorbit și eu cu el, încercând să aflu ce anume mi-a spus în transă.

— Și?

— Mi-a explicat că în niciun caz nu trebuia să cunosc adevăratul

conținut al demersului său, pentru că m-ar putea afecta. Mi-a spus-o pe un ton atât de grav și de serios, că n-am mai insistat. Ca urmare, i-am acordat încredere și i-am făcut jocul.

Deloc încurajator.

Am scuturat din cap.

— Eu n-aș putea niciodată să mă încredințez orbește în mâinile cuiva. Vreau să dispun măcar de câteva elemente care mi-ar permite să mă salvez în caz de ceva. Să pot merge ulterior la un psihiatru și să-i pot oferi un punct de plecare, ceva care să-l ajute să mă… facă la loc.

El a făcut o mutră ca și cum s-ar fi îndoit că așa ceva era posibil.

— Rémi, aici erai! Te-am căutat peste tot!

O brunetă drăguță cu o rochie foarte scurtă s-a aruncat practic de gâtul lui ca să-i dea o sărutare. El mi-a strecurat în mână o carte de vizită, înainte de a se lăsa târât prin mulțimea de invitați. Mi-am terminat paharul de șampanie stând singură în colțul meu, lângă bărbatul gol ce se expunea cu nonșalanță în fața mașinilor dezafectate.

M-am întors acasă visătoare. Niciodată n-aș fi avut curajul să fac un asemenea pas. Să mă dau așa pe mâna unui necunoscut, care mai și cultivă misterul… Era ultimul lucru pe care l-aș fi făcut.

Acasă, l-am găsit pe Nathan citind în fotoliu. Mi s-a părut deosebit de rece, de-abia catadicsind să ridice ochii la mine.

— Am fost la vernisajul lui Jeanne.

— Știu.

Mi-a fost imposibil să-l fac să scoată mai mult de câteva cuvinte de conveniență.

Doar odată ajunși în pat, cu lumina stinsă, fiecare pe partea lui, a ieșit din acea stare de mutism. Vocea lui gravă a vibrat în întuneric pe un ton neobișnuit.

— Nu prea știu la ce nivel ne găsim noi ca relație, a zis el. Ori dacă vom mai rămâne mult timp împreună.

Apoi a tăcut, fără altă explicație.

Nimic.

Eram șocată, paralizată.

Aș fi vrut să-mi explice, să înțeleg ce se întâmplase, dar vocea lui mă înghețase, tonul pe care spusese acele cuvinte nu lăsa loc la nimic mai mult.

În cameră s-a lăsat liniștea, copleșitoare.

M-am ferit să plâng în hohote, lăsând lacrimile să-mi umple ochii și să-mi curgă în liniște pe obraji.

Somnul m-a ocolit multă, multă vreme.

Gândurile îmi rătăceau triste în ritmul respirației celui pe care nu voiam să-l pierd.

Ce mi se întâmpla în acel moment? De ce eram asaltată din toate părțile? Aparentul echilibru al vieții mele se clătina și întreaga existență era pe cale să mi se năruie.

Evenimentele de peste zi mi se învârteau în buclă în minte, dar una dintre imagini revenea iar și iar: zâmbetul radios al fostului meu coleg de facultate mă bântuia.

Visam să cunosc și eu o transformare similară, să pot renaște, să pot trăi în sfârșit fără opreliști, fără neliniști, fără suferință.

În toiul nopții, m-am hotărât.

A doua zi, l-am sunat pe Rémi și l-am rugat să-mi dea datele Maestrului. Voiam să-l văd fără întârziere.

4

Strada Loge din vechiul Lyon.

Imobilul sumbru din piatră, ridicat pe acea străduță pietonală foarte îngustă, departe de zona comercială, părea aproape nelocuit. Fațada austeră, matusalemică.

Am studiat-o un moment, înainte de a mă apropia de intrare.

Nicio plăcuță, niciun nume. Dar numărul era corect. Exact cel pe care-l primisem în urmă cu o oră la telefon. Confreria Kellia, cum o numise Rémi, nu voia publicitate. Cu atât mai puțin Maestrul ei, Oscar Firmin. Ce nume caraghios, Oscar Firmin!

Am ezitat mult timp, apoi am împins ușa veche, care s-a deschis fără probleme spre un antreu vast, foarte întunecat. Nu era un loc prea atractiv și am fost nevoită să-mi adun întreg curajul pentru a îndrăzni să trec pragul și să intru.

Miros de piatră veche, umedă și rece.

Ușa grea s-a închis în urma mea cu un zgomot surd ce a răsunat în holul spațios. O scară veche cu balustradă de lemn lustruit de secole se încolăcea într-un spațiu ponosit. Vopseaua de culoarea oului, de pe pereți, era scorojită aproape peste tot. Singura lumină venea de sus, crepusculară, coborând printr-o mică cupolă de sticlă din vârful casei scărilor, trei sau patru etaje mai sus. Pe pardoseală, un imens ghiveci din lut ars adăpostea un arbore de cauciuc gigantic, singurul semn de viață din acel spațiu în afară de timp. Arborele se ridica în centrul casei scărilor, agățându-se de zăbrele și de balustradă, căutând lumina.

Nicio indicație.

Am urcat timidă scara. Fiecare treaptă scârțâia sub pasul meu. În locul abandonat parcă de secole, doar vigoarea arborelui avea ceva liniștitor, care mă îndemna să-mi continui drumul.

Accesul la primul și la cel de-al doilea etaj era interzis. Am ajuns la ultimul. Mai aveam câteva trepte de urcat, când am văzut stând în cadrul unei uși un bărbat care mă privea atent, cu niște ochi albaștri,

pătrunzători.

— Vă așteptam, a spus el cu o voce profundă.

Am rămas puțin pe loc, apoi m-am îndreptat spre el cu inima strânsă de teamă. Părul lui alb, de argint, lumina o față cu trăsături destul de puternice, de o seninătate reconfortantă. Era îmbrăcat cu niște pantaloni gri și o cămașă albă, fără vestă.

M-a condus într-un mic hol ce dădea spre o mansardă de dimensiuni considerabile, minunat decorată cu bârne vechi. Pereții erau acoperiți cu rafturi de bibliotecă antice, debordând de cărți. Nu existau ferestre, dar în tavanul înclinat se deschidea o lucarnă din fier forjat, al cărei geam curbat lăsa să pătrundă lumina albă a cerului lyonez. Răspândite prin toată camera, ghivece de faianță conțineau o impresionantă colecție de orhidee.

Ne-am așezat pe niște fotolii mari din piele maro, puse față în față. Eram obișnuită să fiu despărțită de interlocutorii mei de bariera protectoare a unui birou. Faptul că nu exista nimic între noi era ușor derutant.

Fața brăzdată de riduri a bătrânului domn contrasta cu frumusețea fragilă a orhideelor proaspete ce umpleau camera.

El păstra tăcerea, dornic, în mod evident, să mă lase pe mine să deschid vorba.

Am mers direct la obiect.

— Rémi Marty mi-a spus că m-ați putea ajuta să… să-mi schimb personalitatea.

S-a uitat la mine într-un fel pe care cu greu l-aș fi putut defini. Oare era binevoitor?

— Ce vă face să vă doriți acest lucru? a întrebat cu o voce potolită al cărei ton profund, dar clar, nu-i trăda vârsta înaintată.

M-am aruncat cu capul înainte. I-am povestit situația în care mă aflam, despre felul în care nu mai suportam să trăiesc cu temerile și îndoielile mele care mă împiedicau să mă exprim cum aș fi dorit și să mă comport cum aș fi vrut. I-am spus cum simțeam că personalitatea pe care o aveam mă sufoca și mă constrângea, ca o pereche de cătușe pe care eram incapabilă să le îndepărtez. I-am mărturisit și amenințările ce planau asupra viitorului meu la serviciu și acasă.

Când am terminat, am avut impresia că mi-am lăsat povara la picioarele lui, că m-am ușurat cumva, împărțind cu el greutatea.

Bătrânul s-a uitat la mine mult timp, cu privirea aceea pătrunzătoare. Mă simțeam total expusă, cercetată în partea cea mai profundă a ființei mele. Era ceva total lipsit de pudoare în acea situație, cu mine stând în fața bărbatului care părea să mă citească ca pe o carte deschisă.

— Sunteți absolut sigură că vreți să vă schimbați personalitatea?

Adevărul era că mă simțeam încă împărțită între dorință și îndoială.

— Sunt sigură că vreau să mă schimb, dar… mi-ar plăcea să știu cum se întâmplă. Nu vă cunosc deloc și nu știu aproape nimic despre cum o s-o faceți…

El mi-a aruncat un zâmbet greu de interpretat.

— Prima dată trebuie să fiți foarte sigură de hotărârea pe care o luați.

— Să fiu sigură de hotărârile pe care le iau nu e chiar punctul meu forte și reprezintă unul dintre lucrurile pe care nu le mai suport în legătură cu personalitatea mea.

Bătrânul a tras aer în piept înainte de a-mi răspunde.

— Pot să vă produc această schimbare, dar sper că sunteți conștientă că nu este fără urmări.

— Bineînțeles.

M-a fixat o vreme în tăcere. Părea să mă evalueze. Încerca să-mi testeze motivația? Sinceritatea demersului pe care îl făceam?

— Vedeți dumneavoastră, nu există un tip de personalitate mai bun decât altul…

— Scutiți-mă, vă rog, de discursul pe care l-ați pregătit. Nu sunt idioată. Mi-e de ajuns să privesc în jurul meu pentru a vedea oameni mult mai hotărâți, mai carismatici sau mai pozitivi, relaxați, încrezători, mai senini. Eu, pe de altă parte, n-am nimic din toate astea. Nimic.

Am tăcut și rezonanța cuvintelor mele în liniștea mansardei m-a făcut să realizez furia pe care o ascundeau.

Bătrânul domn mă urmărea fără cea mai mică reacție.

— Pentru mine, a sfârșit el prin a spune, asta reprezintă doar o muncă și nu-mi place să muncesc pe gratis.

— Bineînțeles. Cât m-ar costa?

Un zâmbet.

— Nu mă refeream la bani. În sensul acesta nu vă cer nimic, ar fi contrar statutului confreriei noastre. Dar, la vârsta mea, doresc să-mi petrec timpul cu folos, nu să mi-l pierd cu… oameni curioși, cu turiști. Așa că vreau să vă fie clar: această cerere de schimbare a personalității e o alegere care vă obligă.

— Mă obligă… la ce?

— Vă obligă să vă dedicați întru totul procesului. Fără posibilitatea de a mai reveni la personalitatea originară.

Fără posibilitatea de a mai reveni. Am simțit un nod în stomac.

Ideea cu gratuitatea era de asemenea dubioasă. Nu există așa ceva, totul are un preț. Care era oare? Ce avea el de câștigat? Ce voia de la mine?

— Și… cum se face? Vreau să spun: concret, ce o să faceți?

— Îmi descrieți personalitatea pe care ați vrea s-o aveți și eu o să vă induc ceva cât de apropiat posibil. Acest lucru se face sub hipnoză: transa îmi va permite să inoculez în cea mai profundă parte a inconștientului fundamentele noii personalități.

— Dar… cum o faceți? Cum e posibil?

M-a fixat în tăcere câteva momente înainte de a evita răspunsul.

— Noi suntem singurii care știm să operăm o astfel de schimbare.

Ardeam de dorință să-l bombardez cu întrebări despre confrerie, despre originile ei, despre capacitatea de a face genul acesta de schimbări, dar Rémi mă pusese în gardă, așa că m-am abținut.

Mă simțeam sfâșiată între dorința de a mă abandona și teama care-mi strângea stomacul.

Bătrânul nu mă slăbea din ochi, și privirea lui albastră părea să-mi

pătrundă în adâncul sufletului.

— Prefer să mă mai gândesc puțin înainte de a lua o decizie.

— Faceți foarte bine.

5

Charles puse receptorul în furcă și se lăsă pe spate în scaunul de căpitan, din acaju. Așa cum o făcea adesea, împrumutase biroul directoarei, singurul care avea telefon. Prin hubloul de aramă se vedea trecând o barjă lungă, încărcată cu nisip.

Crédit Lyonnais îl refuzase categoric. Bine, am înțeles.

— Mă voi descurca și fără voi, bancheri aroganți din Lumea Veche! își zise el în barbă. Dar mărimea și puterea voastră nu vă vor ajuta când o să cădeți! Oare dinozaurii nu erau cele mai mari și mai puternice animale de pe Pământ înainte de a dispărea?

Charles mai avea un as în mânecă ce putea transforma în realitate visul lui de a renova vasul. Asta o să meargă, era sigur! Ca după fiecare eșec, optimismul lui rămânea intact.

Fondurile de investiții americane, foarte active peste ocean de la sfârșitul Războiului, debarcaseră și în Franța. Bancherii francezi cu bărbie dublă și în costume din trei piese n-o observaseră, dar revoluția financiară începuse!

— Bună, Charles!

Acesta ridică ochii spre Katell, la fel de sexy ca întotdeauna. Pantalonii dintr-un material negru, elegant, foarte mulați, îi subliniau coapsele, accentuând finețea taliei. Bluza asortată lăsa să se întrevadă linia sânilor.

— Intrați, Katell.

Ea se întoarse pentru a închide ușa și el îi admiră curba șoldului.

— Luați loc, mai zise el. Cărui fapt datorez plăcerea acestei vizite?

— Vreau doar să vă spun ultimele noutăți despre echipă.

— A… foarte bine.

— Am început să stabilesc obiective și treaba asta începe să-și arate roadele.

— Obiective?

— Da, e important ca fiecare să știe în ce direcție își concentrează eforturile. De exemplu, am fixat un timp-limită pentru așezarea meselor dimineața. Și am reușit să obțin o îmbunătățire globală de cincisprezece minute. Asta ne ajută să ne concentrăm la alte treburi.

— Da, foarte bine.

— În curând o să stabilesc obiective pentru valoarea notei de plată. Așa că va cădea în sarcina chelnerilor să-i convingă pe clienți să comande desert sau băuturi, de exemplu. În situația financiară în care ne aflăm, mi se pare esențial să ridicăm cifra de afaceri.

— A, da? Excelent!

Femeia primi lauda cu un zâmbet de satisfacție.

— Am însă o problemă cu un chelner, Nathan, și e… puțin complicat.

— Ce s-a întâmplat?

— Să zicem că locul lui nu e aici. Este absolut ineficace. Băiatul ăsta e clar o eroare de recrutare și ar trebui să ne grăbim să scăpăm de el înainte să-i expire perioada de probă.

— Dacă e necesar, puteți s-o faceți.

Katell se strâmbă.

— Nu e chiar așa de simplu.

— De ce nu?

— Sybille nu pare prea încântată de ideea de a renunța la el. E drept că luarea deciziilor nu e punctul ei forte, dar în cazul acesta poate că are alt motiv…

— Ce vreți să spuneți?

Katell păru să ezite, ca și cum s-ar fi jenat să-i dezvăluie ceva. Charles aștepta răbdător.

— De fapt, ea l-a recrutat pe Nathan. Așa că, vedeți dumneavoastră… dacă-l concediază, asta ar însemna să-și recunoască greșeala. Nu e ușor pentru nimeni, o înțeleg.

— Nu contează! Dacă nu face față, trebuie acționat! În situația noastră nu ne permitem să plătim pe cineva ineficient.

— Cu siguranță. Interesul vaporului trebuie să treacă înaintea oricărei considerații personale.

Charles confirmă. Fata asta era de-a dreptul lucidă.

— Oricum, adăugă ea, chiar dacă nu l-ar fi angajat ea, nu știu dacă ar fi îndrăznit să-l îndepărteze…

— De ce spuneți asta?

— Sybille e drăguță, dar…

— Credeți că e prea drăguță, că găsește scuze tuturor?

— Nu e numai asta.

Păru din nou să ezite, ca și cum și-ar fi căutat cuvintele înainte de a continua.

— De fapt, cred că e prea fricoasă, că se teme de oameni și asta îi paralizează toate acțiunile.

— Chiar credeți?

Ea confirmă.

— Cunoaște toate problemele, vede bine greșelile pe care le comite toată lumea, dar nu îndrăznește să spună nimănui nimic.

— Dacă tot ce spuneți e adevărat, atunci chiar avem o problemă…

— Ați observat că nu organizează niciodată vreo ședință? Cred că se teme să vorbească în public… Iar faptul că lucrurile nu merg bine pe vas e din cauza ei, care nu spune nimic niciodată celor în culpă, de frica reacției pe care ar putea s-o stârnească.

— Fără îndoială că exagerați.

— Nu mă credeți? zise ea fixându-l cu o privire irezistibilă. Atunci cereți-i să facă o ședință. Sunt gata să pariez că va refuza.

* * *

Am părăsit imobilul din strada Loge neștiind ce să fac. Aveam impresia că Maestrul încercase să mă descurajeze. De ce? Rémi îmi spusese că societatea data din vremuri imemoriale. De ce s-ar fi îndoit tocmai de mine?

Mă arătasem prea curioasă cu toate întrebările mele? Rémi insistase pe obsesia lor de a-și păstra secretele…

Oscar Firmin își justificase toate întrebările prin apanajul vârstei. Oare spre sfârșitul vieții se lăsase pradă scrupulelor referitoare la un demers ce presupunea riscuri?

Ori, dimpotrivă, descurajarea era o tehnică de convingere: a închide ușa în nasul cuiva îi trezește acestuia dorința de a o deschide încă o dată.

Nimic din toate astea nu mă făcea să mă simt mai bine. În general, doar transparența interlocutorilor mă putea convinge să le acord încredere. În cazul acesta, eram cam perplexă, chiar dacă irezistibil atrasă de acel demers care putea reprezenta ultima soluție pentru problemele și suferințele mele…

Am traversat vechiul Lyon, parcurgând micile străzi pavate, mărginite de clădiri renascentiste, trecând uneori de la una la alta prin așa-numitele traboules, acele pasaje ascunse în vechile imobile ce dezvăluiau adevărate minunății arhitecturale pe care nu le-ai fi intuit niciodată privind fațadele austere. Când eram mică, acele culoare secrete ce dădeau într-o succesiune de curți interioare mă fascinau; îmi imaginam tot felul de comploturi urzite în taina lor și mă așteptam ca dintr-un moment în altul să apară duelișți în ținută de cavaleri, încrucișându-și săbiile; sunetul metalic al armelor părea să răsune stins sub bolțile în ogivă.

Am traversat Saône pe pasarela de lângă Palatul de Justiție, orbită de soarele matinal ce lumina fațadele colorate în stil italian ale caselor de pe coastele înălțimii Croix-Rousse.

Mergând pe chei, văzând o cabină telefonică mi-am amintit că trebuia s-o sun pe mama. Dar era puțin cam devreme pentru decalajul orar cu Djibouti. O sunam cu regularitate, dar mai mult din obligație decât din plăcere. Aveam o relație dificilă. Mama nu reușise niciodată să se adapteze trecerii mele la maturitate, iar tendința ei de a-mi băga pe gât sfaturi mă enerva teribil. Vâna apoi ocaziile de a-mi aminti ce bine mi-ar fi mers dacă aș fi ținut cont de ele și de a mă face să mă simt

vinovată de ingratitudine, pentru că nu i-am mulțumit îndeajuns pentru ceva ce nu-i cerusem.

Am ajuns pe vapor la finalul dimineții, chiar înainte de croaziera de la prânz, hotărâtă să fac lucrurile să meargă, să-mi asum rolul de șefă și să mă comport ca atare. Mai aveam doar zece zile ca să dovedesc ce pot. Aveam toate cărțile în mână, îmi jucam viitorul. Fiecare oră, chiar minut, conta.

Am făcut rapid turul echipajului pentru a saluta pe toată lumea, apoi am împins hotărâtă ușa cabinei mele și am intrat. Am dat peste Charles și Katell așezați față în față la biroul meu.

— Îmi pare rău, am zis mecanic, jenată că am dat buzna în felul acela.

Katell s-a întors imediat spre mine.

— Suntem în ședință, poți să ne lași, te rog?

— Sigur că da.

Am ieșit și m-am retras pe punte, buimacă.

— Te simți bine, Sybille?

Era Bobby, care mă privea ciudat, în timp ce trecea cu mopul peste podea.

— Da, mersi…

Adevărul era că mă simțeam foarte rău. Dezgustată de ceea ce tocmai se întâmplase. Katell mi se adresase pe un ton glacial, imperativ… Totuși, eu eram directoarea! Eu, nu invers! Tipa inversase rolurile și eu îi permisesem! Și apoi… acela era biroul meu! Eram la mine în birou! Ei ar fi trebuit să se scuze, nu eu! De ce plecasem? De ce o ascultasem fără să spun nimic? Mă lăsasem călcată în picioare în fața patronului. Ăsta era sabotaj. Și mi-o făceam cu mâna mea.

Am inspirat profund și m-am forțat să-mi revin: trebuia să mă țin tare, să continui în ciuda oricărui obstacol. Îmi începusem ziua prost, dar puteam repara lucrurile. Mi-am repetat în minte hotărârea luată mai devreme. Trebuia să fac un pas înainte, să-mi asum rolul de șefă.

— Atenție la plecare! Îndepărtați-vă de pasarelă! Atenție la plecare!

Marco urla din nou în microfon. Mai tare ca de obicei. Cred că dăduse sonorul la maxim.

Vaporul a început să vibreze și s-a îndepărtat încet de chei.

M-am îndreptat spre cabina lui, hotărâtă, urcând câte două trepte pe scara îngustă de lemn roșu și ținându-mă de parâma groasă ce ținea loc de balustradă. De data asta nu voi trece cu vederea! Era timpul să iau taurul de coarne.

Marco mi-a simțit probabil intenția, pentru că a ridicat din sprânceană când am intrat, el care de obicei avea o plăcere răutăcioasă să nu reacționeze, să nu i se miște niciun mușchi.

— Marco, ieri te-am rugat să încetezi să mai sperii clienții la plecare. De ce ai făcut-o totuși? Poți să-mi explici?

Era prima dată când reacționam, afirmându-mi în mod clar autoritatea. Îmi învinsesem în sfârșit teama și m-am simțit foarte mândră.

— Pe un vas, căpitanul decide genul ăsta de lucruri și căpitanul sunt eu.

— Poate că ești căpitan, dar eu sunt directoarea.

Și pentru că nu spunea nimic, am adăugat.

— Eu sunt șefa.

M-am mirat singură de aplombul pe care-l aveam.

El m-a fulgerat cu privirea lui neagră, încruntându-se.

— A, da? Tu ești șefa? Un șef se pricepe la tot ce fac angajații. Hai, demonstreaz-o!

Cu asta, s-a ridicat și a părăsit cabina, abandonând cârma în plină deplasare a vaporului.

— Marco, vino imediat înapoi!

Dar plecase deja.

— Marco! Vino înapoi! Vino înapoi! E un ordin!

M-am întors speriată spre râu.

Vaporul tăia valurile, drept înainte.

Am pus mâna pe cârmă pentru prima oară în viața mea, scrutând apa prin geamurile zgâriate ale cabinei.

Înainte, tot înainte.

Dar cum să opresc? Cum să frânez la un eventual obstacol?

— Marco!!!!

Niciun răspuns.

Nemernicul! O să mi-o plătească.

— Bobby! Bobby!

Am urlat din toate puterile.

— Bobby!

M-am concentrat la râu, mișcând cârma ca să rămân exact pe centru, cât mai departe posibil de chei. Dar cum să opresc nenorocirea aia de motor?

— Booooobbyyyyyyy!

— Vin, vin…

Am scos un suspin de ușurare auzindu-i vocea moale.

— Ia-mi locul! Oprește vaporul!

— De ce, e vreo problemă? m-a întrebat el cu energia unui Bob Marley după trei jointuri consecutive.

— Oprește-l!

— Nu știu să pilotez drăcia asta, eu…

— Oprește-l, îți spun!

— Bine, bine… dar unde să opresc?

— Nu are importanță unde... în rând cu barja..., dar ai grijă să nu ne ciocnim!

Am ieșit intempestiv din cabină, în căutarea lui Marco.

Cum să-l fac să revină fără să-mi știrbesc autoritatea?

Să folosesc forța? Să-l oblig să-și reia postul imediat, amenințându-l cu o eventuală concediere? Abandonarea postului era un motiv legal. Eram acoperită la acest nivel, și dându-l astfel de exemplu, poate îmi întăream autoritatea în fața întregului echipaj. Eram tentată, mi-ar fi plăcut să-mi joc rolul de directoare până la aspectele coercitive: să-mi asum, în sfârșit, puterea.

Dar în același timp… ca întotdeauna când mă aflam în prezența unui pericol iminent, o mulțime de beculețe roșii mi s-au aprins în minte.

Nu face asta…, îmi spunea o voce șoptită. Gândește-te la consecințe…

Nu mai aveam decât zece zile pentru a relansa afacerea: cum s-o fac fără comandant? Ăștia nu se găsesc pe toate drumurile. Fără el, adio prânzuri și cine de croazieră… Cum să fac rost de clienți, dacă rămâneam pe chei? Imposibil! Cifra de afaceri ar fi în cădere liberă, și eu odată cu ea. Trebuia să recunosc: era spre binele meu să-l readuc pe Marco la cârmă cât mai curând posibil.

M-am redresat, am inspirat profund, mi-am înghițit mândria și m-am dus să-l găsesc. Fuma pe punte, sprijinit în coate de bastingaj.

Am încercat să-l calmez, am regretat că mă lăsasem dusă de val și i-am explicat că un șef nu trebuia să știe tot ce știu colaboratorii, că rolul meu este de a supraveghea și impulsiona echipa…

M-a lăsat să vorbesc fumând liniștit, savurând în mod vizibil toate justificările mele. Apoi mi-a aruncat o privire încărcată de dispreț și s-a întors la post.

Mă simțeam în același timp umilită și ușurată. Ce combinație!

Ca să fiu complet lucidă, situația mea globală era cel puțin precară. Ori mă lăsam dominată de spaimele și îndoielile obișnuite și redeveneam prea drăguță, precaută și nimeni nu mă asculta. Ori îmi învingeam temerile ca să-mi impun autoritatea, și-mi pierdeam controlul. Mă simțeam prinsă ca într-o menghină, între două soluții la fel de proaste.

Restul zilei a trecut fără să găsesc vreo soluție. Știam prea bine ce trebuia să fac ca să ameliorez lucrurile pe vas, dar eram incapabilă să pun în aplicare vreo măsură legată de persoanele în cauză. Am încercat să găsesc soluția de mijloc afirmându-mi autoritatea fără să merg atât de departe cum o făcusem cu Marco. Dar n-a avut niciun efect. La finalul după-amiezii, stresul micilor eșecuri acumulându-se, am tăbărât pe Jeff, cel care îmi era direct subordonat.

Era în spatele barului de alamă, pe care aliniase bolurile cu arahide.

— Jeff, i-am spus, cere-i lui Rodrigo să-ți dea de la bucătărie ceva legume crude cu bețișoare, ca aperitive. Când se satură de alune, clienții nu mai au chef să comande la restaurant. Vreau să renunțăm la obiceiul acesta.

— A, nu, zise el, Katell vrea să oferim alune. Zice că, dimpotrivă, sarea stimulează apetitul.

La auzul numelui rivalei mele, m-au apucat nervii. Era intolerabil ca el să-i recunoască autoritatea, în loc să asculte de mine. Am făcut un efort supraomenesc să-mi păstrez calmul.

— Iar eu îți cer să le înlocuiești cu legume.

— Ba nu, Katell nu vrea. A spus-o foarte clar.

— Cine e superioara ta ierarhică, Jeff? Îți reamintesc că eu sunt, bine? Așa că vei face ce-ți cer eu, te rog.

— Nu știu ce să spun. Puneți-vă și voi de acord. Nu puteți să-mi cereți lucruri diferite. Hotărâți-vă!

Și a lăsat bolurile aliniate pe bar.

Aveam un chef nebun să le mătur pe toate jos cu o mișcare a mâinii. M-am abținut și m-am întors la mine în birou încercând să nu izbucnesc în plâns. Am încuiat ușa și mi-am lăsat capul pe brațe.

N-o să reușesc.

Eforturile mele erau inutile. În cele nouă zile rămase nu avea să se schimbe nimic. Era clar. Puteam să fac ce voiam, să prind curaj, să-mi schimb atitudinea, să vorbesc diferit, nimic nu mergea. Problema era mult mai profundă.

Nu te poți face ascultat și urmat când nu ai încredere în tine.

Oamenii se întorc în mod spontan spre cei care au multă stimă de sine și puține îndoieli. E un instinct aproape animalic.

Nu puteam face nimic în sensul acesta.

N-are nicio legătură dacă ai dreptate sau nu, dacă ești un om de bine sau nu.

Eforturile mele nu erau decât aere fără efect. Nu urmau să aibă nicio influență asupra nimănui.

Mi-am pus un pahar cu apă și l-am băut. Încercam să respir adânc, să mă calmez.

Apoi am luat telefonul, l-am sunat pe Oscar Firmin și i-am dat undă verde. Mi-a dat întâlnire a doua zi dimineața.

Am închis și m-am uitat în jur. Liniștea era abia perturbată de scârțâitul velei-cocă care se legăna încet.

Vechea Sybille își trăise traiul. Pentru mine începea o viață nouă.

6

Mi-am petrecut sfârșitul după-amiezii în cabină.

Decizia odată luată, mă simțeam oarecum ușurată, dar nu în întregime relaxată.

Am trimis după cină, și Nathan a fost cel care mi-a adus-o. Am închis cu grijă ușa în urma lui.

— Nu-mi place că trăim în minciună, i-am spus. Nu putem face nimic, nu ieșim niciodată.

— Ție ți-e teamă că am putea fi văzuți împreună…

— Da. Dar mi-a ajuns. Asta e, ne vom asuma riscul.

— Decizia e a ta.

— La ce oră termini?

— La unsprezece.

— Așa de târziu?

— Da, sunt de serviciu și în timpul concertului.

— Da, așa e. Bine, hai să ne întâlnim după aceea, la Grand Café des Négociants. Ne va face bine să stăm puțin împreună în afara casei și a vaporului.

— De acord.

Am cinat singură, în liniște, studiind bilanțul pe luna mai.

Am așteptat sfârșitul turei și primele note ale pianului, ca să mă furișez în penumbra salonului pe durata concertului. Paloma, cântăreața noastră obișnuită, se producea acompaniată de Jeremy Flanagan, pianistul.

Chiar dacă tânără, la vreo treizeci de ani, ca și mine, aceasta se comporta ca o mamă pentru noi toți, arătându-se atentă și binevoitoare cu fiecare și gata întotdeauna să ne ajute și să ne

sfătuiască la nevoie.

M-am așezat pe un scaun într-un colț, în fundul sălii.

Luminile difuze galbene și roșii creau o atmosferă caldă. Cu un pahar plin cu gheață și o sticlă de whisky irlandez pe pian, Jeremy își trecea degetele peste claviatură cu o asemenea ușurință, că virtuozitatea putea fi confundată cu simplitatea în ochii unui spectator neavizat.

Paloma a început să cânte cu vocea ei suavă o piesă de jazz de Nina Simone. Toate discuțiile au încetat imediat și ochii s-au întors spre ea.

Foarte elegantă, cu rochia neagră pe pielea de un brun-închis cu reflexe aurii, destul de scurtă, dar șic, tocuri înalte, machiată cu eleganță și coafată cu grijă, știa să fie sexy fără să devină vulgară. Impactul asupra publicului era considerabil: electriza.

Muzica avusese întotdeauna asupra mea un efect special: în același timp calmant și învăluitor. Avea puterea să mă elibereze de orice povară, de probleme, ca și cum ar fi reușit să-mi debranșeze creierul, înlăturând în același timp toate neliniștile firii mele complicate, toate frământările. Toate dificultățile dispăreau ca prin farmec.

Pianul nostru avea o sonoritate unică, deosebit de frumoasă, dulce și caldă, pe care nu o mai auzisem nicăieri. Poate că se impregnase de povestea lui: era un vechi Blüthner din 1932, fabricat în Germania, ce trecuse prin Londra pe la proprietarul său englez, ca apoi, câțiva ani mai târziu să-l însoțească în India lui Gandhi. După căderea Imperiului Britanic revenise în Europa și ajunsese în Elveția, în Lausanne, apoi în Franța și în sfârșit, fusese cumpărat pentru PygmaLyon.

Ascultând vocea melodioasă a Palomei, am închis ochii și m-am pus în locul ei, resimțind ceea ce simțea ea, vibrând odată cu ea. Îmi imaginam că mă aflu pe scenă, purtată de acordurile bătrânului Blüthner și ale vocii mele, dându-mi voie să-mi exprim în public cele mai intime trăiri. Era un vis, unul irealizabil, desigur. Dar, pentru că trec dincolo de limite, visurile ne ajută să trăim…

Nathan m-a găsit așa cum stabiliserăm, la Négociants, local lyonez care-și sărbătorea în acel an a o suta aniversare.

Era bine să ne întâlnim așa, noi doi, departe de apartamentul cam trist, în acel decor de al Doilea Imperiu, cu draperii elegante și tavane înalte, cu stucaturi. În aceeași cafenea mâncaserăm pentru prima dată împreună, în seara în care ne cunoscuserăm.

Nathan a comandat o cupă de Crémant de Bourgogne și eu l-am imitat. După câteva înghițituri, ne-am destins și am vorbit de toate, în afară de chestiile de serviciu. I-am sugerat să-mi povestească despre cercetările lui pentru doctorat. Era unul dintre puținele lucruri care-l pasionau și, vorbind, a început să se anime. Ochii îi străluceau; era fermecător. Am avut impresia că retrăiam momentele noastre de început și mi-am regăsit cumva încrederea în noi.

Mă uitam la el și, pentru o clipă, l-am dorit… pe el care n-avea idee că asta era ultima seară cu Sybille cea veche. Mă întrebam cum mă va percepe începând de a doua zi, în noua mea piele. Va observa diferența? Și dacă nu mă va mai plăcea? Era posibil?

Mi-am pus mâna pe brațul lui.

— Hai să mergem acasă!

Am plătit nota, ne-am ridicat și, traversând aleea centrală a cafenelei, m-am ghemuit lângă el.

Deodată, am înghețat și l-am respins instinctiv.

Așezată lângă una dintre ferestre, cu gleznele încrucișate și un zâmbet ușor pe buze, fumând delicat în timp ce asculta cuvintele tânărului din fața ei, Katell se uita la noi cu privirea ei acidă.

7

A doua zi m-am trezit devreme, spunându-mi că sunt nebună că mă las pe mâna unui necunoscut.

Mă bântuia o nouă temere: dacă individul mă hipnotiza ca să obțină ceva de la mine? Îmi aminteam de un film, de Hitchcock cred, în care criminalul îl convingea în felul acesta pe un tip să comită o crimă, ca să fie acuzat în locul lui… În realitate, ce știam eu despre Oscar Firmin și confreria lui? Nimic. Doar ce-mi spusese Rémi. Dar nici Rémi nu-mi fusese tocmai prieten în facultate, nici despre el nu cunoșteam prea multe. De ce să mă încred în el? Și dacă făcea și el parte din organizație și se ocupa de recrutare?

Trebuia neapărat să aflu mai multe despre confrerie. Am luat cartea de telefon și am răsfoit nervoasă paginile într-un sens și-n celălalt.

Nimic despre Confreria Kellia.

Nimic despre Kellia pur și simplu.

Am încercat diferite ortografieri. În zadar.

Existau câțiva Firmin, dar nu la acea adresă și niciunul cu prenumele Oscar.

Nici în Pagini Aurii, nici în cele Albe…

Era 8:10. Nathan dormea. Biblioteca Saint-Jean nu era departe de strada Loge, unde Oscar Firmin mă aștepta la 10:30. Mai aveam timp!

M-am îmbrăcat în grabă, am luat un măr din frigider și m-am precipitat în stradă. Aerul încă era rece. Am traversat cartierul cu pași hotărâți, am ajuns în vechiul Lyon și m-am grăbit spre biblioteca din fostul Palat Episcopal. Nu speram să găsesc ceva despre confrerie, despre care Rémi îmi spusese că e secretă, dar îmi făceam speranțe în legătură cu numele Kellia care putea constitui o pistă pentru a descoperi mai multe.

Numele nu-i spunea nimic tinerei bibliotecare, care-mi sugeră totuși două-trei axe de căutare. Am alergat printre șirurile lungi de rafturi înalte impregnate de mirosul cărților și am parcurs în diagonală texte care s-au dovedit toate piste false, nu știam deloc unde să caut mai

exact. Timpul trecea și nu găseam nimic.

Se făcuse 9:25. Ce era de făcut?

Deodată, ideea care-mi venise vorbind cu Rémi îmi reveni în minte: să înregistrez. Trebuia să înregistrez inducerea transei. Rémi mă avertizase că a o reasculta se putea dovedi nefast. Poate. Dar puteam înregistra fără să ascult. Și în caz de manipulare, putea constitui o probă pentru poliție.

M-am adresat pentru orice eventualitate bibliotecarei.

— Știți pe undeva prin cartier vreun magazin care vinde magnetofoane?

— Magnetofoane?

— Da. De fapt, caut unul în miniatură…

Tipa s-a strâmbat.

— Nu știu… Încercați la Roland, strada Brest.

Trebuia să traversez din nou Saône. Am fugit.

O oră mai târziu, cu unul dintre primele dictafoane cu microcasetă în buzunar, am traversat în grabă orașul vechi. Îl hărțuisem pe vânzător cu întrebări despre cât de silențios funcționa în toate situațiile: când se oprea banda la final, când se terminau bateriile etc. Omul îmi dăduse toate asigurările în acest sens. Singura problemă era legată de durata mică a casetelor care mă obliga să declanșez înregistrarea în ultimul moment.

Eram speriată de moarte de perspectiva încercării ce mă aștepta și mă străduiam să mă concentrez la numele străzilor și la numerele imobilelor ca să-mi distrag atenția și să mă conving să nu dau bir cu fugiții. Luasem o hotărâre și eram și echipată ca să mă protejez; nu era cazul să dau înapoi.

Când am ajuns în capătul străzii Gadagne colț cu Loge, am simțit un nod în gât văzând clădirea austeră ce se ridica în clarobscurul străduței înguste.

Era pustiu. Am parcurs ultimii metri ezitând, cu o durere surdă în stomac.

Am împins ușa grea cu o strângere de inimă și am regăsit mirosul de

piatră umedă în întunericul antreului. Am urcat una câte una treptele scârțâitoare ale scării vechi.

Ajunsă la penultimul etaj, am făcut o pauză și m-am străduit să trag aer în piept pentru a mă calma.

Câteva minute mai târziu, stăteam așezată în fața Maestrului.

Mi se părea mai zâmbitor ca ultima dată și am făcut eforturi să mă fac comodă. Dar eram atât de emoționată, încât mi-a fost foarte greu să mă calmez.

Mi-a cerut să-i descriu personalitatea pe care aș fi vrut s-o am.

Nu m-am grăbit deloc, mi-am măsurat fiecare cuvânt, încercând să explic cât mai clar ceea ce așteptam de la el. Miza era enormă.

— Vreau să devin o femeie care știe ce vrea. Neinfluențabilă și mai ales curajoasă, dar fără să calc pe cadavre. Nu vreau să fiu nici dură, nici autoritară. Doar să mă afirm cu eleganță…

Am continuat, descriind toate subtilitățile personalității pe care mi-o doream și, cu cât vorbeam mai mult, cu atât mă proiectam mental în acea nouă piele și mă simțeam mai bine. În adâncul sufletului eram pregătită, eram pregătită și, într-adevăr, de-abia așteptam să se-ntâmple asta.

Când am terminat ce aveam de spus, el m-a invitat din nou să mă relaxez.

Mi-am strecurat ușor mâna, ca din întâmplare, în buzunarul exterior al gecii și am dat drumul dictafonului. Apoi m-am destins și nu m-am mai gândit la nimic, așa cum mi se ceruse.

El însuși părea să se relaxeze din ce în ce mai mult, vorbind foarte lent, cu o voce din ce în ce mai profundă, ale cărei vibrații păreau să-mi rezoneze în adâncul sufletului, purtându-mă spre abisul renunțării și al abandonului total.

8

Como, 7 ianuarie 2018

Sam stătea pe terasa de la Giorgio Café, pe malul lacului.

De două zile locuia la Leonarduzzi, un hotel mic, simplu, dar confortabil, într-o cameră cu pereți albi ca de cretă și cu podea de gresie roz.

Închiriase un scuter pentru drumurile dus-întors la vilă pentru a nu depinde de taxi. Era mai ieftin și mai plăcut să străbată drumeagurile sinuoase cu pletele în vânt, inspirând aromele naturii înconjurătoare.

Petrecea în fiecare zi o oră sau două cu Sybille Shirdoon, apoi se întorcea la hotel și transcria interviul. Se așeza pe terasa cafenelei și tasta pe laptop, cu un Martini la îndemână.

Lucrase și în condiții mai rele, își spuse, amestecând cu linguriță cuburile de gheață în paharul cu alcool.

Seria de articole începea să prindă formă, dar lipsa fotografiilor urma să afecteze îngrozitor efectul. Cum să ilustrezi viața lui Sybille Shirdoon fără poze? Bătrâna doamnă n-avea niciuna din vremea aceea.

Deschise mobilul și o sună pe asistenta lui de redacție.

— Jennifer, pot să-ți cer o favoare?

— Trebuie să-mi justific și eu salariul într-un fel.

— Aș vrea să lansezi o căutare în legătură cu un bărbat care a trăit în Lyon în 1964. Se pare că ulterior s-a mutat în New York.

— Lasă-mă să ghicesc: nu-i știi numele, ci doar culoarea ochilor și înălțimea, cu aproximație, desigur.

— Ha, ha! Mărturisesc că data trecută te-ai descurcat de minune cu mult mai puține informații.

— Norocul începătorului.

— Nu fi modestă!

— Bun, deci ce știi despre tipul ăsta?

— Se numește Jeremy Flanagan și, la vremea respectivă, era pianist. Lucra nopțile în piano-baruri. Nu știu dacă mai trăiește, dar dacă e așa și nu se află undeva la celălalt capăt al planetei, aș vrea să-l conving să vină în Como. Și... încă o chestie: poți găsi pe cineva să restaureze pianul?

— Am și găsit. La o oră distanță de Lyon. Joël Jobé. O somitate în domeniu, ce se deplasează între Franța, Elveția și Turcia. A restaurat toate Steinway-urile de la Conservatorul din Ankara. Dacă el nu reușește să-ți repare Blüthnerul, n-o va face nimeni. M-am chinuit ca Hristos pe cruce să-l prind la telefon.

— A, da…? Atunci n-o să fie niciodată disponibil pentru noi. Dacă trebuie să așteptăm vreo doi ani, n-am făcut nimic…

— Am ceva speranțe. E un tip sentimental. Așa că i-am servit povestea unei bătrâne doamne la capătul drumului, căreia i-am găsit pianul din tinerețe. A fost mișcat.

— Nu i-ai spus că e vorba despre Shirdoon?

— Are de-a face cu destule vedete ca să nu se lase impresionat. Am simțit că n-ar fi oportun să menționez amănuntul.

— Ești genială.

— Nu te bucura prea devreme. Nu și-a dat încă acordul.

— Trimite-mi numărul lui.

— Gata.

Sam auzi bipul SMS-ului pe care tocmai îl primise.

— Ești un înger.

Două minute mai târziu, reușea în mod miraculos să dea de Joël Jobé.

— Sam Brennan de la Newsweek. Ați vorbit mai devreme cu Jennifer Cooper, asistenta mea.

— Bună ziua, domnule Brennan.

— Spuneți-mi Sam.

— Deci, despre ce e vorba, Sam?

— Despre un vechi pian pe care tocmai l-am găsit. Dar nu s-a mai cântat la el de mai bine de cincizeci de ani. Credeți că l-ați putea restaura?

— Da, dacă a fost păstrat în condiții bune.

— Hmm… ce înțelegeți prin condiții bune?

— La adăpost de soare…

— Pot să certific că n-a văzut nici cea mai mică rază de soare în ultimii cincizeci de ani.

— … și de umiditate.

Tăcere.

— Alo? zise Joël Jobé. Mai sunteți la telefon?

— Să zicem că a stat într-un mediu… ușor umed.

— Bun, vom vedea.

— Și… cum să vă spun… nu mai are coarde.

— Asta nu-i atât de grav. Proprietarul le-a scos?

— Nu, nu…

— Găsesc că sunteți puțin misterios, Sam. Care e treaba cu coardele? Unde au dispărut?

— Ei bine… de fapt, au dispărut… deci… s-au dezintegrat…

Un moment de nedumerire.

— Am impresia că nu-mi spuneți tot ce știți. Unde a stat instrumentul despre care vorbiți?

Liniște.

— A stat cincizeci de ani pe fundul Ronului, la cinci metri adâncime.

— Înțeleg.

Sam înghiți în sec.

— Credeți că puteți s-o faceți?

Îl auzi pe Joël oftând.

— Chestia despre care îmi vorbiți nu mai e un pian, Sam. E un dulap de pescuit sau un acvariu cu pedale, dar în niciun caz un pian.

— Nu, nu e… n-a stat în apă. A rămas într-o pungă de aer, într-o încăpere etanșă. A luat doar puțină umezeală, nimic grav… Când… când ați putea să-l faceți să meargă?

— Trebuie să-l văd, tinere domn. Nu vă ambalați…

9

Lyon, 16 iunie 1964

Nathan se întoarse acasă cu o baghetă proaspătă și cu brânză de capră de la Janier. Mica tratație a zilei. Câteva roșii tăiate rondele, puțin ulei de măsline și gata prânzul pentru o persoană. Urma să meargă la serviciu doar pe seară, așa că avea timp să lucreze la teză.

Împingând ușa de la intrare, remarcă geaca prietenei sale pe gheridon.

— Sybille, ești aici?

Niciun răspuns. Probabil că venise să ia ceva și-și lăsase geaca.

Merse în bucătărie, dădu drumul la radio și, acompaniat de vocea inimitabilă a lui Pierre Bellemare, spălă roșiile.

La naiba, unde-o fi prosopul de bucătărie?

Cu mâinile ude, deschise unul dintre sertarele dulapului. Nimic.

De ce nu putea Sybille să pună lucrurile la locul lor?

Agasat, trebui să scotocească tot apartamentul în căutarea rezervei de prosoape curate, ceea ce nu-i luă prea mult timp, dată fiind dimensiunea acestuia.

În dulapul de la intrare nu, nici în sertarul de sub televizor, ori în cel din salon.

Ce naiba! Unde-or fi nenorocitele alea de prosoape?

Mai rămânea un singur loc, dar să pui prosoapele de bucătărie acolo însemna ceva atât de lipsit de logică, încât probabil că chiar acolo erau: în dulapul din camera lui Sybille. Nu-i plăcea deloc să umble cineva prin lucrurile ei, dar oricum n-avea cum să afle.

Urcă la mezanin și deschise ușile dulapului care aparținuse bunicii ei bretone.

Uite-le!

Erau acolo, împăturite frumos sub un teanc de tricouri!

Băgă mâna dedesubt ca să scoată primul prosop, de jos, fără să deranjeze restul teancului, când degetele i se loviră de ceva. Un obiect mic și rece pe care-l pipăi fără să-l recunoască. Îl apucă și-l scoase la lumină.

Un dictafon în miniatură.

Era prima dată când vedea așa ceva.

Ce naiba putea face Sybille cu el?

Îl studie un moment. Aparatul avea o casetă înăuntru.

Și dacă aș asculta-o?

Dar un sentiment de vină se adăugă curiozității. Sybille detesta să-i invadezi intimitatea. De fapt, nu suporta. Nu l-ar fi iertat niciodată.

Puse ușor aparatul la loc sub teancul de haine, după care luă un prosop și închise dulapul cu grijă.

Revenit în bucătărie, tăie brânza de capră în cubulețe. La radio, Pierre Bellemare continua să-și spună povestea pe un ton plin de emfază. Dar Nathan nu-l mai asculta. Dictafonul ascuns de Sybille îl obseda.

Ce Dumnezeu putuse înregistra? Un aparat în miniatură ca acela era făcut pentru înregistrări pe ascuns. De ce ar face așa ceva? Și mai ales… pe cine ar vrea să înregistreze? Pe cine?

Puse cubulețele de brânză pe rondelele de roșii și scoase uleiul de măsline.

Nu. Inutil să tergiverseze. Trebuia să afle. Nu poți trăi lângă cineva care face înregistrări secrete, fără să știi despre ce e vorba. O să asculte caseta și apoi o să pună totul la loc. Sybille n-o să știe nimic și el nu va mai fi obsedat de idee.

Se spălă pe mâini în chiuvetă, se șterse cu prosopul de bucătărie, apoi urcă din nou la mezanin. Scoase micul aparat din dulap, apăsă pe Play și așteptă.

Nimic. Vedea bine prin clapeta transparentă că banda se învârte, dar nu se auzea nimic.

Găsi butonul care derula banda de la început și apoi îi dădu iar

drumul.

Din nou liniște, apoi, după câteva secunde, o voce de bărbat se auzi din neant, o voce total necunoscută și stranie prin rezonanța cavernoasă, aproape sepulcrală, ce contrasta cu cea tânără și melodioasă a lui Pierre Bellemare, care se auzea din bucătărie.

Bărbatul vorbea anormal de lent, fiecare cuvânt fiind despărțit de celelalte printr-un moment de tăcere ciudat de lung, încât era greu să urmărești semnificația globală. Nathan se concentră ca să prindă sensul, dar afirmațiile erau cel puțin deconcertante. Era vorba despre corpul interlocutorului, căruia îi cerea să și-l simtă bucată cu bucată, începând de la picioare. Bărbatul numea progresiv fiecare parte a corpului, strecura pe ici, pe colo încurajări, invitații la relaxare și complimente. Uneori, frazele aveau o sintaxă bizară, ca și cum le-ar fi lipsit un verb ori un complement. Unele propoziții păreau chiar incoerente, lipsite de logică și din întreg se degaja o impresie de confuzie ce contrasta puternic cu tonul grav, lent și hotărât ce părea să indice, dimpotrivă, o anumită stăpânire a limbajului. Treaba dură mai multe minute, lăsându-l pe Nathan absolut perplex. Urmă un moment de tăcere, ca o pauză într-un monolog, apoi, în mod straniu, cuvintele începură să descrie temperamentul ori caracterul interlocutorului, dar, de fapt, era mai mult o inoculare decât o descriere, ca și cum i s-ar fi ordonat ce trebuia să simtă ori să gândească. Era ceva inexplicabil, aproape deranjant. Urmă din nou un moment de tăcere, apoi ceea ce auzi îi îngheță sângele în vene.

— În adâncul ființei, foarte adânc, spunea vocea de o gravitate sepulcrală, vi se insinuează acum o teamă imensă, o anxietate profundă…

Tăcere.

— Teama de a fi o persoană rea și imorală.

Nathan își ținea respirația, șocat de ceea ce auzea. Vocea reluă:

— Când vă veți trezi, o s-o uitați complet, dar această teamă vă va ghida totuși majoritatea acțiunilor, rămânând ascunsă adânc în subconștient.

10

Când am deschis ochii, prima impresie a fost că nu mă schimbasem deloc. Poate că inducția eșuase? Mă simțeam la fel. Eram eu, cea de totdeauna. Mi-a trecut prin cap că eram norocoasă că nu mai trebuia să plătesc intervenția.

M-am forțat să-i mulțumesc domnului Firmin, din politețe. Acel domn drăguț își pierduse timpul cu mine și chiar dacă treaba nu dusese la nimic, era important să mă port corect.

M-am despărțit de el și am coborât în stradă.

Speranțele îmi fuseseră înșelate, dar aveam ce meritasem și nu trebuia să fiu supărată decât pe mine: să te bazezi pe altcineva pentru a-ți rezolva problemele nu era o treabă prea matură. Ținea doar de mine și numai de mine să mă schimb și să fac eforturile necesare pentru a remedia situația.

De altfel, în timp ce traversam hotărâtă străzile prin centrul vechi, sufocate de turiști indolenți, mi-au venit o mulțime de idei în legătură cu lucrurile pe care le puteam schimba în bine pe vas și despre tot ce puteam întreprinde pentru a face ca treaba să meargă. Am avut grijă să le memorez pe toate și am ajuns lângă PygmaLyon având în minte o listă lungă de sarcini de îndeplinit.

— Aveți un bănuț și pen' mine?

Un cerșetor în zdrențe îi interpela cu voce răgușită pe niște turiști ce făceau poze cu bazilica Fourvière de pe chei. Trecea de la unul la altul întinzând o șapcă.

Prima mea reacție a fost de revoltă împotriva societății care nu reușea să integreze pe toată lumea și lăsa oamenii pe stradă, obligându-i să doarmă pe sub poduri și să trăiască din cerșit. Dacă fiecare dintre noi am fi făcut un efort, am fi reușit să-i ajutăm.

— Aveți ceva, nenorociților, ai dracului de zgârciți!

Vulgaritatea lui m-a șocat. Nu era frumos să te adresezi oamenilor în felul acesta.

Era de datoria mea să i-o spun.

Cum tocmai se întorcea spre mine, am făcut un pas în direcția lui.

— Ar trebui să faceți un efort pentru a vorbi mai frumos cu oamenii.

Cum el n-a reacționat deloc, am adăugat:

— Toată lumea ar avea de câștigat, dar mai ales dumneavoastră.

Cu capul înclinat într-o parte, m-a fulgerat cu o privire întunecată.

— Ce naiba te interesează pe tine?

Agresivitatea lui verbală mă rănea, dar am făcut un efort să trec peste asta și să încerc să-l conving la modul rațional. Ba chiar m-am străduit să vorbesc frumos.

— Ați avea mai mult succes dacă ați vorbi mai respectuos, să știți! Lumea ar avea mai multă simpatie și poate v-ar ajuta.

El ridică din umeri, apucă țoiul de băutură al cărui gât i se ițea din buzunar și bău direct din sticlă.

— Nici alcoolul nu vă va ajuta, domnule. Mai bine ați…

— Cară-te, că s-ar putea să ți-o iei, bine?

Am simțit o cruntă decepție, apoi am făcut stânga împrejur, chiar dacă nu-mi venea să renunț.

În timp ce urcam pe vas, am realizat dintr-odată ceva de necrezut și m-am oprit brusc, stupefiată.

Nu-mi fusese teamă.

Nu-mi fusese teamă deloc.

Niciun pic, în ciuda agresivității acestui bețiv. Nici înainte, nici în timpul discuției cu el. În niciun moment nu mă simțisem în pericol, și nici nu întrevăzusem posibilitatea unui pericol.

Cunoscându-mă pe mine, asta era uimitor… Și însemna foarte clar un lucru, fără umbră de îndoială; ba chiar era o certitudine, care mă lovea ca o furtună neașteptată: personalitatea mea se schimbase… personalitatea mea se schimbase… Inducția reușise…

Pentru totdeauna.

M-am simțit atât de entuziasmată! Și entuziasmul meu a crescut când am realizat un alt lucru incredibil: totuși rămăsesem aceeași! Eram și aveam să rămân eu însămi, dar eliberată de frică, povara mea de treizeci de ani încoace.

M-a invadat un sentiment de libertate. Am străbătut pasarela cu pas alert, simțindu-mă ușoară. Viața mea era pe cale să se schimbe. O să-mi salvez slujba, o să reușesc, o să înfloresc, o să mă bucur de fiecare moment al existenței mele încătușate până atunci în bezna propriilor îndoieli și spaime.

De altfel, urma să trec la acțiune chiar atunci, fără întârziere, să iau taurul de coarne, să îmbunătățesc tot ce trebuia îmbunătățit, să corectez greșelile de organizare, să împing de la spate echipa și să lucrez eu însămi cu mai mult curaj pentru a redresa situația cât mai repede posibil. Îmi mai rămâneau doar nouă zile: dar cu multă străduință, aveam să reușesc!

Am început imediat turul echipei — chestie de obișnuință — și treaba asta mi-a dat ocazia să descopăr o multitudine de mici probleme de rezolvat, probleme pe care, în mod bizar, nu le remarcasem până atunci. Chestii mici, poate nu vitale, dar care se acumulau una câte una, dându-le clienților impresia neplăcută de amatorism și ducând la eșecul afacerii. Toate acestea urmau să se schimbe!

M-am pus pe treabă imediat, plină de devotament. Pentru prima dată în cariera mea, acționam fără ca judecata sa-mi fie afectată de miile de întrebări pe care mi le puneam de obicei asupra tuturor consecințelor deciziilor mele, asupra eventualelor reacții ale persoanelor implicate, a riscurilor și a pericolelor pe care le presupuneau.

De-acum înainte, singura mea preocupare urma să fie: cum să procedez ca lucrurile să iasă bine pentru mine și echipa mea? Mult mai simplu și cu mult mai puțină bătaie de cap! Luam decizii și, cu fiecare sarcină îndeplinită, simțeam satisfacția lucrului bine făcut.

Mi-am pus la punct dosarele, realizând că până atunci nu reușisem decât să produc haos, în ciuda maniei mele pentru ordine.

Am încetat, de asemenea, să raportez totul la ziua de mâine și am descoperit bucuria eliberatoare a trecerii fără întârziere la fapte: atunci când faci un lucru, te eliberezi, nu te mai gândești la el.

Singura excepție de la această stare de grație a survenit pe la mijlocul dimineții când Charles a venit să mă vadă.

— Sybille, ar trebui să organizați o ședință cu toată echipa. N-o faceți niciodată. Și totuși asta v-ar permite să spuneți lucrurilor pe nume și să transmiteți mesajele potrivite.

— Aveți dreptate.

Eram deranjată de reproșul lui, dar îl meritam. Trebuia să convoc o ședință cât mai curând. Se impunea. Totuși, ceva mă reținea, și nu era frica. Ideea era că nemaifăcând niciodată treaba asta, nu știam cum s-o fac cel mai bine, și totuși, trebuia să-mi iasă, era important. Imperios necesar.

Ca urmare, n-am anunțat echipa imediat, lăsându-mi timp să-mi pregătesc intervenția. Am sfârșit prin a o programa la orele 18:00, ca să avem timp până la masa de seară și am redactat un anunț.

M-am dus în cabina personalului ca să-l afișez.

Văzând chiuveta plină de cești murdare, m-am enervat teribil. Jeff m-a privit cu cafeaua în mână, cum mă uitam fix la afișul de pe tabla de informare, apoi, culmea obrăzniciei, a pus ceașca în vârful vrafului, fără nicio jenă.

Am reușit să-mi stăpânesc furia care clocotea în mine, rămânând calmă și politicoasă.

— Ar trebui să-ți speli ceașca după ce o folosești. În caz contrar, uită-te și tu: vasele se strâng și nici nu mai putem umbla la chiuvetă.

— Tocmai de asta n-o spăl!

Am încercat să abordez problema pedagogic.

— Dacă fiecare își spală ceașca după folosire, problema dispare și lucrurile se simplifică pentru toată lumea, înțelegi?

— Poate că ai dreptate, dar de data asta nu am cum. Doar n-o să spăl eu tot vraful…

— Cineva tot trebuie să facă primul pas, altfel problema nu va fi rezolvată niciodată.

— Bine, nu te enerva…

— Nu sunt nervoasă, Jeff.

— Ba da, se vede cu ochiul liber.

— Vreau doar ca lucrurile să se schimbe în bine.

— Totuși, sper că nu vrei să spăl eu toate astea, a mai zis el cu un aer șocat.

— Cred c-ar fi bine să speli măcar o parte, iar eu o să transmit mesajul că de azi înainte nimeni nu mai are voie să lase vase în chiuvetă.

Am părăsit cabina, destul de mulțumită să constat că Jeff trecuse la fapte. Am dat peste Bobby, cu o pungă de chipsuri în mână, și hainele lui pătate m-au oripilat. Delăsarea acestuia era un exemplu negativ pentru ceilalți.

— Ar trebui să-ți pui o cămașă curată, dacă te gândești să treci prin restaurant în timpul mesei, Bobby.

S-a uitat la mine atât de confuz, de parcă i-aș fi vorbit în somaleză.

— De ce?

— Pentru bunul renume al restaurantului.

— Păi și… cămașa mea nu e… frumoasă? m-a întrebat tărăgănând cuvintele.

— E plină de pete.

— A, da…?

— Dacă tot ești aici, ia-ți trusa de scule și hai cu mine: să terminăm odată cu ușa aia de la toaletă care se închide prost.

— A, la naiba, iar am uitat…

Am mers în fața lui și, profitând de această situație, i-am arătat câteva mese din restaurant care aveau și ele nevoie de reparații mai serioase decât bucățelele de carton pe care chelnerii le puneau când aici, când dincolo, ca răspuns la reclamațiile clienților.

În timp ce treceam prin fața vechiului pian, i-am arătat și capacul, pe care urmele de degete stăteau mărturie pentru cei treizeci de ani de folosință de către pianiștii care se succedaseră.

— Vezi dacă găsești un lac identic și revopsește capacul, te rog.

— Bine, bine, de acord…

Spre marea mea satisfacție, câteva minute mai târziu, Bobby se ocupa de ușa de la toaletă.

M-am intersectat cu Jeff aflat în spatele barului.

— Ar face bine să-și usuce și pantalonii ăia, a spus el cu voce scăzută, arătând cu barba în direcția lui Bobby.

— Ce vrei să spui?

— N-ai observat? E ud între picioare.

— A, da?

Am rămas surprinsă că nu observasem niciodată.

— În momentul în care vede vreo clientă drăguță, vine și fură un cub de gheață pe care și-l pune în slip. Ca să se calmeze, zice el.

A pufnit în râs ca un adolescent idiot.

— O nebunie.

Jeff avea mereu un umor îndoielnic, dar o asemenea stupiditate nu-mi mai fusese dat să aud.

L-am calmat repede arătându-i o grămadă de pete vechi pe magnificul lui bar de alamă. A protestat încercând să mă convingă că nu va reuși să le șteargă, așa că a trebuit să iau cârpa și detergentul pentru geamuri ca să-i arăt că puțină bunăvoință și un strop de efort puteau să-l facă să strălucească. Am frecat cu nădejde alama, cu soluția ce mirosea înțepător.

Katell, care trecea pe acolo, s-a uitat la cârpa din mâna mea și mi-a aruncat una dintre acele priviri condescendente la care se pricepea așa de bine. Altădată mi-ar fi fost rușine. În acea zi, suficiența ei nu m-a mai atins; aveam convingerea că fac ce trebuie; un manager trebuia să știe să pună și mâna la treabă.

Un sfert de oră mai târziu, am reîntâlnit-o, înconjurată de toți chelnerii. Îi adunase, ca în fiecare săptămână, pentru o ședință de formare. Avea dreptate s-o facă și am fost nevoită să-i recunosc profesionalismul.

— Deci, a continuat ea fără să mă bage în seamă, amintiți-mi ce aveți de făcut pentru a avea mai multe comenzi.

Își trecu privirea peste mulțimea de angajați.

Din bucătărie venea miros de prăjeală.

— Trebuie să-i îndemnăm pe clienți să comande un desert, a sărit Vanessa, o chelneriță tânără.

— OK, a confirmat Katell. Dar cum o faci, dacă nu le mai e foame?

— Le trezesc interesul descriindu-le deserturile într-un fel atrăgător, a replicat Corentin.

Corentin era chelnerul obsedat de aranjarea meselor.

— Dacă nu le mai e foame, asta nu va fi de ajuns, a zis Katell. Altă idee?

— Eu le spun că celorlalți clienți le-a plăcut foarte mult, a intervenit Martin, un student cu jumătate de normă.

— E mai bine, dar nu suficient. Altceva?

Am zâmbind văzându-l pe Nathan ascuns într-un colț, ferindu-se să ia cuvântul. Postura lui favorită era cea de observator.

Cum nimeni nu mai spunea nimic, Katell a continuat:

— Luați comenzile de desert la începutul mesei, când le este foame și aleg cu ochii, nu cu un stomac sătul.

— Așa e, fir-ar! a exclamat Martin.

— Dați-mi și alte idei pentru a crește vânzările.

— Trebuie să evităm situația în care clienții se mulțumesc cu o carafă cu apă, a intervenit o chelneriță cu experiență.

— OK. Și cum o faci?

— Le propun imediat o apă minerală.

— Da, totuși pot să refuze, i-a întors-o Katell.

— Oricum pot să refuze, a obiectat Corentin.

— Există o modalitate de a-i atrage, a declarat Katell cu un zâmbet ușor pervers. Se numește tehnica alegerii iluzorii.

Chelnerii au ridicat din sprâncene.

— Oamenii, a continuat Katell, adoră să se simtă stăpâni pe alegerile lor. Atunci dați-le această libertate… propunând două lucruri: Doriți Evian sau Vittel? Vin roșu ori alb? Vedeți? E foarte eficace!

Se lăsă un moment de tăcere, în timp ce angajații își notau sugestia.

— Dar nu e cinstit, a spus deodată Corentin.

Eram de acord cu el. Puteam să le sugerăm clienților să consume mai mult. Să-i manipulăm era altă treabă. Trebuia să-i strecor o vorbă lui Katell despre asta, dar mai târziu, ca să nu-i subminez autoritatea în fața subalternilor. În fapt, îi învăța pe chelneri să fie ca ea, să facă șmecherii cu zâmbetul pe buze.

— Când clientul comandă o carafă, i-a răspuns ea lui Corentin, nu plătește nimic, pe când noi trebuie să i-o servim, apoi să spălăm paharele, carafa și să plătim factura de apă. Ți se pare onest?

O spunea cu atâta siguranță de sine, încât toată lumea s-a lăsat convinsă.

M-am întors la mine în birou și am făcut o listă cu toate cuplurile care își manifestaseră în luna mai intenția să-și serbeze nunta la noi. Toți promiseseră un răspuns la finalul lunii; niciunul nu se ținuse de cuvânt, ceea ce era cel puțin incorect. I-am sunat pe fiecare în parte, reamintindu-le ce promiseseră. Degeaba. Oamenilor le lipsește rigoarea și apoi, incapabili să-și recunoască lipsurile, se supără când le faci observații. Ciudată epocă de neglijență generalizată!

Am mâncat ceva rapid, pe o farfurie pusă în fața dosarelor mele, ceva sărac în grăsimi ca să nu mă ia somnul, și fără desert pentru a evita hipoglicemia ulterioară, cu scăderea de energie asociată.

În acea zi, în timpul prânzului, s-a produs un incident pe care Katell mi-a cerut să-l rezolv.

— Rodrigo e în subordinea ta. Așa că descurcă-te, a zis ea pe un ton de satisfacție.

M-am dus în restaurant ca să primesc reclamația clientului.

— Farfuria mea e aproape goală. Fără exagerare, chiar așa…?

Un filé de pește foarte subțire părea într-adevăr pierdut în mijlocul

farfuriei, plutind în derivă în sos. Fără nicio garnitură.

Am aruncat o privire discretă la nota de plată.

„Calcan singuratic“...

Rodrigo o făcuse din nou.

— Bucătarul nostru e adeptul gastronomiei moderne, i-am spus.

— Atunci de ce a colegului meu e plină? a întrebat omul arătând spre tipul din fața lui.

La poalele unui munte de chipsuri de cartofi zăcea o halcă de vițel înotând în sânge. „Crimă perfectă“, zicea nota.

— O să vorbesc cu bucătarul.

Cu răbdare și spirit pedagogic, am obținut de la Rodrigo o farfurie mai consistentă.

Mi-am petrecut toată după-amiaza încercând să îmbunătățesc lucrurile pe vas și, puțin câte puțin, imaginea mea despre ce trebuia și ce nu trebuia făcut a început să se clarifice, apoi mi s-a cristalizat în minte, devenind un fel de țintă de atins, de regulă ce trebuia respectată. Această regulă mi se aplica inclusiv mie, iar prin mine ea trebuia să li se impună și celorlalți: era datoria, misiunea mea. Și cu cât aceasta căpăta o importanță mai mare în ochii mei, cu atât conștiința neregulilor existente mi se ascuțea, orice deviere de la normă începând să-mi sară în ochi.

Defectele vasului, cele legate de organizare, ale colaboratorilor și chiar ale clienților îmi atrăgeau atenția. Mă judecam extrem de sever și pe mine însămi, reproșându-mi propriile defecte.

Priveam cu reală satisfacție îmbunătățirile, dar această satisfacție era imediat umbrită de faptul că realizam cât de multe alte lucruri erau de făcut. Era ca într-un joc video: în momentul în care am doborât un adversar, apar alții instantaneu, fără întrerupere.

Totul mă enerva: chelnerul care întâmpina clienții cu un „Bună seara dom’le, ‘mnă“ de toată mila; cel ce purta cămașa descheiată lăsând să i se vadă pieptul păros; chelnerița care răspundea la mulțumirile clienților cu un „Pentru puțin“ vulgar, în locul unui elegant „Cu multă plăcere“; tablourile ce spânzurau strâmbe pe pereți când Marco manevra vasul cu prea mult nerv; clienții care, lăsându-și hainele pe

spătarul scaunului în loc să le pună la garderobă, stricau armonia vizuală a decorului restaurantului; clienta cu un decolteu necorespunzător; privirea libidinoasă a vecinului ei de masă și cea tâmp plină de mândrie a însoțitorului ei; domnul care cu un dos de palmă mătura firimiturile de pe masă pe jos sau cel ce vărsa conținutul paharului în ghiveciul de flori; bătrâna doamnă care mi se adresa prinzându-mă de braț cu mâna ei tremurândă, în timp ce tocmai decortica creveții, lăsându-mi pe haina albă pete mirositoare…

Întreaga lume mi se părea imperfectă, iar incapacitatea mea de a corecta toate problemele ei mă arunca puțin câte puțin în brațele amărăciunii cauzate de nemulțumire.

La ora 18:00, urma să prezidez ședința cu toată echipa și chestia asta mă apăsa: lipsindu-mi experiența în domeniu, n-aveam o idee clară despre ce era potrivit să fac, despre ce însemna o întâlnire reușită, iar încrederea în mine — pe care o simțisem de-a lungul zilei —, începea să mă părăsească. Voiam să dau bir cu fugiții, nu pentru că-mi era frică de ceilalți, cum mi se întâmpla în trecut, ci de teamă să nu greșesc și dintr-un sentiment difuz de lipsă de legitimitate.

Masa de seară s-a desfășurat fără evenimente, dar am rămas foarte atentă, încercând să formulez mai degrabă sfaturi decât reproșuri în momentul în care lipsa de profesionalism a vreunui colaborator îmi provoca un impuls de nervozitate.

Pe seară, Charles a trecut pe la mine prin birou.

— Cum merge treaba? a întrebat el.

— Lucrurile încep să se amelioreze, dar mai e multă treabă de făcut.

Acesta a confirmat bosumflându-se.

— Cred că ar trebui să adopți o dinamică mai pozitivă, ca să reușești să tragi și echipa după tine.

— Mi se pare că asta am făcut toată ziua.

El s-a strâmbat.

— Cred că mai degrabă ai petrecut mult timp concentrându-te pe detalii.

Reproșul lui m-a rănit profund. Mi se părea exagerat și injust. Eu însămi mă judecam deja foarte dur, așa că, adăugând încă ceva la

asta, depășea limita suportabilului.

Am înghițit cu greu, apoi am hotărât să merg în cabina personalului să mă ocup de mesajele din cutie. Poate că echipa era mai corectă în percepție.

Micile bucăți de hârtie erau mai numeroase ca de obicei, semn că angajații percepuseră schimbarea. M-am felicitat.

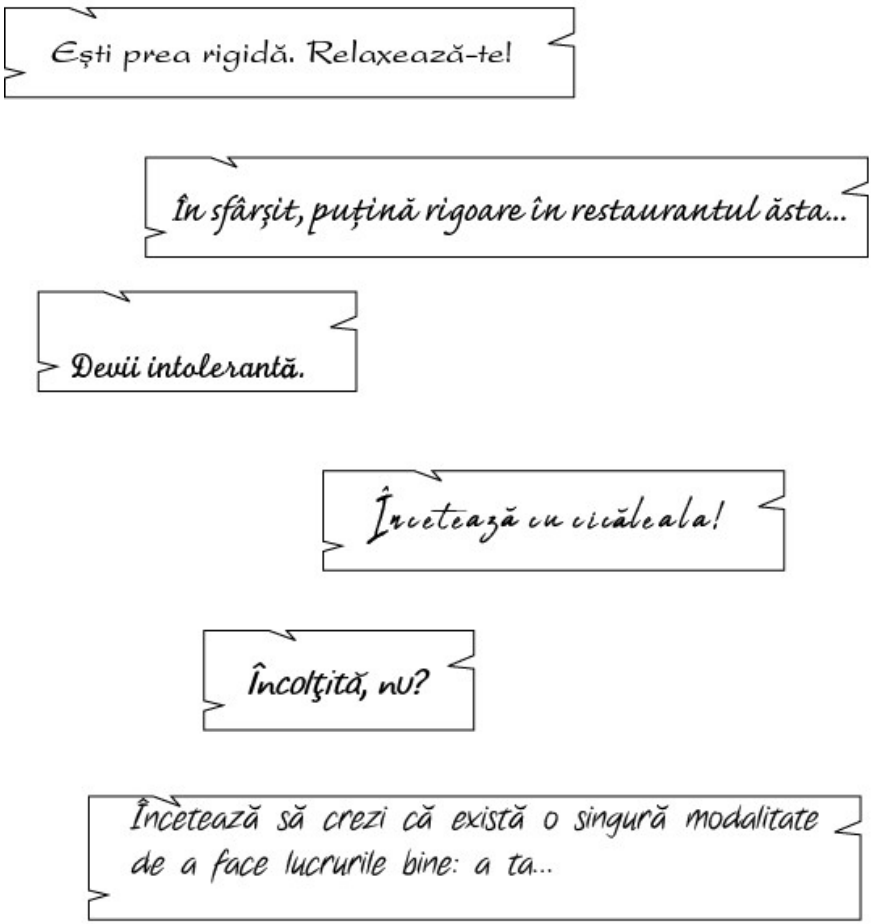
Ești prea rigidă. Relaxează-te!
În sfârșit, puțină rigoare în restaurantul ăsta...
Devii intolerantă.
Încetează cu cicăleala!
Încoltită, nu?
Încetează să crezi că există o singură modalitate de a face lucrurile bine: a ta...

M-am simțit din nou copleșită de atâta nedreptate: mă străduiam să fiu serioasă și ei mă percepeau drept critică, cicălitoare și intolerantă.

Mi-a venit să plâng.

În chiuvetă, ceștile murdare puse vraf mi se păreau dezolante, cu lacrimile lor de cafea scurse peste margine.

Am inspirat profund, am aruncat hârtiile în coș și m-am străduit să-mi revin.

Am traversat gânditoare restaurantul unde Jeremy cânta ultimele note la pianul Blüthner pentru o mână de oameni aflați pe picior de plecare.

Jeff ștergea paharele și le punea la loc.

— Vrei să te servesc cu ceva, Sybille? Un pahar ca să te destinzi înainte de plecare?

— Nu, mersi.

Cum aș fi putut să mă destind, când mai erau atâtea de făcut? Simpla idee de a mă lăsa pe tânjală îmi repugna.

Totuși, Jeremy cânta una din compozițiile lui, așa cum făcea în fiecare seară. Fragmentul de-acum era preferatul meu, emoționant și melancolic, tulburându-mă de fiecare dată până la lacrimi.

— Cum se numește? îl întrebasem într-o zi.

— Nu i-am dat un nume, îmi răspunsese cu vocea lui gravă și profundă, cu un irezistibil accent britanic.

— Păcat! Ar fi trebuit.

— Îți place?

— O ador!

Zâmbise, apoi adăugase:

— Ei bine, o s-o botez „Reflecțiile lui Sybille“...

Mă simțisem extrem de mișcată că-mi dedicase acest cântec care-mi plăcea atât de mult! Realizam desigur că termenul „reflecții“ se apropia și de „reflexii“, dar n-am îndrăznit să-l întreb de ce alesese acel titlu. Remarcase oare tendința mea de a cădea pe gânduri, ori dorise să spună că muzica lui era reflexia sufletului meu de artist ratat?

— Ești sigură că nu vrei un pahar? a insistat Jeff văzându-mă că

zăbovesc.

— Da, mersi încă o dată.

M-am retras în birou, luând în trecere un carnet de notițe din dulapul de consumabile. Voiam să-mi aștern impresiile pe hârtie, să povestesc întâlnirea cu Oscar Firmin — sau cel puțin partea de care-mi aminteam — și mai ales să descriu această zi atât de specială din noua mea viață, atât de diferită de tot ce trăisem până atunci. Simțeam nevoia să scriu despre toate acestea, poate pentru a mă ajuta să pun sentimentele în cuvinte, să gust experiența până la capăt.

În timp ce scriam, am înțeles un lucru: noua mea personalitate nu era fără cusur. Departe de așa ceva. Și nu urma să mă ajute să reușesc, nici să fiu în sfârșit recunoscută.

În ciuda felului în care-l abordam, lui Rodrigo continua să-i sară țandăra din orice, Marco rezista și făcea gură, Jeff fugea de responsabilități, clienții cu nunțile rămâneau indecișI, iar eu risipeam o grămadă de energie fără să obțin suficiente schimbări. Făceam tot posibilul, dar în curând aveam să ajung la capătul puterilor, fără să reușesc să-mi păstrez postul.

În seara aceea am ajuns acasă foarte preocupată.

M-am bucurat să-l regăsesc pe Nathan, dar dezordinea din jur m-a indispus, așa că mi-am adunat ultimele forțe ca să fac curățenie. Cu apartamentul în fine curat, am avut minuscula satisfacție a cel puțin unei sarcini îndeplinite.

Am făcut un duș rapid, mai mult rece, ca de obicei. Chiar și în urma ultimei mele reclamații, proprietarul găsise o scuză să nu repare boilerul. Totuși, nu prea eram în măsură să-i cer respectarea termenilor contractuali, pentru că nici eu nu eram fără pată: contractul de închiriere fusese făcut pe numele fostului meu prieten. Păstrasem casa după despărțirea noastră, dar nu reglementasem situația, mulțumindu-mă să plătesc chiria.

În pat, Nathan s-a apropiat de mine, și dorința lui de intimitate mi-a dat puțină încredere în viitorul relației noastre. După acea zi epuizantă, chiar n-aveam chef să fac dragoste, dar viața nu putea însemna doar rigoare și muncă, știam prea bine. Trebuia s-o las mai moale uneori. Iar viața sexuală mi se părea importantă.

Mai târziu, după ce Nathan — cu fâșii de lumină căzându-i pe chip, reflectate printre lamelele jaluzelelor de la felinarele de stradă — a

adormit, eu mi-am găsit cu greutate somnul.

Noua mea viață nu mă satisfăcea.

Problemele mi se învârteau în buclă prin cap. Am trecut în revistă evenimentele de peste zi, încercând să înțeleg cu ce anume mă confruntam. Cum putea cineva să culeagă roadele muncii sale, să evolueze, să trăiască din plin și să reușească, în ciuda tuturor imperfecțiunilor lumii noastre?

Și în plus, de ce era lumea atât de imperfectă?

Perfecționismul meu declanșa oare anumite forțe cosmice ce sporeau imperfecțiunile din jurul meu, ori îmi dădea pur și simplu o înțelegere mai acută a lucrurilor care treceau neobservate de majoritatea oamenilor?

În timp ce Jaz-ul meu electric înghițea minutele, sferturile de oră și apoi ore întregi în ritmul respirației profunde a lui Nathan, am ajuns puțin câte puțin să pricep un lucru de altfel evident: mă eliberasem de spaimă, dar căzusem pradă unei alte forme de sclavie.

De dimineață, crezusem că rigoarea și alergătura mea în căutarea perfecțiunii îmi vor aduce recunoașterea și reușita. Începeam acum să realizez că mai curând mă vor coborî în infern, un infern pe care îl creasem cu propriile mele mâini.

11

Somptuoasele birouri de pe Bulevardul George V din Paris erau destul de intimidante, cu încăperile mari stil Haussmann, cu plafoane înalte cu stucaturi, podele frumoase și șeminee de marmură albă. Niciun fir de praf, totul era impecabil și mirosea a curat. Lui Charles îi păru rău că nu investise într-un costum nou. Cel vechi era puțin uzat, iar cravata, fără îndoială, demodată. Întâlnirea aceea era probabil ultima lui șansă.

Din fericire, interlocutorii lui păreau să acorde mai multă importanță dosarului decât înfățișării lui.

Directorul fondului de investiții era un american relaxat și zâmbitor de vreo patruzeci de ani, un blond înalt care vorbea franceză cu un plăcut accent de peste ocean. Costum de culoarea nisipului și cămașă albă.

Partenerul său era un francez mic de statură și îndesat, tot în costum gri, cu gâtul sugrumat de o cravată albastru-închis și cu capul mare, cu păr negru, a cărui natură rebelă fusese, fără îndoială, îmblânzită de tunsoarea cazonă. Privirea lui imobilă părea să ascundă un suflet incapabil să resimtă cea mai mică emoție, ca și cum obișnuința de a purta cravata prea strâns îi tăiase orice flux emoțional.

— Deci, zise americanul, ca să rezumăm, dumneavoastră aveți nevoie de 800 000 de franci ca să vă renovați mijlocul de producție și să finanțați angajarea a încă trei colaboratori, corect?

— Da, așa este.

— Foarte bine. Și dacă vă încredințez capitalul, ce nivel al beneficiului net, înainte de impozitare, prognozați pentru al doilea an de exploatare?

Ce nivel al beneficiului net… Charles nu gândise lucrurile în acei termeni. Își evaluase doar nevoile de investiție, fiind absolut convins că astfel activitatea va fi relansată și rentabilă din nou. Dar de acolo și până la a furniza date despre beneficii…

Ce să răspundă?

Știa că era imposibil să se mulțumească să-și exprime încrederea în

relansare. Tipii ăștia voiau cifre. Un procent.

Americanul îl fixa zâmbind.

Partenerul francez se uita la el cu privirea lipsită de expresie.

Repede, un procent. Unul promițător, dar credibil.

Inflația se învârtea în jurul a 4 %. Pentru investiție, voiau fără îndoială dublul ori triplul. Dar nicio cifră prea rotundă nu era bună. Cu cât mai precis, cu atât mai credibil.

— Contez pe un 11,42 % la finalul celor doi ani.

— 11,42 %?

Americanul schimbă o privire interesată cu partenerul său.

Charles se destinse. Calculase corect.

— 11,42 %, repetă el încrezător.

— Bun, atunci iată ce vom face. Ivan Raffot, zise el arătând spre francez, va veni să petreacă o săptămână la dumneavoastră pentru un audit.

— Audit?

— Da, o să se uite peste conturi și o să facă un raport despre fiecare dintre managerii și colaboratorii dumneavoastră. Ca să ne facem o idee exactă despre situație, să evaluăm potențialul echipei și al mijlocului de producție. Apoi o să vă dau un răspuns definitiv. Dacă va fi pozitiv, vom redacta un contract pe baza angajamentului dumneavoastră de 11,42 % rentabilitate începând cu al doilea an de exploatare. Dacă vă țineți de promisiune, n-o să mai auziți niciodată de mine…

Charles confirmă.

— De acord. Când doriți să începeți? mai zise el întorcându-se spre auditor.

Dar îi răspunse tot americanul:

— Mâine după-amiază va fi în Lyon.

* * *

După o noapte aproape albă, am obținut o întâlnire la prima oră cu Oscar Firmin, pe care l-am regăsit în bârlogul lui de la mansarda austerului imobil din strada Loge.

— Personalitatea pe care-o aveți face din dumneavoastră un om de bine, cu idealuri înalte, mi-a explicat el ca răspuns la reproșurile mele. Sunteți de o integritate excepțională și de o voință ieșită din comun. Vă remarcați prin rigoare și multă energie. Ce-ați mai putea dori?

Nu mai știam ce să răspund. De douăzeci de minute încoace, omul afirma că noua mea personalitate era în conformitate cu dorința mea inițială și că avea multe aspecte extrem de avantajoase. Discuția noastră se transforma într-un dialog al surzilor.

Bătrânul mă fixa cu ochii de un albastru pătrunzător, așezat în fața mea în fotoliul de piele maro, îmbrăcat din nou cu cămașă albă.

— Sufăr permanent de o lipsă de satisfacție. Mă epuizez dorind să corectez, să îmbunătățesc totul. Și mai sufăr și din cauza propriilor defecte, pe care le judec cu severitate.

— Și pe ceilalți îi judecați cu aceeași severitate… În fapt, provocarea este pentru dumneavoastră să o lăsați mai moale, să vă păstrați idealurile înalte la care aspirați, recunoscând totuși că nu dețineți adevărul absolut și apreciind viața cu toate imperfecțiunile sale: să vă acceptați propriile defecte, dar și pe-ale celorlalți, să fiți mai tolerantă.

— Dar sunt tolerantă! De altfel, nici nu-i suport pe cei intoleranți.

— Hm… adevărata toleranță înseamnă să-i acceptați mai ales pe cei care nu au aceleași valori ca dumneavoastră, deci și pe cei… pe care-i considerați de netolerat.

Fierbeam.

— Nu sunt genul intolerant, problema vine de la această personalitate pe care mi-ați indus-o, care mă face, în ciuda voinței mele, să judec ce e bine și ce nu.

— Nimic nu e rău în sine pentru cei care caută fericirea, zicea Spinoza.

— Caută fericirea… Ușor de spus din afară. Mi-ar plăcea să vedeți și

dumneavoastră cum e. Și eu aș fi putut spune așa ceva cu câteva zile în urmă. Dar la interior, când ai o astfel de personalitate, e practic imposibil, pentru că fericirea nu e chiar ceea ce căutăm, deci…

Cum el nu se grăbea să răspundă, am sfârșit prin a-i mărturisi adevăratul motiv al vizitei mele.

— Aș vrea să-mi schimb din nou personalitatea.

M-a privit drept în ochi.

— V-am avertizat că nu mai există cale de întoarcere.

— Nu vreau să mă întorc la ce am fost, vreau altă personalitate.

Pentru a nu-i da timp să obiecteze, m-am grăbit să adaug:

— O personalitate mai puțin exigentă, pozitivă, mai tolerantă și mai generoasă. Mai puțin aplecată spre ceilalți, mai rațională. Și care să-mi ușureze tranzacțiile comerciale. Vreau să mă simt mai în elementul meu, ca să-i pot convinge și influența pe partenerii mei de afaceri… Știu că e posibil. Sunt oameni care fac asta în mod natural, fără efort.

Bătrânul nu mi-a răspuns, mulțumindu-se să mă privească cu atenție. M-am simțit observată de aproape, cercetată sub lupă. Nu m-am sustras privirii lui, fixându-l la rândul meu, fără să dau înapoi.

După multă vreme, a sfârșit prin a rupe tăcerea, cu vocea lui profundă.

— Instalați-vă comod și destindeți-vă!

Mi-am strecurat mâna în buzunar și am dat drumul dictafonului.

12

— N-am spus că problema lui Sybille e teama. Cred că m-ați înțeles greșit. Sau poate nu m-ați ascultat cu adevărat, Charles.

Katell se aplecă spre el imperceptibil, adresându-i acel zâmbet despre care știa că are puterea să convingă un nevinovat să-și semneze sentința la moarte.

El bâlbâi ceva și întoarse privirea. Ea savură efectul.

Dar bărbatul insistă.

— Asta nu înseamnă că n-a reușit să țină o ședință, chiar dacă ați spus că nu va îndrăzni.

Dădea înapoi.

— Problema e alta, Charles. După discuția noastră, am urmărit-o cu atenție. Ceea ce trece în ochii noștri drept teamă e în realitate o personalitate obsesivă.

— Personalitate obsesivă?

— E obsedată de nimicuri, se înverșunează împotriva detaliilor lipsite de importanță și fără îndoială că din această cauză nu merge treaba pe vas.

— Poate că nu e atât de greșit, de fapt…

— Mă întreb…, dar sigur că dumneavoastră veți fi cel care va judeca… dacă e posibil să conduci o echipă și să administrezi relații comerciale cu un astfel de spirit limitat.

* * *

Nathan își încheie masa cu o felie de brioșă cu praline pe care o încălzi un minut în prăjitorul de pâine. În timp ce mirosul de brioșă caldă se răspândea prin casă, se gândi din nou la înregistrarea pe care o ascultase în ajun.

Nu înțelegea nici acum despre ce putea fi vorba.

Bineînțeles că să abordeze problema cu Sybille era exclus. Asemenea tuturor persoanelor care mergeau pe încredere, ar fi reacționat foarte urât aflând că a trădat-o, scotocind prin lucrurile ei.

Declicul metalic al prăjitorului acompanie saltul feliei de brioșă.

Se așeză la masă. Untul topit pe care îl întinse pe ea accentuă savoarea irezistibilă. Mușcă cu poftă.

Un regal.

Bineînțeles că era tentat să urce la mezanin, să ia dictafonul și să vadă dacă mai conținea vreo înregistrare nouă. Dar ezita. Ieșea din discuție să-și înșele iubita umblând în fiecare zi prin lucrurile ei. El însuși detesta ca ea să-i facă lui așa ceva, chiar dacă nu avea nimic de ascuns. Nu poți construi o relație fără să respecți grădina secretă a celuilalt.

Dar dacă era în pericol?

Ceea ce ascultase cu o zi în urmă era în același timp de neînțeles și îngrijorător. Cine putea să spună toate lucrurile alea? Și, mai ales, cui îi erau destinate? Și de ce era acea înregistrare în posesia lui Sybille? Prea multe mistere.

Se ridică de la masă ca să-și mai taie o felie de brioșă cu praline.

În timp ce aceasta se rumenea, luă în considerare posibilitatea ca acele cuvinte stranii să-i fie destinate chiar lui Sybille. Doar citise în presă că în Statele Unite oamenii ascultau acasă casete ale unor consilieri celebri ca Dale Carnegie ori Napoleon Hill ca să se motiveze să aibă succes. Oare acesta era secretul ei, care explica cum tânăra agentă comercială abia recrutată pe vas ajunsese director după mai puțin de o lună?

Pe de altă parte, nu vedea cum acele cuvinte sumbre pe care le ascultase în ajun ar fi putut conduce spre succes. Păreau mai mult o rețetă pentru nefericire… Și apoi, promovarea lui Sybille nu prea fusese încununată de succes. Din contră, chiar din acel moment începuse să-i meargă prost și la serviciu, și în viața lor de cuplu.

Misterul persista. Ca de altfel și posibilitatea ca Sybille să fie în pericol.

Nathan luă o gură de cafea și își arse limba.

Dacă Sybille era amenințată, trebuia ca el să fie la curent, pentru a o putea ajuta la nevoie…

Își termină micul dejun, apoi urcă la mezanin.

Dictafonul era tot acolo, sub grămada de rufe.

Îl puse pe modul lectură, apoi dădu de la început. Exista o înregistrare nouă. Aceeași voce cavernoasă.

Nathan se așeză pe pat.

Începea cu aceleași cuvinte obscure, amestec de invitație la relaxare și afirmații legate de caracterul interlocutorului. Urma, ca și în ajun, un moment de tăcere, apoi, reluând cuvânt cu cuvânt aceeași sintaxă, vocea sepulcrală afirma de data aceasta:

— În adâncul ființei, foarte adânc, vi se insinuează acum o teamă imensă, o anxietate profundă…

Tăcere.

— Teama de a fi o persoană… care nu merită să fie iubită.

Nathan înghiți în sec.

— Când vă veți trezi, o s-o uitați complet, totuși această teamă vă va ghida majoritatea acțiunilor, rămânând ascunsă adânc în subconștient.

13

De pe înălțimea de la Croix-Rousse, soarele aflat deja sus pe cer poleia atrăgătoarele fațade în ocru și roz ale vechiului Lyon de dedesubt. Mi-aș fi dorit să fiu o pasăre ca să planez peste toate astea, aerul șuierându-mi pe la urechi.

Mergeam în pas alert spre stația funicularului. Trecusem în fugă pe acasă ca să las dictafonul. Simplă precauție, ca să nu tenteze pe cineva de pe vapor și să mi-l fure. Nu ascultasem înregistrarea din ajun și o ștersesem ca să-i fac loc celei de azi, ținându-mă de ceea ce eu vedeam ca pe o asigurare. Dar nu-mi mai era deloc frică de Oscar Firmin. Misterul ce-l înconjura făcea parte din farmecul lui personal. Nu avusese nicio reticență să-mi producă o nouă schimbare de personalitate, iar aceasta dovedea vederile lui largi și bunăvoința.

Mă simțeam chiar mai liberă ca în ajun: la fel de multă energie, dar vizibil mai relaxată și pozitivă. Mergeam încrezătoare: urma să redresez situația ocupându-mă de echipa care chiar avea nevoie de așa ceva. Acum vedeam foarte clar că până atunci mă lăsasem prinsă o dată în plasa propriilor mele temeri, apoi în rigiditatea unor principii care îmi stăpâniseră gândurile și îmi îngrădiseră acțiunile.

Un cerșetor trecu printre călători în vagon, o biată ființă ce părea mai nefericită decât pietrele de pavaj. Lumea îl ignora copios, întorcând privirea de la mizeria lui.

— Luați, dragă domnule, i-am zis eu cu voce tare, înainte să ajungă la mine.

Voiam ca ceilalți să mă audă și să-și dea seama de egoismul lor.

— Luați și cumpărați-vă un sandviș! O să vă facă bine.

— Mulțumesc mult, doamnă.

— Nu-mi mulțumiți. Din fericire pentru dumneavoastră, nu e toată lumea lipsită de suflet. Îi meritați. E foarte greu să faci ce faceți dumneavoastră. Sunteți grozav!

Privindu-l cum se îndepărtează, m-am simțit mândră de generozitatea și de modestia mea.

Am coborât și am parcurs fericită străduțele înguste, gândindu-mă la tot ce aveam să fac la restaurant.

Pe strada Lanterne, am văzut un orb cu bastonul său alb lângă o trecere de pietoni.

— Veniți, sărmanul meu domn, o să vă ajut să treceți dincolo, am spus eu, luându-l de braț și ajutându-l să pășească pe stradă.

— Să trec dincolo? întrebă el prefăcându-se neliniștit.

M-am simțit agasată că scotea în evidență înțelesul dublu al exprimării mele.

— Da, mă rog… o să vedeți ce vreau să zic.

— Nu, nu am cum să văd.

Am traversat strada la braț.

— Oamenii sunt incredibili, i-am spus. Toată lumea trecea pe lângă dumneavoastră și nimeni nu vă băga în seamă… Haideți, atenție la treaptă… Foarte bine, vă descurcați de minune.

— Știți, de treizeci și patru de ani traversez străzile singur…

— Deci sunt treizeci și patru de ani de când oamenii vă tratează cu egoism! Haideți, gata, am ajuns, o zi frumoasă!

— Mulțumesc. Asemenea.

Și mai adăugă pe un ton de confidență:

— Trebuie totuși să vă mărturisesc ceva; nu voiam să traversez strada…

— Dar o să vă fie mai bine pe partea asta! Trotuarul e mai larg.

M-am îndepărtat fără să-l mai salut. Ce ți-e și cu handicapații ăștia! Nu-i poți mulțumi niciodată.

M-am apropiat de vapor în pas alert, gândindu-mă la membrii echipei mele. Am realizat că în realitate erau ca niște păsărele părăsite pe care trebuia să le iau sub aripa mea ocrotitoare. Urma să mă ocup de ei, ajutându-i să devină mai competenți. Asta era maniera în care înțelegeam să răspund provocării. De asemenea, voiam să relansez căutarea de firme susceptibile să organizeze la noi reuniuni anuale sau

recepții. Îmi mai rămâneau opt zile. Puteam să reușesc!

Oricum, nu se punea problema încheierii perioadei de probă pentru mine dacă Charles nu s-ar fi lăsat manipulat de Katell. Fără intervenția ei, ar fi fost mai obiectiv în privința mea. Dar bietul om moștenise vasul fără să aibă nici cea mai mică idee despre afaceri, despre domeniul alimentației publice, așa că se lăsa influențat. Urma să-i deschid ochii în legătură cu realitățile meseriei, ale vaporului și ale echipei. În momentul în care va realiza tot ce am făcut până atunci și tot ce mă pregăteam să fac, îmi va fi recunoscător și-mi va oferi postul definitiv. Până atunci însă, nu înaintasem deloc, nu-mi pusesem ideile în practică și, cum bietul băiat era pe dinafară, nu-și dădea seama de nimic. Ei bine, urma să-i explic tot ce făcusem pentru el, întrucât în realitate chiar pentru el o făcusem, doar eram angajata lui. Fără mine, era incapabil să mențină șandramaua pe linia de plutire. Ar fi dat faliment imediat și eu n-aș mai fi avut din ce să trăiesc.

M-am hotărât ca în ora în care ar fi trebuit să iau prânzul, să reîncep să prospectez piața. Am mâncat în fugă ca să mă eliberez repede. Acea fereastră orară era prețioasă deoarece, în firme, secretarele plecau să mănânce devreme și adesea răspundeau la telefon chiar șefii de departament. Direct la țintă…

Traversând pasarela vaporului sub soarele strălucitor ce se reflecta în apele liniștite ale râului Saône, am auzit vocea tunătoare a lui Marco.

— Bobby! urla el. Ți-am spus să dai cu vaselină pe motor! Ce naiba ai făcut?

Bobby traversa puntea în direcția sălii mașinilor, cu o față distrusă.

Manon, o tânără chelneriță destul de timidă, s-a întors cu un aer terifiat.

— O, la, la…, am făcut eu urcând scara care ducea spre cabina căpitanului, cineva acolo sus e în criză de nervi.

— Ferește-te, că e în toane foarte proaste! mi-a strecurat Corentin trecând prin apropiere.

Am intrat în cabină și l-am văzut pe Marco cu spatele, crispat, aplecat peste aparatele de măsurat. Am înaintat până lângă el și am început să-i masez umerii. A fost atât de surprins, încât n-a reacționat în niciun fel.

— Trebuie să te relaxezi, dragul meu băiat.

A continuat să tacă.

— O să facem infarct din cauza ta, dacă mai continui în felul ăsta. Nu trebuie să te mai enervezi așa, omulețul nostru cumsecade. Hai, destinde-te!

Am continuat să-i masez umerii. Era atât de perplex, încât se lăsa tratat ca un copil, fără să reacționeze.

— Simt că ai nevoie de o cafeluță ca să te relaxezi. O să-ți trimit una.

— Nu, mersi, i-a scăpat printre dinți.

— O să-ți facă bine, vei vedea.

— N-am nevoie.

— Ba da, ba da, am insistat eu părăsind cabina. Știu că ai poftă, dar nu-ndrăznești să ceri.

Revenind pe punte, i-am zis lui Corentin:

— Vrei, te rog, să-i duci o cafea lui Marco?

— O… cafea lui Marco?

— Ești un dulce!

Am făcut turul vasului, ca să salut pe toată lumea.

Noua mea personalitate îmi dădea aripi.

Îmi îngropasem teama odată cu fosta mea viață. Aceasta îmi devenise total străină, ceva necunoscut. Mă eliberasem și de starea de agasare și de lipsă de satisfacție care-mi punctase ziua în ajun, împingându-mă la acțiune până la epuizare. Scăpasem de toate astea și îmi simțeam întreaga atenție îndreptată exclusiv asupra celorlalți. Aceștia mă atrăgeau irezistibil, ceva anume împingându-mă spre ei. Ba chiar era cam ciudat: aveam impresia că existam mai intens în prezența altora decât singură, ca și cum privindu-mă în ochii lor găseam acolo reflexia propriei mele valori.

— Bună, Sybille!

Jeff își făcea de lucru în spatele barului de alamă, vizibil mai bine dispus ca în alte zile. Nu m-ar fi mirat să aflu că ia amfetamine.

— Haide, Julie, a spus el, nu mai face mutre!

Julie, o femeie brunetă cu trăsături fine și cu părul prins în coadă de cal, era cea mai experimentată chelneriță. Ca în fiecare miercuri când Katell avea zi liberă, o înlocuia pe postul de șefă de sală, întâmpinând clienții, conducându-i la masă și prezentându-le meniul.

M-am întors spre ea.

— E clar că ceva nu merge, i-am spus. Ai vreo problemă?

— Nu, nu…

Dar răspunsul ei negativ nu reușea să-i ascundă îngrijorarea. Asta mi-a produs o reacție ciudată, total nouă: problema pe care o intuiam la altcineva îmi trezea o dorință irezistibilă de a ajuta. O prioritate în fața căreia oricare alte preocupări dispăreau în mod natural, în timp ce toate instinctele mi se activau, focalizându-se asupra problemei interlocutorului meu.

— Poți să ai încredere în mine. Știu sigur că ceva nu e-n regulă…

Era ca și cum mă transformam într-o mamă protectoare, a cărei atitudine, voce și privire invitau la mărturisirea tuturor dificultăților și suferințelor.

Julie a capitulat, lăsând să-i cadă masca profesională de zi cu zi și adoptând — pentru a-mi povesti ce-o supăra — un ton atât de dulce, că devenea înduioșător în ciuda voinței sale.

— Azi-dimineață m-am certat cu iubitul meu, și tocmai urmează să plece după-amiază în Germania pentru cincisprezece zile în interes de serviciu. Normal că mă apasă, pentru că detest ideea de a-l lăsa să plece fără să ne împăcăm…

În cincisprezece secunde, tânăra sigură pe ea se transformase într-o ființă vulnerabilă, care-și mărturisea slăbiciunile. Și cu cât o ascultam mai mult, cu atât mă simțeam mai importantă.

Nimic și nimeni nu mai conta pe moment în ochii mei: fata devenise prioritatea mea absolută, în timp ce planul de acțiune profesională și toate intențiile de prospectare telefonică a pieței se evaporaseră într-o secundă.

— La ce oră pleacă? am întrebat.

— La două.

M-am uitat la ceas. Era 11:55 și prânzul începea în cinci minute. Nu putea pica mai prost. Nervoasă, fata nu mă slăbea din ochi. Trebuia să fac ceva.

— Unde locuiești?

— În Caluires.

Of! Ca să meargă până acolo, să rămână o jumătate de oră și să revină... în tot acest timp masa se termina…

Dintr-odată vocea de stentor al lui Marco s-a făcut auzită de la înălțimea cabinei sale:

— Dar nu vreau cafea! N-am chef! Lăsați-mă-n pace cu cafelele voastre!

Ce ingrat și Marco ăsta…

— Du-te, i-am spus lui Julie. Du-te la prietenul tău, împacă-te cu el și apoi vino înapoi!

— Dar nu pot, e miercuri și trebuie să întâmpin clienții…

— O să-i întâmpin eu.

— Tu?

Cu ochii cât cepele, părea să nu-și creadă urechilor.

— Da.

— Dar nici n-ai mâncat. O s-o faci după aceea?

— Nu. La două am întâlnire cu Charles. Dar nu-i nicio problemă, pot să sar peste masă. Hai, du-te, aleargă!

— O… ești incredibilă! Nu știu cum să-ți mulțumesc!

— Nu-mi mai mulțumi și fugi odată!

Ochii au început să-i strălucească de emoție și recunoștință și eu m-am simțit cea mai importantă persoană din lume.

Jeff m-a privit surprins, fără replică în fața abnegației de care dădeam

dovadă.

Mi-am petrecut următoarele două ore făcând pe amfitrioana, mândră că vestea că mi-am sacrificat prânzul pentru a-l ajuta pe unul dintre ei începea să se răspândească printre membrii personalului.

Julie a revenit pe vapor la începutul după-amiezii. Ultimele mese erau ocupate de câțiva clienți în vârstă, cărora, nepresați de timp, le plăcea să-și mai lungească șederea. Treaba era pe sfârșite, așa că i-am oferit o cafea lui Manon, tânăra chelneriță pe care o luasem sub aripa mea. Stăteam amândouă pe scaunele înalte de acaju din spatele barului. Din bucătărie răzbătea până la noi clinchetul farfuriilor așezate vraf după spălare.

Julie mi-a făcut un semn vag în trecere și a fugit să-și pună lucrurile în cabina personalului. Trei minute mai târziu, s-a alăturat colegilor ei din salon, care pregăteau mesele pentru cină.

M-am simțit cam dezamăgită de atitudinea ei distantă.

— Te-ai purtat tare frumos cu ea, mi-a spus Manon citindu-mi parcă gândurile.

Am confirmat cam bosumflată:

— Putea să-mi aducă cel puțin un sandviș sau ceva.

— I-ai cerut?

— Sigur că nu.

— Atunci de ce spui asta?

— Putea să se gândească și singură! Cel puțin atât, după tot ce-am făcut pentru ea…

— Merg să-ți aduc o gustare din bucătărie dacă vrei.

— Nu, n-am nevoie de nimic. Pot foarte bine să sar peste prânz.

Mi se părea că oamenii nu fac decât să ne dezamăgească. Rareori realizează ce facem pentru ei.

Câteva clipe mai târziu, m-am ridicat și am părăsit-o pe Manon ca să merg să mă întâlnesc cu Charles. Trecând pe lângă masa pe care Julie se pregătea s-o așeze, i-am spus destul de sec:

— Să dai cu mătura pe la masa 15. Sunt cam multe firimituri pe jos.

Am intrat în biroul patronului fără să bat la ușă. Era privilegiul meu de director să intru așa, liber, spre deosebire de chelnerițele care ciocăneau timid în rarele ocazii în care se adresau direct proprietarului. Dintr-odată m-am simțit flatată că sunt apropiata lui Charles și că acest patron cu sânge aristocratic conta pe mine ca să-i conduc afacerea.

— Bună ziua, Charles! i-am spus cu un zâmbet radios. Ați văzut că lucrurile merg spre bine? Ușa de la toaletă e reparată, barul lui Jeff strălucește, Bobby are o cămașă curată, iar eu am vorbit ieri cu toți viitorii miri. O să trecem noi și peste asta!

El a dat din cap fără convingere.

Tipului îi lipsea total energia. Traiul de unul singur, după divorț, nu-i pria deloc. Avea nevoie de o femeie dinamică, să-l mai trezească puțin.

— Azi-dimineață m-am întâlnit la Paris cu directorii unui fond de investiții american. Genul ăsta de persoane nu-mi inspiră deloc încredere, dar reprezintă ultima noastră speranță, pentru că băncile nu ne mai susțin. O să ne trimită un auditor care va verifica restaurantul cu atenție și va întocmi un raport. Se numește Ivan Raffot. Sosește mâine-dimineață. Contez pe dumneata ca să-l primești cum poți mai bine, să-i explici tot, să-i arăți hârtiile și să-i răspunzi la întrebări. Viitorul nostru e în mâinile lui.

— Mă voi ocupa și veți vedea: o să ne implore să-i lăsăm să investească!

— Foarte bine. În altă ordine de idei. Azi-dimineață am vorbit cu Katell la telefon și se plânge serios de Nathan. Ce părere ai avea dacă l-am concedia?

Am înghețat. Javra de Katell mă văzuse cu el și încerca să-mi întindă o capcană.

— L-am angajat pe Nathan de urgență, în momentul în care echipa era deficitară, și am fost mulțumiți că a putut începe imediat. Probabil că nu e chelnerul secolului, dar ceea ce i se reproșează are drept cauză proasta organizare a șefului său direct.

— Bun, vă las să rezolvați voi…

M-am felicitat pentru cum o dădusem la întors, lucru pe care nu l-aș fi putut face nici într-o mie de ani dacă încă aș fi avut vechea mea personalitate.

După-amiaza a trecut repede, nici n-am simțit. M-am împărțit între diferiții mei colaboratori, dându-le sfaturi, ajutându-i și încurajându-i ca lucrurile să iasă bine.

La un moment dat, trecând prin restaurant, am dat peste Corentin care așeza meticulos o față de masă în zona de care se ocupa. Atitudinea lui, adăugată la ceea ce știam deja despre el, mi-a sărit în ochi ca o evidență. Avea același tip de personalitate cu mine, cea din ajun!

— Corentin, i-am spus, vino la mine în birou, vreau să vorbesc puțin cu tine.

— Suntem în plină pregătire, a intervenit Katell, nu poate aștepta?

— Nu, nu poate aștepta, i-am răspuns privind-o de sus cu un oarecare dispreț.

Cine se mai credea și asta? Eu eram cea care lua deciziile.

Omul m-a urmat și eu am închis ușa biroului după noi.

— Am înțeles ce ți se întâmplă și pot să te ajut, i-am spus.

— Despre ce vorbești?

— Știu că ceva anume te împinge să fii super exigent cu tine însuți, că-ți place ca lumea să fie perfectă și că vrei să-ți aduci contribuția pentru a atinge această perfecțiune, punând pe tine o presiune enormă, încercând în același timp să-i corectezi pe ceilalți…

Tânărul s-a încruntat fără să spună nimic. Așa că am continuat:

— Vreau să spun că nu trebuie să te străduiești atât de mult și apoi… ceea ce ție ți se pare esențial nu trebuie să fie chiar așa în realitate, vezi tu… personal ai o anumită idee despre ce înseamnă perfecțiunea și te agăți de ea, dar aceasta nu e decât viziunea ta și… în fapt, genul acesta de perfecțiune e inutil. Nu e necesar să faci atâtea ca să fii văzut ca un om de bine. Din contră, ar trebui să te relaxezi, să lași de la tine, să guști viața. Muncește bine și evoluează, dar încetează să te mai agăți de lucrurile care, de fapt, sunt secundare.

A început să se încrunte din ce în ce mai mult, foarte îngrijorat.

— Dar… nu e așa. Nu sunt lucruri secundare și e foarte important să mă ocup de ele.

— Corentin, nu trebuie să te pierzi în detalii pentru a fi apreciat! Ești un tip de treabă și lumea te va iubi chiar dacă o furculiță stă puțin oblic!

M-a privit terifiat, ca și cum aș fi fost o prostituată pe cale să-l împingă la depravare.

— N-ar trebui să spui așa ceva, mi-a răspuns pe un ton înțepat care nu reușea să-i ascundă enervarea. Totul ar merge mult mai bine în acest restaurant dacă, dimpotrivă, fiecare ar face puțin mai mult efort, în loc să se relaxeze.

M-am simțit extrem de vexată de atitudinea lui. Chelnerul ăsta de trei parale îmi disprețuia ajutorul de care avea atâta nevoie. Cine se credea?

— Bine, du-te, întoarce-te în restaurant. N-am timp de pierdut.

Micul imbecil nedemn a plecat să-și reia treaba lui de toată mila, aliniind nenorocitele de furculițe în stilul lui de om îngust la minte.

Masa de seară a trecut fără incidente. La orele 22:00 eram frântă și-mi adunam lucrurile ca să merg în sfârșit acasă. Jeremy exersa primele note la pian și Paloma se pregătea să cânte, când Jeff a venit să mă caute, părând extrem de tulburat.

— Sybille, am o problemă.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Mama e foarte bolnavă și locuiește singură. Aș vrea să pot trece pe la ea înainte să adoarmă, să mă asigur că e bine. Crezi că ai putea să mă înlocuiești pe durata concertului?

— Mă pregăteam să plec, dar bine, du-te, îți țin eu locul.

Nebun de bucurie, a fugit fără să-i mai spun de două ori. A lăsat totul baltă și a plecat fără ca măcar să-și schimbe hainele.

I-am preluat atribuțiile din mers. Barul nu era tocmai specialitatea mea, dar urma să mă descurc, mai ales că la acea oră nu era mare afluență.

— Credeam că ești terminată și că urma să mergi acasă devreme, mi-a

strecurat Nathan discret în timp ce lua niște pahare.

— Sunt bine. N-am nevoie de cine știe câte ore de somn.

Am început prin a debarasa toate paharele murdare abandonate de clienți și uitate de Jeff pe bar. Am zâmbit gândindu-mă că, în cazul în care chestia asta s-ar fi întâmplat în ajun, nu m-aș fi mulțumit doar cu atât și, fără îndoială, aș mai fi lustruit și alama, și robinetele de bere, poate chiar chiuveta!

— Bună seara. Un Cuba Libre, please.

— Un Cuba Libre, am răspuns eu zâmbindu-i clientului, un bărbat cu părul grizonant și o țigară aprinsă între buze.

Încă trei persoane s-au îndreptat spre bar în același timp. Așa se întâmplă mereu în restaurant: nu ai niciun client, pentru ca dintr-odată să apară toți în același timp, ca și cum s-ar fi vorbit între ei.

Un Cuba Libre… Pentru numele lui Dumnezeu, cum se făcea chestia asta? Bun, cu rom, asta e sigur, dar cât? Să zicem puțin pe fund… Așa. Hmmm… și Schweppes neapărat, da, asta e, Schweppes. Bun, dar de unde îl iau? Am deschis toate dulapurile fără să-l găsesc. Mă rog, va trebui să mă descurc cu limonadă. O doză bună, iată. Apoi ce mai trebuie încă? Iisuse… Mai era ceva, dar ce? Vreun fruct… ori poate doar coaja… Portocală ori lămâie? O să rad puțină coajă de portocală.

— O să fac special pentru dumneavoastră un Cuba Libre al casei.

Am luat o portocală și am deschis o grămadă de sertare ca să găsesc răzătoarea. Negăsind-o, am început să decojesc portocala cu un cuțit.

Dacă mă gândeam bine, poate trebuia să pun și puțin lichior de cireșe. Și, da! O afurisită de cireașă.

Coada se făcea tot mai mare, iar lumea începea să se impacienteze.

— Puteți să-mi dați un Manhattan? a întrebat un tip nerăbdător. A început concertul!

Am înghețat.

— Ascultați, sunt aici ca să vă servesc, dar... ăsta nu e jobul meu. Eu sunt directoarea restaurantului de pe vapor!

Tipul s-a calmat imediat. Să nu depășim totuși măsura…

I-am întins clientului paharul.

— Poftiți, special pentru dumneavoastră! am spus, punându-l cu zgomot pe bar.

Omul l-a luat și s-a uitat o vreme la el, tot cu țigara între buze.

— Dar ăsta nu e un Cuba Libre, e…

L-am întrerupt cu o mișcare a mâinii.

— E chiar mai bun! Un Cuba Libre normal nu e cine știe ce. În plus, acesta are mai multe vitamine, adică e mai sănătos!

Tipul s-a îndepărtat bombănind.

Ce nesimțit… Incapabil să aprecieze efortul celorlalți.

Avalanșa de clienți s-a potolit încet-încet, apoi s-a oprit de tot, lăsându-mi un pic de timp să-mi trag sufletul. Chelnerii plecaseră cu toții, cu excepția lui Manon.

Lumina difuză din timpul concertului mă trăgea la somn și, legănată de vocea suavă a Palomei, mi-am reținut un căscat. Trebuia să rezist până la final.

M-am întors în birou și am început să-mi scriu din nou impresiile în jurnal.

Am făcut apoi un tur prin cabina personalului, ca să recoltez conținutul cutiei cu impresii. Meritam o recompensă pentru că stătusem trează până la ora aceea.

Dar mesajele m-au făcut să tresar, într-atât erau de ingrate.

Am revenit la bar furioasă, bântuită de reproșurile injuste care mi se făceau. Mă acuzau că mă amestec unde nu-mi fierbe oala, că le impun ajutorul meu atunci când nu au nevoie de el, că vreau să ies în evidență…

Odios!

Nimeni nu fusese capabil să observe dragostea cu care făceam ceea ce făceam. Ori să aprecieze că mă sacrificasem pentru binele lor, ziua întreagă.

Îmi venea să urlu de supărare.

Erau toți niște nenorociți de doi bani și pe deasupra ingrați.

Din fericire, Manon a avut delicatețea de a veni să mă salute înainte de plecare. Chelnerița asta era chiar simpatică. Singura care merita apreciere.

— A fost drăguț din partea ta să te oferi să-l înlocuiești pe Jeff, mi-a spus, înainte să plece. Totuși, mi se pare că abuzează de amabilitatea ta. Ce ți-e și cu meciurile astea de fotbal, parcă mai contează unul în plus sau în minus…

Am privit-o îndepărtându-se, cu o strângere de inimă.

Jeff mă manipulase.

Oamenii fie erau ingrați, fie abuzau de bunătatea mea…

Mă simțeam abătută, la capătul puterilor.

Tristețea din sufletul meu începea să lase loc amărăciunii, pe măsură ce mă abandonam muzicii. Vocea cu accente intime a Palomei vibra pe notele Blüthner-ului. Ascultând-o, mă lăsam purtată de ea, vibram odată cu ea.

Îmi ratasem cariera. M-ar fi plăcut atât de mult să cânt și eu; pe scenă, transmițând emoție publicului.

După concert, Paloma și Jeremy s-au retras, iar clienții au dispărut în noapte. Am încuiat localul și m-am trezit singură pe cheiul pustiu.

Nathan plecase fără să-și facă vreo problemă legată de cum urma să ajung eu acasă. Autobuzele și funicularul nu mai circulau și n-aveam bani să iau un taxi. Nimeni nu se oferise să mă conducă. Știam că Jeremy urma să plece pe motocicletă în aceeași direcție, dar pentru nimic în lume nu m-aș fi umilit să-i cer să mă ducă. Preferam să mă întorc pe jos, rumegându-mi frustrarea. Asta era. Traversarea orașului noaptea nu mă înspăimânta. Nu eram chiar așa mititică.

Am pornit de-a lungul cheiului luminat de razele galbene ale felinarelor ce se reflectau în oglinda imobilă a fluviului. Câțiva cerșetori se ițeau pe ici, pe colo, unii urmând să doarmă cu siguranță sub cerul liber. Unul dintre ei mergea țopăind și cântând chestii deocheate, cu o sticlă de vin în mână. Vocea lui răsuna în liniștea nopții, lăsând în urmă izul acru al respirației sale.

Puțin mai încolo, sub pod, un dealer se ținea în penumbră, înconjurat

de consumatori nerăbdători care-l interpelau cu agresivitate.

Înaintam senină; mersul îmi făcea bine, mă relaxa. Trecând pe lângă cabina telefonică de pe la intersecția străzilor Pêcherie și Longue, mi-am amintit că-i promisesem mamei s-o sun. Decalajul orar era potrivit: în Djibouti era seara devreme.

Am intrat în cabină și mi-am deschis portmoneul. Aveam destule monede ca să vorbesc trei-patru minute. Foarte bine. Apelul urma s-o bucure, fără să se prelungească prea mult. Convorbirile noastre se limitau în general la un lung monolog din partea ei, unul destul de enervant, deoarece mi se adresa ca unui copil de patru ani incapabil să se descurce singur, ignorând faptul că eram pe cont propriu de mai bine de zece ani.

Legătura s-a făcut foarte repede, dar mi s-a întâmplat un lucru incredibil. Discursul ei obișnuit a avut efectul unei oglinzi. Pentru prima oară în viață recunoșteam în cuvintele ei felul meu de a fi, de a gândi, de a relaționa cu ceilalți și de a simți. Și era… insuportabil. Atât de dureros, încât am simțit că mă clatin, pradă unui fel de vertij, o senzație aproape de rău. Și după ce aparatul a înghițit ultima fisă și conversația s-a întrerupt, m-am sprijinit de geamul cabinei și m-am prelins în jos, ascultând iar și iar bip-ul sacadat care arăta că legătura se întrerupsese.

Când am reușit să-mi revin, incapabilă să-mi amintesc cât timp durase acea stare, m-a cuprins frica. În câteva secunde am realizat că starea mea de spirit se schimbase complet. Eram… eram… redevenisem cea de altădată: îmi recăpătasem vechea personalitate… Ce se întâmplase?

Am ieșit din cabină luptându-mă să deschid ușa batantă care se înțepenise. Afară, întunericul m-a făcut să tremur, în timp ce angoasa punea stăpânire pe mine: ce căutam în toiul nopții pe stradă, expusă tuturor pericolelor din lume? Ideea de a merge acasă pe jos era o nebunie curată. O femeie singură, noaptea… Trebuia să găsesc un taxi. Urgent! Și ce dacă era prea scump? Repede! Oare unde se afla prima stație? Străzile erau pustii, nicio mașină… niciun taxi. Nicăieri. Doar vagabonzi, unii mai dubioși ca alții. Nu sta așa pe loc! O femeie care zăbovește pe stradă e o pradă sigură. Înaintează! Mergi! Încearcă să pari hotărâtă!

Am grăbit pasul în direcția Pieței Terreaux. Aruncam priviri furișe în toate părțile, fără s-o arăt, pentru a repera pericolele, necunoscuții, infractorii de tot felul ce bântuiau străzile întunecate.

În spatele pieței, am fost nevoită să trec pe străduțele rău famate care duceau spre pantele de la Croix-Rousse. N-aveam de ales.

Un individ cu față de pungaș, pletos și cu ținută dubioasă, a apărut dintr-odată la vreo zece metri în fața mea. Am înghețat, dar m-am grăbit să traversez strada pentru a-l evita, moartă de frică. Dar l-am văzut precipitându-se să-mi taie calea. Spaima mă cuprindea tot mai tare, paralizându-mă, împiedicându-mă s-o iau la sănătoasa.

— Ai zece bișțari? mi-a zis cu o voce aspră, fixându-mă cu ochii lui de nebun.

Instinctul îmi spunea că nu era realmente interesat de cei zece franci. Altceva căuta, îmi pândea reacția, ca să vadă dacă poate merge mai departe.

— Nu, mersi, i-am zis în mod stupid, bolborosind cu o voce pierită, din fundul gâtului.

Trecând prin fața lui simțeam că mă lichefiez. Dar am accelerat, trebuia s-o fac. Trebuia să fug.

Uitându-mă peste umăr, am văzut că mă urmărește. Am început să alerg. Eram de-a dreptul îngrozită, dar spaima mă împingea de la spate. Am alergat și am alergat, din ce în ce mai repede. Dar în spatele meu, tipul câștiga teren, se apropia. Oribil.

În jur, nici țipenie de om, nimeni de la care să cer ajutor. Voiam să zbier, să urlu, dar n-ar fi folosit la nimic. Mă sufocam, la capătul puterilor.

La colțul străzii Burdeau, o lumină albastră intermitentă, în dreapta.

Poliția!

Salvată! Eram salvată! Am dat buzna în stradă și m-am repezit spre mașina oprită la treizeci de metri mai încolo. După douăzeci de metri, am aruncat o privire peste umăr. Tipul dispăruse. Cred că-i văzuse și el pe polițiști. Scăpasem. Urmau să mă conducă acasă. Am încetinit pasul, încercând să-mi recapăt răsuflarea. Nu mai aveam aer. Aer…

M-am apropiat de mașină. Era la mai puțin de zece metri, parcată în fața unui bar de noapte. În interior, polițiști. Trei polițiști în uniformă. M-am pregătit să le fac semn…, dar m-am oprit.

Toți erau bărbați.

Prea riscant.

Doar nu era să urc eu, o femeie singură, în mașină cu trei necunoscuți, chiar polițiști fiind, ca să mă ducă acasă. Se mai văzuseră și polițai violând femei… Nu, era prea riscant, chiar periculos.

Mă pregăteam să trec prin fața mașinii fără să mă opresc, când brusc m-a cuprins o altă temere. Dacă mă luau la întrebări? O femeie transpirată, singură la orele două noaptea pe stradă, e cel puțin dubioasă… Puteau să mă ia drept prostituată…

Am traversat și, înainte de a ajunge în dreptul lor, am întors capul ca să nu ne încrucișăm privirile. Mi-am continuat drumul transpirată leoarcă și înfruntând singură toate pericolele orașului.

La orizont a apărut clădirea în care locuiam, așa că am grăbit pasul și m-am năpustit înăuntru. Am urcat două câte două treptele scării, cu sentimentul agonizant că pericolul creștea odată cu sentimentul de eliberare. Am deschis ușa casei, am intrat și am închis-o după mine în grabă. Ușa s-a trântit cu un minunat zgomot care-mi garanta siguranța, răsunând grozav în apartament și în capul meu. Am încuiat-o de două ori, împotriva tuturor urmăritorilor mei reali și imaginari, și am avut un imens sentiment de ușurare, ca al unui supraviețuitor care a scăpat la limită de o moarte atroce. Apoi, sprijinită de acea ușă binecuvântată ce mă proteja, mi-am pierdut orice urmă de control: m-am lăsat să alunec pe podea, m-am prăbușit epuizată și am adormit buștean.

14

— Cu siguranță că discuția cu mama dumneavoastră v-a scos din transă.

În picioare, în bucătărie, cu o ceașcă de cafea aburindă în mână, vorbeam la telefon cu Oscar Firmin.

Când mă trezisem, Nathan îmi povestise cum mă pusese inconștientă pe canapea, în puterea nopții. Nu reușise să mă care în patul de la mezanin.

— Cum e posibil așa ceva?

— După câte îmi spuneți, n-o prea suportați. Dacă s-a întâmplat ca personalitatea pe care v-am indus-o ieri să fie de același fel cu a ei, efectul de oglindă a devenit insuportabil, făcându-vă s-o respingeți suficient de violent ca să ieșiți din ea și să vă întoarceți la personalitatea inițială.

Am rămas perplexă în fața unei astfel de explicații, dar asta era treaba cea mai puțin importantă.

— Dacă vreți, a adăugat el, treceți pe la mine la sfârșitul dimineții ca să rezolvăm problema.

— Foarte bine. Pe curând!

Am închis, căzând pe gânduri.

Oare voiam cu adevărat să-mi inducă din nou acea personalitate?

Sigur, savurasem din plin eliberarea de spaime, iar recăderea din seara precedentă fusese extrem de dureroasă, dar noua personalitate venise la pachet cu lotul ei de suferință. Una de altă natură, dar oricum suferință. Și, în plus, mă va ajuta această personalitate să înfrunt provocarea profesională? Începeam să mă îndoiesc din ce în ce mai mult… Nu-mi mai rămăseseră decât șapte zile, șapte zile scurte, scurte… Ce era de făcut?

Firmin nu-mi mai inspira încredere. Nu reușisem să obțin nici cea mai mică informație despre el sau despre societatea pe care o conducea. Oare era bine să mă las în continuare pe mâna unui necunoscut, chiar

dacă acesta dispunea realmente de puterea pe care pretindea că o are? Întrebarea conținea în ea și răspunsul: bineînțeles că nu. Era imperios necesar să aflu ceva, cât de puțin, despre oamenii aceia.

Deodată mi-a venit o idee. Amicul meu Alain. Alain lucra la fisc. Era controlor, inspector ori ceva de genul acela. Avea acces la o mulțime de informații: în Franța, toate organizațiile sunt înregistrate în diferite baze de date. Toată lumea lasă câte o urmă.

Un minut mai târziu, vorbeam cu el la telefon.

— Sybille! a exclamat bucuros, dar cu voce scăzută. A trecut o eternitate de când nu mai știu nimic de tine!

— Te deranjez?

— Sunt la birou. Poți să mă suni mai pe seară? Mi-ar face mare plăcere să-mi povestești ce mai faci.

— Doar două secunde. O să-ți dau detalii mai târziu, dar în acest moment vreau să-mi faci un serviciu: am nevoie de niște informații despre o societate pe nume Confreria Kellia. Avem oarecare legături, dar sunt niște tipi extrem de secretoși. Nu știu nimic despre ei și mi se pare frustrant. Aș vrea cel puțin să mă uit peste statutul lor, sau ceva de genul acesta… Poți să mă ajuți?

Liniște.

— Trebuie să păstrez secretul profesional. Dar dacă vrei doar statutul, poți să mergi la prefectură: totul e catalogat acolo și deschis marelui public pentru consultare.

— Și dacă cei de la confrerie nu sunt incluși în cataloage?

— O să-i găsești. E o obligație legală.

— OK, genial! Nu te mai reține. Mersi și pe curând!

O jumătate de oră mai târziu, eram în clădirea prefecturii din strada Bonnel. Am avut ceva emoții când am văzut coada lungă de-acolo, dar am aflat că era pentru eliberarea de pașapoarte, înainte de vacanță. Din fericire, serviciul unde erau catalogate statutele diferitelor asociații era mult mai puțin căutat.

Angajata, o femeie la vreo cincizeci de ani, cu părul grizonant, tuns scurt, mi-a cerut să completez un formular, apoi m-a lăsat să aștept o

grămadă la ghișeu. Începusem să-mi pierd răbdarea, când am văzut-o reapărând.

— Statutul nu este la dosar. Nu am ce să vă arăt.

— Dar… știam că e obligatoriu să fie depus la prefectură…

— Da, așa e.

— Atunci… De ce nu-l aveți?

— Se pare că această organizație nu s-a supus reglementării în cauză.

— Și… nu le atrageți atenția? Îi lăsați să facă ce vor? Mi s-a spus că am dreptul să consult acel statut!

— Da, mă rog, puteți să depuneți o cerere oficială. Aceasta va declanșa o anchetă legată de nerespectarea obligațiilor legale. Într-un final, vor fi nevoiți să se supună.

— Și cam în cât timp se va întâmpla asta?

— Nu știu, n-am mai avut un asemenea caz. Șase luni, poate un an…

— Lăsați-o baltă!

Am plecat în trombă, roasă de îndoieli.

Nimic în Pagini Aurii.

Nimic în Pagini Albe.

Nimic la bibliotecă.

Nimic la prefectură, în pofida obligației legale.

Cine erau oamenii aceia? Cum își puteau permite să fie mai presus de lege? Cine îi acoperea?

Tocmai începusem să brodez tot felul de scenarii, unele mai alarmante ca altele, când am văzut trei cabine telefonice aliniate în piață.

Am ezitat câteva secunde, apoi m-am decis să intru într-una dintre ele. Înăuntru era o căldură infernală și, pe deasupra, un miros dezgustător. Ce Dumnezeu puteau face oamenii într-o astfel de cabină de mirosea în asemenea hal?

L-am sunat din nou pe Alain.

— Îmi pare rău că te deranjez din nou, dar tocmai am ieșit de la prefectură: n-au depus niciun statut. Chiar și angajata de acolo recunoaște că sunt în culpă, îți dai seama? Alain, nu vreau să-ți creez neplăceri, dar e posibil să fiu în pericol. Te implor, spune-mi tot ce poți despre această organizație. Nu mă interesează partea financiară, vreau doar să știu cu cine am de-a face. Te rog, vezi ce găsești și anunță-mă.

Tăcere.

— Trebuie să închid, Sybille.

Am închis și eu, înciudată. Singura consolare a fost să respir aerul curat la ieșirea din cabina infamă.

Firmin îmi dăduse întâlnire înainte de prânz. Îmi mai rămânea mai puțin de o oră. Nu știam ce să fac.

Înregistrarea ultimei ședințe mi-a venit brusc în minte. Rémi, prietenul meu din facultate, îmi atrăsese atenția: putea fi supărător pentru mine s-o ascult. Și dacă totuși aș face-o?

Treizeci de minute mai târziu eram acasă cu dictafonul în mână și degetul pe butonul de redare, asaltată de îndoieli. Să ascult sau nu? Să merg din nou la Firmin ori să fug de el pentru totdeauna? Să-l caut după ce am ascultat caseta sau să n-o ascult?

M-am regăsit în vechile mele defecte: spaima și îndoiala, acea spaimă ce degradează viața de zi cu zi, acea îndoială letală ce te roade pe dinăuntru împiedicându-te să iei cea mai mică decizie, care te condamnă să întorci pe toate fețele în minte chiar și cea mai mică problemă, o buclă infernală, fără sfârșit, transformând orice alegere în tortură. Coșmarul vieții mele.

Am simțit broboane de transpirație pe frunte și sângele pulsându-mi în urechi. Nu mai era posibil. Suferisem deja prea mult din cauza asta. Nu puteam să mă mai întorc la vechea mea personalitate, care mă împiedica să trăiesc. Alesesem deja; trebuia s-o las în trecutul în care reușisem deja s-o alung cu două zile în urmă și să nu mai revină. Niciodată.

Am pus dictafonul în geantă și am părăsit apartamentul fără să mă uit înapoi.

* * *

O jumătate de oră mai târziu, stăteam așezată în fotoliul masiv de piele maro, față în față cu Oscar Firmin, Mare Maestru al obscurei Confrerii Kellia, sub tavanul din bârne vechi din spațioasa lui mansardă.

În timpul scurtei coborâri cu funicularul am avut grijă să derulez microcaseta până la început, apoi să dau drumul unei înregistrări în gol, acoperind cu degetul orificiul microfonului, pentru a șterge precedenta înregistrare. Mă cam temeam ca suprapunerea repetată să nu dăuneze calității sunetului. Dacă urma s-o folosesc vreodată, caseta trebuia să fie perfect audibilă.

— Mă simt împărțită între două opțiuni, i-am mărturisit lui Firmin. Să revin în pielea mea e foarte rău, dar, în același timp, nici cele două personalități pe care mi le-ați inoculat nu m-au prea convins. Aveau, desigur, avantajele lor, dar nu mă scuteau total de suferință.

— Vă cred, a răspuns el, fără să fie vreun pic surprins.

Mi-a făcut impresia unui mecanic auto căruia, după ce-ți schimbă motorul, ambreiajul și cutia de viteze a mașinii, i se pare normal că tot nu merge.

— Cred că înțelegeți, i-am spus, că, schimbându-mi personalitatea, mă aștept la cu totul altceva decât să trec de la o suferință la alta.

A inspirat profund în fotoliul său, pentru a se relaxa.

— Suferințele sunt consecința iluziilor pe care ni le hrănește personalitatea.

— Mă tem că nu înțeleg.

— Prima personalitate pe care v-am indus-o v-a făcut să credeți că, pentru a vă simți bine, totul trebuia să vă iasă perfect. E o iluzie care permite dezvoltarea multor calități, cum ar fi energia de a face alegeri și schimbări. Dar vă aduce în același timp suferința inerentă unei astfel de iluzii: perfecțiunea nu există. Ca urmare, în timp ce vă străduiți, cu fiecare acțiune, să faceți lumea perfectă, realizați dimensiunea lucrurilor ce rămân de făcut… una infinită. E ceva care nu vă poate satisface, ci, dimpotrivă, vă deprimă.

— E clar…

— A doua personalitate v-a făcut să credeți că existați în funcție de atitudinea pozitivă, plină de recunoștință și de gratitudine pe care ceilalți o manifestă în raport cu dumneavoastră. E și aceasta o iluzie care permite dezvoltarea unui anumit număr de calități prețioase: empatia, compasiunea, altruismul… Dar, în același timp, ați trăit suferința care-i este caracteristică: aceea de a fi prinsă într-o cursă fără sfârșit, deoarece recunoștința celorlalți vi se părea întotdeauna insuficientă. De fapt, dacă vă veți raporta întotdeauna la ceilalți pentru a exista și a simți că valorați ceva, atunci acest sentiment va fluctua în funcție de atitudinea lor, iar dumneavoastră nu vă veți putea bucura de o existență stabilă, solidă. Toate acestea reprezintă un fel de dependență inconștientă care vă va face să suferiți. Evagrie Ponticul spunea: „Ai grijă, sub pretextul de a-l vindeca pe celălalt, să nu devii tu însuți un bolnav incurabil“.

Analizele lui erau percutante, dar tipul trecea sub tăcere esențialul!

— Spuneți că suferințele sunt provocate de iluzii, dar dumneavoastră înșivă mi-ați indus aceste iluzii, odată cu diferitele personalități!

Lipsa unui răspuns din partea lui mi s-a părut o dovadă în sine a culpabilității. Ce joc făcea omul acesta?

— Vreau o personalitate care să mă ajute să trăiesc fără iluzii, i-am spus.

M-a fixat multă vreme cu privirea, cu ochii lui deschiși la culoare, după care mi-a răspuns pe un ton grav:

— Să trăiești fără iluzii înseamnă să nu ai personalitate.

Am repetat în minte de mai multe ori cuvintele sale, pentru a le găsi un sens, dar degeaba.

— Mi se pare extrem de abstract ce-mi spuneți.

— Într-o zi veți înțelege.

Mă îndoiam.

— În tot cazul, sunteți pe cale să-mi demonstrați că orice personalitate presupune și suferință.

— Putem spune și așa.

— Totuși, în fiecare zi văd în jurul meu oameni care suferă mai puțin decât alții, sunt mai puțin chinuiți, preocupați ori dependenți de părerea celorlalți. Pe scurt, sunt absolut convinsă că există personalități care implică mai puțină suferință!

M-a fixat câteva clipe în tăcere.

— Așa este, a sfârșit prin a admite.

Jubilam.

— Păi, asta vă cer!

— E cam vag ceea ce doriți, trebuie să recunoașteți…

— Dați-mi o personalitate care să-mi aducă energie în gând și faptă, la fel ca prima pe care mi-ați inoculat-o, dar fără latura referitoare la profesionalism; o personalitate pozitivă, dar care nu caută să existe în funcție de ajutorul pe care-l dă celorlalți.

A inspirat profund.

— Pot să vă dau altceva. Dar să fie foarte clar: n-o să le puteți încerca pe toate.

— Toate? Spuneți „toate“ ca și cum ar exista un număr finit…

— Cam așa ceva.

— Dar există… o infinitate de personalități posibile, nu?

— Da, dar nu există o infinitate de posibilități de a restructura haosul.

— O, Doamne… ce să înțeleg din asta?

— Să spunem că personalitatea e modul dumneavoastră de a vă raporta la lume. Dacă e să privim lucrurile în mod detașat, putem afirma că acest univers în care suntem aruncați la naștere e mai mult decât impresionant, nu? Ne confruntăm cu ceva care depășește puterea noastră de înțelegere. Un fel de haos. Or, ființa umană are nevoie să înțeleagă, iar absența înțelegerii trezește spaime insurmontabile. De la vârste extrem de fragede, fiecare dintre noi descoperă lumea în care a fost trimis și adoptă atitudini și comportamente care-l ajută să evolueze în acest univers, așa cum îl înțelege, îl percepe ori resimte el. Bineînțeles că totul se produce în mod inconștient. Viziunea noastră despre lume și atitudinea pe care o adoptăm în viață sunt interdependente.

Viziunea noastră despre lume și atitudinea pe care o adoptăm în viață sunt interdependente. Acele cuvinte au produs în mine un ecou ciudat, fără să pot înțelege de ce.

— La final, a mai spus el, toate acestea formează un întreg cât de cât coerent: personalitatea este rezultatul său și permite copilului, apoi adultului, să-și găsească un anume echilibru în viață, chiar dacă imperfect și adesea sursă de suferință.

— Înțeleg.

— Personalitatea este deci, în mod inconștient, ceea ce ne permite să ne simțim bine, furnizându-ne o explicație în legătură cu necunoscutele care ne înconjoară: într-un fel, ne construim propriul decodor, o imagine despre lume și despre noi înșine și despre ceea ce trebuie să facem pentru a trăi. Dezvoltăm și anumite filtre, credințe, iluzii, care ne ajută să trăim satisfăcător, să câștigăm ceva din jocul acesta care se numește viață.

L-am ascultat fără să-l întrerup, începând să înțeleg că personalitatea ne îndepărtează într-un fel de realitate, că o distorsionează.

— Poate că ne ajută să câștigăm ceva, dar când mă gândesc la cele trei personalități pe care le-am avut, mi se pare că aduc cu ele prea multă suferință. Când văd peste tot pericole care-mi trezesc spaime irațională, îmi spun că aș prefera realitatea brută, fără filtre.

— Așa vi se pare… De fapt, a vedea pericole acolo unde nu există este, în mod paradoxal, mai reconfortant decât a nu le vedea deloc. Pentru că atunci îți dezvolți strategii ca să te protejezi, iar asta te liniștește și-ți permite să-ți găsești un echilibru în viață. Ai putea chiar să fii mândru de faptul că ești așa prevăzător!

— Mda… dați-mi voie să mă îndoiesc.

A zâmbit.

— Normal: în personalitatea dumneavoastră îndoielile merg mână-n mână cu spaimele…

— Totuși nu văd nicio legătură între ele.

— Teama de ceilalți vă face să vă îndoiți de cuvintele lor; teama de sine are drept consecință lipsa încrederii.

O vreme nu am reacționat nicicum. Îmi trebuia timp să rumeg ceea ce-

mi spunea…

— De ce-mi vorbiți despre teama de sine?

— Îndoiala e un proces mental care implică reținerea, înfrânarea unor elanuri. Cele mai bune decizii se iau atunci când îți asculți inima, dorințele cele mai profunde, instinctul sau intuiția. Nimic mental în toate acestea. Dar când îți lipsește încrederea în tine, apare rațiunea, care te face să te îndoiești de tot și de toate…

Cuvintele lui au lăsat apoi loc tăcerii, în timp ce eu mă gândeam la ele, întrebându-mă în ce măsură obișnuiam să-mi reprim ceea ce venea din partea cea mai profundă a ființei mele.

Lumina ce pătrundea prin lucarnă poleia albul orhideelor din jurul nostru, a căror prospețime strălucitoare contrasta cu miile de cărți vechi și pline de praf ce umpleau rafturile de pe pereți.

— Să revenim la oile noastre, am reluat eu. Spuneați că nu există o infinitate de moduri de a structura haosul…

— Așa este. Dacă ne gândim la diferitele viziuni despre lume, credințe ori iluzii pe care noi oamenii ajungem să ni le dezvoltăm, realizăm că ne pliem mereu cam pe aceleași tipare, diferențele ținând de detaliu. Mai ales că oamenii sunt coerenți: strategiile lor de adaptare la lume, așa cum o înțeleg ei, sunt compatibile cu viziunea pe care o au despre ei înșiși și despre ceilalți. Asta îi ajută să-și dezvolte competențele, calitățile, dar și obsesiile ce vin la pachet. Iar suferințele lor sunt consecința logică. Totul se leagă, înțelegeți?

— Da…

— Deci, există atâtea personalități câți oameni sunt pe Pământ, dar putem stabili clase de personalități, fiecare dintre ele caracterizată prin tendințe ce se armonizează într-un tot coerent.

— De acord.

— Organizația noastră se ocupă de un model de personalitate care formează nouă clase sau tipologii.

— Nouă tipuri de personalitate… Și… Și ce reprezintă mai exact acest model? De unde vine?

A tăcut o vreme și am crezut că nu-mi va da niciun răspuns.

— Confreria pe care o conduc deține cunoștințe despre cel mai vechi, obscur și poate, aș putea spune, cel mai puternic model de personalitate din lume…

S-a oprit din nou și vocea lui a rezonat în mine, aureolată de un parfum suav de mister. Începea să-mi dezvăluie părți ale secretului… Fără îndoială că-i câștigasem cumva încrederea.

— Și… cine a elaborat acest model?

M-a privit fix, ca și cum ar mai fi cântărit încă dreptul meu de a accede la toate informațiile. I-am susținut privirea încercând să par serioasă, senină și în același timp detașată.

— Cine n-ar vrea să știe?

M-am simțit dezamăgită de lipsa lui de încredere, dar și puțin vexată.

Bun, asta e, nu-l lăsa să se îndepărteze, obține cât mai multe informații.

— Și fiecare tip are ceva, vreun nume de identificare?

— Doar un număr.

— Un număr… de la 1 la 9, nu?

A dat din cap în tăcere.

— Și cele două personalități pe care mi le-ați indus mie ce număr aveau?

— Era vorba despre tipul 1 și apoi tipul 2.

— Vorbiți serios? Și a fost o întâmplare? Vreau să zic… faptul că am început cu 1 și am continuat, în ordine, cu 2?

— S-a întâmplat ca aceste tipuri să corespundă trăsăturilor de caracter pe care le-ați cerut.

Oare spunea adevărul sau acea ordine corespundea altor criterii?

— Și e obligatoriu ca orice persoană să se încadreze într-una dintre cele nouă clase de personalități?

— Da.

— Deci, cunoscând modelul, pot de asemenea recunoaște personalitatea cuiva din anturajul meu?

Nicio reacție.

— Bună treabă, nu? am insistat.

El s-a strâmbat și a confirmat cam în silă.

— Păi, asta mă interesează foarte mult! Aș vrea să aflu mai multe.

A scuturat din cap.

— E un secret rezervat doar membrilor confreriei.

Dăduse răspunsul pe un ton ferm, fără drept de apel.

Mi-am spus: ori la bal, ori la spital.

— De ce?

În mod sigur nu se așteptase să-i sfidez autoritatea, căci a părut surprins. Mă privea ca și cum analiza încă dreptul meu de a ști un pic mai mult.

— Când veți descoperi toate tipurile de personalități, veți putea înțelege din interior cum funcționează persoanele dotate cu un anume tip de personalitate. Și cum, în mod inevitabil, veți învăța să le recunoașteți, aceste cunoștințe vă vor învesti cu o anumită putere. Dacă veți descoperi toate cele nouă clase, puterea va deveni enormă, pentru că veți avea la dispoziție o hartă completă a psihicului uman. Mulți visează să dispună de o astfel de putere… N-o putem lăsa pe mâna oricui.

Nu avusesem niciodată un gust particular pentru putere, în orice formă a ei, dar simpla perspectivă de a înțelege mecanismele interne ale personalității celor care mă înconjurau era foarte atrăgătoare, chiar tulburătoare.

— Și ce trebuie să faci pentru a deveni membru al confreriei?

— Trebuie să fii ales înainte de un alt membru, apoi să depui jurământ…

— Jurământ? Ce fel de… jurământ?

— Acela de a respecta carta organizației și anumite angajamente.

— Angajamente… Cum ar fi?

— Principala obligație este aceea de a asista inițiații în fiecare săptămână.

— Cum faceți dumneavoastră cu mine?

— Chiar așa.

— Și… cât timp durează această obligație?

— Până în ziua în care împliniți optzeci de ani.

— Optzeci de ani?

— Da.

— Glumiți?

— Nu.

— Dar e exagerat! Nu mi-aș putea lua un angajament care să dureze toată viața!

Mi-a contemplat indignarea cu aerul cel mai relaxat din lume.

— Dar nimeni nu v-a cerut așa ceva, mi-a spus, cu un zâmbet subtil pe buze. Nici măcar n-ați fost cooptată pentru a vă alătura confreriei…

M-am simțit ca naiba.

Mi-ar fi plăcut mult să cunosc acel model, dacă mi-ar fi propus și dacă n-ar fi implicat un asemenea angajament.

Am revenit la povestea mea și l-am convins pe Oscar Firmin să-mi inducă o nouă personalitate, pe care el a numit-o numărul 3.

M-am relaxat, obișnuită de acum cu protocolul, și am închis ochii, pregătită să las în urmă încă o dată universul meu populat de spaime și îndoieli.

15

Como, 10 ianuarie 2018

Sam Brennan stătea pe balconul camerei sale de hotel, îmbrăcat cu halatul alb pe care și-l pusese după ce ieșise de sub duș. Se rădea admirând lacul, cuprins în mod plăcut de răcoarea dimineții. Primele raze de soare de abia atingeau muntele din dreapta, pictând pe suprafața apei încântătoare nuanțe de bleu. Un mic vapor pescăresc se îndrepta în liniște spre larg, abia lăsând în urmă o dâră scânteietoare.

În ajun, Sybille Shirdoon contramandase întâlnirea lor zilnică: „E prea obosită. Azi are nevoie de odihnă“, îi spusese Giulia, bruneta cu ochi de un albastru profund.

Sam spera ca în acea zi să se întoarcă la vilă. Nu putea rămâne la nesfârșit în Como, mai devreme sau mai târziu urma să fie chemat pentru a relata despre evenimentele din alte țări europene.

Mobilul începu să-i sune în cameră. Opri mașina de ras și intră să-l caute.

Era Jennifer, asistenta de redacție.

— Am câteva noutăți muzicale.

— Genial!

— Stai, nu te entuziasma, că nu e cazul. M-a sunat Joël Jobé: pianul are nevoie de reparație capitală — trebuie schimbată pâsla amortizoare, cutia de rezonanță și coardele, capacul trebuie vopsit și lăcuit, clapele lustruite și multe alte chestii la care nu mă pricep. Pe scurt, va costa ceva.

— Și ai undă verde de sus?

— Aștept mai întâi să-l găsesc pe pianist. Jeremy Flanagan al tău nu poate fi contactat deocamdată. Dacă nu-l găsim, pianul își pierde din interes, nu?

— Așa e, recunoscu Sam cu regret.

— Bun, asta e tot ce pot să-ți spun pentru moment.

— Continuă să-l cauți pe Flanagan și ține-mă la curent. Te las, mă sună cineva.

— Bye.

Aruncă o privire pe ecran. Era de la vila Shirdoon!

— Alo?

— Bună ziua, domnule Brennan, sunt Giulia.

El îi recunoscuse deja vocea cu accent irezistibil.

— Hello, Giulia, ce faci?

— Foarte bine! La fel și doamna Shirdoon: se simte odihnită și vă poate primi. La orele 15 vă convine?

— O să fiu acolo!

* * *

Lyon, 18 iunie 1964

Ivan Raffot își ajustă nodul de la cravată în fața oglinzii din baia hotelului lyonez unde își petrecuse noaptea. Apoi îl strânse până când gulerul cămășii albe se aranjă frumos în jurul gâtului.

Auditul vasului PygmaLyon reprezenta o însărcinare importantă după eșecul de luna trecută, când fondurile de investiții americane hotărâseră să plaseze două milioane de franci într-o întreprindere industrială de butuci de camioane din Maine-et-Loire. Ivan sugerase în raportul de audit să fie păstrată întreaga echipă de producție. Dar nenorociții ăia de muncitori se dovediseră ineficienți chiar din momentul semnării actelor de investiție și, mai mult, îndrăzniseră să intre în grevă pentru a protesta împotriva capitalului străin. O lună mai târziu, producția era încă blocată, marii clienți se retrăseseră și fabrica era pe butuci la propriu. Directorul fondului de investiții îl convocase și-i spusese verde în față: încă un eșec, și zbura. Pe scurt, în acel moment era cu lațul de gât. Cel mai mic pas greșit și adio.

Dacă ar fi avut posibilitatea, probabil că ar fi refuzat să urce pe PygmaLyon, care nu-i inspira deloc încredere. În primul rând, fobia lui de apă și teroarea de a muri înecat îl copleșeau când se gândea că trebuia să petreacă opt nopți pe vas. Evident că nu putea să spună nimănui nimic despre asta. Nu putea trece drept un pămpălău. Fobia respectivă îl bântuia din fragedă copilărie și o depășea în intensitate chiar și pe cealaltă, mult mai dificil de mărturisit: țipetele femeilor, mai bine zis orice expresie a unor emoții feminine puternice.

Nu avea deloc încredere în femei și se ținea pe cât posibil la distanță de ele, ceea ce de altfel îi convenea de minune. Timp prețios câștigat, spre deosebire de idioții lui de colegi cărora li se întâmpla să se îndrăgostească. Să se îndrăgostească… Totalmente irațional. Era absurd să investești sentimente într-o chestie care se datora doar unui flux hormonal. La fel de stupid ca acele serate la care lumea își pierdea timpul flirtând și alimentând false conversații fără substanță. Mai bine te adresai, ca el, unor profesioniste, cărora nici nu trebuia să le spui vreun cuvânt. Sigur, tariful nu era chiar neglijabil, dar, ținând cont de factorul timp, era rentabil. Cu cinci minute de duș incluse. După… bineînțeles. Cel puțin, când una dintre acestea începea să geamă, puteai să-i ceri să-și țină gura. Să tacă și mai ales să nu țipe.

Faptul că PygmaLyon era condus de o femeie era al doilea motiv pentru care nu era extrem de entuziast. De altfel, femeile nu erau făcute pentru postul de director.

Al treilea motiv ținea de tipul activității, chestie care de asemenea, nu i-o mărturisise șefului: povestea vieții lui nu-l privea decât pe el. În copilărie, părinții lui avuseseră un restaurant. Urâtă amintire. Serile rămânea singur în apartamentul de deasupra, încercând să-și găsească somnul în întuneric, cu toate acele spaime pe care încet-încet învățase să și le reprime. Dar treaba asta ceruse timp, și anii de chin îi rămăseseră gravați în memorie. Afacerea se împotmolise: părinții lui făcuseră greșeala să pună suflet. Prea drăguți cu membrii personalului, găseau scuze pentru toate întârzierile ori greșelile comise… Sfârșiseră prin a da faliment și relația lor se dusese și ea pe apa sâmbetei. Familia se făcuse bucăți ca o vază de sticlă, dar lecția pe care o învățase îi servise drept fir călăuzitor de atunci încolo, dându-i o forță și un avantaj care îl plasau deasupra tuturor colegilor săi: în viață, inteligența nu face casă bună cu sentimentele.

* * *

Am ieșit de la confrerie în formă și plină de energie. Personalitatea mea numărul 3 îmi dădea mai mult ca niciodată impulsul de a ridica mănușa și de a reuși. Șapte zile nu însemnau mult, dar provocarea era cu atât mai incitantă.

Am luat funicularul, planificându-mi mental acțiunile din ziua aceea. Eram atât de concentrată, că de-abia l-am remarcat pe cerșetorul care trecea de la un pasager la altul, cu pălăria în mână. Aveam o grămadă de lucruri de făcut pe vas; ziua se întrevedea plină.

Am trecut în fugă pe acasă, ca să las dictafonul. Când mă pregăteam să ies, am auzit sunând telefonul și m-am întors să răspund. Era Alain, amicul din facultate.

— Sybille, sun de la o cabină telefonică din stradă. Te rog, nu mă mai suna la birou. Poți să treci pe la mine seara, dacă ai nevoie de ceva.

— În regulă.

— E important, altfel îmi faci necazuri.

— OK, OK…

— Bun, acum dă-mi numele confreriei ăleia.

— O! Ești un înger!

— Contribuabilii mă văd rar în postura asta…

— Confreria Kellia, strada Loge. Am uitat numărul.

— O să văd ce pot face. Mă pui într-o situație extrem de delicată, știi… O fac doar ca o favoare pentru tine.

— Îmi salvezi viața.

— Și, încă o dată, nu mă mai suna la birou!

Am închis și am fugit spre serviciu. Am coborât pe jos tot drumul de pe Croix-Rousse. La funicular, timpul de așteptare era prea lung în mijlocul zilei.

Ajunsă la baza dealului, am luat-o pe strada Terme, apoi pe Algérie, ca să ajung pe chei, și am trecut pe lângă o ceainărie drăguță pe care n-o știam. Fără îndoială că se deschisese recent. Privirea mi-a căzut pe o plăcuță scrisă cu alb de Meudon și agățată la unul dintre geamuri:

Duminica ,

ceai

și produse de patiserie la discre

M-am oprit din drum.

Produse de patiserie la discreție.

Era pentru prima dată când vedeam așa ceva într-o ceainărie! Era cu adevărat revoluționar. Am zăbovit consultând meniul și prețurile și aruncând o privire în interior. Destul de elegant, sugerând bun-gust și profesionalism.

Am plecat de acolo întorcând ideea pe toate părțile. Pe vas n-aveam niciun fel de activitate la ora ceaiului. În afara prânzului și a cinei, reușeam să atragem câțiva clienți pentru aperitive, dar după-amiaza restaurantul rămânea de cele mai multe ori pustiu.

Și dacă aș face și eu la fel? Dacă aș oferi produse de patiserie la discreție la ora ceaiului? Un concept total novator… Cu cât vizualizam mai mult realizarea lui și succesul scontat, cu atât mă încânta mai mult ideea. După câteva minute, ideea a devenit a mea și numai a mea, și m-am simțit foarte mândră de mine. Pe măsură ce căpăta formă, alte idei, complementare, de promovare, mi se învârteau prin minte.

Am ajuns pe vas plină de entuziasm. L-am căutat pe Bobby și i-am cerut să facă de urgență un banner mare pe care să-l agățăm de bastingaj: În intervalul 16:00–17:00, produse de patiserie la discreție! la care i-am cerut să adauge oblic „Unic în Lyon“.

— Ai tot ce-ți trebuie în cufărul de la intrarea în sala mașinilor. Contez pe tine să fie deja afișat la orele 14:00.

— Bine, bine…

Știam exact ce putea însemna acea confirmare de fațadă.

— Bobby, știu că poți. Ești descurcăreț și când vrei, ai foarte multă energie.

— Bine… trebuie doar să termin de uns toate balamalele de la cutiile cu veste de salvare. Scârțâie ca naiba când le deschizi.

— Bobby!

— Da?

— Nu mă interesează dacă balamalele cutiilor pentru vestele de salvare scârțâie sau nu. Așa că vei lăsa baltă acea treabă și o să te apuci rapid de banner, mă auzi?

— Bine, bine…

— Orele 14:00, Bobby. Trebuie să fie gata la orele 14:00. Poți s-o faci, sunt convinsă. Hai, la treabă, bătrâne!

L-am gratificat cu o bătaie hotărâtă pe umăr.

Tipul ăsta era o calamitate, un ratat de expoziție. Fără leac.

Am ajuns la mine în birou și am sunat la firma de recrutare la care apelam din când în când.

— Aș vrea să știu ce candidați aveți pentru un om bun la toate, cu profil de mecanic. Tânăr, dinamic, disponibil imediat. O oarecare experiență în domeniul maritim sau fluvial ar fi de dorit.

În aceeași idee, m-am dus s-o caut pe Manon în restaurant. Ea era cea care scria în fiecare zi meniul pe tablă și remarcasem că scrie foarte frumos. Am însărcinat-o să facă niște flyere mici care să fie distribuite împreună cu nota, la finalul mesei, pentru a-i îndemna pe clienți să revină după-amiaza.

Apoi am fugit la bucătărie.

— Rodrigo! Știi că produsele tale de patiserie fac ravagii printre clienți, nu? Asta mi-a dat ideea de a propune un bufet la ora ceaiului. O să ne facem plinul cu turiștii ce trec pe chei. Începând de azi.

— De azi? Dar nu-ți dai seama cât e de muncă?

— O să prelungesc cu o oră-două contractul tipului care spală vase, ca să te ajute după prânz.

— Michel? Dar el nu e patiser!

— N-are importanță: nu-mi trebuie patiserie fină. E pentru turiști, nu

vrem să-i facem clienți permanenți, așa că nu ne pasă. Dimpotrivă, fă ceva care îngrașă. O să mănânce mai puține și nu ne vor costa așa mult.

— Care îngrașă? Dar n-o să accept să-mi devalorizez arta! Nu sunt sclav la galere…

Mi-am pus o mână pe umărul lui.

— Rodrigo, ești un bucătar fantastic, faci mâncăruri și prăjituri de mare finețe. Dar de data asta, mizăm pe cantitate, înțelegi? E pentru o cauză nobilă, pentru a relansa afacerea și a redresa bugetul vasului. Ne privește pe toți, e în joc însuși viitorul nostru și știu că pot conta pe tine.

I-am spus toate astea privindu-l în ochi cu încredere și apreciere și strângându-i cu afecțiune umărul. Am simțit că reacționează la atitudinea mea plină de căldură.

Așa că a confirmat.

Câștigasem.

În același timp, am mai luat o decizie: să rebotezăm toate mâncărurile lui. Gata cu farfuriile cu nume deprimante!

După micul dejun, am convocat-o pe Katell la mine în birou.

Ambiția acestei tinere era la fel de impresionantă ca și picioarele ei. Cu atât mai bine! Urma s-o valorific în favoarea mea. De altfel, cu cât îi dădeam mai mult de lucru, cu atât mi-o luam de pe cap.

— Am văzut, i-am spus când a intrat, că-ți formezi adesea chelnerii în domeniul vânzării de servicii.

— Bineînțeles.

— Foarte bine. Aș dori ca în afară de asta să le impui obiective pentru cifra de afaceri, mai ales pentru cea medie pe fiecare masă.

S-a arătat ușor surprinsă de cererea mea.

— Un obiectiv lunar?

Cifra lunară mi s-a părut mai puțin importantă, deoarece perioada mea de probă expira în șapte zile.

— Cotidian ar fi mai stimulativ, pentru că ar vedea rezultatul în fiecare zi și asta i-ar motiva pe termen scurt.

— OK, deci un obiectiv cotidian în legătură cu cifra de afaceri a restaurantului și unul mediu pe masă.

— Nu mă refer la cifra restaurantului: ci a fiecărui chelner. Vreau să se poată compara între ei. Nu e nimic mai motivant decât să încerci să-ți depășești colegul.

N-a reacționat nicicum, așa că am continuat.

— Obiectivul cotidian asupra cifrei globale a restaurantului va fi în sarcina ta. O să-ți transmit detalii după-amiază.

După ce a plecat, mi-am permis să mă las o secundă pe spate, mulțumită.

Pentru prima dată de la numirea mea, Katell nu mă mai privise de sus și eram conștientă că asta ținea mai mult de postura, de atitudinea și de imaginea pe care o aveam despre mine, decât de conținutul conversației sau de cererile mele. În urmă cu trei zile, aș fi putut să-i spun punct cu punct același lucru, fără să obțin același efect.

Pentru prima oară în viață mă simțeam un lider.

I-am cerut lui Corentin ceva de mâncare, în timp ce puneam la punct obiectivele pe care urma să le desemnez fiecăruia. Ce poți face astăzi nu lăsa pe mâine.

La începutul după-amiezii, l-am primit pe auditorul de care se temea Charles. Eu însămi eram conștientă de miza pe care o reprezenta pentru noi toți, dar priveam lucrurile cu încredere: vom reuși să-i demonstrăm potențialul pe care îl aveam.

Omul a sosit la 14:00 fix, în timp ce se auzeau sunând clopotele catedralei Saint-Jean-Baptiste. Încorsetat într-un costum gri auster, cu privirea mohorâtă și părul tuns scurt, mi-a strâns mâna politicos, dar fără urmă de zâmbet. Mi s-a părut în același timp rigid și distant, hotărât și nefericit. Nicio scânteie de dorință de a se afirma și de a reuși, în ochii lui puțin bulbucați. Genul obsedat de muncă.

Dar, în ciuda tuturor acestor lucruri, interesul meu era să-i fac pe plac, pentru a ne evalua pozitiv în raportul de audit și a ne da undă verde pentru investiția fondului american.

L-am invitat să mă urmeze în birou și l-am întrebat cu ce-l puteam ajuta ca să-și ducă la bun sfârșit treaba.

În ciuda caracterului închis, dificil de citit, am început să-l descopăr puțin câte puțin: un bărbat pentru care rațiunea era un mod de viață. Am intuit și tipul de directoare care i-ar fi plăcut, pe care ar fi considerat-o competentă. Și cu cât mi se dezvăluia această imagine, cu atât intram în pielea personajului pe care l-ar fi vrut el, până la a mi-l asuma deplin. Am început să mă exprim rece, fără urmă de emoție. Afirmațiile mele erau concrete, precise, logice. Raționale.

I-am făcut o prezentare bazată pe fapte concrete a activității pe care o desfășuram, a conturilor de exploatare și a fiecărui membru al echipei. N-a dorit să facă un tur al vasului pentru a-i cunoaște personal.

— Nu e necesar deocamdată, a spus el rece.

Mi-a cerut un birou unde să studieze în tihnă dosarele. Neavând unul liber, i-am propus ori să-l împartă pe acela cu mine, ori să se instaleze într-o cabină liberă din cală, unde țineam trusa farmaceutică de urgență și unele accesorii de prim-ajutor. Un fel de infirmerie nefolosită. A optat pentru varianta din urmă.

L-am condus acolo și, când a văzut hubloul aflat sub linia de plutire, prin care puteai vedea sub apă, a făcut o grimasă indescifrabilă.

S-a instalat totuși, cu toate registrele de conturi, și apoi nu l-am mai văzut.

Urcând pe punte, m-am hotărât să merg să-l salut pe Charles. Tocmai mă pregăteam să bat la ușa biroului său, când am recunoscut vocea lui Katell venind dinăuntru, șoptită totuși, ca și cum n-ar fi vrut să fie auzită. Normal că am tras cu urechea.

— Nathan, spunea ea, a refuzat să schimbe farfuria unui client care voia altceva după ce comandase, spunându-i că e prea târziu, că mâncarea era deja în curs de preparare. Clientul a plecat furios, lăsând totul baltă.

— Depinde, s-a auzit vocea lui Charles, după cât timp s-a răzgândit…

— Dar nu putem refuza un client în felul ăsta! Vă spun eu, Nathan ăsta e o adevărată povară pentru restaurant și un exemplu negativ pentru ceilalți.

— Ascultați, decizia e a dumneavoastră. Dacă credeți într-adevăr că

trebuie să plece…

— Problema e că Sybille îl acoperă.

— De ce spuneți asta?

— Ies împreună.

Am rămas trăsnită.

— Cum adică? a mai întrebat Charles.

— Formează un cuplu.

— Ce vă face să credeți așa ceva?

În acel moment am auzit pe cineva apropiindu-se și m-am făcut nevăzută.

M-am dus direct la restaurant și i-am făcut semn lui Manon, care s-a apropiat.

— Ești la curent cu ceea ce se întâmplă cu Nathan?

Aceasta a confirmat versiunea lui Katell.

Nathan abuza. Îi spusesem deja de nenumărate ori să fie mai drăguț cu clienții, să nu-i înfrunte, chiar dacă avea dreptate.

Katell era cu un pas înainte.

După întrevederea noastră din acea dimineață, noul meu profesionalism probabil că o surprinsese și o alarmase. Așa că trecuse la următorul nivel, ca să mă elimine din ecuație.

Trebuia să acționez rapid.

L-am chemat pe Nathan la mine în birou. A venit câteva minute mai târziu. Am lăsat cu bună știință ușa deschisă, ca Charles să ne poată auzi.

I-am arătat ce i se reproșa, am ascultat și versiunea lui, apoi i-am spus-o în față: ceea ce făcuse dovedea încălcarea obligațiilor pe care le avea în executarea serviciului în slujba clienților, adică o greșeală foarte gravă.

M-a privit surprins, dar i-am ținut piept fără să clipesc. De altfel, n-am

simțit nici cea mai mică emoție. Interesul meu superior era în joc, iar sentimentele care m-ar fi putut împiedica să-mi ating obiectivul nu intrau în calcul.

Toată viața mă lăsasem pradă acelor sentimente nepotrivite care interveneau în hotărârile pe care le luam și mă împiedicau să-mi ating ținta: e dificil să te impui când stai să te gândești dacă nu cumva îl vei răni pe celălalt, e și mai dificil să-ți aperi interesul când vrei să-l aperi și pe-al lui. Mă găsisem prea des prinsă între emoții contradictorii și decizii imposibile.

Și iată, dintr-odată, îmi lăsam la o parte sentimentalismele în mod natural, fără niciun efort. Era ca și cum nu simțeam nimic pentru Nathan, ca și cum n-am fi fost împreună. Aveam în minte un singur lucru, care-mi mobiliza toată atenția, voința și energia: să fiu confirmată pe post peste șapte zile. Tot ce nu avea de-a face cu acest obiectiv rămânea pe planul al doilea.

L-am informat pe Nathan că era concediat chiar din acel moment.

O jumătate de oră mai târziu, părăsea vasul.

* * *

Operațiunea „Produse de patiserie la discreție“ a fost un adevărat succes.

Clienții au dat buzna, turiști în mare parte, și au ras toate pateurile făcute de Rodrigo și de ajutorul său. Profit garantat.

Am văzut în ochii lui Charles că era impresionat, așa că am profitat să mă laud și cu celelalte decizii ale zilei: stabilirea obiectivelor pentru Katell și chelnerii ei și, bineînțeles, concedierea lui Nathan. Am savurat, cu această ocazie, felul în care i-am tras covorul de sub picioare rivalei mele.

— Faptul că l-ați concediat pe acel chelner la aproximativ o lună după angajare sugerează oare o greșeală de recrutare? a întrebat patronul.

— Nici vorbă! L-am recrutat planificând să-l concediez după o lună: asta mă scutea să angajez un intermediar pentru a acoperi surplusul de activitate. A fost mult mai ieftin să-l angajez pe durată determinată și apoi să-l concediez în perioada de probă: în acest fel nu mai trebuie

să-i plătim indemnizația de la finalul contractului.

A confirmat din cap, vizibil încântat de aranjamentul meu.

Dintr-o singură piruetă reușisem să transform un act de nepotism eșuat, într-o victorie totală.

De altfel, în momentul plecării lui Nathan, hotărâsem să profit de două ori de pe urma lui: pe lângă Charles, bineînțeles, pentru a-mi demonstra hotărârea și a infirma acuzațiile lui Katell; dar și pe lângă echipă, pentru a-i mobiliza pe ceilalți: îi convocasem pe toți pentru a anunța concedierea, explicându-le că nu putem tolera ca greșelile unui angajat să se răsfrângă asupra întregii noastre activități, în detrimentul echipei. Dată fiind situația financiară în care ne zbăteam, fiecare trebuia să contribuie cum putea mai bine la redresarea afacerii. Contam pe ei și eram convinsă că succesul nu era departe. Victoria urma să fie a noastră, a tuturor.

Să mă folosesc de emoțiile celorlalți mi se părea irezistibil de eficace. „O să fiți foarte mândri de voi, le spusesem. Eu, de asemenea. Iar conducerea va ști să-și arate recunoștința, dovedindu-se generoasă cu fiecare dintre voi“.

Formulând acea promisiune, în momentul respectiv credeam sincer în ce spuneam. Nu era niciun calcul din partea mea, nu, eram chiar sinceră, dar acea sinceritate era un adevăr de moment: mă lăsasem dusă de impactul cuvintelor mele asupra asistenței, de voința de a câștiga și, în această spirală a reușitei, aș fi promis cerul cu pământul, crezând cu fermitate în ceea ce spuneam… pe moment.

* * *

Pe la mijlocul după-amiezii, am primit un apel de la responsabilul serviciului de comunicații de la primăria din Lyon.

— Am planificat, mi-a spus el, o cină-cocktail pentru optzeci de persoane, sâmbăta viitoare, într-un restaurant care tocmai a fost închis pentru opt zile din cauza igienei precare. Trebuie să găsim de urgență alt loc.

Spune mereu că nu mai sunt locuri. Succesul atrage succes.

— Restaurantul nostru e rezervat în toate weekendurile în

următoarele șase luni, dar aveți un noroc extraordinar. Tocmai s-a făcut o anulare pentru sâmbătă. O nuntă ratată… bieții oameni!

— A… chiar că avem noroc… Am auzit despre restaurantul dumneavoastră de la un prieten de-ai soției care vă este client, dar nu vă cunosc personal. Având în vedere timpul scurt rămas, nu voi avea când să trec pe-acolo. Căutăm un loc șic, de calitate. Avem invitați de marcă, iar domnul primar va fi și el prezent. Răspunde PygmaLyon tuturor acestor criterii?

— Sigur, în totalitate. E un vapor vechi, perfect restaurat, în versiune de lux. Închiriem adesea restaurantul diplomaților, marilor firme…

— A… foarte bine.

— De curând am organizat chiar petrecerea aniversară a lui Charles Aznavour.

O mică minciună nu face rău nimănui, mai ales când nu poate fi verificată.

— Dar, am adăugat eu pe un ton bănuitor, care este bugetul de care dispuneți?

Auzindu-l cum se bâlbâie, am bănuit că-l aveam la mână: îl forțam să ridice prețul pentru a nu se face de râs.

— Să spunem… în jur de zece franci de persoană… mă rog… aproape…

De obicei, ceream șapte. Zece însemna un buget regal. Dar în situația de față, tipul era încolțit, fără alternativă. Al meu era!

— Îmi pare rău, dar nu va fi posibil. Tariful nostru este de treisprezece franci de persoană. Pentru că e vorba de primărie și de faptul că domnul primar ne va onora cu prezența, aș putea să vă ofer un preț special de doisprezece franci, dar vă rog să înțelegeți că mai jos nu pot coborî.

— Hmmm… da… bineînțeles… înțeleg. Bun, o să văd. Faceți-mi o ofertă și mă ocup…

— Nu, domnule, la prețul acesta nu pot să vă fac o ofertă. Avem prea multe cereri, lista de așteptare e lungă. Dacă sunteți interesat, am nevoie imediat de o confirmare.

— Mmm… da, bineînțeles… înțeleg. Ei bine, să zicem… da, de acord. Văd eu cum fac să primesc acordul firmei. Va fi treaba mea.

— Foarte bine. Felicitări, sâmbătă seara PygmaLyon va fi al dumneavoastră!

La sfârșitul zilei, mi-am făcut puțin timp pentru unele calcule. Cifrele vorbeau de la sine: în ritmul acesta, rezultatele săptămânii vor fi nesperate. Urma să fiu confirmată pe post și să mă bucur în sfârșit de aprecierea tuturor.

Am făcut un tur prin cabina personalului pentru a verifica mesajele colegilor mei. Feedbackul acesta îmi putea fi extrem de util pentru a-mi îmbunătăți comunicarea cu echipa și pentru a câștiga la capitolul imagine.

Chiuveta deborda de cești murdare. Asta era: clienții nu aveau oricum acces acolo și treaba asta n-avea niciun impact asupra eficacității echipei.

Am luat bilețelele și m-am închis la mine în birou ca să le citesc.

Cele câteva mesaje se voiau critice, în afară de unul care mă descria drept „Minunată“. Sub protecția anonimatului, unii își scuzau propria incompetență reproșându-mi un amalgam de minciuni, ipocrizie și chiar fanfaronadă. Fără îndoială că era opera unor nerecunoscători mânați de gelozie. Ceea ce mă animase de-a lungul întregii zile nu fusese decât dorința de a-i motiva, de a le insufla un elan pozitiv și impulsul de a merge înainte pentru binele comun; țineam să le transmit extraordinara motivație ce mă însuflețea și pe care simțeam nevoia să le-o împărtășesc.

Din fericire, cei câțiva invidioși nu-mi puteau submina noul spirit de învingătoare. Din contră, mă motivau și mai mult. Voi reuși, în ciuda micilor lor meschinării. Gelozia e apanajul oamenilor mediocri.

* * *

De-abia se lăsase seara, când l-am surprins pe Jeff încercând s-o convingă pe Paloma să-i țină locul la bar pe durata concertului. Paloma era atât de generoasă, încât era capabilă să cedeze, cu riscul de a-și desacraliza imaginea de cântăreață în fața clienților noștri. Nici gând, domnule!

— Jeff! l-am interpelat grăbită.

A ridicat spre mine o privire vinovată.

— Te rog s-o lași în pace!

Paloma s-a întors spre mine.

— Nu mă deranjează; are o problemă, e normal să-l ajute cineva.

Jeff a rămas tăcut.

— Ce meci e azi? l-am întrebat eu.

Și-a reprimat un zâmbet, așa că am adăugat:

— Întoarce-te la bar, te rog.

S-a executat imediat.

— Jeff obișnuiește să-i lase pe ceilalți să-i facă treaba. Iar tu ai nevoie de timp înainte de concert pentru a te pregăti. O știi prea bine.

— Sunt perfect capabilă să mă descurc, a replicat ea cu mândrie.

Nu mă puteam împiedica să nu văd în ea genul de gândire pe care o avusesem eu însămi în ajun, când mă „bucurasem“ de personalitatea numărul 2.

De câte ori n-o văzusem epuizată de multitudinea de concerte, sacrificându-și odihna binemeritată de la finalul serii pentru a prelungi un recital peste program, doar pentru că publicul o dorea… Capacitatea ei de a se dărui celorlalți, asociată cu o doză de dispreț subtil pentru cei care nu știau s-o aprecieze îmi aminteau de starea de spirit pe care o avusesem în ajun, căutând în mod inconștient recunoștința celorlalți pentru a-mi construi o imagine favorabilă despre mine însămi.

— Paloma, știu exact ce simți. Ai impresia că valoarea ta depinde de ceea ce faci pentru ceilalți și de recunoștința pe care ți-o arată în schimb, dar…

— Nici vorbă! Nu aștept chiar nimic în schimb, îi ajut din pur altruism, n-am nevoie de nimic!

Normal că nu recunoștea… În ziua precedentă n-aș fi suportat să mi se spună că depind de părerea celorlalți pentru a mă afirma ca identitate.

Eram prea mândră pentru asta.

— Paloma… n-ai nevoie de așa ceva pentru a te valoriza, tu…

— Ce tot spui acolo?! N-am nevoie de nimeni, n-am cerut nimic de la nimeni niciodată!

Să-i spulber iluziile era o misiune imposibilă. Și nimeni în locul meu n-ar fi reușit.

* * *

În seara aceea am părăsit vaporul cu o singură idee în minte: să-l recuceresc pe Nathan. Mă descotorosisem de el ca de o haină murdară și bineînțeles că-i datoram o explicație. Dar era destul de inteligent pentru a înțelege. În definitiv, munceam și pentru el: salariul meu era mai mare, așa că eu asiguram cheltuielile casei. Reușita mea era și a lui.

Dar mai mult decât atât, voiam de la el elanul primei noastre întâlniri, acea strălucire de dorință din ochi, care se stinsese odată cu trecerea timpului.

Am făcut un ocol pe la magazinele șic din Presqu'île și am găsit destul de repede ceea ce căutam: cea mai rafinată lenjerie intimă și mai ales cea mai sexy pe care îndrăzneam s-o port.

Apoi am fugit spre casă și am avut cu el o discuție tête-à-tête care, așa cum prevăzusem, a mers bine: mi-am făcut numărul argumentând că în felul acesta va avea mai mult timp pentru a se ocupa de teza de doctorat. L-am atins unde-l durea; așa că s-a lăsat convins.

Am dispărut apoi în baie pentru un duș rapid, care s-a dovedit oribil de rece. Am hotărât ca a doua zi să-l sun neapărat pe proprietar. Mi-am pus noua lenjerie și mi-am adăugat câteva picături de Chanel nr. 19 pe gât.

Când m-am întors gătită în felul acesta la Nathan, luminile orașului filtrate prin jaluzele îmi desenau umbre subtile pe pielea goală și m-am simțit ca o dansatoare pe scena unui cabaret, pusă în valoare de lumina difuză a reflectoarelor colorate. Toată lumea trebuia să mă admire. Eram cea mai frumoasă și cea mai sexy femeie din lume.

Nathan se simți moleșit de somn, ca de fiecare dată după ce făcea dragoste. Era încă amețit de acea scenă de sex torid pe care tocmai o trăise. Sybille nu făcuse niciodată așa ceva până atunci.

Cum și-ar fi putut imagina toate astea cu câteva ore în urmă, dimineață, când ascultase cuvintele sordide înregistrate pe dictafon? Nu mai înțelegea nimic. Niciodată n-ar fi îndrăznit să-i spună că o spiona, dar ardea de dorința de a ști ce se întâmplă. În ultima vreme, lucrurile îi scăpau în totalitate de sub control. De ce se schimba Sybille atât de drastic de la o zi la alta? Concedierea, de exemplu. Sigur că fusese îndreptățită să o facă, dar, pe moment, atitudinea ei îl înghețase. Nu numai că nu-i mai vorbise niciodată cu atâta răceală, dar nu-și imaginase nicio clipă că ar fi în stare s-o facă.

În timp ce Nathan aluneca în brațele lui Morfeu, vocea cavernoasă a bărbatului îi răsuna încă în minte.

În adâncul ființei, foarte adânc, vi se insinuează acum o teamă imensă, o anxietate profundă…

Teama de a fi o persoană… care nu valorează nimic.

Când vă veți trezi, o s-o uitați complet, dar această teamă vă va ghida majoritatea actelor, rămânând ascunsă adânc în subconștient.

* * *

În același timp…

Instalat într-un fotoliu-club la barul hotelului Lion d'Or în care se cazase, Ivan Raffot își recitea notițele de peste zi bând un whisky. În depărtare, clopotele unei biserici anunțau miezul nopții.

Ceva nu se potrivea în această afacere. Cum putea exista un asemenea decalaj între persoana responsabilă de management, Sybille Shirdoon, în mod clar voluntară, profesionistă și organizată, chiar dacă femeie, și restul echipei, formate în general din prostănaci incompetenți? Experiențele anterioare cu alte firme îi dezvăluiseră întotdeauna o legătură, o tendință: un patron dezorganizat însemna o echipă dezorganizată; unul riguros reușea să dea o structură omogenă echipei. Un șef fantastic își făcea o echipă pe măsură; unul rezonabil le transmitea seriozitatea lui colaboratorilor. Ierarhia juca rolul unui model, atât în bine, cât și în rău…

Gânditor, Ivan luă o gură de whisky.

Acel decalaj îi complica serios analiza. Absența unei explicații logice indica întotdeauna ceva dubios. Vorba aceea: auzea clopotul, dar nu știa de la ce biserică vine.

* * *

Am adormit greu. Performanța mea sexuală îmi lăsase o senzație ciudată, ca și cum mândria înlocuise orice altă emoție.

Am avut o noapte agitată, am visat ceva bizar. Eram apă, o apă curgătoare ce-și schimba înfățișarea în funcție de relief; lină și potolită în văi, tumultuoasă pe coaste, violentă în cascade. Dar mergeam înainte și doar asta conta, doar asta avea importanță, până când deasupra mea au apărut trei păsări care mă priveau.

— Sunt rapidă, nu-i așa? am spus plină de mândrie. Capabilă să înghit un munte în mai puțin de trei minute.

— Desigur, au răspuns ele în cor.

Dar n-am văzut nicio urmă de admirație în ochii lor.

— Uitați-vă cât de transparentă sunt, am adăugat atunci.

— Exact, au spus ele pe un ton indiferent.

— Și pot să hrănesc mii de pești…

— Așa e.

— … ducându-i spre mare.

— E bine.

Dar complimentul lor mi s-a părut mai curând politicos decât real.

— Sunt capabilă să ud în drumul meu sute de lanuri de grâu, orz și porumb.

— Foarte bine, au spus, dar fără entuziasm.

Atitudinea lor mă provoca să fac și mai mult, să fiu chiar mai rapidă,

să am și mai mulți pești, să irig și mai multe lanuri, să bat toate cursurile de apă din lume, pentru ca, în final, cele trei păsări să fie obligate să-mi recunoască valoarea.

— Dar voi ce sunteți în stare să faceți? le-am aruncat apoi, enervată pe indiferența cu care îmi tratau succesul.

S-au uitat unele la altele un moment, apoi au răspuns în cor.

— Să fim noi însene.

Dacă credeți că cineva vă va admira pentru asta, vă înșelați, m-am gândit, dar n-am spus-o cu voce tare. Totuși, trebuie să-mi fi ghicit gândurile, pentru că au adăugat imediat:

— Puțini ne admiră pentru succesul nostru, dar mulți ne iubesc pentru ce suntem cu adevărat.

Da, ăsta e refrenul preferat de cei care nu-s buni de nimic.

— De altfel, au mai spus, tu ne-ai tot explicat ce ești capabilă să faci, nu cine ești…

Mă pregăteam să le răspund, când am realizat că urma să mă definesc prin acțiunile și rezultatele mele. Dar cum s-o faci altfel?

Brusc, imaginea maiestuosului curs de apă s-a îndepărtat de mine: splendoarea și forța lui au dispărut și m-am trezit goală, lipsită de acele atribute prin intermediul cărora existam în ochii celorlalți de o grămadă de vreme. Și în timp ce imaginea apei dispărea, adevărata mea imagine s-a reflectat în oglinda ei. Am descoperit ce eram în realitate: o fetiță, nimic mai mult decât o fetiță, care nu știa să facă mare lucru, care nu avusese niciun succes adevărat în viața ei, o biată fetiță fără nicio calitate. Disperată, am ridicat privirea spre cele trei păsări și, spre stupefacția mea, am descoperit iubire în ochii lor. Era de neînțeles și, în același timp, nu era nimic de înțeles. Mi-au aruncat însă niște sfori pe care le-am prins fără să stau pe gânduri, și atunci am fost capabilă să înțeleg pentru prima dată adevărul din sufletul meu.

16

Oscar Firmin m-a privit contrariat.

— Vreți să vă schimbați din nou personalitatea? a exclamat el.

— Da.

Eram convinsă că reușisem deja să-l conving și că protestele nu erau decât de fațadă.

Mă trezisem extrem de confuză din cauza visului fără cap și coadă din timpul nopții. Nu mai știam cine sunt. Starea respectivă îmi amintise de adolescență, când traversasem o perioadă de nehotărâre în timpul căreia mă întrebam dacă sunt albă sau neagră, ori dacă ar fi trebuit să ies cu băieți albi sau negri, ca și cum ar fi fost necesar să aleg o anumită tabără pentru a simți că trăiesc și aparțin unui grup. După anii de ezitări, sfârșisem prin a mă hotărî: eram și albă, și neagră. Rezolvarea dilemei fusese eliberatoare.

— De douăzeci și patru de ore am o problemă cu emoțiile, cu felul în care le simt. Ca și cum aș fi renunțat la o parte din mine…

— Emoțiile pot fi uneori în conflict cu dorința de a reuși. Cu o personalitate de tipul 3, reușita e atât de importantă, încât eul vă obligă să vă îndepărtați pentru moment de emoții, pentru a vă permite să vă concentrați asupra obiectivelor propuse.

— Când o spuneți dumneavoastră, treaba asta pare foarte bună, eficace, dar ruptă de emoțiile mele, nu mai știu bine cine sunt.

— Personalitatea de tipul 3 își folosește emoțiile pentru a afla cine dintre cei din jur o apreciază. Veți simți, de exemplu, că un anumit interlocutor sau mediu profesional apreciază o postură intelectuală rațională sau, dimpotrivă, o atitudine spontană și caldă, ori altfel, așa că veți intra în pielea personajului pe care interlocutorul ori mediul îl valorizează cel mai mult, apoi veți merge și mai departe, veți… deveni acea persoană, vă veți transforma în ea, devenind arhetipul intelectualei raționale ori femeia spontană și caldă, sau cine mai știe ce altceva.

— Îmi descrieți abilitățile unui actor, ori chiar ale unui comediant…

— Doar că, spre deosebire de un actor, n-o faceți conștient, ci fără să vă dați seama. Deci nu e un rol, o faceți cu sinceritate… în orice caz, în raport cu ceilalți.

— Ce vreți să insinuați?

S-a uitat la mine zâmbind.

— De mințit nu vă mințiți decât pe dumneavoastră.

— Nu înțeleg…

— Incarnând persoana care se vrea admirată, încetați să mai fiți dumneavoastră, deveniți altcineva, intrând fără să conștientizați într-un tipar, într-un rol. E foarte eficace pentru a reuși…

— Dar mă îndepărtează de ceea ce reprezint în realitate.

— Da.

Am rămas pe gânduri o vreme, pentru ca apoi să realizez paradoxul incredibil al situației.

— Asta înseamnă că oamenii admiră ceea ce am ales să „interpretez“, ca urmare… nu mă iubesc pe mine, cea reală…

— Adevărat.

— Așa că mă vor admira pentru realizările și succesele mele, pe scurt, pentru ceea ce fac, nu pentru ceea ce sunt.

A confirmat în tăcere și, după o vreme, a adăugat:

— În viață totul are un preț…

Greu de digerat.

Mi-am amintit prețul plătit pentru personalitățile precedente: tipul 1 mă îndemna să vreau să îmbunătățesc totul în jurul meu pentru a atinge perfecțiunea. Tipul 2 mă obliga să mă sprijin pe gratitudinea celorlalți ca mulțumire pentru altruismul meu, împingându-mă să uit de propriile nevoi și să mă dăruiesc altora. Iar tipul 3 îmi cerea reușita deplină pentru a fi admirată, chiar dacă-mi sacrificam adevăratul eu și integritatea emoțională, până la a nu mai realiza cine sunt de fapt. Această ultimă personalitate mă făcea clar să sufăr mai puțin, dar punea o problemă gravă de fond.

— Montaigne ne sfătuia să rămânem noi înșine, Seneca, să ne descoperim aspirațiile. Ambii ne sugerau să nu imităm pe nimeni.

— Fiindcă veni vorba… personalitatea mea inițială se încadrează în vreunul dintre tipare? Vreau să spun... corespunde vreunui tip dintre cele studiate de dumneavoastră?

— Bineînțeles.

— Și ce… număr are?

— Nu contează, mi-a răspuns fără drept de apel.

Eram hotărâtă mai mult ca niciodată să cunosc întregul model. Nu doar pentru a mă opri ulterior asupra celei mai convenabile personalități, cea care mi-ar fi produs cea mai puțină suferință, oferindu-mi în schimb multe atuuri, ci și pentru un motiv cu totul nou, dar la fel de irezistibil: a cunoaște modelul îmi putea oferi o putere nelimitată, cea despre care îmi vorbise Oscar Firmin ultima dată. Puterea de a înțelege mecanismele interne ale personalității oricărui individ, arcanele psihicului uman și deci, motivațiile sale interioare, ceea ce îl animă în mod inconștient.

Zi de zi, avem cu toții nevoie să știm cum să-i convingem pe ceilalți, fie pentru a-i atrage de partea noastră, fie pentru a obține ceva de la ei.

Modelul Confreriei Kellia urma să-mi dezvăluie secretul manipulării. Iar influența asupra celorlalți era secretul reușitei.

Încă de la începutul întâlnirii mele cu Firmin eram conștientă că această căutare a reușitei îmi era indusă de noua personalitate și că era… în van. Dar era mai puternică decât mine: conștientizarea intelectuală a motivației mele nu altera nevoia mea de a-i ceda.

Oscar Firmin nu mă mai înspăimânta deloc. Mai nou, vedeam în el doar ceea ce-mi putea oferi. Și mă simțeam capabilă să obțin de la el întregul model fără să-mi asum obișnuitele angajamente absurde pe care confreria le cerea în mod obișnuit membrilor săi.

Firmin valoriza seriozitatea, integritatea intelectuală, respectul. Am devenit dintr-odată cea mai serioasă, integră și respectuoasă persoană. M-am simțit redresându-mă în fotoliu pentru a adopta o poziție mai dreaptă, fiind în același timp mai puțin arogantă, mai supusă.

— Mi-ar plăcea să încerc o personalitate de tipul 4.

M-a privit în tăcere câteva minute.

— Nici nu știți despre ce e vorba…

— Dar am înțeles deja foarte bine că fiecare dintre ele presupune și suferință. E prețul pe care știu că trebuie să-l plătesc și pe care-l accept. Aș vrea doar să o pot alege pe cea care mi se va potrivi cel mai bine.

Argumentul mi s-a părut imparabil.

— Dar vă amintiți că nu le veți putea încerca pe toate…

— Îmi amintesc, într-adevăr.

Câteva minute mai târziu, am dat drumul la dictafon.

Viața le oferă o grămadă de oportunități celor care știu să le descopere și să profite de ele.

* * *

Ca de fiecare dată, am trecut pe acasă, înainte să mă duc pe vapor. La intrarea în clădire, m-am întâlnit cu proprietarul, un moș zgârcit, foarte distant, care deținea mai multe imobile în cartier.

— Ce bine că vă întâlnesc, i-am spus. Nu mai rezist să fac dușuri reci gheață. Mi-a ajuns, boilerul trebuie reparat de urgență.

— Dacă credeți că pot găsi un instalator disponibil pocnind din degete…

— De săptămâni întregi vă tot spun despre asta!

— E vară, toți meseriașii sunt plecați în vacanță, nici să nu vă gândiți până-n toamnă.

— Până-n septembrie? Vă bateți joc de mine? Drept cine mă luați? Vreți să fac duș cu apă rece încă două luni?

— Asta e. Sunteți tânără și un duș rece în toiul verii nu e chiar așa de rău.

Și personajul acesta grosolan s-a întors pe călcâie și a dispărut fără

măcar să mă salute. Doar pentru că eram tânără, nu-și putea permite să se poarte în felul acela. Poate mai era și faptul că eram metisă. Dacă aș fi fost o burgheză de cincizeci de ani din Lyon, n-ar fi îndrăznit niciodată.

În casă, mi-am găsit iubitul concentrat asupra tezei de doctorat. Nici măcar n-a ridicat ochii, ignorându-mă ca și cum nu m-ar fi cunoscut, ca și cum nu contam deloc pentru el, ori nu existam. M-am simțit absolut ignorată.

Nu mă mai iubește.

Senzația și-a făcut loc în sufletul meu și m-a acaparat complet. Un sentiment de abandon m-a învăluit pe dată, transformându-se apoi în tristețe, o tristețe ascuțită și dureroasă.

Am urcat la mezanin și am deschis dulapul bunicii mele pentru a lăsa dictafonul. Am zărit lenjeria din ajun și m-am simțit rușinată: cum de mă putusem preta la așa ceva? Nu era stilul meu. Făcusem un întreg show, unul deplasat. Ce valoare avea pasiunea lui Nathan, dacă nu fusese decât consecința unei puneri în scenă și a unor artificii? Dacă avea nevoie de așa ceva însemna că nu mă iubea, că nu-i plăcea cum arătam. Ăsta era adevărul. Eram urâtă și insipidă și trebuia să mă dau în spectacol pentru a mă face dorită.

Am coborât, iar el nu m-a privit nici de data asta. Am plecat rănită de o iubire care se ducea pe apa sâmbetei.

În stradă, după câțiva pași, am întors capul și am privit în spatele meu... dar nu, nu venise după mine să mă prindă din urmă.

M-am îndreptat spre funicular. Soarele nu ajunsese încă la zenit, dar era deja foarte cald. Ziua urma să fie caniculară. Am trecut pe lângă tot felul de oameni. Unii mergeau în pas alert și mi-i imaginam îndreptându-se ca și mine spre serviciu, la o oră mai târzie. Dar ei păreau fericiți. Cu siguranță, evoluau și erau recunoscuți la locul de muncă, fără să fie nevoiți să facă față unei provocări imposibile în mai puțin de șase zile. Situația lor mi se părea dezirabilă; și nu numai că-i invidiam, dar aveam și sentimentul că genul acela de echilibru mie îmi era interzis, ca și cum mi-ar fi lipsit ceva pentru a avea dreptul la o asemenea satisfacție, sau că, dimpotrivă, aveam vreo tară, vreun handicap care mă împiedica pentru totdeauna să fiu la fel de fericită ca ei.

Am mai văzut și câteva cupluri, unii oameni se țineau de mână, alții de talie, alții mergeau umăr la umăr, animați de o complicitate atât de

evidentă, încât contactul fizic nu mai era necesar. Oare voi cunoaște și eu într-o zi genul acela de iubire? Voi găsi persoana care mă va înțelege și mă va iubi pentru ceea ce sunt, ajutându-mă să-mi învinge temerile și să fiu eu însămi?

Am ajuns în stație și m-am suit într-un vagon, unde m-am așezat. Vechile scaune de lemn lăcuit păstrau în ele nostalgia unei epoci de mult apuse. M-am lăsat purtată de poveștile lor, de întâlnirile ale căror martori fuseseră, de discuțiile lejere între colegi de facultate, de privirea tulburată a unui tânăr îndrăgostit, ori de melancolia unei inimi singuratice… Fără îndoială că, într-o zi, un șef lipsit de delicatețe le va înlocui cu niște chestii îngrozitoare din plastic portocaliu sau verde…

Un vagabond a intrat și el, ca să cerșească. Îmbrăcat în haine prea largi, m-a dus cu gândul la un clovn mare și trist ce intră în scenă înconjurat de artiști strălucind de paiete, indiferenți și disprețuitori. A început să treacă de la un scaun la altul cu mâna întinsă, cu o privire de o sinceritate mișcătoare și lipsită de slugărnicie. Viața sculptase pe fața lui riduri frumoase, amintiri ale încercărilor prin care trecuse, ale speranțelor spulberate, ale iubirilor pierdute, ale dezamăgirilor și ale respingerilor. Ridurile lui spuneau o întreagă poveste și eu am început să visez la tot ce trăise acel om, la tot ce putuse să-l conducă până în acel vagon de funicular, și m-am lăsat pradă unui vis cu ochii deschiși, plin de imagini, de sunete și de emoții care mă transportau într-un univers interior secret și debordând de culoare.

Când vagonul m-a scuturat ușor oprindu-se în stație cu un scrâșnet metalic, l-am văzut pe vagabond coborând și am realizat rușinată că nu-i dădusem nimic.

M-am îndreptat spre vas pe un alt drum decât de obicei, pentru a fugi cât mai mult posibil de izul insuportabil al rutinei. Am traversat podul Feuillées și am pătruns în atmosfera umedă a Vechiului Lyon, preferabilă monotoniei fără sfârșit de pe cheiul din Presqu'île.

Iubeam acel cartier decadent, dar plin de farmec, orice ar fi spus aleșii lipsiți de sensibilitate.

Dacă asociațiile riveranilor nu urmau să aibă câștig de cauză, primăria voia să dărâme acel cartier istoric pentru a construi imobile moderne. Moderne. Nu rosteau decât acest cuvânt, ca să-și compenseze vârsta neasumată, încercând să pară tineri în atmosfera timpului. Distrugând operele înaintașilor, ca să semene propriile pustule dezgustătoare, era obsesia edililor care voiau să-și pună amprenta asupra peisajului

urban, asemenea câinilor care se ușurează unii după alții la un colț de stradă.

După ocolul pe care l-am făcut, am ajuns pe malul râului Saône și am luat-o pe pasarela de la Palatul de Justiție. Scăldat în lumina soarelui, PygmaLyon mă aștepta mai jos, pe partea cealaltă a râului. Cu coca lui uriașă vopsită în verde-închis și scorojită pe alocuri, părea în același timp plin de forță și fragil, impunător și emoționant. Iubeam vasul acela, îl iubeam, dar oare el voia să-l conduc? Nu prea mai aveam chef să lupt ca să rămân pe el cu orice preț, chiar dacă ardeam de dorința de a-mi dovedi valoarea. În fapt, mă simțeam împărțită între nevoia de a le demonstra celorlalți ce puteam și dorința arzătoare de-a fi acceptată așa cum eram, adică fără să fac vreun efort deosebit care să mă îndepărteze de felul meu de a fi.

* * *

Încă eram impregnată de acel sentiment când am urcat la bord și mi-am văzut colegii pregătind veseli prânzul. Fiecare avea rolul său, locul bine stabilit în mecanismul echipei și m-a frapat sentimentul care îi anima, acela de a fi parte a unui întreg. Formau un grup sudat, o adevărată echipă, și am simțit cu tărie că nu făceam și eu parte din ea, ca și cum eram exclusă, diferită…

Paradoxul era că sufeream din cauza acestei lipse de apartenență, chiar dacă detestam să trăiesc viața banală a unei chelnerițe oarecare.

M-am dus direct la mine în birou ca să-mi caut un refugiu.

Nici nu mă așezasem bine, că telefonul a început să sune insistent. L-am fulgerat cu privirea, deranjată de soneria stridentă, și am ridicat receptorul în silă.

— Alo?

— Confreria Kellia nu există.

Era Alain, prietenul meu de la fisc. Tonul prietenos al vocii lui mi-a încălzit inima.

— Cum adică?

— Nu are niciun fel de prezență fiscală și nu apare în niciunul dintre

fișierele noastre. Dacă ar fi avut cea mai neînsemnată activitate economică, am fi știut, într-un fel sau altul. Nu poți trăi incognito ani de zile…

— Nu înțeleg… Merg acolo în fiecare zi… mă întâlnesc cu Marele Maestru…

— Dă-mi numele și prenumele lui.

— Oscar Firmin.

— Ce prenume haios, Firmin!

— Nu e prenumele, e numele. Prenumele e Oscar.

— Te-am întrebat în altă ordine, mi-a dat el replica pe un ton ușor agasat.

M-am simțit ca o proastă și n-am mai comentat nimic.

— Mai știi ceva despre el? Data nașterii? Adresa?

— Nu, i-am mărturisit eu. Dar clădirea... oare le aparține? Sau îi aparține Maestrului? Ori poate e închiriată?

— O să urmăresc pista asta.

— Mersi, Alain.

— Pentru nimic. Și amintește-ți: să nu mă suni niciodată la birou.

— În regulă, am înțeles, nu sunt idioată.

Am închis, vexată.

O vedetă a trecut prin apropiere cu un bârâit lipsit de eleganță, dar odată liniștea restabilită, ruliul mi-a legănat ușor gândurile.

Nicio existență oficială.

Prietenul meu din facultate mă prevenise. Oamenii aceia trăiau în secret. Nu știam că poți împinge secretul până la a dispărea din ochii fiscului…

Poate erau prea puternici și periculoși, în ciuda faptului că Firmin se ascundea în spatele unor aparențe umaniste… Oare îmi vândusem sufletul diavolului? Moșneagul acela afabil putea fi cel mai pervers

dintre manipulatori… Poate că mă lăsasem prinsă într-o capcană imposibilă, și urma să fiu aruncată dintr-o suferință într-alta, să fiu la mila personalităților intolerabile pe care mi le îndesa rând pe rând pe gât…

Am început să înțeleg că nu-mi voi găsi niciodată adevărata natură. Sufletul meu era condamnat să rătăcească, colonizat de gânduri, emoții și reacții induse de un străin. O să rămân pentru totdeauna neînțeleasă de ceilalți și chiar de mine însămi, pierdută în…

— Ce ușă de la toaletă scârțâie?

Am resimțit întreruperea cu violență.

Am ridicat privirea spre un Bobby cu față bovină care îndrăznise să dea buzna în universul meu interior, fără urmă de respect pentru intimitatea mea emoțională.

Ce ușă de la toaletă scârțâie?

Vulgaritatea interpelării mi-a amintit în mod insuportabil de tragedia mea profesională, compusă dintr-o succesiune de contingențe materiale total lipsite de sens.

— Hm? Care e?

— Bobby, i-am spus exasperată, unge ce uși vrei…

— Bine, bine…

Omul nu era decât soldatul perfect al acestei lumi utilitariste, de un vid înspăimântător. O lume în care eu nu eram făcută să trăiesc.

— A, am uitat, a mai adăugat el, Katell mi-a cerut să văd cum putem suprima zgomotele, știi tu, scârțâielile, trosnetele care se aud peste tot când ne lovesc valurile făcute de celelalte vapoare, și voiam să știu dacă…

— Să nu îndrăznești, nefericitule! Acele zgomote fac tot farmecul bătrânului nostru vapor. Să le suprimi ar fi un sacrilegiu!

A plecat, de data asta fără să se întoarcă, spre marea mea ușurare.

Zgomotele, cum le numise Bobby în mod vulgar, reprezentau melodia vasului nostru, cea mai emoționantă dintre toate. Niciun alt vapor nu putea geme în același fel. Era ca un plâns dulce, un suspin romantic, și, ascultându-l, sufletul meu evada de fiecare dată, traversând

oceanele… Mă imaginam în larg, singură la bord cu iubitul meu… Stăteam pe punte și vasul plutea pe valuri în ritmul tangajului. Nathan stătea la cârmă, cu părul fluturând în vânt și o barbă de câteva zile… Ochii lui zâmbitori erau fixați asupra mea. Eu înaintam străduindu-mă să-mi mențin echilibrul și mă ghemuiam la pieptul lui, cu obrazul lipit de țesătura din lână groasă a puloverului marinăresc. Simțeam mireasma iodată a aerului și stropii de apă sărată ce ne biciuiau obrajii. Rămâneam așa multă vreme, apoi blocam cârma, mă pierdeam în brațele lui și coboram în cabina cu pereți din lemn de mahon și accesorii din alamă. Cu un gest, ne regăseam goi și făceam dragoste, în timp ce vasul spinteca valurile, ca un grăunte de praf în imensitatea oceanului…

Deodată, telefonul a țârâit din nou, un intrus odios și prost-crescut.

Nu mă mai sunați ca pe o servitoare!

L-am lăsat să sune cât vrea, în timp ce mintea mea se întorcea la Nathan.

Îmi era îngrozitor de dor de el.

N-ar fi trebuit să-l concediez. De-asta mă ignorase de dimineață. Probabil că se simțise respins într-un fel îngrozitor. Eu, una, n-aș fi suportat așa ceva niciodată…

Fără el, vaporul mi se părea pustiu, orfan, sărac. Eu însămi mă simțeam separată, ruptă, amputată de legătura care, fără să înțeleg până atunci, mă ținuse captivă în acel univers profesional ostil.

Am tras de mine să ies din birou. Aveam nevoie de o cafea, așa că m-am dus în cabina personalului. Cafetiera își elibera efluviile cu iz de America de Sud cu un șuierat care mi-a amintit de sunetul produs de sora mea mai mică atunci când cânta la flaut.

În chiuvetă, grămada de vase murdare nu fusese niciodată atât de înaltă; în mod clar, un semn de dispreț la adresa mea.

Mi-am luat ceașca și m-am întors să o beau în birou, apoi am făcut efortul de a trece prin bucătărie ca să mă asigur că totul era în regulă. Pe tablă rămăsese încă meniul din ziua precedentă. M-am rușinat de numele pe care le alesesem: Regal de crabi, Deliciu de ciocolată… Erau banale, convenționale, comerciale. Tot ce disprețuiam.

Am luat buretele și am șters totul cu un gest nervos.

În bucătărie, miresmele de pui la rotisor rivalizau cu cele de curry, ceapă prăjită și sos de vin alb.

— Rodrigo, te las să rebotezi felurile de mâncare după cum simți tu.

A părut ușor surprins, dar fericit de revenirea mea.

Lângă el, tipul care spăla vase se apucase deja să prepare produsele pentru bufetul gratis de după-amiază.

Operațiunea din ajun îmi dădea un gust amar. Succesul fusese real, dar ce valoare poate avea o reușită ce presupune atragerea clienților cu produse de proastă calitate?

Robotul de bucătărie gemea patetic, gata să-și dea duhul în amestecul de ouă și făină.

Produse de patiserie... De ce nu prăjituri cu iaurt?

Parcă aș fi condus o autoservire de pe autostradă.

— Și dacă…, i-am spus deodată lui Rodrigo, am face contrariul?

— La ce te referi?

— În loc să atragem clienții cu un bufet gratis și să le oferim porcării, de ce nu le-am propune ceva rafinat, adică produse de patiserie fină, atrăgându-i prin calitate…

— Pentru mine ar fi o adevărată plăcere, dar ar costa mult mai mult și am atrage mai puțină lume…

— Mai bine o clientelă mică de cunoscători decât hoarde de turiști bulimici.

— Tu hotărăști…

— Am hotărât deja. Acum dă-i drumul: fă-ne niște bunătăți care să-l facă să moară de invidie pe Paul Bocuse!

Am plecat în căutarea lui Bobby, ca să-l rog să dea jos bannerul acela vulgar care ne făcea să părem de duzină.

— Era pe aici acum vreo zece minute, m-a informat Rodrigo, dar a plecat în trombă să-și caute chipsuri: era tangaj și i se făcuse rău.

În restaurant, chelnerii începeau să întâmpine primii clienți. Oriunde

mă uitam, fantoma lui Nathan mă bântuia. Absența îl făcea omniprezent.

L-am găsit pe Bobby lângă pian, cu o cutie de vopsea în mână.

— Ce faci?

— Vreau să vopsesc capacul.

— Nu te atinge de el!

— Dar mi-ai spus…

— M-am răzgândit!

— Bine, bine…, a mai spus, în timp ce se îndepărta.

Cum să înțeleagă…?

Patina bătrânului pian nu făcea decât să-i spună povestea. Pe la jumătatea capacului, lacul negru se șterse cu timpul, acolo unde zecile de pianiști își puseseră degetele pentru a-l deschide. Pianul călătorise la Londra, apoi în India și Elveția…

Îmi imaginam un muzician din anii 1930 în Londra, iubit de o tânără femeie. Imaginea mâinii sale delicate de pianist pe capac i se păruse poate tulburătoare, așa cum mi se părea acum mie, care parcă mă pusesem în locul ei. Apoi mintea mi-a fugit la o scenă din Casablanca, vechiul film alb-negru în care Ingrid Bergman îi spune melancolică pianistului de culoare: „Cânt-o, Sam“, referindu-se la melodia care-i trezea o mulțime de amintiri.

Melancolia personajului s-a distilat în sufletul meu…

Vechile urme de pe capacul pianului erau de mare valoare.

Frumusețea nu e acolo unde o văd majoritatea muritorilor. Doar inimile sensibile pot s-o descopere în spatele aparențelor și s-o aprecieze în secret…

* * *

Uitasem că trebuie să-l caut pe Bobby ca să scoată bannerul.

Masa de prânz a trecut fără probleme. Banal... ar fi fost mai bine spus, atât de mult mă plictisea monotonia acestui eveniment devenit rutină.

Întotdeauna mă străduisem să fac act de prezență în timpul servirii meselor pentru a le dovedi celor din echipă implicarea mea. Dar în acea zi mă simțeam ca un impostor ce nu se potrivea în rolul pe care-l uzurpase. De altfel, eram convinsă că nimeni nu mă vedea ca pe o adevărată directoare…

Katell se desfășura sub ochii mei, perfect relaxată, în mijlocul chelnerilor pe care-i conducea. Rolul i se potrivea mănușă, se vedea cu ochiul liber. Era o șefă de sală autentică. Și cu cât o observam mai bine, cu atât recunoșteam în ea personalitatea de tipul 3 pe care o avusesem și eu în ajun, când eram supusă imperativului reușitei, mințindu-mă pe mine însămi pentru a juca un rol care să-mi asigure admirația celor din jur.

După o vreme, probabil că a simțit că o urmăream cu atenție, pentru că s-a îndreptat către mine, cu mersul ei încrezător.

— E vreo problemă? m-a întrebat ea.

— Nu mai juca acest rol!

— Poftim? a zâmbit palid.

— Nu e nevoie să te pui în scenă, nici să te lauzi cu ce faci, ori să fii cea mai bună, ca să ai valoare.

— Dar…

— Nu trebuie să joci rolul șefei de sală pentru a-ți face bine treaba.

— Dar eu chiar sunt șefă de sală…

Bun, cum să-i explic că ea era altceva decât propria-i meserie? Altceva decât acțiunile ei și rezultatele ei? Și cum să-i dovedesc că reușita altora nu-i va afecta cu absolut nimic propria valoare?

— Fii tu însăți și o să fii mult mai fericită!

M-a măsurat cu un aer de superioritate.

— Dar sunt fericită.

— Las-o baltă!

Oricum, n-ar fi putut înțelege. Voia atât de mult să se creadă a opta minune a lumii, încât nimic nu i-ar fi putut spulbera iluzia.

Continuă să crezi așa ceva și irosește-ți viața!

M-am îndepărtat.

Brusc, am plecat fără să mai trec în revistă obiectivele zilnice pe care cerusem să le fixeze subordonaților ei. Oricum, din noua perspectivă, ideea nu mă mai preocupa în mod deosebit. Oare pot realmente obține rezultate mai bune persoanele pe care le constrângi în felul acesta? Există zile mai bune și zile mai rele. Ființa umană nu e o mașină, produsele ei nu pot fi constante, pentru că nici starea de spirit nu e mereu aceeași. E mai bine să încurajezi lumea să-și valorifice talentul, comercial sau culinar. Atunci fiecare va simți satisfacție și va da ce are mai bun. După aceea vor veni și rezultatele.

După-amiază auditorul m-a căutat pe punte, încorsetat în costumul lui gri cu cravată, în ciuda căldurii, și cu un carnețel și un stilou Dupont în mână. Ținea neapărat să mă tulbure la ora ceaiului.

— Tocmai ați schimbat strategia.

Ochii lui holbați mă măsurau cu reproș.

— Am schimbat produsele de patiserie.

— Asta văd și eu, mi-a spus pe un ton inchizitor. Ați trecut de la produse ieftine la unele elitiste. Ce impact credeți că va avea această mișcare asupra conturilor curente?

Mi-am stăpânit cu greu explozia de nervi.

— Nu sunt nici strateg, nici contabil. Mă ocup de restaurant, domnule Raffot.

— Și totuși, trebuie să vă faceți niște calcule, nu?

Polițaiul ăsta mizerabil încerca oare să-mi spună cum să-mi fac treaba? Ce, mă lua de proastă? Chiar că mă apuca nebunia!

— Un bun manager anticipează așteptările clienților. Las calculele în seama celor mai puțin atenți la detalii.

S-a îndepărtat ridicând din umeri, iar plecarea lui m-a eliberat de exasperarea pe care nici măcar nu încercasem să o ascund, preocupată doar de autenticitatea sentimentelor mele.

Uitasem că acel ghimpe în coaste avea viitorul restaurantului, și al meu implicit, în mână.

Copleșită de greșeala pe care o făcusem, m-am retras la mine în birou, încuind ușa.

Căldura sufocantă m-a obligat să deschid hubloul aflat pe linia de plutire, pe care de obicei îl țineam închis pentru a evita miasma de nămol a râului. Am zărit prin el colina Fourvière, încoronată de bazilica ce scânteia în soare.

Mi-am scos jurnalul din ascunzătoarea în care-l pusesem ca nu cumva să-l găsească Katell și m-am așezat la birou, în penumbră, să scriu tot ce simțeam și trăiam. Aveam impresia că nimeni n-ar fi putut să înțeleagă tot ce experimentasem în acea dimineață. Oare era vina personalității mele de tip 4? În ce măsură ne influențează personalitatea trăirile interioare și cursul vieții? Ziua aceea nu semăna deloc cu cea din ajun…

Încet-încet, am început să realizez ceva esențial: schimbările de personalitate nu-mi afectau doar viziunea despre lume ori anumite trăsături de caracter, nu, îmi dădeau complet peste cap întreaga existență; de la o zi la alta, nu mai trăiam deloc aceeași viață.

* * *

Oscar Firmin umplu mica stropitoare din cupru și se întoarse în sufragerie. Vărsă câteva picături de apă la rădăcina fiecărei flori de orhidee. Doar câteva picături.

Orhideele sunt precum inițiații, își spuse el. Trebuie să le dai câte puțin, nu prea mult… Doar cât trebuie, pentru a le păstra vie dorința de a ști mai mult. În felul acesta, planta îți oferă flori încântătoare, iar inițiatul găsește mii de motive pentru a cere o nouă schimbare…

Făcu turul întregii încăperi, orhidee cu orhidee, ceea ce-i luă destul de mult timp, atât de numeroase erau.

Fata asta, Sybille, era unică.

Era absolut convins: Sybille n-o să-i scape…

* * *

Ivan Raffot își adună notițele.

Îi mai rămâneau șase zile ca să redacteze raportul și să transmită investitorilor concluziile și recomandările sale.

Primele elemente ale studiului de piață păreau să demonstreze că exista ceva potențial de dezvoltare pentru restaurantul-sală de concert de pe vasul amarat în al doilea arondisment din Lyon, în aparență cel mai bine cotat al orașului. De luat în considerare.

Vaporul aflat într-o stare dezastruoasă putea fi renovat cu ajutorul investitorilor.

Mai rămânea echipa.

Ivan Raffot își întinse hârtiile pe masa din cabina-infirmerie. Avusese grijă să ascundă hubloul cu o hârtie lipită cu scotch ca să nu mai vadă tot timpul adâncimile înspăimântătoare ale râului Saône.

Masa era luminată de un bec care pendula în tavan la capătul unui fir electric cu capetele neizolate.

Neregulamentar, își spuse el mașinal.

Deci, echipa.

Urma s-o studieze în detaliu, dar primele constatări nu erau tocmai de bine.

Un bucătar probabil talentat, dar inconstant și incapabil de a aduce clienți; un comandant care nu putea înțelege că transportă călători, nu saci de cartofi; un om bun la toate alcoolic și pe jumătate retardat. Chelneri fără experiență și, mai mult ca sigur, fără pregătire de specialitate. Doar șefa de sală părea să aibă un anumit profesionalism, anormal la o femeie. Și toată această menajerie se scălda într-o ambianță de doi bani.

Climat impropriu, investiție deficitară.

Mai rămânea cazul directoarei.

Reciti cu atenție grila de analiză. Diagrama din ajun o arăta voluntară în proporție de 65 %, dinamică 70 %, extrovertită 60 %, cu un

temperament de lider (72 %), capabilă să ia decizii (88 %), adaptabilă (85 %). Cum era posibil ca o zi mai târziu să manifeste o atitudine atât de diferită? Cum putuse el să se înșele în așa măsură?

* * *

Nathan puse la loc dictafonul și, perplex, închise ușile vechiului dulap.

Cuvintele bărbatului erau de-a dreptul absurde:

În adâncul ființei vi se insinuează teama de a fi o persoană fără identitate proprie și lipsită de importanță.

Ce naiba putea însemna un astfel de mesaj, o atare afirmație?

Nu-i cunoaștem niciodată pe cei de lângă noi, își spuse. Trăia cu Sybille de mai mulți ani, dar nu-și imaginase niciodată că ea avea o grădină secretă atât de impenetrabilă și plină de mistere.

* * *

Bobby m-a adus înapoi la realitate bătând la ușă.

— Te caută un curier să-ți dea ceva, mi-a zis, întorcându-se către un tânăr cu cască de motociclist pe cap.

— E de la primărie. Trebuie să-mi semnați aici, a declarat el, întinzându-mi un mic blocnotes și un document.

Era vorba despre mirobolantul contract negociat în ajun, din care trimisesem un exemplar la primărie. Am semnat în carnet și curierul a plecat la fel de repede cum venise, escortat de Bobby.

Am pus contractul pe colțul biroului, rușinată de faptul că lăudasem prea tare vaporul. Cum urma să-i primesc peste cinci zile pe toți oamenii aceia puși la patru ace pe bătrânul nostru restaurant plutitor?

Telefonul a început să sune. Era Alain.

— Imobilul confreriei tale aparține unui anume Moemen Malouf.

— Nu-mi spune nimic.

— Și dacă Oscar Firmin e un nume de împrumut? Ar explica într-un fel de ce la fisc nu apare niciun dosar pe numele lui. Poate că Moemen Malouf e numele lui adevărat.

— Un arab blond, cu ochi albaștri? Puțin probabil… Poate că Firmin e doar un chiriaș.

— Nu. Am verificat deja. Imobilul nu este închiriat. În orice caz, Malouf n-a declarat nimic în sensul ăsta. Plătește impozitele el însuși.

În ce încurcătură mă băgasem oare?

— Și despre respectivul Moemen Malouf ce-ai aflat? am mai întrebat eu.

— Alo? Alo? O să se întrerupă, sunt într-o cabină telefonică și nu mai am monede. Malouf e… Bip... Bip... Bip...

Nu mai avea monede… Pentru Dumnezeu…!

Am chemat-o pe Manon să-mi aducă ceva de mâncare și am cinat singură, în birou. Apoi am trecut prin cabina personalului, ca să-mi fac o cafea. Mirosea a fum de țigară. Grămada de vase murdare era tot înaltă, sfidare clară, afront adus cu bună-știință poziției mele de manager.

Am luat bilețelele din cutia cu impresii, sigură că voi găsi critici de tot felul și reproșuri grele.

N-am greșit.

Mi se reproșa că-mi teatralizez sentimentele, dramatizez problemele, sunt hipersusceptibilă și că privesc lumea de sus…

Fiecare fleac era ca un pumnal înfipt direct în inimă. Nimeni nu mă înțelegea, nimeni nu realiza că, în mod contrar interpretărilor lor calomnioase, pentru mine conta un singur lucru: să mă exprim pe mine și ceea ce simt, cât mai autentic posibil.

Oricum, nu mai aveam niciun chef să-i conduc pe alții. Ceea ce doream cu adevărat era să mă exprim prin faptele mele, nu să le controlez pe ale altora. Fără îndoială că locul meu nu era acolo. Atunci când aveam să-mi găsesc drumul, urma să investesc sută la sută în meserie, să dau ce aveam mai bun și să realizez ceea ce nimeni

altcineva nu putea face mai bine decât mine.

Mi-am terminat cafeaua dintr-o sorbitură, am așezat ceașca în vârful grămezii din chiuvetă și m-am îndreptat spre birou.

Pretutindeni pe vapor, spectrul lui Nathan era prezent, ca un răspuns la sentimentul de respingere pe care ceilalți mă făceau să-l trăiesc. Cu cât trecea mai mult timp, cu atât mă obseda mai tare absența lui.

Am sfârșit prin a ridica receptorul și a-l suna acasă.

— Nathan…

— Da.

— Nathan, sunt eu… Vreau să vii înapoi…

— Cum adică?

— Îți anulez concedierea. Opresc procedura, vino…

— Nu înțeleg nimic. Mi-ai explicat că e important pentru poziția ta în echipă, pentru relația noastră…

— Nu e important, Nathan. Vino înapoi, iubitule…

Am hotărât împreună să revină la serviciu a doua zi la prânz.

Tăcerea s-a reinstaurat în birou, până când primele note ale pianului au ajuns până la mine, de-abia estompate de distanță și de ușa închisă. Concertul din fiecare seară începea, iar eu am așteptat să se termine prima piesă, ca să mă strecor în umbra din fundul sălii.

În timp ce muzica punea stăpânire pe mine, rezonându-mi în suflet și în profunzimile trupului meu, am simțit dorința de a scăpa de acea personalitate care nu era a mea. Mai presus de suferința prezentă, despre care nu puteam spune dacă era mai mare sau mai mică decât cea trăită în vechea mea piele, am vrut să-mi regăsesc adevărata natură.

Firmin îmi spusese că nu era posibilă o revenire la vechea personalitate. Dar recunoscuse că personalitatea mea inițială figura în tipologia lui. Dacă aș fi continuat să mă transform, cu siguranță că urma s-o regăsesc.

În ajun hotărâsem să încerc toate personalitățile de care dispunea modelul confreriei, pentru a-l cunoaște și utiliza în folosul meu. Acum

nu mai voiam. Ce valoare puteau avea reușita și recunoașterea, dacă erau doar fructul unei tactici de adaptare și de influențare? Lumea nu avea să mă iubească pentru mine însămi, ci pentru strategia pe care o foloseam. Total lipsit de interes…

Vocea suavă a Palomei suna minunat și corpul meu intra în rezonanță cu ea, purtat de frumusețea muzicii. O invidiam din tot sufletul. Într-o zi o să cânt și eu, mi-am promis.

După concert, jumătate din oamenii din restaurant au plecat. Jeremy a rămas să cânte singur câteva piese de Errol Gardner, în timp ce ultimii clienți, cu un pahar în mână, și-au reluat conversațiile, într-o atmosferă foarte primitoare, întreținută de lumina discretă cu reflexe roșii și galbene.

Jeremy ridica adesea ochii spre mine. Fără să i-o fi spus vreodată, știa; știa că visez să fiu alături de el pe scenă și că niciodată n-aș fi îndrăznit s-o fac singură. Privirea lui spunea toate acestea și mă invita în același timp să merg alături de el. Asta fără să spună ceva, pentru că Jeremy știa că lucrurile esențiale rămân nespuse.

Când a început să cânte „Reflecțiile lui Sybille“, ochii mi s-au umplut de lacrimi, ca de fiecare dată. Nu numai pentru că melodia îmi purta numele, ci pentru că avea puterea de a-mi merge la suflet.

În seara aceea, m-am întors acasă foarte târziu, iar Nathan dormea deja. Când m-am băgat în pat, s-a apropiat de mine și a început să mă mângâie cu intenție vădită. Am încremenit, dar el nu m-a luat în seamă, continuându-și explorarea.

Mâinile lui mi se plimbau pe corp, îndreptându-se foarte repede spre sâni. Dintr-odată am avut sentimentul că are doar chef de sex, nu de mine în mod special.

— Nu în seara asta, dragule. Sunt obosită.

— Haide…

Și-a strecurat o mână între coapsele mele; eu m-am așezat pe o parte și el mi-a întors ofensat spatele.

N-aveam niciun chef. În plus, în seara asta eram prea grasă: după-amiază înfulecasem o prăjitură cu ciocolată de la bufet. Rezultatul, semănam cu un hipopotam.

17

Como, 13 ianuarie 2018

Acompaniat de un soare strălucitor și de ciripitul păsărilor ascunse în vegetația deasă, Sam Brennan se pregătea să apese butonul videofonului de la vila Shirdoon, când mobilul începu să-i vibreze. Asistenta.

— Da, Jennifer!

— Am dat de urma lui Oscar Firmin.

— Ești o bomboană.

— Nu te bucura prea repede, veștile nu sunt atât de bune.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— E mort…

— Glumești? Sunt super surprins că nu a ajuns la vârsta de 133 de ani…

— Lasă-mă să termin: a murit de mult timp, fără să aibă moștenitori direcți.

— Fără copii?

— Fără.

— Și moștenitori indirecți? Poate avea vreun frate, vreo soră ori vreo verișoară îndepărtată.

— Pentru moment, nu știu mai multe.

— Colabora cu siguranță cu vreun notar. Toată lumea din Franța o face!

— Posibil.

— Găsește ceva în plus, te rog.

— Mai caut și te țin la curent.

— Ești un înger.

* * *

Lyon, 20 iunie 1964

Nathan puse dictafonul la locul lui în dulap.

Sybille tocmai trecuse pe acasă înainte să plece spre vapor, mai devreme ca de obicei.

Înregistrarea pe care tocmai o ascultase îi lăsase, fără motiv, o impresie particulară. Unele dintre frazele înregistrate sunau straniu, producându-i o senzație de rău inexplicabilă. Lipsită de logică.

În adâncul ființei vi se insinuează spaima că lumea și oamenii sunt de neînțeles și că nu le puteți face față.

Închise dulapul și coborî să se pregătească de serviciu.

Oamenii sunt atât de ciudați, chiar și cei apropiați, și ce angoasant tot acest mister!

Niciodată n-ar fi îndrăznit să-i mărturisească lui Sybille că-și băgase nasul în viața ei intimă. Nu putea ști cum avea să reacționeze și deci n-ar fi putut să gestioneze situația. Și totuși, acele mesaje tulburătoare începeau să-l neliniștească din ce în ce mai mult.

* * *

În dimineața aceea, am ajuns devreme pe vas, îmbrăcată în personalitatea numărul 5, ca într-un parfum fin. Oscar Firmin mă chemase foarte devreme și nu trecusem pe acasă decât în fugă. Nu puteam pierde timp prețios. Nathan urma să vină și el. Hotărârea de a-l reintegra în echipă era total irațională, dar fusese luată și nu puteam să mă răzgândesc din nou.

Cinci zile. Mai aveam cinci zile ca să redresez afacerea. Trebuia să trec

în revistă situația și rezultatele obținute în urma deciziilor mele din ultimele zile. Dacă stăteam să mă gândesc, totul părea haotic, cu suișuri și coborâșuri. Era timpul să clarific problemele logic și metodic, înainte de a hotărî ce opțiuni erau cele mai bune. O firmă nu se conduce nici din instinct, nici pradă sentimentalismelor. Totul trebuia revizuit dintr-o perspectivă rațională.

În funicular, un cerșetor și-a făcut apariția pentru a cere de pomană. N-aveam pic de încredere în genul ăsta de indivizi, alcoolici adesea, cu reacții imprevizibile. A început să meargă printre călători și am calculat că unul din opt indivizi îi dădea câte o monedă. Mica pancartă din fier emailat agățată de peretele cabinei anunța că la clasa a doua erau douăzeci și opt de locuri pe scaun și cincizeci și două în picioare. În afara orelor de vârf erau ocupate doar jumătate. Calcul rapid… Asta făcea între opt și zece donatori în momentele de aglomerație și între patru și zece în rest. La o medie de… să zicem douăzeci de cenți de persoană, tipul obținea între un franc șaizeci și doi la orele de vârf, deci un franc optzeci în medie, și între optzeci de cenți și un franc, deci o medie de nouăzeci de cenți, la orele lejere, la un drum de trei minute. Adică aproximativ… să vedem… treizeci și șase de franci în orele de vârf și optsprezece în celelalte, pe zi… Fără să plătească impozit. Nici De Gaulle nu câștiga atât la Élysée.

Am ajuns pe vapor cu mult înainte de prânz, încântată de calmul meu interior, ce contrasta atât de mult cu suișurile și coborâșurile emoționale cu care mă blagoslovise în ajun personalitatea de tipul 4. În ziua aceea eram stăpână pe mine, cu capul pe umeri.

Urcând la bord, am zărit-o pe Katell în ședință cu subordonații, foarte în largul ei, ca de obicei. Tipa știa mult mai multe decât mine despre strategiile comerciale și mi s-a părut intolerabil să continui s-o supervizez fără să am și eu măcar un minimum de cunoștințe. Asta dacă nu voiam să fiu luată de proastă.

Era imperios necesar să mă documentez, așa că după masa de prânz trebuia să trec pe la bibliotecă. Sigur aveau cărți de specialitate.

Doar ce pusesem piciorul în birou, că a și apărut Jeff.

— Îmi pare rău că te deranjez, dar…

Acele prime cuvinte au fost suficiente ca să mă facă să mă simt prost; îmi invadase spațiul personal.

— … am nevoie să-mi spui cum să mă comport cu clienții dificili în situații jenante. Putem vorbi cinci minute?

Clienți dificili în situații jenante.

Nimic mai rău decât să gestionezi situații jenante cu oameni dificili!

Ce să-i răspund? Ce să-i răspund??? M-am simțit foarte încurcată și apoi invadată de o adevărată spaimă: că o să-și dea seama că eram în încurcătură! Nu trebuia ÎN NICIUN CAZ să-l las să-mi simtă emoțiile! Însemna să mă pun în pericol, expunându-mă la reacții imprevizibile. Trebuia să evit asta cu orice preț. Înlătură orice emoție, nu mai simți nimic, acum! Limitează-te la fapte, rațiune și logică!

Voința m-a ajutat atât de mult, încât într-adevăr n-am mai simțit nimic. Era ca un vid interior, un vid… jenant, stânjenitor, pe care ceilalți nu trebuiau să-l perceapă, dacă nu voiam să trec drept idioată.

Mă simțeam încolțită, nu știam deloc ce răspuns să-i dau și, într-un final, m-am auzit spunând:

— Nu.

Poate că nu era cea mai bună soluție, dar ce altceva i-aș fi putut spune?

— Bun. În cazul ăsta, când putem vorbi?

— Sunt foarte ocupată după-amiaza asta. Cel mai bine ar fi să-mi expui problema în scris și să-mi strecori hârtia pe sub ușă.

— Ce? În scris?

— Da, descrie problema cât mai exact posibil. O să citesc și o să-ți răspund.

A părut ciudat de surprins, dar s-a întors și a plecat.

Oamenii sunt absolut de neînțeles.

Am decis imediat să-mi schimb biroul. Trebuia să devin mult mai puțin accesibilă, pentru a mă pune la adăpost împotriva acestui gen de intruziuni greu de gestionat.

În fundul calei exista o cabină izolată, fără hublou. Asta era. Pentru a ajunge acolo trebuia să traversezi sala mașinilor; foarte bine, o să fiu deranjată mai rar.

Mi-am mutat deci acolo dosarele și un anumit număr de cărți pe care era timpul să le deschid, printre care contractul colectiv al

muncitorilor restauratori, manualul practic pentru funcțiile de conducere, ghidul de întreținere a vaporului, o carte de management al elaborării de conturi de exploatare provizorii și o alta despre raționalizarea costurilor de gestiune în întreprinderi mici și mijlocii. Trebuia să acumulez urgent cunoștințe pentru a putea lua decizii inteligente și raționale. Lacunele mele în aceste domenii erau o sursă enormă de anxietate, pentru că, directoare fiind, trebuia să pot să abordez tot felul de subiecte în relațiile cu ceilalți. Or, perspectiva de a lua cuvântul fără să stăpânesc în profunzime subiectul mi se părea terifiantă.

M-am instalat în noul birou și m-am cufundat în lectura acelor lucrări, devorând informațiile ca o bulimică. Dincolo de satisfacția intelectuală garantată, mi se părea că aprofundarea tuturor acestor domenii de cunoaștere era cel mai bun mijloc de a umple vidul interior pe care îl simțisem în prezența lui Jeff, un vid problematic și angoasant: înlocuind emoțiile periculoase cu informații, mă simțeam mai puțin vulnerabilă. Mai bine să ai un cap limpede decât să te lași pradă capriciilor inimii.

Câteodată, izul de combustibil se insinua în cabină. Neplăcut, dar asta era.

Manualul pentru funcțiile de conducere mi-a furnizat câteva idei interesante care urmau să mă ajute să mă achit de neplăcuta sarcină de a anima echipa. A avea de-a face cu persoane cu reacții uneori iraționale reprezenta o activitate complexă și solicitantă care îmi repugna profund. Ar fi fost mult mai simplu dacă fiecare ar fi fost pe cont propriu, dar, din nefericire, nu era cazul nostru.

Dacă măcar aș fi cunoscut întregul model al confreriei, aș fi putut înțelege mai bine oamenii. Dar nu știam decât despre cinci din nouă tipuri de personalitate, plus cel pe care îl avusesem eu la început. Șase, în total. Doar că… nu înțelegeam mai nimic despre personalitatea actuală. Cum să-ți conștientizezi propriile tipare? Pe cât de simplu îmi era să înțeleg și să descriu personalitățile anterioare, chiar dacă nu le mai aveam, pe atât de greu mi se părea s-o analizez pe cea pe care tocmai o îmbrăcasem. Cum poți să vezi ce anume îți prejudiciază perspectiva, ori să simți ce anume îți înșală simțurile, ori îți influențează modul de a gândi?

O persoană care nu și-a scos niciodată ochelarii de soare cu care s-a născut n-ar avea cum să descrie culoarea lentilelor ori a lumii pe care o vede prin ei.

Trebuia să cunosc întregul model! Abilitatea de a-mi cartografia anturajul m-ar elibera de un stres enorm în relațiile cu ceilalți.

Am reluat lectura.

Am sfârșit prin a găsi soluția cea mai simplă pentru a obține de la echipă ceea ce voiam: redactarea de consemne scrise, de afișat în locurile vizibile.

M-am apucat de treabă.

Când mesajele erau suficient de scurte ca să ocupe doar jumătate de pagină, rupeam foaia în două ca să fac economie de hârtie.

Apoi am riscat să-mi părăsesc bârlogul pentru a merge să le lipesc.

Am început prin a pune un mic afiș pe ușa de la cabina lui Bobby:

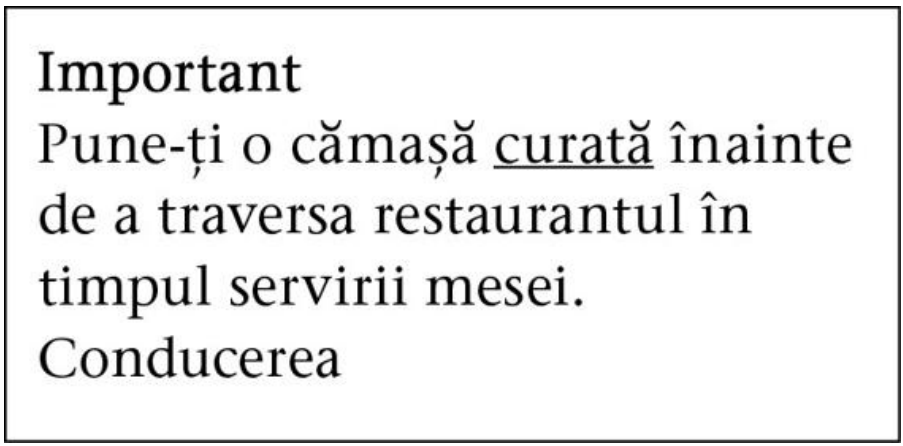

Am fixat un altul pe cea de la cabina comandantului, asigurându-mă înainte că Marco nu era acolo. N-aveam niciun chef să țin piept unui scandal.

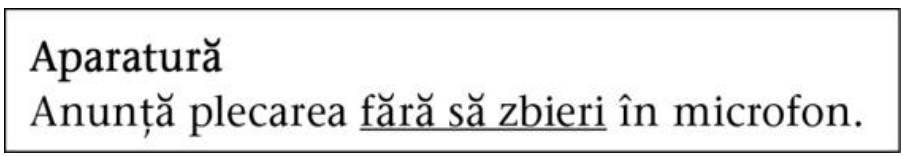

Manevre
Manevrează ușor.

Evacuare toalete
Evacuează mizeria în larg, nu la mal.
Conducerea

La final, am atacat cabina personalului.

Cabina personalului
Pauza nu trebuie să depășească 10 minute, cu tot cu prepararea cafelei.

Folosirea cafetierei
1 - Puneți 4 linguriță rase de cafea la un litru de apă de la robinet.
2 - Dați drumul la aparat.
3 - După folosire, aruncați hârtia de filtru și conținutul ei.
4 - Opriți cafetiera.
5 - Stingeți lumina înainte de a ieși din cabină.

Folosirea ceștilor
1 - Spălați ceașca imediat după utilizare.
2 - Ștergeți-o cu cârpa agățată în cuierul din stânga chiuvetei.
3 - Puneți-o pe raftul de deasupra.
Conducerea

După această incursiune eroică în mediul ostil, m-am izolat imediat în cabina mea din fundul calei și am decis să lucrez la optimizarea profitului legat de activitatea de catering din restaurant.

Am scos ultimele facturi ale furnizorilor de carne și pește și m-am lansat în calcule savante de rentabilitate. Apoi mi-am făcut curaj să urc la bucătărie.

Rodrigo tocmai pregătea prânzul. Cuptoarele sfârâiau și untul din tigăi împrăștia miresme de prăjeală.

M-am hotărât să încep prin a-l observa în tăcere.

— Vrei ceva? m-a întrebat el în defensivă.

Am dat din cap că nu și cu mâna l-am invitat să continue fără să mă bage în seamă. M-am retras într-un colț.

Nu mi-a luat mult timp ca să-mi confirm analiza anterioară: doza porțiile la întâmplare, cu diferențe notabile între o farfurie și alta.

— Iată ce-ți propun, i-am spus după un timp.

S-a întors spre mine ridicând din sprânceană.

— Ce?

— O să măsurăm cantitatea de carne și de pește din fiecare farfurie.

— Cum?

— Uite-așa! Unde e cântarul?

Mi l-a arătat printr-o mișcare din bărbie.

Am luat de pe liftul de marfă două farfurii cu friptură de vită ce așteptau să fie servite și le-am pus pe blatul de lucru, lângă cântar.

Am prins cu două degete bucata de carne din prima și am așezat-o pe cântar.

— Ha! Dar ce faci acolo?

— Vreau să cântăresc bucățile.

— Dar îmi distrugi toată munca! a exclamat el pe un ton apocaliptic. Uite, ai lăsat sosul să curgă în toată farfuria! Nu mai seamănă cu nimic…

— O să pun bucățile la loc și o să ștergem marginea farfuriilor.

— Ba nu, acum totul e distrus!

Nu putea niciodată să se abțină de la a dramatiza situația la extrem.

— O sută șaizeci și două de grame.

— Da, și?

Am pus-o înapoi în farfurie.

— Nu așa! E ridicol! Ai pus-o peste conopidă…

— Asta nu schimbă nimic.

— Ba schimbă totul! Puțin respect pentru munca mea totuși…

Doar nu începea să plângă pentru simplul fapt că o bucată de friptură stătea în altă parte a farfuriei. Am cântărit cealaltă bucată.

— O sută treizeci și nouă de grame. Vezi?

— E mai mică. Și?

— Chiar așa: e mai mică, dar suficientă. O sută patruzeci de grame de persoană e rezonabil. Să nu depășim această greutate.

— Vrei să spui că am tăiat-o greșit pe cealaltă, nu?

— Trebuie s-o cântărești înainte de preparare și, dacă e prea mare, mai tai de la un capăt ca s-o faci de o sută patruzeci de grame.

— Tai de la un capăt?

— Da.

— Și cu bucățica aia ce fac?

— O pui în altă farfurie și apoi completezi.

— Adică să fac farfurii din resturi.

— Asta nu schimbă nimic, să fim raționali: ceea ce contează pentru client e cantitatea de carne pe care o mănâncă.

— Normal că nu schimbă nimic! De ce să nu punem și fâșiuțe de carne, dacă tot rămân? Ori chiar firimituri, hm?

Începea să exagereze și am hotărât să i-o tai scurt, înainte ca ieșirea lui irațională să devină de necontrolat.

— E treaba ta: poți s-o folosești mâine la umplutură ori la ce vrei tu. Dar observă că în felul acesta recuperăm douăzeci și două de grame din o sută șaizeci, adică aproximativ doisprezece, treisprezece la sută. Nu e chiar neglijabil pentru finanțele vasului.

— Adică eu sunt cel responsabil cu deficitul. Asta e, nu?

Se înroșise tot. De ce reacționa așa epidermic la o analiză absolut logică? Cu cât mă agitam din cauza imprevizibilității lui, cu atât simțeam nevoia să nu mai spun nimic și să mă retrag pentru a reflecta asupra situației. Pentru a găsi o explicație rațională la atitudinea lui irațională.

Rodrigo avea probabil o personalitate de tipul 4, pentru că am recunoscut la el puțin din ceea ce trăisem eu cu o zi în urmă: nevoia compulsivă de a fugi de banalul cotidian pentru a avea o viață interioară bogată din punct de vedere emoțional — nu suporta să urmeze à la lettre regulile, așa cum nu putea face de două ori aceeași rețetă de mâncare! Fugea, de asemenea, de banalul trăirilor, manifestând nevoia de a fi diferit, de a nu face lucrurile ca toți ceilalți. Ca urmare, cădea, ca și mine în ajun, în paradoxul unicității: impulsul de a fi unic pentru a nu se pierde în mulțime și a dispărea, simțind în același timp suferința de a fi diferit, neacceptat de grup, afectat de o tară care-l împiedica să fie iubit.

Personalitatea lui se manifesta altfel decât a mea în ajun, dar Firmin insistase pe ideea că același tip de personalitate cauza o infinitate de comportamente posibile. Nu existau două personalități identice, doar principalele pârghii erau similare: ceea ce ne impulsionează să

acționăm ne induce anumite reacții și le filtrează influențându-ne viziunea despre lume și interpretarea ei.

Mi-am acordat câteva secunde ca să rememorez discuția mea matinală cu Firmin în legătură cu personalitatea mea precedentă și m-am străduit să-i dau lui Rodrigo un sfat care să-l ajute să-și recapete cumpătul.

— Rodrigo, o să-ți explic ce ți se întâmplă, ce te face să te enervezi atât de rău. E…

— Ce mi se întâmplă? Adică am o problemă, asta te pregătești să-mi spui?

— Nu este adevărat, încerc doar să-ți explic. Fiecare dintre noi avem o personalitate care ne face să credem unele lucruri despre noi și despre ceilalți. A ta îți induce ideea că ai ceva care te împiedică să te faci înțeles și… hm… să spunem… apreciat. Ca urmare, în momentul în care cineva face vreo remarcă, tu o interpretezi ca pe un reproș și te superi.

— Vrei să spui că sunt susceptibil?

Ochii i se înroșiseră. Semn de furie? De rușine? Cum să-l interpretez?

— Nu mi-o lua în nume de rău, dar…

— Ba bineînțeles c-o iau! Mă tratezi de susceptibil și vrei să nu ți-o iau în nume de rău?

— Vreau doar să-ți explic că, atunci când fac o remarcă, e doar ca să înțelegi un anumit lucru, nu ca să-ți fac un reproș, și că ai putea să mă asculți fără să te superi. Rodrigo, ideea că ai ceva care nu e în regulă te face să reacționezi așa. Deci, vreau doar să-ți spun că n-ai nimic, nicio problemă, niciun defect. Poți să crezi în tine și să nu te simți respins pentru simplul fapt că ți se face o observație.

— Sugestiile tale mă copleșesc! Te pregătești să-mi spui că totul e doar în capul meu, că-mi închipui chestii ca un nebun dintr-un spital de psihiatrie, pe scurt, că sunt complet dus cu pluta, dar nu trebuie să mă supăr când mi-o spui.

— Nu, n-am…

— Las-o baltă!

A ieșit trântind ușa.

Eforturile mele erau în zadar. N-aveam nicio șansă cu el.

Am început să realizez că nu schimbi convingerile cuiva încercând să-i aduci argumente logice.

Asta mi-a amintit de o anecdotă pe care mi-o spusese o prietenă traducătoare ce însoțise un patron american în Japonia. În discursul său de deschidere cu ocazia unei conferințe în Kyoto cu toți angajații distribuitorului său japonez, le spusese că e la curent cu regulile culturii lor și cu tendința de a răspunde mereu „Da, da“, chiar și atunci când nu erau de acord cu ceva. Le-a mai mărturisit și că, american fiind, aprecia totuși raporturile oneste și directe între oameni, care făceau mult mai simple și eficace relațiile profesionale. I-a invitat deci să se poarte cu el ca atare, spunându-i tot ce nu le convine, în față, fără ocolișuri. „Da, da!“, i-au răspuns ei în cor.

Am ieșit și eu din bucătărie și am dat peste Ivan Raffot. L-am salutat și am dispărut rapid. În drum, am remarcat tabla cu meniul și m-am hotărât să mă ocup eu de schimbarea ofertei zilei. Am șters cu meticulozitate Noapte charoleză în Bretania și am scris foarte lizibil: Friptură de vită cu conopidă.

Am plecat apoi să-mi încarc bateriile în cabina mea din cală, departe de semenii atât de dificil de suportat și de gestionat.

M-am cufundat în lectura unei cărți despre management și, puțin câte puțin, grație aportului de informații, m-am simțit mai bine.

Bufetul cu produse de patiserie trebuia raționalizat: după o serie de calcule savante de rentabilitate pentru a crește veniturile și profitul, am decis să păstrez totuși produsele de calitate, dar am întocmit un set de reguli pentru Rodrigo, cu scopul de a prepara prăjituri mai ieftine. Apoi m-am dedicat realizării unui afiș pentru bufet:

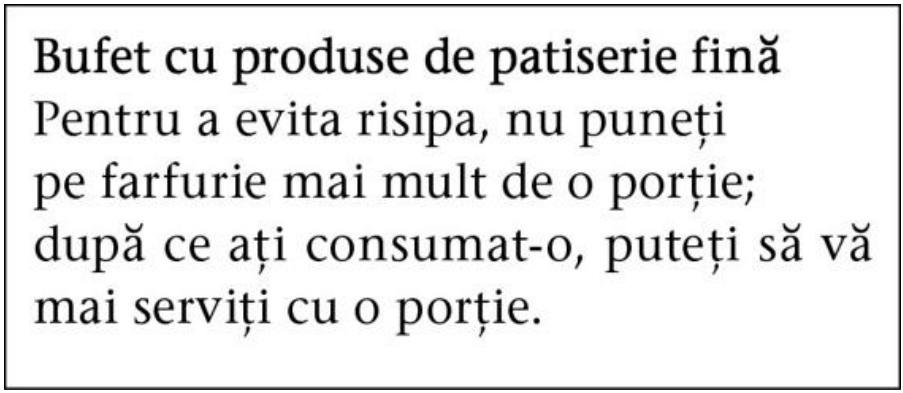
Bufet cu produse de patiserie fină
Pentru a evita risipa, nu puneți
pe farfurie mai mult de o porție;
după ce ați consumat-o, puteți să vă
mai serviți cu o porție.

M-am dus apoi în biroul meu oficial și am sunat la restaurant, să-mi aducă ceva ușor de mâncare. De-abia am pus receptorul în furcă, și telefonul a început să sune.

— Sybille?

— Da.

— Sybille, sunt eu, Bertille…

— Bertille?

— Da, verișoara ta! Doar nu m-ai uitat de tot, nu?

— Nu.

Bertille era o verișoară îndepărtată din toate punctele de vedere. Pierdută pe undeva prin fundul departamentului Lozère, n-o vedeam aproape niciodată.

— Sybille, am o veste minunată: sunt în Lyon! În Lyon, îți dai seama?

— Da.

Mi-am dat seama că urma să-mi spună că vrea să mă vadă.

— Ce oraș fabulos! Știi că e prima dată când vin aici?

— Nu.

— Ba știi! Ultima dată trebuia s-o însoțesc pe mama ta, dar m-am îmbolnăvit de gripă cu o seară înainte de plecare, nu-ți amintești?

— Nu.

— Sunt super încântată să fiu aici! Ne vedem, nu?

Iată, am ajuns și acolo…

Cum nu răspundeam, ea a adăugat imediat:

— Sunt în trecere, plec mâine. De vreo opt zile încerc să dau de tine. Te-am sunat de vreo șase ori acasă. Nu răspunzi niciodată!

— De unde ai numărul de-aici?

— Nathan mi-a răspuns, în sfârșit, azi-dimineață. El mi-a dat numărul.

Putea măcar să-mi spună.

— Bine, ne vedem, da? a mai spus ea. La ce oră termini diseară?

— Târziu. Va fi dificil.

— Cu atât mai rău, dar oricum trebuie să ne vedem! Ar fi mare păcat să n-o facem!

Am cedat fără tragere de inimă și a rămas să ne întâlnim la Grand Café des Négociants la orele 23:00.

Verișoara mea Bertille nu era dezagreabilă, dar n-o mai văzusem de cel puțin trei ani și n-aveam ce să-i spun. Despre ce să vorbim? Începeam deja să mă stresez imaginându-mă în pană de idei și încercând jenată să mobilez liniștea care s-ar fi instalat în mod fatal… Trebuia să-mi pregătesc o listă de subiecte de conversație.

Cineva a bătut la ușă. Era Manon care-mi aducea mâncarea.

— Poți să pui platoul pe masă, i-am spus.

Fata a ieșit și eu am deschis radioul ca să ascult știrile în timp ce mâncam.

Tocmai mestecam niște conopidă, când ceea ce am auzit m-a făcut să mă opresc brusc:

Arheologul Antoine Guillaumont tocmai a localizat situl Kellia în deșertul libanez, din Egiptul de Jos, la aproximativ șaizeci de kilometri sud-est de Alexandria. Kellia cuprinde o serie de peșteri săpate în secolul al IV-lea de călugării din Nitria care, dorind să trăiască mai izolați chiar și decât într-o mănăstire, au plecat spre sud pentru a se stabili în deșert. Peșterile erau împrăștiate, departe una de alta, în așa fel încât călugării nu se puteau nici

auzi, nici vedea. Această răspândire a complicat cercetările arheologice, mai ales că, vreme de secole, peșterile s-au scufundat în nisip. Într-una dintre acestea și-a trăit ultimii cincisprezece ani de viață Evagrie Ponticul.

Ascultați France Culture; radioul este al celor ce-l ascultă. Marcel Leclair, e timpul pentru prognoza meteo…

Nu-mi puteam reveni.

Pista asta căzuse ca din cer.

Evagrie Ponticul… Nu știam nimic despre el. Era prima dată când îi auzeam numele…

Aș fi abandonat imediat faimoasa conopidă, dar pentru a nu face risipă, am înghițit-o în fugă și am plecat. Direcția: Biblioteca Saint-Jean. Chiar voiam să trec pe acolo ca să găsesc o lucrare despre tehnici comerciale. Urma să împușc doi iepuri dintr-o lovitură.

O oră mai târziu, eram înapoi și mă închideam în cabina din cală cu un vraf de cărți: texte despre Evagrie și chiar o biografie. Destule chestii cât să-mi hrănească mintea și, speram eu, să mă ajute să găsesc vreo legătură cu confreria.

Am aflat că Evagrie fusese un călugăr creștin născut pe la 345, în Asia Mică. Hirotonit diacon la Constantinopol de Grigore de Nazianz, acesta fusese un mare orator, agreat de curtea imperială… până când s-a îndrăgostit de nevasta unui înalt demnitar. Ca să evite scandalul, a fugit la Ierusalim, apoi a hotărât să se călugărească la mănăstirea Nitria și să se retragă în peșterile Kellia, unde a trăit ca pustnic. Acolo a scris numeroase tratate de spiritualitate, într-o limbă literară clară și plină de fantezie, dar a ales cu bună-știință un stil mai obscur pentru a aborda unele subiecte pe care le rezervase doar celor ce le puteau decoda, fiind ei înșiși mai elevați din punct de vedere spiritual. Scrierile au devenit cunoscute în toată regiunea încă din timpul vieții sale, citite în Palestina și Sinai, ca apoi învățăturile din ele să dăinuiască mult după moartea lui în 399, în întreg Orientul bizantin, apoi în Occident. Ulterior însă, au fost condamnate ca erezii.

M-am cufundat în operele respective, parcurgându-le în diagonală, pentru a vedea dacă găsesc vreo legătură cu modelul de personalitate al Confreriei Kellia.

Scrierile mi s-au părut de la început de o mare finețe psihologică. În mod manifest, acel călugăr misterios se interesa de felul în care funcționează psihicul uman și cunoștea multe despre acest subiect.

Ceva îmi spunea că mă aflam pe drumul cel bun…

Evagrie elaborase un itinerariu al devenirii de sine, pentru a-și ajuta cititorii să se îmbogățească la nivel psihologic și spiritual. Demersul se oprea la analiza înclinațiilor individului, care, în opinia lui Evagrie, erau în număr de opt. Fiecare persoană se regăsea într-una dintre acestea, în funcție de problematica sa. Se ajungea astfel la un fel de tipologie a personalităților, chiar dacă nu era numită în felul acesta.

Era tulburător, dar modelul călugărului se limita la opt tipuri, pe când cel al lui Oscar Firmin repertoria nouă… Pe parcurs, am remarcat un lucru bizar: toate cărțile lui Evagrie împrumutate de mine erau traduse din siriană ori din armeană. Cum se făcea că un grec scrisese în aceste idiomuri, și nu în limba sa natală?

— Pot să intru?

Am tresărit și am ridicat privirea. Ivan Raffot stătea în cadrul ușii. Nu-l auzisem venind. Băgăciosul ăsta îmi descoperise refugiul.

— Ce doriți?

— Mă întreb de ce ați ales acest loc pentru vapor, mi-a răspuns el pe un ton odios. De ce nu ancorați pe cealaltă parte a Presque'île, pe Ron, lucru care v-ar permite să atrageți o clientelă serioasă, în locul câtorva turiști imposibil de fidelizat? Apoi, în weekend ați putea să vă deplasați în locuri foarte căutate de turiști, ca Vienne, la o jumătate de oră spre sud?

Îmi venea să-i răspund abuzând de un jargon juridic specific navigației fluviale, ca să mă delectez apoi observându-l cum nu înțelege nimic și pică de fraier, dar eram o femeie cu capul pe umeri: aveam nevoie de undă verde din partea lui pentru investitori.

— Uitați aici, i-am spus.

Și i-am întins codul de reglementare fluvială (trei sute cincizeci și cinci de pagini), manualul cu interdicțiile municipalității orașului Lyon pe ultimii zece ani (patru sute douăzeci și două de pagini) și un clasor conținând contractul de asigurare a vasului cu toate actele adiționale semnate de-a lungul timpului (patruzeci și trei de pagini).

— Veți găsi aici toate răspunsurile privitoare la acest subiect.

De fapt, treaba asta mă scutea de o expunere orală, la care se adăuga și nevoia irepresibilă de a păstra toate acele informații doar pentru

mine. Cu puțin efort, cele opt sute de pagini pe care i le încredințasem urmau să-l ajute să găsească singur cheia problemei.

A părăsit cabina fără o vorbă. Mi-am amintit de întâlnirea cu verișoara mea. M-a năpădit din nou teama că nu voi avea nimic să-i spun, așa că am listat mental câteva subiecte de discuție: revendicările de independență din Djibouti, noua victorie a lui Jacques Anquetil la Turul Franței, condamnarea lui Nelson Mandela la închisoare pe viață în procesul de la Rivonia, adoptarea de către Congresul Statelor Unite a Legii Drepturilor Civile, prin care se declara ilegală discriminarea pe criterii de culoare a pielii…

M-am dus apoi în cabina personalului ca să iau biletele din cutia de impresii; sau, mai bine zis, cu reproșuri, atât de obișnuită eram cu feedbackul pozitiv venit din an în Paște. Mă rog, riscurile postului.

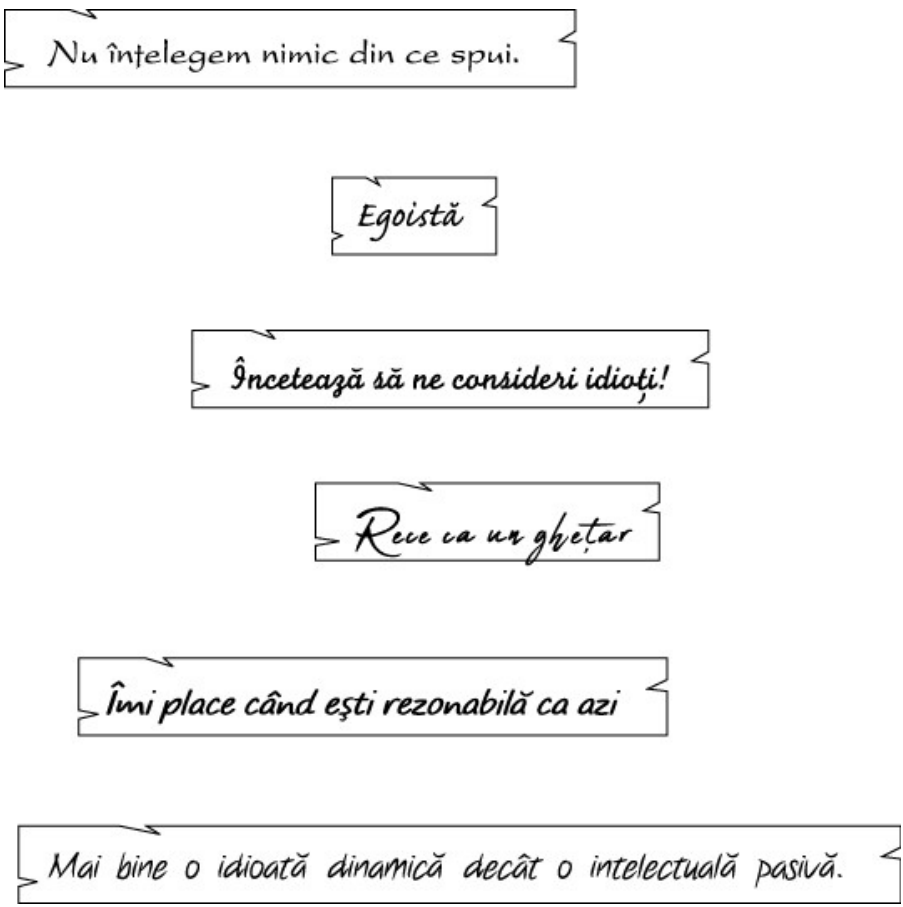
Nu înțelegem nimic din ce spui.
Egoistă
Încetează să ne consideri idioți!
Rece ca un ghețar
Îmi place când ești rezonabilă ca azi
Mai bine o idioată dinamică decât o intelectuală pasivă.

Toate acestea mi se păreau mai mult reacții emoționale decât opinii. Oare lumea are nevoie de senzații tot timpul?

Tocmai mă pregăteam să plec, când a apărut Katell.

— Vreau să vorbesc cu tine între patru ochi, mi-a spus hotărâtă.

Cum urma să se comporte? Ce trebuia să spun ca să-i răspund la întrebări? Simpla perspectivă a schimbului de cuvinte cu ea îmi dădea o senzație de panică pe care am înlăturat-o imediat, detașându-mă de orice emoție.

Vidul interior.

Îl simțeam din nou, împletit cu o iminentă undă de pericol.

— Hai la mine în birou!

Am condus-o în biroul oficial, ferindu-mă să-i fac cunoscut refugiul meu secret.

— Poți să-mi explici de ce a revenit Nathan, după ce ieri ai spus că l-ai concediat?

— N-ai citit contractul colectiv al celor ce acționează în domeniul cateringului?

— Hm? De ce mă întrebi așa ceva?

— Citește-l și o să înțelegi.

— Dar… Cum să pun problema în fața echipei? Ce să le spun oamenilor?

N-aveam nicio idee, așa că… n-am răspuns nimic.

Din fericire, a continuat singură.

— De-abia s-a întors și iar face cum îl taie capul. Tocmai i-a dat țeapă unui client. Unuia care nu înghite ușor așa ceva. Ca urmare, te las pe tine să te ocupi, pentru că tu l-ai adus înapoi.

Am înghițit în sec. Să mă ocup de un client nervos? Nici gând!

— Nu ești în stare să te descurci singură?

Atinsă în amorul propriu, mi-a aruncat o privire sfidătoare.

— Clientul cere s-o vadă pe directoare.

Asta mai lipsea.

Timp! Câștigă timp!

— Prima dată voi termina dosarul în curs, m-am eschivat, arătându-i un document de pe birou.

— Dacă-l lași să aștepte, tipul va face scandal în restaurant, a mai zis ea ajungând la ușă.

Cum să rezolv afacerea asta?

Limitează-te la fapte, fii rațională!

— Spune-mi exact ce s-a întâmplat.

— Clientul a găsit o muscă în friptura de vită. Nathan al tău refuză să-i schimbe farfuria.

Am reținut în trecere exprimarea „Nathan al tău“, dar n-am reacționat.

Katell a plecat și m-am bucurat măcar o clipă de intimitate.

A schimba sau nu farfuria clientului? Asta era întrebarea! A o schimba însemna să aruncăm conținutul la gunoi… O adevărată risipă de materie primă și de timp. Fără a mai pune la socoteală costul. Toate astea, pentru o muscă. Deloc rațional: probabilitatea ca respectiva muscă să transmită vreo boală în vremurile noastre era aproape zero. Fiind și moartă, riscul era nul. Cererea clientului nu era, așadar, deloc justificată…

Adolescentă fiind, în timpul liceului, făcusem o prezentare despre muște la ora de științe naturale. Îmi făcuse o deosebită plăcere să strâng informații prețioase despre aceste insecte. Ani mai târziu, mi le aminteam mult mai bine decât ceea ce învățasem pasiv ascultându-l pe profesor.

Telefonul mi-a întrerupt rememorarea. Era Alain, amicul de la fisc.

— Am noutăți despre Moemen Malouf, proprietarul imobilului confreriei tale.

— Nu e a mea.

— În tot cazul, tipul e egiptean, cu rezidența fiscală în Izbat Sakinah, aproape de Alexandria.

— Ai mai aflat și altceva?

— E tot ce-am putut găsi și nu văd ce-aș mai putea obține…

— Mulțumesc mult, Alain.

De-abia închisesem, că enervanta de Katell s-a și năpustit înăuntru fără niciun preambul.

— Bun, acum chiar trebuie să vii! Clientul zbiară de se aude până în cealaltă parte a restaurantului!

M-am ridicat fără tragere de inimă și m-am înființat la locul faptei.

Perspectiva de a avea de-a face cu un client irațional era atât de înspăimântătoare, încât mi-am reprimat orice emoție.

Limitează-te la fapte! Fii riguroasă!

L-am văzut pe client de departe, un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu părul blond, vestă bej și cămașă albă deschisă la gât, așezat la o masă în fața altui bărbat, puțin mai tânăr. Fața lui roșie dezvăluia o furie total deplasată în asemenea circumstanțe.

Fapte. Logică.

— Bună ziua, domnule.

— Dumneavoastră sunteți directoarea? a întrebat el cu un accent belgian.

— Da.

— În farfuria aceasta e o muscă moartă, a zbierat, arătând-o cu degetul. Chelnerul dumneavoastră refuză să-mi schimbe farfuria. E inadmisibil!

Accentul era foarte pronunțat. Din Namur, fără îndoială.

— Frecvența reproducerii neopterelor este foarte ridicată vara în această regiune, ceea ce explică prezența acestora în locuri accesibile din exterior prin porți și ferestre deschise. Restaurantele nu fac excepție și…

— Dar trebuia să aveți grijă să nu cadă în mâncare! E dezgustător!

— Nu e adevărat! Dacă vă uitați bine, i-am explicat arătând spre muscă, o să vedeți că nu e o scatophaga furcata — mai bine cunoscută sub numele comun de muscă de rahat —, ci o musca domestica, altfel spus, o muscă ce nu obișnuiește să se așeze pe excremente, nici…

— Dar oricum, e incredibil! Bucătarul dumneavoastră ar trebui să dea mai multă atenție acestor lucruri. Și apoi, muștele depun ouă!

Cu cât zbiera el mai tare, cu atât mă detașam mai mult de eveniment, devenind asemenea unui spectator neutru. Era prima dată când vedeam un belgian furios.

— N-a depus nimic. Carnea noastră e proaspătă. Muștele nu depun ouă decât pe carnea aflată într-o stare de descompunere avansată. Uitați-vă bine, i-am mai spus băgându-i farfuria în ochi, nu se vede nici urmă de așa ceva.

— Poate au intrat în carne în timpul gătirii…

— În acest caz, să fim logici: dacă fierberea a distrus ouăle, larvele nu vă vor ecloza în stomac. Nu riscați nimic.

— Vă bateți joc de mine sau ce? a explodat tipul, ridicându-se dintr-un salt și uitându-se de jur împrejur, ca și cum ar fi dorit să-i ia de martori pe ceilalți clienți.

Cum putea să se poarte atât de absurd?

În acel moment, Nathan, care se ținuse deoparte până atunci, tăcut și demn, s-a amestecat în discuție.

— Dacă-mi permiteți, a spus el, i-am explicat deja domnului că această muscă moartă n-a fost gătită, deci a aterizat în farfurie după ce friptura a fost scoasă din cuptor, ceea ce îl absolvă de responsabilitate pe bucătar.

Raționamentul mi s-a părut interesant.

Mi-am apropiat farfuria de ochi și am privit îndelung insecta.

— Exact! Musca asta clar nu e gătită.

— Ăsta nu e totuși un motiv să mi-o aduceți în farfurie!

— Îmi pare rău, domnule. Legislația franceză nu le interzice mușteloor

să se așeze într-o farfurie. Ori să moară acolo.

* * *

M-am așezat într-un fotoliu de la Grand Café des Negociants la 23:00. Restaurantul cu draperii strălucitoare era pe două treimi plin, în ciuda orei târzii. Multe cupluri tinere, dar și persoane în vârstă. În așteptarea verișoarei mele, m-am cufundat în lectura unui ziar rămas pe masa vecină.

Aceasta a năvălit brusc ca o minge de biliard american, zbierând atât de tare, că toți clienții au întors capetele, deranjați de undele sonore pe care le producea.

— Sybille!!! Sybille, de când nu te-am mai văzut!!!!

Foarte repede, am debranșat în mine orice legătură cu emoțiile acelea dificil de controlat și compromițătoare. Eram prezentă doar în mintea mea… Lista de subiecte de discuție urma să mă ajute să nu las să se întrevadă nimic în exterior.

Bertille m-a pupat în mod exagerat și apoi m-a strâns în brațe ca un polițist ce încătușează un răufăcător.

— Ce-ai mai făcut? m-a întrebat apoi. Vorbește-mi despre tine, vreau să aflu cele mai mici amănunte!

Exact genul de întrebări pe care nu le suportam. M-am dat înapoi cât de mult posibil. Dacă aș fi putut să mă scufund în fotoliu și să dispar, n-aș mai fi fost nevoită să-i răspund.

Realizam prea bine că, încă de dimineață, mă feream cu zgârcenie să-mi dezvălui trăirile interioare, nedorind să-mi împărtășesc nici gândurile, nici sentimentele.

— Eu sunt bine, dar tu?

Aruncă mingea în terenul celuilalt!

Evident că ea de-abia aștepta. Chiar dacă nu mă interesa deloc viața ei, măcar scăpasem de obligația de a o dezvălui pe a mea.

— O! Dac-ai ști câte s-au întâmplat de când nu ne-am mai văzut…

A urmat un monolog aiuritor care mi-a oferit acces la toate detaliile neinteresante ale unei vieți de același calibru. Am avut parte de tot ce putea fi mai rău, de la felul în care își decorase sufrageria, până la complimentele pe care i le făcea șeful ei, punctând și data la care îi crescuseră primii dinți celui de-al doilea copil. Supliciul mi s-a părut atât de lung, încât în momentul în care s-a oprit să bea ceva, pentru a-și hidrata gâtul foarte uscat, m-am agățat de ocazie cu ambele mâini:

— E cam târziu, mâine mă trezesc foarte devreme.

Mai că s-a sufocat de indignare.

— Doar nu vrei să pleci deja????

Jumătate din restaurant s-a întors din nou spre noi.

— Ba da.

— Dar nu mi-ai spus chiar nimic despre tine! Hai, povestește-mi tot!

Angoasa.

Repede, subiectele de pe listă.

— Unele voci se ridică la Djibouti pentru a cere independența. Ce crezi despre asta?

Trucul a funcționat, doar că i-am dat din nou apă la moară. Bineînțeles că avea o părere și despre asta și am fost invitată să o cunosc în cele mai mici detalii; o grămadă de locuri comune declamate cu un aplomb direct proporțional cu lipsa ei de cultură.

Eu, care obișnuiam să nu ies în evidență fără să fiu sigură că posed cunoștințele necesare pentru a-mi permite să vorbesc, nu suportam afirmațiile fără echivoc venite de niciunde, dar făcute cu multă convingere.

Nu m-am putut abține să nu mă strâmb ascultând-o, apoi să încep să o contrazic, să-i aduc sistematic contraargumente.

A schimbat atunci subiectul, trecând la diete și nutriție corectă, domeniu în care am avut parte de alte teorii dezlânate, din burtă ori auzite pe la coafor, pe care mi le prezenta ca pe niște adevăruri dovedite științific.

În interior, fierbeam.

Am trecut apoi la alt subiect pregătit dinainte, până când a prins ocazia de a sări la ultima ei vacanță la mare, cu anecdote legate de copii. Era prea mult pentru mine.

Am pus pe masă suma exactă pentru paharul de Evian și am salutat-o rapid pentru a putea să mă fac nevăzută înainte să mă copleșească din nou cu efuziunile ei emoționale de tandrețe siropoasă.

* * *

Pe drumul spre casă, rămasă singură doar cu mine însămi, am simțit că totuși mă bucurasem s-o văd. Oare aveam tendința să-i judec puțin prea sever pe ceilalți atunci când mi se păreau irațională și lipsiți de logică?

Îmi impuneam un asemenea grad de corectitudine și de precizie în informațiile pe care mă autorizam să le împărtășesc, încât eram prea puțin tolerantă cu aproximările celorlalți, văzându-le ca pe niște afirmații extravagante ale unor inși neserioși. Asta mă împingea, cumva, împotriva voinței mele, să pun la îndoială orice spunea interlocutorul, să mă îndoiesc de veridicitatea spuselor sale și, fără să-mi dau realmente seama, să alunec, din subiect în subiect, într-un scepticism critic care lua amploare și tindea să ia forma unui nihilism nefericit.

Am ajuns acasă epuizată, dar ușurată să mă izolez de toți și de toate. Nathan se așezase deja în pat cu o carte în mână. Mi-am făcut toaleta în cinci minute, ca să fac și eu la fel. Apa era înghețată. Lipsa asta constantă de apă caldă avea măcar avantajul de a mă ajuta să fac economii. Economiile… iată un subiect care dintr-odată mi se părea pertinent. Ce bine ar fi fost dacă aș fi reușit să fac suficiente economii, pentru a-mi asigura o anumită autonomie în raport cu ceilalți…

De-abia așteptam să citesc cartea împrumutată de la bibliotecă despre strategiile de vânzare. Să acumulez informații despre acel subiect mi se părea esențial pentru a putea continua să caut firme susceptibile să organizeze evenimente pe vas, dar și pentru a-i avea mai mult la mână pe Katell și pe Jeff.

Eram pe la paginile introductive despre modalități de prospectare a pieței, când Nathan s-a întors spre mine, plin de dorință.

Era exact chestia de care n-aveam nevoie în acel moment! Întâlnirea

cu verișoara mea îmi provocase deja o dorință teribilă de izolare. Și apoi, comparată cu un moment relaxant de lectură, activitatea sexuală mi se părea dintr-odată pur și simplu o pierdere de timp.

Am hotărât să-i temperez scurt elanul, înainte să fiu nevoită să fac față unei situații fără ieșire.

— Nathan, am de lucru în seara asta.

— Nu suntem obligați s-o facem timp de două ore de fiecare dată…

Băiețel obraznic. Niciodată n-ai rezistat două ore.

Din fericire, de altfel.

— Hai…, a insistat el.

N-o să reușesc să stăpânesc situația. Repede, fără emoții, rămâi la rațiune, la fapte.

— Ascultă. În seara asta nu am nivelul de hormoni necesar.

— Nivelul de hormoni... eu îl am…

— Aș putea să-ți sugerez o stimulare manuală?

— Dacă ai chef…

— Nu… adică vreau să spun… tu… Tu singur.

— Aha, înțeleg… Bine, dacă asta e tot ce-mi propui…

— Da, asta aș prefera.

— De acord.

Și s-a pus pe treabă.

— Nu te deranjează că citesc între timp? l-am mai întrebat după ceva vreme.

— Nu, nu.

Dar după un minut.

— Vrei să-ți scoți tricoul? m-a întrebat. M-ar ajuta puțin.

— A… bine.

M-am dezbrăcat de tot și am continuat să citesc.

Îmi făcea mare plăcere să-mi îmbogățesc cunoștințele în domeniul vânzărilor. După acțiunile preliminare menite să suscite interesul clienților, trebuia să le stimulezi dorința de a cumpăra, urmărind în tot acest timp un obiectiv clar: acela de a încheia tranzacția cât mai repede.

18

Cu un huruit surd, uriașa barjă trecu încet atât de aproape de vas, încât puțin i-a lipsit să-l atingă. În picioare pe punte, Ivan Raffot se ținu bine de bastingaj și-și întoarse privirea de la valurile neliniștitoare pe care le lăsa în urmă. Tangajul care a urmat nu a făcut decât să accentueze teama care îl cuprinsese și, instinctiv, reperă cel mai apropiat colac de salvare. Mirosul de combustibil se adăugă la cel al apei vâscoase, agitate de barjă.

Ieșise la aer pentru a scăpa de țipetele pe care le auzise în restaurant, când o chelneriță isterică urlase la colega ei din cauza unei situații stupide cu niște fețe de masă prost aranjate. Chestii de femei. Cum puteau furiile acelea să-și exprime cu atâta lipsă de pudoare emoțiile? Era de nesuportat.

După ce calmul se instaură din nou pe punte și în restaurant, se îndreptă spre cabina lui Sybille, ca să pună documentul la loc pe birou. Era descumpănit de ceea ce tocmai citise: simulări de cifre de afaceri și de profit pe termen scurt și mediu, în funcție de diferite locuri de amarare a vaporului. Ipotezele erau riguros expuse, raționamentele precise, calculele corecte.

Cum era posibil ca femeia aceea atât de capricioasă și versatilă, care în ajun lua decizii bazate pe emoții, să devină peste noapte atât de rațională și cu picioarele pe pământ? Era ceva ce-l depășea.

Profil de neînțeles înseamnă profil nefiabil.

Femeia ieșea din toate tiparele de citire a personalităților, nu se potrivea cu niciun caz. Nici chiar MBTI, un instrument performant de evaluare psihologică creat în urmă cu doi ani, nu putea să-i explice caracterul. În fața acestui caz, nici marele Jung n-ar fi făcut față.

Această anomalie îi complica serios auditul: ca să evaluezi, e necesar să înțelegi. Totul are o explicație; atât eșecurile, cât și reușitele. Să înțelegi rezultatele proaste îți permite să le corectezi. Iar să le înțelegi pe cele bune îți permite să le repeți.

Chestie misterioasă, investiție de rahat.

* * *

Tocmai îl convinsesem pe Oscar Firmin să-mi inducă o personalitate de tipul 6, când, spre marea mea surpriză, cineva a bătut la ușa confreriei. M-am simțit aproape contrariată, deoarece obișnuința de a vorbi doar noi doi mă făcea să văd această intervenție ca pe o intruziune indezirabilă.

— Da? a răspuns Firmin cu o voce distrată.

Clanța a scârțâit și eu m-am întors, curioasă să văd cine intră.

Dar respectivul n-a făcut decât să întredeschidă ușa, așa că nu i-am putut vedea fața.

— Scuzați-mă un moment, mi-a spus Firmin.

Privirea mi-a căzut imediat pe documentul rămas pe fotoliul său, pe care mai devreme îl ținuse în mână.

Era un fel de caiet foarte vechi, cu o copertă de culoare închisă, din piele fină, ornată cu anluminuri, în parte șterse.

Am ezitat un moment, apoi m-am ridicat dintr-un salt, ca să pot citi titlul.

Scris într-o limbă cu un alfabet bizar, nu-mi spunea absolut nimic, așa că am scos din buzunar carnetul de notițe și am luat creionul pentru a-l copia în fugă și cât mai corect:

εννέα γράμματα

Din nou, pași pe culoar.

Am strecurat carnețelul înapoi în buzunar, am dat drumul la dictafon și m-am așezat la loc.

— Vă rog să mă scuzați, a zis Firmin, așezându-se și el.

— Nicio problemă.

— Așezați-vă comod și relaxați-vă!

În câteva minute, personalitatea mea urma să se schimbe din nou și eu

aveam să fac încă un pas spre descoperirea modelului confreriei. Lumea care mă înconjura era prea complexă pentru mine și să trăiesc printre ceilalți mă seca de toată energia. Cu cât cunoșteam mai bine modelul, cu atât urma să înțeleg mai bine toate chestiile ciudate, pentru a mă putea descurca.

* * *

Nathan urcă treptele spre mezanin. Sybille tocmai fusese și ea acolo înainte de a pleca la serviciu, unde el avea s-o întâlnească puțin mai târziu, și o auzise închizând cu un scârțâit ușa dulapului.

O deschise la rândul său, luă dictafonul și îi dădu drumul.

Aceleași cuvinte câteodată obscure și lipsite de logică invitau la relaxare. Apoi se lăsă tăcerea și monologul se termină ca de fiecare dată cu un fel de sentință:

În adâncul ființei, foarte adânc, vi se insinuează acum o teamă imensă, o anxietate profundă…

Teama de a fi singură și neputincioasă într-o lume plină de pericole, fără nimeni care să vă susțină și să vă îndrume.

Când vă veți trezi, o s-o uitați complet, totuși această teamă vă va ghida majoritatea actelor, rămânând ascunsă adânc în subconștient.

Nathan simți aceeași perplexitate ca de fiecare dată.

Oare Sybille primea casetele gata înregistrate de la cineva sau făcea ea însăși înregistrările? Și dacă da, cu ce scop? De altfel, odată pus în dulap, dictafonul rămânea acolo întreaga zi, iar Sybille nu era niciodată acasă în absența lui Nathan. Deci nu asculta caseta…

Nu putea să nu facă legătura între înregistrări și schimbările ciudate de comportament pe care le observa la ea. N-o mai recunoștea pe Sybille cea de totdeauna, pe care o întâlnise și cu care se hotărâse să se mute. În ultima săptămână, suferea schimbări zilnice imprevizibile, ceea ce-l neliniștea foarte tare.

Se temea să nu fi căzut sub influența vreunui răufăcător care o

manevra ca pe o marionetă, cu un scop sordid. Se simțea prost că stă cu brațele încrucișate, fără să facă nimic. Dar reacțiile ei imprevizibile făceau și mai periculoasă orice tentativă a lui, obligându-l să joace un rol de spectator, poziție care nu i se potrivea deloc.

* * *

Mi-a fost de ajuns mai puțin de un sfert de oră ca să-mi descifrez noua personalitate. Ca urmare, aveam impresia foarte clară că mă întorsesem exact în punctul de plecare.

Ceva mă împingea să pun la îndoială totul: pe mine și alegerile pe care le făceam, pe ceilalți și ceea ce spuneau. Mă găseam ca-n „vremurile bune“, într-un cerc vicios de lipsă de încredere și de spaimă, o buclă mentală de îndoieli și de anxietate…

Redescopeream tiparele mentale care-mi distruseseră viața timp de treizeci și doi de ani și de care dorisem să scap cerându-i ajutor Maestrului.

Pe vas m-am confruntat cu aceleași provocări ca în trecut, neștiind cum să fac față ostilității competitive a lui Katell, temându-mă de judecata lui Charles, la care se adăuga acum cea a lui Ivan Raffot.

Am mai avut nevoie de încă o oră pentru a realiza că, deși tiparele de gândire, îndoielile și temerile erau cele de odinioară, traducerea lor în fapte era foarte diferită: până atunci, îmi controlasem spaimele forțându-mă să mă adaptez pe cât posibil la context, încercând să respect obiceiurile și regulile celorlalți, rămânând cât mai politicoasă posibil, ca și cum politețea m-ar fi putut proteja de probleme și de răutăți. În prezent, eram însă mult mai suspicioasă și mi se părea că găsesc un fel de siguranță în forța pe care eram capabilă s-o impun. „Cine se joacă cu focul…“ părea să fi devenit cuvântul meu de ordine.

Din momentul în care mă întâlneam cu cineva pe vapor, îl și bănuiam de rele intenții și, ca urmare, făceam câte o remarcă acidă pentru a-l descuraja în avans. Mă transformasem din supusă în rebelă, din amabilă în agresivă, dar cele două atitudini aveau același scop: să prevină pericolul și să-mi asigure protecția. Erau două fețe ale aceleiași monede.

Zilele trecute, îmi dorisem uneori să-mi regăsesc vechea personalitate, dar cea cu care mă blagoslovise Oscar Firmin era o versiune mai

degrabă paranoică a acesteia. Viața e dură.

Omul acela se juca cu mine, acum era evident.

Până atunci, nu obținusem decât personalități nesatisfăcătoare, care-mi aduceau multă suferință, de fiecare dată alta decât în ajun, dar niciuna suportabilă. Firmin era un pervers ce se bucura de răul altora, ținându-i la mila lui cu speranța unei vieți mai bune. Deținea o mare putere, era adevărat, și abuza de ea după bunul plac.

Gândurile acestea obsedante mi se învârteau în buclă prin minte. Furia și dorința de a mă revolta începeau să pună stăpânire pe mine. Trebuia să acționez, să nu mă mai las la mila destinului. Trebuia să pun capăt domniei scandaloase a acestui mincinos, să-l împiedic să mai facă rău.

Și, pentru asta, eram obligată să-l demasc. Să descopăr sursa puterii lui.

Am părăsit biroul și am fugit la Universitate. Cu siguranță, o să găsesc pe cineva care să descifreze mesajul criptat care servea de titlu caietului lui Oscar Firmin.

* * *

Fata de la recepție mi-a ascultat cererea și s-a uitat la mine pieziș. O brunetă cu ochelari și sprâncenele încruntate.

De ce se uita așa la mine? Ce voia?

— Spuneți-mi, vă rog, unde se află departamentul de limbi străine, am repetat pentru a treia oară.

— Sunteți studentă? m-a întrebat cu un aer suspicios.

— De ce vă interesează?

Cum n-a răspuns, am adăugat, ridicând tonul:

— Sunt plătitoare de impozite, iar Universitatea aparține tuturor.

În spatele meu, coada se mărea. Lumea începea să dea semne de nerăbdare, dar nimeni nu îndrăznea să spună nimic.

Bruneta a cedat, în sfârșit.

— La etajul trei, pe scara din fundul holului.

Am fugit.

Lumea e plină de indivizi cu spirit de turmă, care nu știu să reacționeze. Trebuie să te descurci pentru a supraviețui.

La etajul al treilea, niciun birou de primire. Am înaintat pe culoar.

O succesiune de uși spre sălile de curs, cabinete pentru meditații și birouri administrative. Un secretariat. Am bătut tare de două ori și am intrat.

Probabil că spațiile nu erau bine ventilate. Era foarte cald și aerul era închis.

Secretara a ridicat ochii spre mine. Asemenea colegei sale, purta ochelari. Avea același aer bănuitor. În dreapta ei, un bărbat cu părul cărunt, jachetă gri și pantaloni de aceeași culoare, căuta ceva în sertarul unui dulap metalic gri.

— Bună ziua, aș vrea să vorbesc cu un profesor pentru a mă ajuta să descifrez acest text misterios.

Femeia m-a privit un moment fără să spună nimic, timp în care probabil circuitele neuronale au început să i se pună în funcțiune.

— Sunteți studentă?

Se vorbiseră între ei? Aveau toți ceva cu mine sau ce?

— Sunt contribuabil. Am un text format din două cuvinte într-o limbă necunoscută, iar la acest etaj trebuie să existe cineva capabil să-l descifreze. Este foarte important.

— A, dacă nu sunteți studentă, nu va fi posibil și…

— Vreau să vorbesc cu un profesor, vă rog!

— Dacă nu sunteți înscrisă la facultate, asta…

— Arătați-mi textul, mi-a spus bărbatul în gri pe un ton ferm, care i-a tăiat macaroana scorpiei.

Am scos carnețelul din buzunar, l-am deschis la pagina respectivă și i

l-am întins.

εννέα γράμματα

— Această limbă nu e necunoscută, a spus el, dar aveți dreptate, sensul e misterios.

— Despre ce limbă este vorba?

— Despre greaca veche.

— Și cum s-ar traduce?

— Se pronunță ennéa grámmata și înseamnă, în funcție de context, ceva de genul „nouă semne“ sau „nouă cifre“.

— A…

— Fără alte precizări, nu spune mare lucru.

— Aveți idee, există vreo lucrare, vreo carte cu acest titlu?

— N-am idee. Mergeți la bibliotecă, la ultimul etaj.

— Fără carnet de student…

— Spuneți că v-am trimis eu. Profesorul Delamarre. Dacă e vreo problemă, rugați-i să mă sune…

— Mulțumesc mult, mulțumesc.

Am fugit pe culoar, am urcat treptele câte patru și am ajuns fără suflare la biblioteca facultății. Numele profesorului mi-a folosit, așa că am parcurs liber coridoarele impregnate de mirosul cărților, fără să știu prea bine cum o să mă descurc. Bibliotecara, o femeie drăguță la vreo cincizeci de ani, cu părul blond, tuns scurt, și taior ecosez, și-a dat probabil seama de asta și s-a oferit să mă ajute. I-am povestit despre dorința mea de a găsi ceva care să aibă mai mult sau mai puțin legătură cu personalitatea, legat în vreun fel de cele două cuvinte grecești: ennéa grámmata.

— N-o să găsiți așa ceva la raft. Veniți cu mine!

Ne-am instalat la biroul ei, unde a scos dintr-un dulap niște clasoare mari, pe care le-a pus în fața noastră. În ele, liste peste liste de

cuvinte, urmate de trimiteri la cărți și la numere de inventar.

— Sunt glosare, mi-a explicat ea. Pornind de la un cuvânt, ne indică lista lucrărilor referitoare la acel subiect.

După vreo zece minute de căutări fără răspuns, timp în care speranțele mi se diminuau de la o secundă la alta, a sfârșit prin a găsi referința spre o singură carte care părea să citeze expresia grecească: The Herald of Coming Good, de G.I. Gurdjieff.

— Veniți, mi-a spus bibliotecara.

Am urmat-o pe coridoarele imensei biblioteci pe care o cunoștea suficient de bine cât să ajungă fără nicio ezitare la locul unde trimitea numărul de inventar.

— O, o, ciudat, a exclamat ea.

— Ce se întâmplă?

— Cartea nu e aici.

— A fost împrumutată?

A scuturat din cap, privind rafturile de cărți.

— Nu, nu a fost împrumutată. Mă uit să văd dacă n-a fost pusă în altă parte…, dar nu văd nimic. Veniți cu mine!

Ne-am întors în birou și femeia și-a consultat o vreme dosarele.

— De fapt, n-o mai avem.

— Cum așa?

— A fost catalogată în bibliotecă în momentul publicării, în 1933, dar tocmai am citit că, la scurt timp după apariție, autorul a retras-o de la vânzare și a cerut returnarea tuturor exemplarelor difuzate.

— Dar de ce naiba a făcut una ca asta?

— N-am nicio idee.

Fir-ar să fie!

Asta însemna că n-avea niciun rost să încerc să dau de ea în altă bibliotecă. Era pierdută.

— Aș putea să aflu ceva informații despre autor, despre viața lui sau despre opera sa?

— Să văd dacă există vreo biografie.

S-a cufundat din nou în dosare și mi-a furnizat răspunsul cât ai clipi.

— Domnul Gurdjieff, de Louis Pauwels, apărută la editura Seuil în 1954. Vă interesează?

— O iau!

Am urmat-o din nou, de data aceasta cu succes, și, un minut mai târziu, stăteam la o masă aproape de fereastră, lângă o studentă care se juca cu lobul urechii, consultând un tratat de lingvistică mare cât o cărămidă.

Am parcurs cartea lui Pauwels în diagonală, în speranța că o să găsesc ceva, orice, legat de modelul Confreriei Kellia.

George Ivanovich Gurdjieff era un armean contemporan cu Freud, pasionat inițial de științe exacte, apoi de cele oculte. Făcuse călătorii lungi în căutarea învățăturilor ezoterice în India, Asia Centrală și bazinul mediteraneean, finanțându-și explorările din afaceri mai mult sau mai puțin legale, din care ieșise milionar. Se pare că a avut contacte cu lama tibetani și sufiști naqshbandi și că a dat de urma vechii confrerii Sarmouni în Turkistan, de la care ar fi dobândit secretul transformării interioare. Aparent era imposibil de demonstrat adevărul asupra parcursului său, personajul fiind văzut mai mult ca un fabulator. În tot cazul, acesta a creat la Moscova un institut în care și-a împărtășit cunoștințele unui grup de discipoli. Revoluția din Rusia l-a obligat să se refugieze pe rând în mai multe țări europene, într-un final ajungând în Franța, unde a înființat un institut într-o veche abație de lângă Fontainebleau, pe care a cumpărat-o în 1922. S-a întâmplat într-o vreme în care numeroși intelectuali în plină criză existențială căutau sensul vieții și resurecția spirituală. Demersul propus de Gurdjieff a avut un ecou real și mulți i s-au alăturat. Scriitoarea britanică Katherine Mansfield și, mai târziu, și filosoful francez Jean-François Revel au fost printre cei care s-au lăsat convinși.

Gurdjieff le impunea discipolilor săi o disciplină foarte strictă care avea drept scop, în opinia lui, eliberarea de personalitatea lor superficială pentru a avea acces la eul profund. Le dezvăluia fiecăruia dintre ei caracteristicile-cheie, pivotul eului interior.

Am recunoscut imediat vocabularul folosit de Oscar Firmin în timpul

discuțiilor noastre… Fără îndoială că între cei doi exista o legătură sau cel puțin între teoriile lor.

Mi-am continuat lectura în diagonală.

Inspirându-se vag dintr-o tradiție sufistă, armeanul avea obiceiul să spună fiecăruia ce specie de idiot era. Prin discuții și exerciții își umilea discipolii până la a le strivi personalitatea pentru a obliga eul să tacă…

Katherine Mansfield suferea, de exemplu, de tuberculoză. Gurdjieff i-ar fi anulat prescripțiile medicului, afirmând că deține vechi secrete medicale provenite dintr-o tradiție misterioasă, mult mai eficace decât medicina convențională.

Îi ceruse să doarmă într-un grajd înghețat în plină iarnă, pentru că vacile, spunea el, degajau efluvii spirituale care puteau s-o vindece. Sărmana își trăise acolo ultimele clipe…

Pauwels, pe care „învățăturile“ lui Gurdjieff îl făcuseră să se îmbolnăvească foarte rău, trăgea următoarea concluzie: „Părerea mea este că, pentru unii, experiența Gurdjieff — o foarte mare tentație, de altfel — a deschis și încă riscă să le mai deschidă calea spre boală, spre patul de spital și spre cimitir“.

Gurdjieff murise la peste optzeci de ani în spitalul american din Neuilly, înconjurat de discipoli. Chiar înainte de a se stinge, îi privise liniștit, spunându-le cu un zâmbet enigmatic pe buze: „Vă las în mare rahat“.

Am închis cartea, prăbușită.

Era mai rău decât îmi închipuisem, cu toată imaginația mea fertilă, hrănită de spaime și îndoieli.

Căzusem sub influența unei secte cu atât mai periculoase cu cât era secretă, total necunoscută marelui public.

Singura mea consolare era că mari intelectuali căzuseră și ei în plasa unor asemenea organizații. Dar treaba asta nu mă liniștea deloc în privința viitorului meu.

Trebuia să găsesc o soluție, dar care? Poliția? Și ce să le spun? Că Oscar Firmin îmi furase personalitatea? M-ar fi expediat direct la nebuni. Trăisem cu speranța că-mi voi recupera vechea personalitate, incarnând rând pe rând toate tipurile modelului, pentru că Firmin

afirmase că aceasta se regăsea în tipologia lor. Doar că cea actuală era destul de diferită ca să nu vreau s-o păstrez tot restul vieții. Era suficient să îndur spaime și îndoieli, fără să mai fie nevoie să devin și paranoică pe deasupra… În același timp, nu, de data asta mă bazam pe fapte, pe probe scrise: nu era rodul unui film mental cum obișnuiam să țes în imaginație…

Dumnezeule, ce să fac?

M-am îndreptat din nou spre vapor; trebuia să mă întorc la treabă, chiar dacă n-aveam chef, din moment ce supraviețuirea profesională mi se părea mai puțin importantă în acel moment, comparativ cu supraviețuirea mea efectivă.

Odată ajunsă, am hotărât să mă reinstalez în vechiul birou. Proximitatea sălii mașinilor mă expunea prea mult emanațiilor de hidrocarburi cancerigene.

Ziua și-a reluat cursul; am regăsit stările de disconfort specifice personalității mele inițiale, mai ales în relațiile angajator-angajat: exagerând puterea patronului meu până la a-mi imagina tot felul de abuzuri, mi se părea că găsesc refugiu și protecție în supunere ori, dimpotrivă, în revoltă; cei supuși își închipuie că despotul îi va cruța; rebelii își pun speranța în raportul de forță.

Cât despre poziția mea de manager, devenită complicată dată fiind convingerea mea că era imposibil să fiu iubită atâta vreme cât îmi exercitam puterea, aveam de ales între a renunța la aceasta practicând antiautoritarismul și a renunța la iubire practicând autoritarismul devenit tiranic prin lipsa totală de încredere în colaboratorii mei.

La un moment dat, deplasându-mă pe vasul pe care anii și lipsa de lucrări de întreținere îl făcuseră vetust, mi-am adus aminte că marea recepție a primăriei urma să aibă loc peste trei zile, în ceea ce la telefon le descrisesem ca fiind un restaurant de lux. Fusesem necinstită, lipsită de loialitate, le înșelasem încrederea și urma să fiu pusă față în față cu minciuna pe care o spusesem. M-a străbătut o undă puternică de stres, dublată de oribilul sentiment că eram încolțită: ce puteam face în doar trei zile și fără bani? Nimic. Absolut nimic.

Singurul moment de răgaz a apărut pe la finalul zilei, după concert, și a fost pentru mine unul de grație.

Tocmai îmi împărtășisem impresiile și comentariile în jurnalul intim și, după ce avusesem grijă să-i găsesc altă ascunzătoare decât cea

obișnuită, m-am dus în restaurant.

Recitalul Palomei se terminase și Jeremy prelungea ca întotdeauna plăcerea spectatorilor — și a lui personală, fără îndoială — cântând un solo de piese compuse de el, cu eterna sticlă de whisky irlandez pe pian.

Muzica avea darul de a-mi întrerupe eternul flux de gânduri, purtându-mă într-o altă dimensiune, unde mă relaxam în sfârșit, lăsându-mă purtată de vibrațiile armonioase și profunde ale pianului Blüthner.

A început să cânte „Reflecțiile lui Sybille“ și, ca de fiecare dată, mi-am simțit ochii plini de lacrimi.

În seara aceea, a rămas la pian până după plecarea ultimului client și eu l-am ascultat. Deodată a reluat una dintre melodiile cântate de Paloma, pe care eu o fredonam adesea sub duș. Probabil că mi-a văzut buzele mișcându-se fără voie, pentru că m-a invitat pe scenă făcându-mi semn cu mâna. Pe moment n-am înțeles ce voia, dar el a insistat și, când am realizat, mi s-a făcut frică, în ciuda faptului că nu existau spectatori. A simțit-o și el, pentru că mi-a spus cu vocea lui profundă, cu un fermecător accent englezesc, patru cuvinte care aveau să-mi schimbe viața.

— Poți s-o faci.

Nu mă așteptam la o asemenea afirmație. În acea clipă mi s-a părut aproape dubioasă.

— De unde știi?

Mi-a zâmbit larg.

— O simt, și instinctul nu mă înșală niciodată.

Certitudinea lui mi-a îndepărtat toate îndoielile.

M-am ridicat și am mers lângă el pe scenă, cu inima la gât. Ce trac! A luat piesa de la capăt, s-a uitat la mine cu blândețe și încredere, fără să înceteze să zâmbească, iar eu am început să cânt, cuvintele le știam deja pe dinafară.

Sigur că miza era minimă: în restaurant eram doar noi doi. Eu am lua-o însă ca pe o mare oportunitate: mi se permisese să urc pe scenă și să cânt, așa cum îmi dorisem dintotdeauna. Simțeam o plăcere imensă și

o bucurie fără margini, bucuria de a-mi depăși temerile, făcând ceea ce-mi doream de multă vreme. Uneori e de ajuns ca o persoană să creadă în noi, pentru ca visurile să ni se transforme în realitate.

* * *

Când m-am dus la culcare în seara aceea, gândurile au pus din nou stăpânire pe mine, asaltându-mă cu întrebări și împiedicându-mă să adorm.

Nu voiam să păstrez acea personalitate de tipul 6 care cumula suferințe ale vechii mele versiuni cu unele noi.

Trebuia să-l rog pe Firmin să-mi dea alta. Nu mă puteam opri, o știam. Dar nu mai aveam deplină încredere în el, nu mai aveam în minte decât o singură idee: să ies din această încurcătură, să-mi salvez pielea.

Întorcând ideea pe toate părțile — în timp ce mă învârteam de pe o parte pe alta în pat fără să-mi găsesc somnul —, mă întrebam dacă nu cumva lipsa de încredere proprie personalității mele mă împingea să-l resping pe Firmin. Oare nu exageram? Care era adevărul?

Pe de altă parte, sursele modelului său de personalitate erau cel puțin obscure: Evagrie, un eretic din Antichitate, care scria în mod ciudat într-o limbă care nu era a lui, și Gurdjieff, un guru înspăimântător care-și trimisese discipolii la spital ori chiar la morgă. Și apoi, misterioasa confrerie din prezent, ce cultiva secretul până la a-și ascunde existența de mâna lungă a fiscului. Toate acestea n-aveau cum să mă încurajeze. Erau fapte, lucruri concrete. Realitate.

Lângă mine, Nathan sforăia liniștit.

Deodată, mi-a venit o idee. Să trec peste promisiunea pe care mi-o făcusem la sfatul lui Rémi, prietenul meu din facultate, și să ascult înregistrările! Cel puțin aș fi aflat exact ce-mi spunea Firmin când eram în transă, ce-mi dicta și ce-mi inducea. Aș fi aflat dacă-mi făceam probleme degeaba sau dacă tipul era cu adevărat periculos.

Aș fi vrut s-o fac chiar atunci, imediat, dar era absolut imposibil! Dulapul bunicii era la un metru de pat și vechile lui uși scârțâiau îngrozitor. Nathan s-ar fi trezit pe loc.

Mi-am promis că o s-o fac dimineața, după ce pleca el la serviciu.

Plină de nerăbdare, mi-am găsit și mai greu somnul.

* * *

A doua zi, din momentul în care m-am trezit, nu m-am mai gândit decât la asta. Mi se părea că Nathan se moșmondește la nesfârșit, atât eram de nerăbdătoare să rămân singură.

Când a închis, în sfârșit, ușa apartamentului și după ce, din precauție, l-am urmărit de la fereastră dispărând după colțul străzii, m-am precipitat la mezanin, am deschis ușa de la dulap și am apucat dictafonul ascuns cu grijă sub teancul de tricouri și prosoape de bucătărie.

Inima îmi bătea atât de tare, încât îi simțeam pulsațiile până în venele de la gât. Aveam emoții și chiar un sentiment de vinovăție, deși regula pe care mă pregăteam s-o încalc era doar a mea. Apoi m-a cuprins teama, avertismentul lui Rémi planând deasupra mea.

Am apăsat butonul de derulare de la început.

Nimic, niciun sunet.

Cu inima la gât, l-am apăsat pe cel de redare.

Nimic.

Absolut nimic.

Bateriile erau moarte…

Am coborât în fugă treptele și am dat buzna în bucătărie. În primul sertar am găsit restul de baterii cumpărate odată cu dictafonul.

Pulsul mi se accelerase și mai tare. Mâinile îmi tremurau în timp ce introduceam bateriile. Mica bucată de plastic ce închidea compartimentul a zburat pe podea. Am cules-o cu febrilitate, chinuindu-mă s-o pun la loc, cu degetele devenite neîndemânatice.

Într-un final, am apăsat din nou butonul de redare.

Motorul s-a pus în funcțiune.

Tăcere.

Bineînțeles! Trebuia să derulez…

Am făcut-o și am așteptat cu sufletul la gură în timp ce micul aparat își făcea treaba foarte repede. Prea repede…

Redare.

Vă destindeți, da, așa, foarte bine, vă destindeți și, ascultându-mi vocea, vă lăsați din ce în ce mai mult în…

Liniște.

Mi-am ținut respirația, pândind cel mai mic sunet…, dar nimic. Nimic în plus.

Bateriile mă lăsaseră la începutul înregistrării.

Îmi venea să urlu de furie.

Pentru o clipă, m-am urât pentru cât de idioată fusesem având grijă ca de fiecare dată să șterg ceea ce înregistrasem în ajun. Mă temusem că sunetul n-o să mai fie de cea mai bună calitate, dacă înregistram peste. Încă o temere! Spaime, spaime! Acestea îmi guvernau viața, în cele mai mici detalii!

A trebuit să beau un pahar mare cu apă, să-mi șterg lacrimile și să mă calmez, înainte de a pleca.

Incidentul avusese cel puțin un beneficiu: îmi întărise hotărârea de a trece la tipul 7. Și, de data aceasta, urma să ascult înregistrarea, fie ce-o fi!

19

Como, 17 ianuarie 2018

Sam stătea pe terasa de la Giorgio Café, așteptându-și micul dejun. Așteptând și așteptând. De ce erau europenii atât de puțin eficienți? În State, ar fi fost deja servit de multă vreme, ar fi terminat de mâncat și ar fi fost deja la muncă.

Panorama splendidă a lacului nu era suficientă ca să-i potolească nerăbdarea, incapacitatea de a sta degeaba.

Își luă mobilul și formă numărul asistentei.

— Sunt Sam... bună, Jennifer!

— Bună!

— Ai ceva noutăți despre pianist? I-ai dat de urmă?

— Ți-aș fi comunicat imediat, Sam…

— Bun, ascultă, rezolvă treaba cu orice preț. Tipul ăla a jucat un rol important în viața lui Shirdoon. Dacă trăiește, trebuie să faci tot ce-ți stă în putință ca să-l găsești.

— Poți conta pe mine, Sam.

— Știu. Dar grăbește-te.

Văzând-o pe bruneta cu ochi foarte albaștri aducându-i un platou magnific mirosind a brioșe calde de-abia scoase din cuptor și cafea adevărată, italiană, cu salată de fructe și pâine proaspătă, Sam se simți gata să-i ierte întârzierea: nu poți să ai toate calitățile…

* * *

Lyon, 22 iunie 1964

Întâlnirea cu Oscar Firmin a fost tensionată.

I-am reproșat că-mi indusese în mod voit o personalitate de tipul 6 diferită de cea de origine. El s-a apărat, așa cum mă așteptam, repetându-mi că, în ciuda faptului că toți indivizii cu același tip de personalitate împărtășeau trăsăturile de bază, acestea se traduceau în mod diferit în comportament, făcând din fiecare dintre noi o ființă unică.

Nu mai credeam o vorbă din toate aiurelile lui, dar mai aveam încă nevoie de el.

— Personalitatea de tipul 7 e pozitivă față de precedenta?

— Nu putem judeca o personalitate…

— Nu vă cer s-o judecați, doar să-mi spuneți dacă e pozitivă.

— Dar e o judecată…

De-abia m-am abținut să nu-l strâng de gât. Am inspirat adânc, încercând să-mi stăpânesc nervii întinși la maxim.

— Ceea ce vreau să aflu este dacă o persoană de tipul acesta are o stare de spirit pozitivă.

A întârziat mult timp cu răspunsul.

— Am putea spune și așa.

— Atunci, dați-mi-o!

— Ce?

— Personalitatea de tipul 7.

A oftat.

— Îmi permit să vă amintesc că nu le veți încerca pe toate și că o întoarcere la ceea ce ați fost e imposibilă.

L-am fulgerat cu privirea.

— Dați-mi o personalitate de tipul 7.

* * *

M-am prăpădit de râs văzându-l pe cerșetor „în exercițiul funcțiunii“.

— Vă rog, spunea el pe un ton ce se voia plângăreț, n-am nimic de mâncare…

Mare și dolofan, avea aerul unuia care trăiește bine, plăcându-i petrecerile. Le dădeam cu plăcere celor pe care-i vedeam în nevoie, dar pe acesta nu-l credeam. Era întruchiparea comediantului păcălitor.

— Mi-e foame în fiecare zi…

Vezi să nu! Și mie la fel, mi-am zis. Ba chiar de cel puțin trei ori pe zi.

— Dumneavoastră ați reușit în viață, aveți calități, bani…

Ai dreptate, mai perie-ne puțin!

— Dacă nu-mi dați un bănuț, înseamnă că nu aveți suflet.

Compătimire, flatări, sentiment de vinovăție. Strategie în trei pași. Ești dat dracului, amice!

A început să se plimbe printre scaunele funicularului și mi s-a părut caraghios să văd cum lumea îi dă, chiar dacă era clar că e un fățarnic. Tâmpit să fii, dar chiar tâmpit! Oricum, omul era talentat, își merita banii. De altfel, a intuit probabil că m-am prins în legătură cu rolul lui, pentru că, ajuns lângă mine, nu mi-a adresat niciun cuvânt!

Am luat-o la pas pe chei gândindu-mă la Oscar Firmin. Poate că-mi închipuiam degeaba diferite lucruri despre el. Conducătorii sectelor au în comun dorința de a abuza de oameni din punct de vedere financiar ori sexual. Adesea amândouă. Pe Firmin nu-l interesau nici banii, nici corpul meu.

Când am ajuns pe vas, soarele ardea deja foarte tare. Ziua promitea să fie caniculară. Oamenii mei trebuiau să le amintească turiștilor regulile de ținută ale restaurantului: fără tipi la bustul gol la bord.

Am făcut un tur complet al echipajului, pentru a saluta pe toată lumea și a le induce starea de spirit optimă. Și, de ce nu, un strop de entuziasm.

Când am ajuns la mine în birou, telefonul a sunat vesel.

— Doamna Shirdoon?

— Da.

— Maurice Pinet, responsabilul departamentului de comunicare de la primăria din Lyon.

— A, da! Ce faceți?

— Foarte bine. Dumneavoastră?

— În plină formă, mulțumesc!

— Am sunat doar pentru a mă asigura că totul e pregătit pentru marea noastră petrecere de peste două zile.

— A… nu, vă înșelați, petrecerea va fi peste fix două luni, nicio zi în plus sau în minus.

— O! Doamne, nu! Dumneavoastră vă înșelați, nu-mi spuneți așa ceva, e peste două zile, vă spun eu! Am anulat toate celelalte treburi!

Era îngrozit. Să mori de râs, nu alta.

— Glumeam, domnule Pinet, liniștiți-vă, totul e planificat pentru poimâine.

Omul a scos un oftat de ușurare.

— M-ați speriat! Ar fi fost o catastrofă, vă dați seama! O să vină primarul și alți invitați de prestigiu, vă imaginați…

— Sigur că da, haideți, totul o să fie bine.

De-abia închisesem, că telefonul a sunat din nou.

— Bună, Sybille, a spus o voce tărăgănată, sunt Dominique.

Dominique era un prieten din copilărie, spitalizat deja de ceva timp din cauza unei boli genetice rare și grave. Nu-l mai văzusem de multă vreme, deși eram foarte apropiați.

— Cum îți merge? l-am întrebat pe un ton vesel pentru a-l încuraja să se concentreze pe lucruri pozitive.

Liniște.

— Rău…

— Curaj, nu trebuie să te lași!

Din nou un moment de tăcere.

— Voiam… să-ți spun… mă rog… să te salut… pentru…

Se exprima foarte greu. Era foarte bolnav, bietul de el.

— Hai, fii optimist, păstrează-ți speranța și te vei vindeca, sunt sigură…

Tăcere.

— Să te audă Dumnezeu…, dar medicii spun din păcate că…

— O, știi cum e, nu trebuie să te iei mereu după doctori! Uneori pot demoraliza un regiment…

— Dar știi…

— Cel mai important e ca tu să crezi în vindecare. Spune-ți că se va întâmpla, că vei scăpa, gândește-te la viitor, la toate lucrurile frumoase pe care le vei face. Trebuie să crezi cu adevărat, să nu te lași niciun moment, și apoi, când o să se termine, o să dăm o petrecere mare împreună. Hai, acum trebuie să te las, sunt la muncă…

Ne-am despărțit, după ce i-am urat încă o dată curaj. Îi ridicasem moralul și eram foarte mândră de mine.

* * *

Trei zile. Îmi mai rămăseseră trei zile pentru a-l convinge pe Charles să mă confirme pe post, iar pe Ivan Raffot să investească în vapor. Zarurile nu erau încă aruncate și, să fiu sinceră, chiar mă credeam capabilă. Charles nu era chiar cel mai incisiv războinic. Era, dimpotrivă, genul influențabil, cu un simț al conservării aproape nul. Îmi stătea în putere să-l conving. Raffot era puțin mai viclean, dar atât de monolitic în gândire, că nu trebuia să fie prea greu să-l aburesc. Urma să-i fac două-trei tablouri de bord foarte serioase în aparență; la nevoie, puteam să coafez puțin cifrele și el nu urma să vadă decât ce voiam eu.

Și apoi, începuseră să-mi treacă o mulțime de idei prin minte, despre tot ce puteam face pe vas. Aveam impresia că până atunci fusesem

prea conformistă, mulțumindu-mă să mă ocup de ce aveam, fără să aduc nimic nou. Or, din mintea mea țâșneau acum noi idei, unele mai entuziaste decât altele.

Prima a fost să stabilesc o Happy Hour înainte de prânz. Genial, nu? Toată lumea face asta seara, foarte bine, doar că și la prânz unii se pot opri la un pahar, dacă se simt atrași de preț. Și apoi, ei bine, pot rămâne să mănânce! Jackpot! Trebuie doar să-i atragi. Oh! De altfel, asta mă ducea cu gândul la un truc genial care să-i atragă pe trecători la ora ceaiului: să orientăm un tub de aerisire de la bucătărie spre chei, pentru a mirosi a madelaine, prăjituri cu ciocolată și biscuiți calzi. Irezistibil! Cu asta o să facem să explodeze greutatea medie a lyonezilor în câteva săptămâni. Urma să fiu nevoită să semnez un contract de aport de profit cu cardiologii din cartier, care să-i oblige să-mi verse o parte din profit.

— Bobby! Bobby, drăguțule! Bobby, copilașule… Cucu!

A apărut în sfârșit, cu o față plouată și picioarele moi. Cred că iar își băgase gheață în slip după ce văzuse cine știe ce fată. Să mori de râs.

— Nu trebuie să faci pe tine când te chem, uriașule. Nu mușc, știi…

— Nu, dar…, bâigui el roșind.

— Bun, Bobby, iată ce vreau să faci: am nevoie de un panou și de o bucată de țeavă.

I-am împărtășit cele două noi proiecte cu atâta entuziasm, că a dat fuga să se ocupe de ele imediat. Ce tare!

Ideea de a atrage clienți cu prețuri mai mici în perioada Happy Hour mi-a trezit dorința de a generaliza abordarea: și dacă am alege o variantă mai accesibilă cu prețuri super competitive și mâncare pentru toată lumea? Până la urmă, dată fiind starea epavei, nu ne ajuta cu nimic să vizăm calitatea. Am putea face chiar farfurii creative, de genul sandvișuri îmbunătățite, mai atractive. De exemplu… o! Super genial! Dacă am inventa un sandviș cu bucăți de friptură între două jumătăți de chiflă rotundă? Am putea adăuga rondele de ceapă și puțin ketchup, asta ar mai schimba în bine bagheta cu jambon tradițională, nu?

— Ce oroare! mi-a răspuns Rodrigo când i-am expus ideea. O treabă ca asta n-ar merge niciodată. E atât de departe de spiritul lyonez!

Bun, nu trebuia să speriem artistul. N-aveam niciun chef să trebuiască

să temperez drama emoțională a neînțelesului obligat să renunțe la arta lui. Tipul era capabil să molipsească pe toată lumea cu negativismul lui. Nu, mulțumesc! Oricum, tocmai îmi venise o nouă idee, și mai grozavă: să ducem mai departe conceptul de „Concerte“ pe vas, cu muzică live în permanență, de dimineață până la ora închiderii; să mizăm pe muzică pentru a atrage un public mai tânăr și a deveni LOCALUL muzicii lyoneze, un spațiu conectat, în care orice artist ar fi vrut să se producă.

Am făcut turul vaporului ca să vorbesc cu toată lumea și am reușit să le transmit tuturor entuziasmul meu. Ideea a încântat întreaga echipă, toți erau gata să creadă în ea, cu mine în frunte. Mă și vedeam deja primind noi artiști în fiecare zi. O să folosim bani din fondul de investiții al americanilor ca să cumpărăm echipamente noi de sonorizare, pentru a avea ce era mai bun. Urma să avem atât de mult succes, că lumea ar fi fost obligată să-și rezerve locuri cu o săptămână înainte…

— Bine, foarte bine, mi-a spus Charles. Cine sunt eu să mă opun?

În limbajul lui, asta însemna că sărea în sus de bucurie.

— Vă invit de acum, a mai zis, să întocmiți un dosar pentru primărie, în vederea obținerii autorizațiilor necesare.

— Autorizații?

— Pentru zgomot. Trebuie să blindați dosarul cu estimarea decibelilor, măsuri de izolare fonică și multe altele, altfel toți vecinii din cartier vor face plângere.

În minte mi s-a conturat brusc imaginea tuturor acelor stresante demersuri administrative, a acelor formulare de completat pentru primărie, iar și iar, pentru că-ți dădeau documentele cu țârâita, în loc să ți le furnizeze pe toate odată… Of… birocrația… În plus, contractele pentru artiști, fiecare cu exigențele sale… Mă vedeam prăbușită sub toate acele corvezi de durată și super plictisitoare… Proiectul meu mi s-a părut dintr-odată mai puțin atrăgător… și atunci mintea mi-a evadat spre… o altă idee care tocmai țâșnea din capul meu, ca șampania dintr-o sticlă agitată în prealabil. Noua idee era cu adevărat genială: să ancorăm în mai multe porturi. Raffot îmi sugerase așa ceva: de ce să rămânem în același loc, la concurență cu toate vasele-restaurant din Presqu'île, bătându-ne pe clienții din zonă? Asta însemna să nu valorificăm principalul atu al vaporului: posibilitatea de a se deplasa! Am fi putut schimba locul în fiecare zi, de-a lungul

râului Saône ori al Ronului, din Macon până în Vienne sau chiar mai departe, punând la punct un plan de amarare, asemenea turneului unui artist, și având grijă să fim așteptați de clienți, eventual prin rezervări făcute în avans! În loc să-i așteptăm noi pe clienți, să ne aștepte ei pe noi!

Filmul meu mental era foarte palpitant, așa că am hotărât să-l împărtășesc echipei în timpul mesei. De altfel, n-aveam niciun chef să mănânc singură. Să mă alătur chelnerilor era mult mai distractiv, și toată lumea urma să mă vadă ca pe un manager cool, care nu se izolează de subordonați.

Și, într-adevăr, chiar au părut mulțumiți să mă vadă și trebuie să recunosc că am făcut atmosferă la masă. Mă simțeam foarte în formă, aveam multe povești și anecdote de povestit, și, de altfel, ceva mă împingea să povestesc mai mult și mai mult, ca și cum se aștepta de la mine să asigur conversația și să creez atmosferă.

Mâncarea pregătită de Rodrigo era suculentă, așa că m-am servit copios.

— N-ar trebui să mănânci atâția cârnați, mi-a spus Corentin. Îți blochează arterele.

Dacă era un lucru pe care nu-l suportam era ca cineva să-mi dea informații deprimante pe care nu i le cerusem.

— Iar tu ar mai trebui să mai iei, i-am răspuns. O să vezi că o să-ți aducă zâmbetul pe buze, iar zâmbetul e excelent pentru sănătate.

— Era spre binele tău. De curând, cercetătorii au făcut un studiu care demonstrează că, dacă mănânci mai puțin și mai sănătos, îți prelungești viața.

— Nu știu dacă un trai de ascet te ajută s-o duci mai mult. Dar sunt sigură că, în schimb, pentru cei care nu se bucură de mâncare, viața trebuie să pară al naibii de lungă…

* * *

După ce am mâncat, am trecut în fugă prin cabina personalului ca să-mi iau o cafea. Manon încerca să-și recupereze ceașca cu inimioare roz, pierdută în grămada din chiuvetă. Mi s-a părut absolut de râs

ideea de a pierde mai mult timp s-o găsești decât s-o speli imediat după ce ai folosit-o.

Marco fuma, bând cafea. Avea un tricou fără mâneci, decoltat peste tot, care-i accentua și mai mult latura de „om al cavernelor“.

— E îngrozitor, mi-a spus Rodrigo. Marco e foarte îngrijorat pentru băiatul lui: nu vorbește încă, deși are trei ani. Medicii n-au nicio explicație.

— Nu fi trist! i-am spus acestuia. Einstein a spus primele cuvinte la patru ani. Poate e un nou Einstein!

Întorcându-mă spre birou cu cafeaua în mână, râdeam încă pe sub mustață: sau poate era doar un nou Tarzan.

Pe culoar, m-am întâlnit cu Julie, chelnerița.

— Ce-i cu mutra asta? am întrebat-o.

— Păi… sunt îngrijorată pentru mama.

Am regretat imediat faptul că o împinsesem să mi se destăinuie.

— Doctorul a diagnosticat-o cu Alzheimer.

— La naiba!

— Da, e groaznic și mă deprimă complet…

— În același timp, ai ajuta-o mult mai mult dacă ai fi optimistă: dacă o vezi deja cu un picior în groapă, îți va da cât de curând dreptate…

— Da, știu. Dar oricum e dificil. Eram cu ea când a anunțat-o doctorul și pot să-ți spun că a avut un șoc. E groaznic, știi, să afli așa ceva.

— Îmi imaginez, am spus îndepărtându-mă. Dar dacă te consolează în vreun fel, o să uite în curând totul.

Ajunsă în birou, m-am ocupat de contul de exploatare pe luna în curs. Era plictisitor totuși și în final am decis să las acea corvoadă pe mai târziu. Mai bine să merg să vorbesc cu amicul nostru auditor, uzând puțin de puterea mea de seducție și de convingere.

L-am găsit la el în cabină, cu un vraf de dosare pe masa de infirmerie, cufundat cu totul în studiul conturilor.

— Deci, e grav, doctore? l-am abordat, fericindu-l cu cel mai frumos zâmbet al meu.

N-a reacționat nicicum.

— Vă propun să trecem puțin în revistă lucrările, am adăugat, să vedem cum stăm, unde sunteți cu auditul și ce informații suplimentare v-aș mai putea furniza.

Cum părea să ezite, am plusat imediat:

— Haideți cu mine. Ne vom instala la bar, nu e nimeni acolo la ora aceasta și ne va fi mult mai bine decât aici, pe întuneric.

M-a urmat, spre marea mea satisfacție. Când obții de la cineva o deplasare fizică în direcția pe care o dorești, asta îl va obliga să te urmeze și mental.

Ne-am așezat pe scaunele înalte de la bar; mi-am reținut un zâmbet citind ce scrisese Jeff pe tablă, încercând să le amintească turiștilor codul nostru vestimentar. Din fericire, Ivan Raffot se așezase cu spatele la ea.

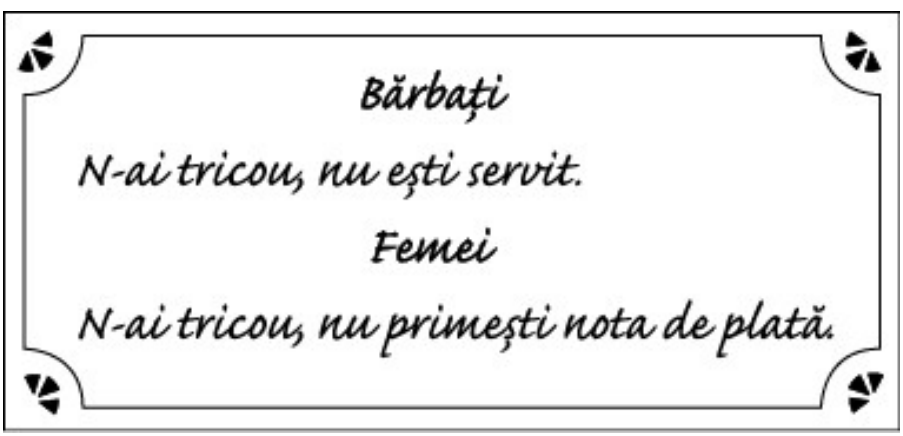

Cu fața șiroind de transpirație, Raffot se sufoca în costumul lui gri, cu cravata strânsă la gât ca un accesoriu sado-masochist. Îmi închipuiam că sunt stăpâna lui, plimbându-l în patru labe pe punte, cu cravata pe post de lesă.

I-am vorbit despre proiectele mele, flatându-l puțin, în timp ce-i aminteam că ideea de a schimba locurile de amarare fusese a lui. M-am străduit să rămân extrem de rațională în argumentare, apoi m-am

lansat în promisiuni mirobolante, prezentându-le ca „voluntar pesimiste pentru a ține cont de situațiile neprevăzute“. Mi-a aprobat intențiile cu un semn din cap. Oamenii cei mai duri sunt cel mai ușor de păcălit.

— Dar știam că reglementările legislației fluviale îngreunează mult obținerea autorizațiilor.

La naiba, uitasem acest amănunt.

— O să mă descurc.

Mă rog, mă voi ocupa mai târziu. Apoi voi mai vedea, dacă apar probleme. Găsesc întotdeauna o soluție.

Restul zilei a trecut de minune. Mă simțeam pozitivă și mândră de asta, creativă și încrezătoare în ideile mele, foarte relaxată în relațiile cu ceilalți, animată de sentimentul că eu sunt cea mai deșteaptă dintre toți. Vedeam lumea ca pe un mare teren de joacă pe care eram invitată să evoluez și să mă bucur fizic și intelectual. Simțeam nevoia să mă mișc, să mă întâlnesc cu diferite persoane și să dau curs stimulilor de tot felul.

Sincer vorbind, chiar îmi plăcea personalitatea asta! Singura problemă, dacă trebuia să găsesc una, era că voiam întotdeauna să găsesc din ce în ce mai multă satisfacție în orice făceam, căutând în mod constant să lărgesc câmpul posibilităților: în fiecare moment, în loc să mă mulțumesc cu ce-mi oferea prezentul, îmi imaginam ce anume ar putea spori plăcerea sau jocul intelectual. Trăiam deci mai mult în minte, încercând să ating cerul cu mâna, decât în corp, adică mai mult în viitor decât în prezent.

Țârâitul telefonului m-a scos din starea de meditație. Era Anne, nevasta lui Dominique, prietenul din copilărie care mă sunase de la spital de dimineață.

— Ce plăcere să te aud! Cum îi merge lui Dominique?

— Păi, nu credeam că o să te sun atât de curând după el…

Tăcere.

— Anne?

— Azi-dimineață mi-a spus că vrea să te sune ca să-și ia adio. Apoi am înțeles că a și făcut-o. Așa că voiam doar să-ți spun că… ei bine, s-a

stins.

Mi s-a tăiat respirația.

Am închis, dărâmată.

Totul părea să se învârtă în jurul meu.

Când mă sunase, dorisem atât de mult să rămân pozitivă, încât refuzasem să-i înțeleg mesajul. În loc să-l ascult și să-i răspund cu tandrețe și emoție, să-i ofer puțină căldură umană, insistasem cu optimismul meu deplasat.

Nu realizasem niciodată până atunci că dacă ții cu tot dinadinsul să fii pozitiv, uneori asta poate să te îndepărteze de ceilalți.

* * *

Treptat, consultând un catalog cu deserturi gata preparate pentru restaurant, am reușit să-mi recapăt zâmbetul. Furnizorul propunea chiar sortimente congelate. Era prima dată când auzeam de așa ceva! Ce ți-e și cu progresul ăsta! Păcat că nu aveam congelator în restaurant!

Înainte de începerea concertului de seară, am prevenit-o pe Paloma că am nevoie de o muzică veselă ca să-mi regăsesc buna dispoziție. Întotdeauna gata să-mi sară în ajutor, n-a trebuit să-i spun de două ori.

La sfârșitul serii, înainte de a părăsi vasul, am trecut să iau mesajele din cutia cu impresii. Părerile erau foarte împărțite, ca și cum aș fi avut dublă personalitate. Grosso modo, jumătate apreciau energia mea pozitivă, iar cealaltă jumătate îmi reproșau că fac pe șefa, în timp ce pe mine mă doare în cot de tot și de toate, că fac un zapping ce amețește pe toată lumea, că vreau să ies în evidență cu o cultură superficială și că am un simț al umorului deseori exagerat.

Am aruncat toate mesajele la gunoi.

Cutia cu impresii era mai curând una cu proști.

Era vremea să merg acasă, să trec la altă parte a planului.

Odată ajunsă, l-am găsit pe Nathan lungit pe canapea cu o carte în

mână.

Am fugit la mezanin ca să întorc cu susul în jos conținutul dulapului, în căutarea ținutei provocatoare cumpărate deunăzi. Am îmbrăcat-o, apoi m-am încotoșmănat în vechiul meu halat de iarnă. Mi-am pus căciula pe cap și am coborât în salon.

— Ești bolnavă? m-a întrebat Nathan cu un aer suspicios, rămânând așezat pe canapea.

M-am apropiat de el și am confirmat cu un semn din cap, luând o față de cadavru în descompunere.

— Fir-ar… Vrei un ceai? o aspirină? ceva cald?

Am aruncat halatul de pe mine cu un gest brusc.

— Te vreau pe tine!

Și m-am așezat la el în poală.

— O-la-la…

— Haide, i-am spus. Să ne distrăm puțin…

* * *

Predispoziția bărbaților de a adormi imediat după o partidă de amor e halucinantă. „E vorba despre încărcarea bateriilor“, îmi spusese Nathan odată. De parcă fără testicule nu ar fi putut exista.

Eu, pe de altă parte, n-aveam niciun chef să dorm. M-am tot foit pradă gândurilor, ideilor și planurilor, până când respirația lentă și profundă a bărbatului de lângă mine m-a făcut să mă cufund fără voia mea într-o stare de introspecție.

Am realizat atunci că, bine ascunsă în subconștient, dar metamorfozată în agitație mentală pentru a nu fi recunoscută, o anume stare de anxietate distila o suferință pe care încercasem s-o ignor. O intuiție mi-a traversat atunci mintea ca un fulger ce dispare imediat ce și-a atins ținta. Poate că acea anxietate era consecința tuturor eforturilor pe care le făcusem încercând să evit suferința, nerealizând faptul că amânarea te poate costa mai mult ca acțiunea. Venea, de asemenea, din amenințarea cu concedierea care plana

deasupra mea pe termen scurt, sabie a lui Damocles ținută de un fir subțire de păr, o amenințare pe care o alungasem din minte întreaga zi, prefăcându-mă că nu-i dau importanță, pentru a nu mă mai gândi la ea.

M-am simțit dintr-odată nefericită, dar în același timp știam că asta nu va dura; făcusem tot posibilul să îndepărtez această conștientizare poate salvatoare, printr-o vorbă de duh ori un plan de viitor mult mai entuziasmant decât o introspecție deranjantă.

Nathan a început să sforăie.

Încă nu aveam chef să dorm. Și totuși, muream de dorința de a asculta dictafonul. De a afla în sfârșit ce-mi șoptea la ureche secretosul ăla de Oscar, în timp ce mă aflam în transă.

M-am strecurat afară din pat și am deschis dulapul. Ușile au scârțâit ca într-un film de groază de mâna a doua.

— Hm? Ce?

— Nimic, dragule, culcă-te la loc!

Am ascuns dictafonul învelindu-l într-un tricou, apoi am coborât și m-am închis în bucătărie. Am profitat și am luat și o bucată de ciocolată. Mmmm… După sex, nimic nu valorează mai mult ca pătrățelul acela dulce pe care îl lași să se topească în gură, de dragul variației plăcerilor…

Am deschis radioul în surdină pentru a-mi servi de pretext în cazul în care se trezea Nathan, apoi m-am așezat liniștită la măsuța mea, am derulat caseta de la capăt și am apăsat butonul de redare.

De data asta, funcționase perfect și, ascultând vocea tărăgănată și profundă a lui Firmin invitându-mă să mă relaxez, a trebuit să depun ceva efort ca să nu adorm. Câteva încurajări, formulări bizare, fraze cu sintaxă deformată, momente de tăcere, apoi afirmațiile pe plan psihologic a căror legătură cu personalitatea mea de peste zi mi-a sărit imediat în ochi. O nouă tăcere, mai lungă, și în sfârșit cu o voce care parcă venea din tenebrele cele mai profunde, care mi-a înghețat sângele în vene, declarația care m-a îngrozit:

În adâncul ființei, foarte adânc, vi se insinuează acum o teamă imensă, o anxietate profundă…

Teama de lipsuri și de suferință, de a nu fi la înălțime în ochii celorlalți.

Când vă veți trezi, o s-o uitați complet, totuși această teamă vă va ghida majoritatea acțiunilor, rămânând ascunsă adânc în subconștient.

În mod bizar, am izbucnit în plâns, fără să știu de ce.

Când am reușit să mă calmez, am pus dictafonul în geantă. Doar nu era să-l las pe nemernicul ăla de Firmin să-mi inducă astfel de temeri, fără să reacționez? Trebuia să-mi dea socoteală.

* * *

Bulevardul George-V, Paris,

22 iunie 1964, pe seară

Ivan Raffot aștepta singur în sala de ședințe cu pereții de un alb imaculat. Așezat la masa ovală, își recitea notițele. Prin fereastra întredeschisă se auzeau din vreme în vreme mașinile trecând pe bulevard. Șeful lui urma să i se alăture dintr-un moment într-altul, după ce avea să citească ultimele paragrafe ale raportului pe care îl întocmise.

Între timp, nu se putea abține să nu se gândească la misterul Sybille Shirdoon. Fusese obligat să recunoască în raport incapacitatea lui de a o încadra într-un tipar, descriindu-i în mod corect trăsăturile de caracter. Tânăra femeie era absolut imprevizibilă. Niciodată, dar absolut niciodată nu mai cunoscuse pe cineva ca ea. În fiecare zi crezuse că recunoaște o schemă de comportament coerentă, care ar fi făcut-o în sfârșit de înțeles. Dar a doua zi, schema nu mai funcționa, pentru că ea se transforma în mod miraculos în cu totul altcineva, ca și cum n-ar mai fi fost vorba despre aceeași persoană. Incredibil! Fascinant!

Din acest punct de vedere, raportul lui reprezenta mărturisirea unui eșec; așa că-și blindase analizele la celelalte capitole: organizare, gestiune, personal, producție, marketing. Investiția precedentă eșuase din cauza lui. Dacă se înșela din nou, adio!

Inconstanța lui Shirdoon creștea nivelul de risc, complicând analiza.

Așa că dăduse aviz negativ pentru investiție.

Ușa se deschise în fața unui șef foarte zâmbitor. Chiar dacă-l cunoștea foarte bine, alura acelui uriaș blond îl surprindea de fiecare dată.

— Nu te ridica, îi spuse el lui Ivan.

El însuși se așeză pe scaunul din capul mesei.

— Bun, am notat concluziile pe care le-ai tras, totuși cred că vaporul reprezintă un plan bun de investiție. După câte înțeleg, e condus de o seamă de oameni cu două mâini stângi și înlocuirea lor cu o echipă de profesioniști ar însemna un progres enorm. Cu excepția șefului de sală, ceilalți par irecuperabili!

Ivan îl asculta fără să scoată niciun cuvânt.

— Deci, continuă americanul, planul meu e următorul: investim, cerem urgent proprietarului s-o dea afară pe directoare, nebună cu acte în regulă, dacă e să dau crezare raportului. Apoi, te numim în locul ei. Rămâi pe acest post vreo șase, opt luni, timp în care faci concedierile necesare și recrutezi o nouă echipă. Cum ți se pare?

Raffot confirmă în tăcere.

Era confuz, fără să știe prea bine de ce. Ar fi trebuit să se bucure. A conduce timp de câteva luni un restaurant era o revanșă a destinului, după copilăria marcată de falimentul părinților lui.

Poate că de vină era fobia lui legată de apă? Adevărat, chestia asta îl neliniștea, dar reușea să se controleze. Nu, era altceva. Dar ce?

Părăsi biroul dezorientat.

Se hotărâse să profite de seara în Paris pentru a o vedea pe profesionista pe care o frecventa de obicei. Luă un taxi și coborî în apropiere de vizuina ei.

— Vă rog să mă așteptați, nu rămân mai mult de zece minute, îi spuse șoferului. Apoi o să mă duceți la gară. Merg în Lyon.

— În regulă.

Prostituata era disponibilă și el o urmă pe scara ale cărei trepte le urcă una câte una pe tocurile înalte, până la ultimul etaj, unde se afla camera ei cu miros amețitor.

— Te rog să taci, să nu gemi ori să țipi, îi spuse el în timp ce se dezbrăca.

— Bine, bine, știu.

Un sfert de oră mai târziu, se întoarse în taxi, transpirat și contrariat. Nu mersese. Fata încercase totul, fără succes. Nimic, misiune imposibilă.

Mintea îi era prea ocupată. Imaginea lui Sybille Shirdoon i se învârtea în buclă prin cap. Femeia aceea de neînțeles îl înnebunea. Era capabilă de orice, reunind în ea predispozițiile, ciudățeniile, atuurile și calitățile tuturor celorlalte femei. Toate astea îl depășeau. Păreau supranaturale. În comparație, sfârșea prin a se vedea pe sine monolitic, previzibil, mediocru. În fapt, și era nevoit s-o recunoască, începuse să fie obsedat de ea. Realiză atunci că se gândea la ea zi și noapte, la ea, singura femeie din lume înzestrată cu multiple fațete, care-l depășea în toate.

Treaba asta îl debusola complet. Era prima dată când se simțea așa. Nu înțelegea nimic și, mai cu seamă, nu știa cum să gestioneze situația.

Taxiul îl lăsă la gară și, la finalul zilei, trenul opri în capitala Galiei. Se duse direct la hotel.

Toată noaptea o visă pe Sybille Shirdoon.

Dimineață ajunse la concluzia deranjantă că probabil era îndrăgostit de ea, ceea ce-l mira în primul rând pe el. Nu-și repetase întotdeauna: „În viață, inteligența nu merge mână-n mână cu sentimentele“? În concluzie, se prostise.

Și era OK.

20

Clic.

Am apăsat butonul Stop al dictafonului.

Liniștea s-a lăsat adâncă în camera mare de la mansardă.

Oscar Firmin n-a încercat să-mi evite privirea. Nici măcar nu părea tulburat.

M-am străduit să-mi păstrez calmul.

— Deci? Ce aveți să-mi spuneți?

Nu s-a grăbit. A luat paharul de apă de pe gheridonul de lângă fotoliu și a băut liniștit o gură.

Am insistat:

— Cum justificați aceste cuvinte oribile?

A mai băut o gură de apă, la fel de liniștit.

— Venirea pe lume a unui copil e însoțită de un traumatism teribil: acela al separării. Copilul, legat în mod intim de mamă, este brusc separat fizic de ea. Ca în cele mai multe faze ale vieții, schimbarea e pozitivă, dar trecerea dificilă…

N-am spus nimic.

— V-am explicat deja felul în care personalitatea e un mijloc de a înțelege lumea și de a ne adapta la ea, de a da un sens evenimentelor și atitudinilor, de a le interpreta și a le supraviețui, adoptând în mod inconștient o linie de conduită.

Am rămas fără reacție.

— Pentru că venirea pe lume a bebelușului e traumatizantă, nu e de mirare că personalitatea ce se manifestă cu această ocazie corespunde unei angoase profunde, ca o teamă nejustificată, ca o iluzie. Nu știm mai multe despre cauzele ei. Unii văd în ea motivația pe care copilul o dă inconștient separării de mamă: el crede că a fost expulzat pentru că

are o problemă, un defect pe care va încerca să-l repare toată viața. Nu e decât o ipoteză, nu se poate dovedi nimic în sensul acesta. Putem spune doar că, în adâncul fiecărui tip de personalitate, se ascunde o iluzie doar a lui, o angoasă care servește de nucleu, de pivot pentru toate trăsăturile de caracter.

A tăcut și eu am continuat să mă uit la el multă vreme. Ceea ce-mi spunea nu semăna deloc cu încercarea cuiva de a se justifica. Părea că realmente nu-și reproșează nimic.

— Și ceea ce se aude pe înregistrare e una dintre aceste angoase.

A confirmat.

— Iar dățile trecute, mi-ați indus altele.

— Există nouă tipuri de personalitate. Fiecare cu temerile ei.

— Mă terifiază faptul că ați programat în mine asemenea orori.

— Doar în locul celei care exista deja…

— Asta spuneți acum…

A ridicat din umeri și s-a încruntat, inspirând adânc, cu un gest de neputință.

— Asta este.

Mă simțeam prizonieră, ca prinsă într-o capcană care-mi îngrădea întreaga libertate.

— Vreau să înlăturați toate astea, toate temerile, angoasele, iluziile care produc suferință.

A zâmbit cu tristețe.

— E mult mai ușor să le înlocuiești decât să le înlături…

— Nu vreau să port în mine nicio angoasă. Vreau… să n-am nimic prescris înlăuntrul meu. Vreau să fiu liberă să cred ce vreau, să mă tem de ce vreau, să sufăr pentru ce vreau.

— Nu alegem ce să credem, de ce să ne temem, ori pentru ce să suferim…

— Atunci vreau ca singurele mele spaime să fie cele resimțite pe

moment, în funcție de ceea ce se întâmplă în viața mea, nu o iluzie care mi-a fost implantată.

— A nu avea iluzii înseamnă a nu avea personalitate. Am mai vorbit despre asta.

L-am crezut pe cuvânt.

— Foarte bine. În acest caz, accept să nu simt nimic.

Cuvintele mele păreau să rezoneze în camera mare.

A luat o gură de apă, rămânând cu paharul în mână.

— Doar că eu nu am puterea de a vă elimina personalitatea.

— Dar cine o are?

M-a privit un timp în tăcere, fără să răspundă.

— Dumneavoastră.

— Cum așa?

— Doar dumneavoastră aveți această putere.

Omul ăsta chiar se juca cu mine. Avea cu siguranță un obiectiv ascuns, o intenție pe care eu n-o cunoșteam. Nu urma să obțin niciodată ceea ce voiam de la el. Trăgea sforile unui joc în care nu numai că nu cunoșteam regulile, dar nici măcar finalul.

În acel moment, voiam doar două lucruri. Să mă eliberez de spaima pe care o instalase în mine și care era inacceptabilă, și să descopăr toate dedesubturile jocului pe care îl făcea, toate secretele acelui model de personalitate pe care el le cunoștea și al căror obiect nu mai voiam să fiu.

— Spuneți-mi care sunt ultimele două tipuri de personalitate.

— Această învățătură e rezervată, după cum știți, doar membrilor confreriei. În caz contrar, tot ce pot să fac e să vă induc personalitatea de tipul 8, dar nu mai mult.

— Iar pentru a deveni membră trebuie să mă angajez că voi fi alături de un inițiat de două ori pe săptămână, până la sfârșitul zilelor mele, nu?

— Doar până în ziua când împliniți optzeci de ani.

— Având în vedere că speranța de viață a unei femei e azi de șaptezeci și cinci de ani, cel care îmi va fi alături va fi inițiatul. Însoțindu-mă la cimitir.

A zâmbit.

Ce trebuia să fac? Angajamentul nu era punctul meu forte, mai ales începând cu acea dimineață. Ideea de a mă vedea blocată două seri pe săptămână pentru tot restul vieții mi se părea insuportabilă, mult peste puterile mele. Și atunci, ce opțiune mai aveam? Să încerc tipul 8 știind că n-o să pot merge niciodată mai departe. Prea riscant.

Situația era delicată, pentru că decizia pe care mă pregăteam s-o iau urma să fie definitivă, marcându-mi destinul, condiționându-mi într-o anumită măsură gândurile, emoțiile, reacțiile și relațiile, până la sfârșitul vieții…, dar îmi era prea teamă să-mi asum riscul de a suferi ca urmare a acelei personalități necunoscute de tip 8. Adevărat că toate personalitățile presupuneau suferință, acum o știam prea bine, dar felul în care resimțeam acest lucru varia de la o personalitate la alta, iar cea curentă îmi aducea o nonșalanță și un optimism de apreciat.

— M-am hotărât, i-am spus.

— Da?

— O să păstrez personalitatea de tipul 7.

21

Como, 18 ianuarie 2018

Sam opri scuterul pe marginea străduței ce șerpuia pe munte deasupra lacului, și răspunse la mobilul care vibra furios.

— Am dat de urma pianistului, zise Jennifer.

Sam stinse motorul.

— Viu?

O auzi pe secretară chicotind la celălalt capăt al firului.

— Probabil că whisky-ul irlandez conservă.

— Genial! Unde e?

— Acum trăiește în San Francisco.

— La naiba, e departe. I-ai propus să vină în Como pentru a o revedea pe Shirdoon?

— Bineînțeles.

— Și?

— Nu vrea. Călătoria e prea obositoare pentru vârsta lui. Și apoi, se teme de atentatele din Europa.

— Glumești?

— Din păcate, nu.

— Explică-i că televizorul nu oferă o imagine a unei lumi catastrofale, ci doar o viziune catastrofală a lumii.

— N-o să fie de ajuns, se teme…

— Aburește-l, pentru numele lui Dumnezeu! Povestește-i despre cerul albastru din Como, în timp ce San Francisco e înecat în ceață, vinde-i apa pură a lacului, parfumul florilor în plin ianuarie, mâncarea

delicioasă din restaurantele italienești etc…

— Bine, bine, OK, o să insist.

— Ar fi bine!

— Dar există riscul să avem o altă problemă.

Un Alfa Romeo roșu trecu ambalând cu un zgomot acut, apoi dispăru la următoarea curbă.

— Poți să repeți? N-am auzit.

— Am spus că riscăm să avem o altă problemă.

— Încetează să-mi mai vorbești de probleme și caută mai degrabă soluții!

— Treaba asta va destabiliza bugetul redacției.

— Nu vreau să aud așa ceva. Descurcă-te tu cu ei, ai talent la asta. Ești cea mai bună.

După ce închise, Sam se întrebă dacă în realitate nu era un tip 7.

* * *

Lyon, 23 iunie 1964

Oscar Firmin deschise ușa secretă din bibliotecă și intră într-o încăpere mică și întunecată, îmbrăcată în lemn. Se așeză la birou, aprinse vechea lampă de alamă cu abajurul de culoarea opalului, reciti câteva notițe și apoi se lăsă pe spate în fotoliu.

Nu anticipase alegerea tinerei femei, în ultimul moment, tocmai când era gata s-o prindă în undiță. Era la fel de frustrant ca un strănut nereușit…

Întregul său plan se năruia, chiar dacă se derulase perfect încă de la început, fără cel mai mic impediment. Era extrem de iritat, dar, în același timp, viața îl învățase de multă vreme să trateze orice eșec ca pe o nouă provocare ce dă un pic de sare și piper existenței.

Ca să ajungă unde voia, trebuia să-i întindă altă capcană. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

* * *

Când recunoscu la telefon accentul american al directorului fondului de investiții, Charles își făcu curaj în așteptarea verdictului. Tonul era vesel, dar la americani asta nu spunea nimic: sunt foarte pricepuți să servească veștile proaste cu zâmbetul pe buze.

— Poziția noastră este următoarea, spuse el. Suntem gata să investim opt sute de mii de franci în PygmaLyon în schimbul angajamentelor de reabilitare pe care le-ați făcut și care vor fi stipulate în contract.

Mai că-i venea să țopăie de bucurie.

— Pe de altă parte, reluă americanul, este necesară o restructurare pe baza unui plan de concediere a aproximativ jumătate din personal.

Charles avu o strângere de inimă. Jumătate din personal…

— Pentru început, continuă investitorul, ar fi de dorit s-o concediați cât mai curând posibil pe directoare. Pentru că perioada ei de probă se termină peste două zile, vă recomand s-o faceți imediat, săptămâna viitoare fiind prea târziu. Am fi nevoiți atunci să demarăm o procedură de concediere lungă și scumpă. În așteptarea angajării înlocuitorului, Ivan Raffot va asigura interimatul. El se va ocupa să facă restul de concedieri, chestie care va întări poziția succesorului.

— Înțeleg…

— Ne vedem săptămâna viitoare la Paris, să finalizăm contractul.

Charles închise, cu inima zdrobită.

Decizia investitorilor însemna salvarea vaporului, dar și sacrificarea lui Sybille și a jumătate din personal. Sybille… Tipul îi dăduse timp până a doua zi….

Bun, urma să-și țină promisiunea și să aștepte până în ultimul moment pentru a lua decizia. Mai era timp să se producă un miracol. Sybille se schimbase deja atât de mult în ultimele opt zile…

* * *

M-am întors acasă fără să mă grăbesc, pentru că era ziua mea liberă.

Inițierea în secretele confreriei se terminase, îmi alesesem noua personalitate și singurul regret era că, până la urmă, nu reușisem să cunosc întregul model a cărui putere o intuiam acum pe deplin. Frustrant, dar asta era. În orice caz, totul mersese bine, așa că nu-mi mai făceam griji pentru nimic.

Totuși, mă simțeam un pic ciudat, ușor confuză.

Într-un fel, mă dezamăgea ideea de a nu-mi mai putea regăsi niciodată eul originar. Cred că aveam nevoie de puțin timp ca să-l plâng, să întorc definitiv pagina, acceptând pe deplin alegerea pe care o făcusem și asumându-mi-o în ciuda unui oarecare sentiment de vinovăție, ca și cum nu putusem să mă arăt demnă de ceea ce soarta îmi oferise la început.

Pe de altă parte, noua fire mă îndemna să văd totul cu optimism, să privesc înainte, spre un viitor plin de promisiuni, fericit și lipsit de griji. Deci totul mergea bine.

Am așezat dictafonul în dulap pentru ultima dată. În momentul în care am închis ușa scârțâitoare, a sunat telefonul. Am coborât scara de la mezanin ca să răspund.

— Oscar Firmin la telefon.

Am fost atât de surprinsă, încât nu am răspuns.

Îmi aminteam că-i dădusem numărul meu de telefon în prima zi când ne cunoscuserăm. „Doar ca măsură de precauție“, îmi spusese atunci. Avusesem totuși grijă să nu-i spun numele meu adevărat.

— Vă sun ca să vă rog să treceți pe la mine. Vreau să vă fac o propunere care cred că o să vă placă.

Chiar nu mă așteptasem la așa ceva, dar curiozitatea m-a împins să accept. Era ziua mea liberă, așa că aveam tot timpul.

Ca urmare, m-am regăsit încă o dată așezată în fotoliul mare de piele maro din mansarda plină de orhidee, lumina strecurându-se din plafon printre grinzile vechi de stejar.

Pentru mine nu mai era nimic în joc, așa că eram mai relaxată decât fusesem vreodată în prezența lui.

— M-am gândit mult la situația dumneavoastră, mi-a spus. Am analizat îndelung reacția pe care ați avut-o la diferitele tipuri de personalitate pe care le-ați încercat și am ajuns la concluzia că nu ați încercat-o încă pe cea care vi s-ar potrivi cel mai bine.

Asta-mi mai lipsea! Tocmai acum când reușisem să mă hotărăsc, fiind relativ mulțumită cu alegerea făcută…

— Cred, a reluat el, că tipul 8 v-ar permite cel mai bine să vă împliniți emoțional.

— Vă dați seama că mi-e greu să spun…

— Am decis într-un final să vă fac o propunere pe care nu am făcut-o niciunui inițiat până acum.

— Sunt flatată…

— Vă dau posibilitatea să încercați personalitatea de tipul 8 și, dacă nu vă convine, veți putea, în mod excepțional, să vă întoarceți la cea inițială, ori să deveniți membră a confreriei pentru a avea acces la ultimul tip.

— Vorbiți serios?

Maestrul a confirmat.

Ce mai, era ocazia vieții mele! Ce aveam de pierdut? Nimic. Câștigam doar oportunitatea de a avea ceva mai bun, asta dacă-i dădeam crezare lui Firmin, și de a descoperi încă un element al modelului, ceea ce-mi aducea mai multă putere.

— De acord!

În același moment, am realizat că nu adusesem dictafonul.

— Totuși, vreau să cunosc înainte iluzia, temerea pe care o să mi-o induceți.

— O să v-o spun, dar ulterior, altfel inducția nu va funcționa.

* * *

De cum am ieșit din transă, m-am simțit în formă, cu picioarele bine înfipte în pământ, ca și cum mi-aș fi tras forța din el.

M-am întors acasă pe jos; aveam chef să merg, să-mi consum energia, iar drumul în pantă de la Croix-Rousse mi se părea la fel de ușor de urcat ca o bomboană Suchard de mestecat. De altfel, mi-era poftă de ciocolată, de una de calitate. În cartier exista un magazin Voisin. Aveam nevoie de o tabletă mare.

Un mic ocol și iată-mă în magazin. Înăuntru, coadă destul de mare: se apropia Ziua Tatălui…

Bun, nici nu începea discuție să mă așez la coadă cu turma. Am ocolit-o deci și m-am adresat primei vânzătoare care tocmai terminase de servit un client. O tânără mică de statură și slăbănoagă.

— Vreau să cumpăr o punguță de trufe, i-am explicat.

— E… îmi pare rău, dar va trebui să stați la coadă, a îndrăznit ea să-mi spună, arătând spre capătul rândului.

Asta-mi mai lipsea, să-mi dea ordine o puștoaică.

Am ridicat dintr-odată vocea.

— Nu, doar n-o să stau la rând pentru o punguță, în timp ce toată lumea asta vrea să cumpere cutii întregi!

Fata s-a înroșit și am avut satisfacția s-o aud bâlbâindu-se:

— Ă… nu, dar… în sfârșit…

Am mai ridicat vocea cu un ton, vorbind de data asta foarte tare.

— De altfel, văd că nu deranjează pe nimeni! Nu? am strigat, plimbându-mi privirea de la un client la altul.

Oamenii au clătinat din cap sau și-au coborât privirea.

— Vedeți?

Tânăra vânzătoare, acum roșie ca racul, s-a conformat și mi-a dat o punguță de trufe.

— Mai puneți și una de praline și, apoi, o cutie de bomboane de

ciocolată neagră și cu lapte. Dar mai ales neagră.

Am ieșit foarte mulțumită.

Odată ajunsă acasă, ziua de relaxare pe care o planificasem mi s-a părut plictisitoare la culme. Preferam de departe acțiunea, nicidecum odihna, și, deoarece aveam o echipă de condus și o provocare de înfruntat, era exclus să mă mulțumesc să stau degeaba. În mod bizar, amenințarea ce plana asupra mea la serviciu era atât de stimulantă, încât îmi producea ceva asemănător satisfacției. Mă simțeam mai mult un corsar luptând împotriva adversarilor decât un căpitan de cursă lungă, navigând în ritm de croazieră.

Viața e o luptă. A o refuza însemna să nu vrei să trăiești. Mai bine să te arunci în focul bătăliei, bucurându-te de ea, decât să mori ca spectator.

Ceva îmi spunea că pe vapor, în lipsa pisicii, șoarecii jucau pe masă liniștiți. Ca urmare, am sunat la birou. I-am cerut pe rând pe principalii membri ai echipei, dând directive și instrucțiuni. Adică am încercat să-i țin ocupați ca să nu lase garda jos. Și i-am cerut lui Katell un raport cu rezultatele fiecărui chelner.

— Apropo, în ce stare e chiuveta din cabina personalului? am întrebat-o.

— Plină de cești murdare, ca de obicei.

— Ceștile vor trebui spălate și aranjate la loc imediat după folosire. Începând de acum, o să arunc la coș tot ce găsesc în chiuvetă. Transmite-le tuturor.

Am avut grijă să controlez și pregătirile pentru marea petrecere cu primăria de a doua zi. Am distribuit și pentru asta instrucțiuni, de la curățenie la așezarea scaunelor și de la sonorizare la comenzile pentru vinuri.

După o oră, nemaiavând astâmpăr, am hotărât să dau buzna pe vas fără să anunț.

Dar mai întâi aveam nevoie de o cafea pentru a digera kilogramul de ciocolată ce-mi ținuse loc de prânz, în timp ce dădeam telefoane. Am coborât s-o iau de la Butte, bistroul din fața casei.

Am împins ușa cu geamul îngălbenit de fumul de țigară. În interior, mirosul de cafea se amesteca cu cel de tutun.

M-am așezat pe un scaun de la bar. Lângă mine, doi bărbați stăteau de vorbă cu un tip pe care l-am recunoscut a fi un șef de bandă din cartier, cu reputație sulfuroasă. Cei doi, foarte musculoși, purtau costume negre, cravate și ochelari de aceeași culoare și vorbeau cu un puternic accent din est, posibil sârbi. Adevărate personaje de cinema.

După o vreme, șeful le-a dat un plic, apoi a plecat fără să mai spună nimic. Cel mai mic dintre cei doi și l-a pus între genunchi și l-a deschis ca să arunce o privire. Era plin de bancnote.

Instantaneu, mi-a venit o idee.

— Vreau să vă fac o propunere, le-am zis.

Cele două perechi de ochelari negri s-au întors simultan către mine.

— Am nevoie de voi ca să transmit un mesaj, am adăugat.

Ochelarii au continuat să mă fixeze în tăcere.

— E chiar aici în față și nu vă va lua mai mult de cinci minute.

— Ce gen de mesaj? a întrebat cel scund, cu accentul lui sârbesc.

Respirația îi cam mirosea a alcool.

I-am explicat exact ce voiam de la ei.

— Cât? s-a interesat el după ce m-a ascultat până la capăt.

— Eu sunt șefa de pe PygmaLyon, vaporul-restaurant amarat pe cheiul Célestins. Treceți când aveți chef și vă ofer un prânz-croazieră.

Au schimbat o privire.

— De acord, a mai spus cel scund.

Mi-am băut cafeaua, apoi am ieșit înaintea lor în stradă. M-au urmat în clădirea în care locuiam. Am urcat la etajul al treilea, eu le-am indicat o ușă, apoi m-am retras, ca să urmăresc în liniște desfășurarea evenimentelor de la etajul inferior.

Au bătut de trei ori, fără grabă.

Am auzit ușa deschizându-se. Am înaintat spre casa scării, până când am putut zări gambele bărbaților în negru și partea de jos a ușii, fără să fiu observată.

— Ce doriți? s-a auzit vocea proprietarului.

— Doamnei Shirdoon nu-i plac dușurile reci. Deloc.

Liniște.

Apoi ușa s-a închis dintr-o singură mișcare… blocată însă de piciorul unuia dintre bărbați, care a împins-o violent înapoi.

Sârbul a reluat:

— N-o mai deranjați pe doamna Shirdoon. Înțeles?

— Eu… o… o să chem un instalator chiar acum.

Ajutoarele mele au coborât apoi scările, fără să-și dea jos ochelarii negri. Când au trecut pe lângă mine, le-am făcut un semn cu degetul mare în sus, foarte mulțumită de mine.

* * *

În funicular, am avut din nou parte de eternul discurs plângăreț al unui cerșetor. Făcând abstracție de zdrențe și de părul blond murdar, era un tip bine clădit, dar fără chef de muncă. Arhetipul leneșului.

Nici n-am așteptat să ajungă lângă mine ca să-l interpelez:

— Mișcă-ți fundul, prietene. Ai două mâini, două picioare. Vezi că la Félix Potin caută manipulatori. Dacă vrei bani, n-ai decât să lucrezi, ca toată lumea.

N-a mai insistat.

După cum spunea scriitorul lyonez Jean Laborde: șutul în fund e electroșocul săracului.

Am ajuns pe vapor pe nepusă masă, foarte mândră de mine.

În primul rând, m-am hotărât să fac un tur ca să văd tot ce nu mergea bine. Unii profitaseră cu siguranță de absența mea ca să-și facă de cap. Urma să-i pun la punct cât ai zice pește.

În mod surprinzător, n-am găsit nimic în neregulă, ceea ce m-a mirat. Ca urmare, am sesizat pe ici, pe colo câteva chestii ce săreau în ochi și

m-am apucat să dau instrucțiuni și ordine. Luam taurul de coarne și mă bucuram să mă simt la comandă, dirijând, controlând și canalizând pe toată lumea în direcția dorită de mine. Niciodată nu mă simțisem atât de bine în pielea mea de director; savuram din toată inima puterea.

În după-amiaza aceea am petrecut mai mult timp pe teren decât în birou, încântată să fiu conectată direct la realitate. La un moment dat, Nathan mi-a făcut semn și eu m-am apropiat. Mi-a arătat o mică adunare pe chei, în fața vasului.

— Corentin are probleme, mi-a șoptit el.

Am coborât imediat. Un agent de poliție vorbea destul de aspru cu chelnerul meu, a cărui Simca 1 000 era oprită în fața vaporului.

— Am oprit doar pentru trei minute, spunea Corentin. Descarc cutiile și plec să parchez în altă parte.

— Nu mă interesează. Nu aveți voie să opriți aici, e interzis și…

— Eu sunt de vină, am zis cu o voce puternică, intervenind între ei.

Agentul a ridicat privirea spre mine.

— Sunt directoarea vaporului. Eu i-am cerut să oprească aici ca să descarce. Dacă nu vă convine, cu mine trebuie să vorbiți.

Nu mă puteam abține. Ceva mă împingea să apăr orice membru al echipei, împotriva oricărei agresiuni venite din afară. Ca și cum dreptul meu de a-i conduce mergea mână în mână cu obligația de a-i proteja.

— Asta nu schimbă faptul că e interzis să op…

— E pentru primărie. Organizăm o petrecere pentru ei mâine și ne trebuie materialele.

— Nu mi s-a dat niciun ordin special, așa că trebuie să respectați regulile și …

— Dați-mi legitimația.

— Ce? Dar…

— Legitimația, vă rog.

Am avut satisfacția de a-l simți confuz.

A început să caute prin buzunar pentru a-și găsi legitimația.

Raporturile între oameni sunt raporturi de forță: cel care îl domină pe celălalt câștigă.

— Corentin, notează datele domnului.

Corentin și-a scos carnețelul pentru comenzi și un creion și a copiat numărul legitimației pe care i-o întindea agentul. I-am luat apoi hârtia din mână.

— Veniți cu mine, sun la primărie.

— Nu, dar…

— Haideți cu mine!

I-am întors spatele și el s-a simțit obligat să mă urmeze în birou.

Majoritatea oamenilor au în mod natural tendința să-l urmeze pe cel care-și asumă poziția de lider. Chestia n-are de-a face cu titlul ori cu funcția, ci cu atitudinea. De altfel, poți să ai toate atuurile ierarhice din lume; dacă nu incarnezi puterea pe care acestea ți-o dau, nimeni nu te va urma.

L-am sunat pe șeful departamentului de comunicare.

— Domnule Pinet, Sybille Shirdoon la aparat. Avem o problemă cu un agent de la Poliția Municipală care ne blochează livrările pentru recepția de mâine.

— A, da?…

— Trebuie să-l calmați imediat, dacă vreți să fim gata pentru mâine. Se numește Jacques Vergand, vreți și numărul legitimației?

— Păi… nu, nu trebuie, dar…

— Atunci sunați-l pe șeful lui și dați-i-l la telefon. E lângă mine. Așteptăm.

— Dar… nu e posibil, n-am nicio putere asupra șefului Poliției. N-ar accepta niciodată să…

— Cine e șeful lui?

— Adjunctul primarului însărcinat cu securitatea.

— Dați-mi-l.

— Nu pot… de altfel azi nici nu e la serviciu.

— Bun, atunci dați-mi-l pe șeful lui.

— Șeful… adjunctului…

— Da.

— E imposibil. E chiar primarul.

— Foarte bine, atunci dați-mi-l pe primar.

— Nici să nu vă gândiți! Doar n-o să-l sun pe primarul orașului Lyon pentru o poveste cu un agent de poliție care vă blochează…

— Nu tu livrare, nu tu petrecere. Alegerea vă aparține.

— O, dar… doar nu vorbiți serios!

— Am eu aerul cuiva care nu vorbește serios?

— Anularea evenimentului este exclusă, mă auziți? Așteptăm optzeci de persoane. Domnul primar va fi și el prezent, așa că…

— Foarte bine. Ca urmare, aveți un motiv serios să-l sunați.

— Dar…

— Dacă anulez, pe cine va da vina domnul primar mâine?

— Normal că pe mine…

— Încă un motiv să-l sunați imediat și să mi-l dați.

Un minut mai târziu, vorbeam cu primarul. I-am explicat situația, apoi i l-am dat pe agentul de poliție, care, roșu la față de rușine, a bălmăjit niște scuze.

— Bun, i-am spus apoi lui Corentin, poți să descarci în liniște.

În viață, cu cât ții mai sus, cu atât mai bine.

* * *

Ieșind din birou, am auzit hohote de râs venind dinspre cabina personalului. M-am îndreptat într-acolo calmă și sigură pe mine.

— Bun, am vorbit către adunarea de vreo șase colaboratori, recreația s-a terminat. Vă amintesc că mâine vin cei de la primărie. La treabă!

Brusc mi-au căzut ochii pe grămada de cești murdare din chiuvetă.

— A! Văd că instrucțiunile mele n-au servit la nimic…

Am deschis pubela și le-am aruncat pe toate în ea.

— Nuuu!!!

Așa cum mă așteptasem, țipetele de protest s-au ridicat la unison.

— Cești cuța mea cu inimioare! a implorat Manon.

— Prea târziu, am spus eu cu satisfacție, continuând să zdrobesc porțelanurile de fundul pubelei.

Am dat apoi o tură prin bucătărie, pentru o ultimă discuție cu Rodrigo, înaintea recepției. Mirosea a prăjitură cu portocale caldă.

— Ai verificat cu furnizorii ca totul să fie livrat în bune condiții mâine?

— Drept cine mă iei? Crezi că e prima petrecere pe care o organizez?

Iată, domnul continua să se bosumfle pentru tot felul de nimicuri.

— Nu, dar e prima dată când primim niște persoane importante. Asta ne obligă mai mult.

— Oricum, n-am comandat mai nimic. Prefer să cumpăr la prima oră de la piața din Lyon. Acolo găsesc cele mai proaspete produse.

— Foarte bine. Și de data asta ai grijă ca porțiile să fie egale în farfurii și…

— Dacă nu-ți place cum mă descurc, n-ai decât să găsești alt bucătar.

— Încetează să te superi de fiecare dată ca un copil mic, e insuportabil!

A făcut ochii mari, ca și cum i-aș fi spus cine știe ce grozăvie.

— A, deci sunt insuportabil! Insuportabil, nu?

— Sensibilitatea ta e insuportabilă!

A clătinat din cap cu un aer disperat și ochii umezi de furie, și a plecat în încăperea din spate. Ce prostie!

Trebuia să mă folosesc de cunoștințele mele privind tipul lui de personalitate ca să înțeleg cum să-l iau și cum să-i controlez ieșirile.

Ultima parte a zilei a trecut cu bine. Cina-croazieră la fel, dar, revenind la chei, Marco a comis două greșeli care ne-ar fi putut costa scump: pe când se apropia de locul nostru de amarare, am auzit un scrâșnet de metal, însoțit de o ploaie de scântei ce țâșneau din cocă. Tocmai agățase o barcă oprită. Apoi, în momentul acostării a lovit destul de tare cheiul, pentru că uitase să-i spună lui Bobby să arunce colacii protectori de-a lungul cocăi. Dacă ar fi ținut cont de recomandarea mea de a acosta încet, din respect față de clienți, n-am fi resimțit niciodată acel șoc.

M-am repezit pe scările de la cabina comandantului, dar am ratat ultima treaptă și m-am prăbușit până pe punte. Katell s-a apropiat de mine.

— Ești bine, Sybille?

— Da, de ce?

— Păi… ai căzut…

— Nu e adevărat. Am ratat o treaptă.

Credeam cu atâta forță că trebuie să fiu puternică, încât aș fi negat orice putea să creeze impresia de slăbiciune.

În trecere, i-am remarcat ținuta deplasată.

— Mâine să-ți pui o fustă mai lungă. Aici e restaurant, nu club de swingeri.

Am urcat din nou scările și am dat buzna în cabină ca să revărs asupra lui Marco un torent de reproșuri justificate, la care s-a adăugat tot ce acumulasem în ultimele trei luni, compensând dintr-o lovitură toată frustrarea lucrurilor nespuse în trecut din cauza fricii.

Asta mi-a făcut foarte bine, așa că atunci când am terminat, m-am simțit alt om.

— Dacă ați plăti oamenii cum trebuie, a încheiat el ca unică scuză, poate că ar avea mai mult chef să facă lucrurile bine. Se fac trei ani de când n-am mai primit o creștere de salariu.

Sigur că aș fi putut să-i spun adevărul, că nu ne permiteam. Dar nu mă puteam abține: nu eram capabilă să-mi recunosc neputința.

— O mărire de salariu trebuie meritată.

Mai bine să par nedreaptă decât slabă.

— Și inflația? Te-ai gândit la inflație? Dacă nu primesc o mărire, inflația îmi micșorează salariul. Ca urmare, fiindcă îmi vorbești pe tonul ăsta, refuz să mai lucrez, dacă nu primesc o mărire. N-aveți decât să vă descurcați fără mine.

Cu siguranță că se aștepta să reacționez ca de obicei, cerându-i să rămână.

— Nimeni nu e de neînlocuit, i-am spus însă, părăsind cabina.

O oră mai târziu, o Manon pe jumătate tremurând de spaimă a intrat la mine în birou.

— E din partea lui Marco, mi-a zis timid, întinzându-mi un text scris de mână.

Comandantul se declara în grevă începând din acel moment.

— Cu greșeli de ortografie mari cât dosul lui, am comentat eu.

— Și… mai e ceva…

— Ce?

— Rodrigo s-a dus acasă. Zicea că se simte rău.

— Sărăcuțul de el!

Avea tot interesul să apară mâine în formă, altfel răzbunarea mea urma să fie pe măsura relei sale credințe.

Patetic.

Absenteismul e arma celui slab.

Am trimis după Bobby.

— Mâine, i-am spus, tu vei pilota vaporul pentru croazieră.

— Dar… eu nu știu să… eu…

— De treizeci de ani te ții de fustele lui Marco. Nu-mi spune că nu știi ce ai de făcut.

— Da… da… dar tot n-am făcut-o niciodată.

— Ei bine, te vei descurca.

— Bine, dar… n-am permis.

— Nu mă interesează. Ca să faci trei sute de metri pe Saône, n-o să-ți ceară nimeni niciun permis. Și apoi, primarul o să fie la bord, dacă ne face cineva vreo problemă.

— Bine, bine… dacă vrei tu…

— Da, vreau.

Am hotărât să plec acasă fără să mai aștept terminarea concertului. L-am zărit de departe pe Ivan Raffot ce părea să mă urmărească de pe punte. Ce naiba făcea acolo la ora aceea târzie?

M-am dus în cabina personalului ca să închid cafetiera. În drum, am golit neglijent cutia cu impresii și am aruncat o privire peste mesaje. O grămadă de prostii. Fraierii vedeau brutalitate acolo unde nu era decât forța sănătoasă dată de un leadership asumat.

Oricum, ideea asta cu mesajele era o porcărie. Patronul trebuie să-și judece angajații, nu invers. Ca și cum ai cere elevilor să-și noteze profesorii, ori răufăcătorii pe polițiști.

Mă pregăteam să părăsesc vasul, când Ivan Raffot a venit spre mine, ca și cum ar fi avut o revelație.

— Doamnă Shirdoon…

— Da.

— Trebuie să vă spun că vă consider foarte drăguță…

Chiar nu era genul de compliment pe care aș fi avut chef să-l aud.

— Ce anume doriți?

— Vreau să vă spun că, în ciuda faptului că sunt aici pentru audit, nu vă condamn pentru dificultățile pe care le-ați avut pe acest post în ultimele trei luni.

Nedumerirea mea s-a transformat în furie. N-aveam nevoie de niciun dram de compasiune din partea acelui gnom cu părul țepos.

— Oricum, a continuat el, nu vă faceți sânge rău, e foarte normal ca o femeie să nu reușească într-un post de director și…

Mi s-a urcat sângele în cap, ca și cum aș fi primit un mare șoc direct în creier.

— De ce-mi spuneți toate astea?

— Păi… am analizat situația cu atenție și… de fapt, cred că vă iubesc…

— Ce?

— Da, vreau să mă căsătoresc cu dumneavoastră și… fiți sigură că atunci lucrurile vor fi mult mai simple pentru dumneavoastră…

— Vreți să mă mărit cu dumneavoastră.

— Alături de mine o să fiți o femeie de casă, la locul ei, și vă va fi mult mai bine, o să vedeți.

Am luat o gură mare de aer.

— Ascultă, mititelule…

* * *

Cred că imbecilul n-a înțeles nimic din ce i-am spus în acea seară, atât era de îngust la minte. Dar oricum îl pusesem la punct cât de cât, așa că a plecat cu coada între picioare, absolut calmat. Cu siguranță că nu mă va mai deranja curând cu declarațiile lui de rahat.

Era 22:30 când am ajuns acasă, foarte hotărâtă să profit de orele

rămase. Până la urmă, era ziua mea liberă și mă simțeam în cea mai mare formă, în ciuda orei târzii.

Iubitul meu citea pe canapea și aveam chef să mă ocup de el…

— A trecut un instalator și a reparat boilerul, mi-a zis el.

Am făcut un duș și, în timp ce mă dezbrăcam, am constatat cu surprindere că eram plină de vânătăi. Căderea mea pe scări lăsase urme… În mod ciudat, nu-mi dădusem seama până atunci cât de șifonată eram și, în plus, nu-mi aduceam deloc aminte să fi simțit vreo durere. Totuși vânătăile erau acolo, de necontestat, ca pentru a-mi spune că nu-mi ascultasem corpul.

Dușul mi-a dublat energia și mi-a trezit libidoul.

M-am dus să-mi caut iubitul, goală pușcă pe sub halat... am început să-l dezbrac.

A dat să protesteze că nu terminase capitolul, dar a înțeles destul de repede că rezistența lui era inutilă.

— Mergem în pat? a spus dându-se bătut.

În loc de răspuns, i-am desfăcut șlițul, cu un zâmbet până la urechi.

Nu era obișnuit să mă vadă atât de hotărâtă, iar jena lui avea ceva din pudoarea unui tânăr virgin, destul de înduioșătoare.

Curând s-a trezit gol pușcă, dar… deloc la înălțimea așteptărilor mele. Era prima dată când i se întâmpla. Eu însă nu m-am dat bătută pentru atâta lucru și, cu deliciul celei ce deține frâiele plăcerii, m-am ocupat să-i redau măreția.

Dar cu cât luam lucrurile în mână, cu atât omul meu se dovedea mai puțin la înălțime.

Am sfârșit prin a-mi fi milă de el.

— Haide, i-am spus într-un elan de generozitate. Poți s-o aranjezi cum poți pe iubita ta!

22

Întinsă în pat, am trecut în revistă ziua petrecută în noua mea piele. Îmi plăcuse foarte mult să mă simt stăpână pe viața mea, mulțumită de mine și plină de energie. Temerile de altădată nu erau decât o amintire îndepărtată, iar conflictele nu făceau decât să mă stimuleze, dându-mi sentimentul că trăiam cu adevărat.

Sigur că nu totul fusese roz. Îmi făcusem câțiva dușmani, dar, la urma urmei, mi se părea destul de normal să fie așa. Și apoi, era mai bine ca lucrurile să fie foarte clare: să știu cine e cu mine și cine împotriva mea.

Doi dintre colaboratorii mei cheie urmau să fie absenți a doua zi. Cu atât mai rău! Ceva îmi spunea că o să reușim să ne descurcăm și fără ei. Refuzam să-mi recunosc vreo responsabilitate pentru acea situație, să văd că nevoia mea de a controla totul îmi provocase dimpotrivă… pierderea controlului.

În orice caz, chiar dacă nu folosisem încă tot ce știam, mi-am dat seama câtă putere mi-ar fi putut aduce cunoașterea modelului complet al Confreriei Kellia. Dacă înțelegi motivația din spatele acțiunilor celorlalți, cunoști resorturile interioare și descoperi ce-i face să reacționeze într-un fel sau altul — astea-s lucruri pe care nici măcar ei înșiși nu le realizează!

Aveam nevoie neapărat de acel model. Aveam nevoie de el cu orice preț!

A doua zi, m-am dus așa cum stabilisem la Oscar Firmin, ca să-mi spună ce iluzie îmi indusese odată cu personalitatea mea de tipul 8. Dar asta nu era decât o treaptă în plus. Acum aveam alt obiectiv. Să pun mâna pe tipul 9, ca să am tot modelul.

— Cum a fost ziua de ieri? m-a întrebat el ca introducere.

Nu venisem ca să-i fac confidențe și, de altfel, nici nu aveam de gând. Ceea ce trăisem nu-l privea de nicio culoare.

— Foarte bine, i-am răspuns. Și acum, direct la subiect: spuneți-mi, ce spaimă mi-ați indus?

A tăcut o vreme, înainte de a răspunde cu o voce lentă și sigură.

— Convingerea pe care v-am inoculat-o este următoarea: „Sunt slabă și neputincioasă într-o lume în care risc să fiu rănită sau controlată de alții“.

Am rămas fără cuvinte.

Absolut aiurită.

Mă așteptasem să aud despre cine știe ce spaimă înfricoșătoare pentru majoritatea lumii și mă pregătisem s-o suport. Dar asta… asta era cu totul altceva. Să mi se spună că în realitate mă credeam slabă și neajutorată… ce grozăvie… Eu care admiram curajul și forța…

Firmin a părut să-mi citească gândurile.

— Adevăratul curaj, a spus, este să îndrăznești să-ți recunoști slăbiciunea, să-ți dai voie s-o simți, s-o accepți și să renunți la forță. Lao Zi spunea: „Slăbiciunea înfrânge tăria, apa erodează falezele. Adaptabilitatea valorează mai mult decât rigiditatea…“

Am simțit că încep să mă enervez.

— Nu vreau așa ceva! Mă auziți?

— Nu e mai rea ca altele…

— N-o vreau!

A oftat și a rămas tăcut multă vreme, în timp ce eu îl crucificam cu privirea.

— Bine, a zis într-un final, am promis să vă dau înapoi personalitatea dumneavoastră de tipul 6, dacă doriți. O să mă țin de cuvânt.

Să redevin 6? O ființă fricoasă care se îndoiește de orice și mai ales de ea însăși? Exclus!

— Nu asta mi-ați promis!

— Ba sigur că da.

— Trebuia să-mi dați înapoi personalitatea de ieri! Cea de tipul 7!

— Nu este adevărat.

Atunci s-a produs în mine un fenomen surprinzător: conflictul mi-a activat memoria într-un fel aproape supranatural. Eu, care avusesem dintotdeauna probleme cu memorarea, incapabilă să repet chestii care-mi fuseseră spuse cu o oră înainte, mi-am amintit subit perfect toată discuția noastră din ajun, cuvânt cu cuvânt, ca și cum conflictul îmi declanșase forța creierului pentru a-mi permite să câștig.

— Ieri-dimineață, aveam o personalitate de tipul 7 și dumneavoastră mi-ați spus următoarele: „Vă dau posibilitatea să încercați personalitatea de tipul 8 și, dacă nu vă convine, veți putea, în mod excepțional, să vă întoarceți la personalitatea dumneavoastră, ori să deveniți membră a confreriei pentru a avea acces la ultimul tip“.

Avea o față ce părea că-și cere scuze.

— Așa este, dar eu vorbeam despre personalitatea dumneavoastră inițială, nu de cea din ziua aceea…

— Vă bateți joc de mine?

— Pentru nimic în lume.

— Trebuia să precizați!

— Trebuia să mi-o cereți.

Eram atât de nervoasă, încât aș fi fost în stare să-l pocnesc.

— De ce ar fi atât de rău, mi-a spus, să vă regăsiți personalitatea inițială?

— Să redevin o bleagă? Vă bateți joc de mine? Nu, o să vă spun ce-o să trebuiască să faceți, în compensație, dacă mă obligați să păstrez tipul 8.

M-a privit fără să clipească.

— O să-mi comunicați, am reluat pe un ton imperativ, toate elementele definitorii ale tipului 9, dar fără să mi-l induceți. Vreau să-l cunosc în detaliu.

— Imposibil. Nu sunt profesor. Nu descriu un tip de personalitate, ci îi dau viață.

— Cine poate mult, poate și puțin.

— E contrar jurământului pe care l-am făcut confreriei. N-o să reușiți

niciodată să mă convingeți.

Instinctul mă avertiza că spunea adevărul.

Ce era de făcut? Să rămân o personalitate de tipul 8, cu acea convingere de neacceptat gravată în mine, pivot al personalității mele? Dacă nu, să trec la tipul 9, alăturându-mă confreriei. Dar nu aveam nicio intenție să cedez sub presiune. Ca să nu mai vorbim de angajamentul pe care urma să mi-l iau…

— În acest caz, induceți-mi tipul 9, dar să știți că e o compensație pentru prejudiciul pe care mi l-ați adus prin exprimarea ambiguă de ieri și că n-o să mă înrolați cu forța în secta voastră, dacă nu vreți să suportați consecințele răzbunării mele.

Auzind ultimele mele cuvinte, a ridicat din sprânceană.

— Nu înrolez pe nimeni cu forța, și aceasta nu este o sectă. Pe de altă parte, ceea ce doriți dumneavoastră e rezervat exclusiv membrilor și o știți prea bine.

Am înțeles din tonul lui că nu avea să cedeze.

Dar nici n-avea să obțină ce voia de la mine…

L-am privit direct în ochi.

— Bun, e OK. Sunt de acord să devin membră.

A părut satisfăcut și apoi mi-a citit ceremonios carta membrilor Confreriei Kellia, punându-mă să jur că o să respect regulile.

M-am supus.

Un jurământ nu-l obligă decât pe cel ce crede în el.

* * *

Oscar Firmin se așeză comod în fotoliul său pentru a începe inducția. Prevăzuse că întrevederea va fi dificilă. Se așteptase chiar să fie mult mai rea. Până la urmă, reușise destul de ușor.

O incită pe Sybille să se destindă și să o hipnotizeze nu a fost decât un joc de copii: cu cât o persoană încearcă mai tare să reziste, cu atât mai

ușor putem folosi acea rezistență pentru a induce transa. Într-un fel, ca în viață: cu cât vrem să controlăm mai mult, cu atât reușim mai puțin și totul se năruie…

Când veni momentul să-i instaleze nucleul noii personalități, observă că ea se detașase cu totul.

— În adâncul ființei, foarte adânc, vi se insinuează o teamă imensă, o anxietate profundă… teama de pierdere și de separare.

Așteptă câteva momente, apoi zâmbi și adăugă cu o voce foarte blândă, ca și cum s-ar fi adresat unui copil:

— Și acum mai aveți oare curajul și dorința de a vă răzbuna?

23

Perioada mea de probă se termina a doua zi.

Mai aveam timp doar până în acea seară ca să-mi dovedesc competența, apoi zarurile urmau să fie aruncate. Oricum, nu te poți împotrivi destinului. Nu doream decât să fac tot ce-mi stătea în puteri să-mi reușească petrecerea dată de Primărie, adunând întreaga echipă în jurul acestui obiectiv și muncind în deplină armonie. Armonia mi se părea dintr-odată valoarea-cheie, care ne permite să trăim împreună fără stres ori conflicte.

Ajungând pe vapor, mi s-a confirmat că Marco își continua greva și că Rodrigo încă era în concediu medical. Pe de o parte, îi înțelegeam. Marco suferea din cauza salariului mic pe care-l avea, iar Rodrigo era rănit în amorul său propriu. Dacă americanii se hotărau să investească în noi, aș fi avut cum să-i măresc salariul lui Marco și să-i las lui Rodrigo posibilitatea să-și manifeste creativitatea fără constrângeri, așa cum ar fi trebuit să o fac și în trecut.

De altfel, toate astea mi se păreau atât de departe, ca și cum timpul s-ar fi dilatat. O zi nu reprezenta nimic la scara unei vieți, iar o viață nu era mare lucru la scara universului. Să crezi că poți lupta ca să schimbi cursul evenimentelor era o iluzie. Mai bine stăteai la locul tău, participând pe cât posibil la armonia lumii. Viața poate fi frumoasă când inima noastră bate în ritm cu pulsația universului…

Dar fiecare percepe universul în felul său, iar eu cunoșteam acum nouă moduri de abordare… Ceea ce am realizat brusc a fost că fiecare mod era valabil, fiecare avea valoarea lui, ca și cum fiecare ființă ar deține o parte din adevăr, atât în viziunea sa despre lume, cât și în felul în care se adaptează la ea.

Charles s-a arătat foarte de dimineață, îmbrăcat cu un costum nou-nouț, cumpărat în mod evident pentru întâlnirea cu primarul. Și-a exprimat încrederea că totul va ieși foarte bine, apoi a plecat, anunțând că va reveni la ora prânzului.

Mi-a trebuit destul timp ca să mă mobilizez în dimineața aceea, ca și cum intrarea în acțiune risca să producă o ruptură sau o ieșire din starea prezentă de mulțumire.

Dar odată pornită, nu m-am mai putut opri. Îmi făceam treaba cu calm și seninătate, dispunând în același timp de o energie formidabilă. Și dacă această personalitate de tipul 9 era în sfârșit cea potrivită, cea echilibrată, pe care o căutasem de la început? Nu simțeam nici teamă, nici iritare în fața imperfecțiunilor, nici nevoia de a exista prin ochii celorlalți, nici aceea de a reuși cu orice preț, sau vreo angoasă identitară ori relațională, nici tirania plăcerii, nici obsesia controlului: mă simțeam zen, relaxată… rămânând în același timp activă, dinamică. Echilibrul perfect.

Îmi făceam treaba cu spor și, într-o oră, am reușit să rezolv o grămadă de chestii.

Numai că problemele n-au întârziat să apară…

Katell a intrat în biroul meu ca o furie.

— Tocmai am aflat de absența lui Rodrigo! Ai găsit vreo soluție? Cine-l va înlocui?

Adevărul era că mă lăsasem acaparată de dosarele în curs și uitasem complet de înlocuitorul de la bucătărie.

— Mă ocup acum…

— N-ai făcut-o deja? Dar era o urgență! Invitații ajung în două ore. Cine va pregăti prânzul? E o catastrofă!

Ceea ce ea nu știa și eu de-abia atunci mi-am adus aminte era că Rodrigo planificase să facă toate cumpărăturile de dimineață. Ca urmare, situația era mult mai rea: nu aveam chiar nimic.

— O să mă ocup, am repetat totuși.

— Dacă n-ai pe nimeni, sună-l pe Rodrigo. Nu e bolnav, e doar supărat. Toți am văzut că era bine, doar ofensat ca un bursuc. Hai, sună-l și insistă. Să vină cât mai repede!

Cu cât mă presa mai mult, cu atât îmi tăia elanul.

— Bine, ți-am spus că mă ocup.

Acel „Bine“ traducea în realitate dorința de a fi lăsată în pace.

— Ar fi cazul! a mai spus ea.

A plecat în sfârșit, lăsându-mi impresia neplăcută că încerca să mă

controleze. Și acel sentiment a devenit din ce în ce mai puternic, tăindu-mi aripile: m-am simțit dintr-odată greoaie, aproape paralizată și simțind că ceva mă împingea, împotriva voinței mele, să nu merg în direcția sugerată de ea. Am uitat de interesul și responsabilitățile mele, care s-au disipat într-un fel de ceață a sufletului, o ceață groasă în care m-am lăsat să alunec, pentru a uita de tot stresul pe care ceilalți voiau să mi-l inducă.

N-aș putea spune cât timp am rămas în acea stare. Atenția mea a sfârșit prin a se concentra pe teancul de corespondență nedesfăcută, o grămadă de scrisori lăsate deoparte pentru că nu erau prioritare. Am simțit nevoia urgentă de a mă ocupa de ele, eliberându-mă astfel de acea sarcină pe care trebuia s-o rezolv. M-am pus deci pe treabă, am recitit fiecare scrisoare, apoi am redactat unul câte unul răspunsurile la mica mea mașină de scris. Țăcănitul tastelor, punctat în mod regulat de clinchetul caretei trase la capăt de rând păreau un cântec de leagăn menit să-mi diminueze considerabil starea de stres, anesteziind conflictele interioare și încurajându-mă să continui în mod susținut. Frazele se lungeau, alineatele deveneau mai stufoase și, curând, scrisorile mele de răspuns la simpla remarcă a unui client au devenit romane-fluviu. Nu mă mai puteam opri. Scrisorile veneau una după alta și problemele vaporului dispăreau.

— Deci, cum stăm?

Katell revenise, cu roaba ei de stres. N-aș fi putut spune cât timp trecuse.

— Merge, merge.

— Și Bobby... ești sigură că va fi în stare să piloteze vaporul?

Katell avea un dispreț profund pentru Bobby, toată lumea știa. Asta cu toate că el era mereu drăguț, de acord cu ce-i spuneai, ușor de suportat…

Noroc că Nathan a intrat și el în birou, forțând-o pe Katell să plece.

Am așteptat un moment ca să se îndepărteze.

— Ai idee ce putem să facem fără Rodrigo pentru petrecerea primarului?

S-a încruntat și a reflectat, fără să manifeste nici cea mai mică emoție. Am recunoscut personalitatea de tip 5, atât de eficientă în momentele de stres.

— Cred că e prea târziu să încerci să-l înlocuiești. Cel mai rezonabil ar fi să faci rost de mâncare gata preparată.

Vocea rațiunii își spusese cuvântul.

— Și știi vreun loc de unde am putea comanda?

— Pentru optzeci de persoane? La o firmă de catering, presupun. Dacă au o asemenea cantitate disponibilă…

Am căutat imediat în Pagini Aurii și am sunat la câteva firme din Lyon. Niciuna n-avea de unde să ne trimită optzeci de porții într-o oră și oricum prețurile nu erau pentru bugetul nostru. Eram încolțiți.

— Am văzut o chestie nouă la Félix Potin, a exclamat dintr-odată Nathan. Nu știu cât de bun e, dar ar avea meritul de a fi simplu și rapid de preparat.

— Despre ce e vorba?

— Piuré de cartofi pudră.

— Piuré pudră? Ce naiba mai e și asta?

— Se pare că e suficient să-i adaugi apă caldă și poți obține piuréul într-un minut.

— Glumești, nu?

— Se pare că așa ceva chiar există.

Acea pudră magică mi s-a părut soluția-minune la problema noastră, așa că m-am agățat de ea cu amândouă mâinile.

Un minut mai târziu, angajatul lui Félix Potin mi-a confirmat la telefon că avea în stoc o cantitate suficientă pentru a hrăni optzeci de persoane.

— Bun, am spus eu, perfect. Dar ne va trebui niște carne sau ceva care să nu necesite preparare și care să meargă cu piuréul.

Nathan s-a încruntat din nou, adâncit în gânduri.

— Fără preparare…

— Da.

— Ei bine… o bucată de jambon?

— Dar… crezi că va merge… în termeni de standing?

Știam foarte bine că nu, dar așteptam încurajări pentru alegerea facilă care mi-ar fi rezolvat conflictul cu Katell. Liniștea mea sufletească era mult mai importantă decât responsabilitățile, anesteziind orice simț al datoriei și al convenienței.

— De ce n-ar merge? a zis el. E ceva echilibrat: o proteină cu un amidon, foarte bine.

Raționalitatea lui de tip 5 reușea să sprijine dorința mea de confort de tip 9.

— Bun. Genial! Nu ne mai lipsește decât desertul.

— O să-l găsim ușor în orice cofetărie.

— Mi-ai salvat viața, iubire.

Corentin a acceptat să-l însoțească pe Nathan cu mașina lui; au plecat amândoi în căutarea meniului pentru petrecere.

În viață, nu ajută la nimic să te stresezi. Problemele sfârșesc întotdeauna prin a se rezolva. Uneori chiar de la sine.

* * *

Singur în cabina de comandă, Bobby se freca la ochi.

Trebuia neapărat să se trezească din beție înainte de plecare…

Băgă în gură un pumn de chipsuri. Astea diluează alcoolul din sânge.

Băuse toată noaptea, terifiat din momentul în care, cu o seară în urmă, Sybille îi ordonase să-l înlocuiască pe Marco. Prea mult, era prea mult să-i ceară așa ceva… Numai că Sybille devenise autoritară și, dacă n-ar fi ascultat-o, ar fi început cu siguranță să urle la el. În același timp însă, să conducă nava însemna să se atingă de manetele și de lucrurile lui Marco. Pentru că acesta din urmă refuza s-o facă. Nu mai pun niciodată piciorul aici! spusese el întruna. Realiza și Bobby lucrul acesta… Așa că trăia un conflict interior enorm…

Și apoi, ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi lovit vreo barcă? Nici cu piloții ăstora nu era de glumă! Dacă-i scutura pe clienți, cu tot cu primar și restul?

Ca să nu se mai gândească, luă încă un gât de vin roșu din sticlă. Apoi un pumn de chipsuri.

Coborî pe punte, ca să respire aer curat. Și asta ar trebui să-l ajute să se trezească: respirația aduce oxigen în plămâni și alcoolul se evaporă, nu?

Tocmai se străduia să respire forțat când îl zări pe auditor, Ivan nu-mai-știu-cum, care se îndrepta spre el nesigur. Dacă există ceva ce poate observa dintr-o privire un alcoolic este un alt alcoolic.

Îl urmări venind spre el și, privindu-l, simți exact ce trebuia să simtă celălalt, ca și cum ar fi fuzionat cu el. În mod ciudat, treaba asta i se întâmpla adesea. Și în acel moment, ceea ce a simțit a fost o tristețe profundă, o adevărată disperare.

— Nu vă simțiți prea bine, îi spuse el, percepând din interior toată suferința celuilalt.

— Am avut și zile mai bune, admise Ivan.

Se întâmpla întotdeauna la fel: când îi mărturisea cuiva ce simte despre el, celălalt confirma, chiar dacă era cel mai pudic dintre introvertiți. Foarte repede, asta crea o legătură.

— Atunci suntem doi, confirmă el.

Și fără să fie nevoie să i-o ceară, celălalt îl urmă în cabina de comandă.

Bobby căută prin lucrurile lui Marco și găsi două pahare de o curățenie îndoielnică. Totuși, îi trebuiau: doar n-o să-i dai unui burghez, chiar deprimat fiind, să bea direct din sticlă.

— E un Côte-du-Rhône, nu-i rău.

Și turnă în pahare pentru amândoi.

— Care-i treaba?

Și auditorul îi povesti problemele lui cu directoarea. Bobby ascultă până la capăt fără să-l întrerupă și, pentru că înțelegea tot ce simțea celălalt, nu avea nevoie să spună ceva care să-l incite să continue,

astfel încât Ivan îi încredință toate frământările sale, mergând mult mai departe decât credea că ar fi în stare să mărturisească.

— E complicat cu femeile, trase Bobby concluzia la final.

— O, da…

Bobby mai luă o înghițitură de vin.

— Pentru mine, n-a mers niciodată, am avut doar experiențe ratate. Dezastruoase.

— Nu e deloc amuzant.

— Prima dată, când eram tânăr... în fine, aveam vreo douăzeci și cinci de ani și adusesem în cabina mea o fată care era îndrăgostită de mine. Ne-am dezbrăcat; eu nu aveam deloc experiență, așa că m-am lungit pe pat și am lăsat-o să-mi facă ce vrea. Îmi amintesc că era o fată sensibilă. La început, a venit peste mine și mi s-a părut super, apoi a închis ochii, cu capul puțin dat pe spate, și a prins să se onduleze ușor din bazin. În acel moment, vaporul a început să se clatine și am simțit că mă ia cu rău de mare. Prima dată suportabil, apoi din ce în ce mai grav. Din fericire aveam o pungă de chipsuri pe noptieră. E șmecheria mea ca să scap de răul de mare și în plus le ador. Ție îți plac?

— Hm… da.

Îi întinse punga.

— Ia, servește-te!

— Mersi.

— Deci, să continui: am întins mâna, am apucat punga de chipsuri și mi-am băgat un pumn plin în gură. Fata a continuat să se miște, apoi brusc a deschis ochii. Eu continuam să mestec chipsurile ca să-mi treacă răul. S-a oprit brusc, cu ochii în lacrimi. M-a făcut necioplit și a plecat plângând.

— Nasol.

— Ulterior, am înțeles: fusesem nepoliticos. Atunci am jurat că n-o să mi se mai întâmple așa ceva. Trebuia să fac un efort să învăț bunele maniere. Începând din acel moment am urmărit cum se comportă aristocrații. Pentru că în acea epocă vaporul arăta bine și aristocrații din Lyon veneau să mănânce aici. Așa că i-am urmărit, i-am ascultat

vorbind și le-am deprins expresiile și gesturile.

— Ai dreptate, nu e niciodată târziu să înveți, comentă Ivan servindu-se cu încă un pahar de vin.

— Apoi, mai târziu, a mai fost o fată care a venit în patul meu. Era pasională, focoasă. M-a călărit gemând, cu ochii închiși. De data asta, când am simțit răul de mare, m-am comportat ca un gentleman.

— A, da?

— Chiar așa, domnule, un gentleman! I-am întins punga de chipsuri înainte de a mă servi eu însumi și i-am spus cu un accent aristocratic: „Un mic aperitiv, draga mea?“

— Asta da clasă.

— Da, domnule! Doar că ea n-a reacționat prea bine, imaginează-ți! A făcut ochii mari văzând punga pe care i-o întindeam și a înghețat ca și cum i-aș fi dat o palmă. Atunci am continuat așa cum învățasem: „Te rog, draga mea. Între noi nu încap mofturi de felul acesta!“

— Da, foarte elegant.

— Mda, numai că ea și-a reținut un hohot de plâns și, nervoasă la culme, a lovit cu pumnul pachetul, care a explodat, chipsurile împrăștiindu-se prin toată camera.

— Nu mai spune!

— Daaa, n-a fost cool deloc. Erau Flodor Blonde, nu chipsuri obișnuite. De atunci, eu și femeile... s-a terminat! Prefer televizorul.

— Ai dreptate: un film bun poate fi erotic fără să fie și isteric pe deasupra.

* * *

Invitații de la primărie au început să apară.

Eu și Katell stăteam lângă pasarelă ca să-i întâmpinăm, când un cuplu de necunoscuți i s-a adresat, cerând o masă pentru prânz. Un bărbat de vreo cincizeci de ani și o femeie cu douăzeci de ani mai tânără, pe care el o ținea de talie.

— Îmi pare rău, a zis Katell, vaporul e închiriat astăzi.

— Dar nu e normal, a protestat clientul, am trecut ieri pe aici și nu era niciun anunț. Am venit special cu o prietenă care a traversat Lyonul ca să mănânce aici cu mine.

Am simțit imediat că nu intenționa să renunțe. În același timp, îl înțelegeam, încercam să mă pun în locul lui…

— Îmi pare sincer rău, a repetat Katell. Vom avea plăcerea să vă primim în altă zi.

— Dar nu suntem decât doi, aveți destul loc totuși…

— Imposibil, a mai spus ea, clientul nostru a rezervat tot vasul. Nu ar accepta pe nimeni altcineva.

În acel moment, necunoscutul s-a întors spre mine.

— Mi se pare umilitor. Nu vom deranja și nu vom face zgomot, înțelegeți, nu?

— Da, înțeleg.

Era mai puternic decât mine: nu mă puteam împiedica să nu-i dau dreptate.

— Dați-ne o măsuță într-un colț, nimeni nu-și va da seama.

După un scurt moment de tăcere, m-am auzit spunând:

— De acord.

Perechea n-a mai așteptat să i se spună de două ori și a trecut zâmbitoare în fața lui Katell care era obligată să-și recunoască înfrângerea.

Eu am ridicat din umeri în semn de neputință și m-am refugiat la mine în birou.

Invitații continuau să apară și, după puțin timp, am auzit un murmur răspândindu-se la bord: sosea primarul.

Am ieșit pe punte și, într-adevăr, o DS lungă și neagră cu ecuson s-a oprit în fața vasului. M-am apropiat și portierele s-au deschis. Primarul și încă două persoane au coborât și s-au îndreptat spre pasarelă. În ultimul moment, Katell s-a strecurat în fața mea și l-a

salutat călduros pe primar, urându-i bun venit la bordul lui PygmaLyon. I-a reținut atât de mult și de bine atenția, încât acesta a trecut pe lângă mine fără să se oprească. Eram, bineînțeles, ofensată, dar n-am făcut caz: la ce bun să te impui cu orice preț? Ce-ar schimba treaba asta?

Mă gândeam încă la toate astea, când, întorcând capul, am văzut-o pe Katell vorbind pe pasarelă cu doi bărbați… pe care i-am recunoscut imediat: asasinii plătiți pe care îi angajasem în ajun să-l intimideze pe proprietarul imobilului în care locuiam. În aceleași costume negre, cu cravate și ochelari de aceeași culoare. Evident că picau cum nu se poate mai prost…

Am auzit-o pe Katell refuzându-le accesul, dar unul dintre ei m-a arătat cu degetul. Ea s-a întors spre mine, nevenindu-i să creadă. Jenată, le-am făcut un mic semn cu mâna, străduindu-mă să zâmbesc.

— Îi cunoști? a întrebat ea perplexă. Zic că tu i-ai invitat…

— Ă… nu chiar azi, dar…

— Ați zis „când vreți“, a declarat cel mic de statură cu accentul lui de sârb, încruntându-se.

— Da, da, veniți, nu-i problemă…

Katell m-a fulgerat cu privirea.

Cei doi au urcat la bord și, exact în acel moment, Manon m-a prins de braț. M-am întors și am văzut-o însoțită de un bărbat în costum bej, cu părul cărunt tăiat scurt în jurul urechilor și ochelari mici, rotunzi, cu ramă de metal, ce păreau să-i apropie ochii unul de altul.

— Sybille, domnul acesta te caută. E responsabilul departamentului de comunicare din primărie.

— A, da, domnul Pinet…

— Doamnă Shirdoon, a spus el strângându-mi mâna.

Am citit imediat nedumerirea de pe fața lui și m-am decis să mă fac nevăzută înainte să spună ceva.

— Vă rog să mă scuzați, sunt așteptată în birou.

Am plecat să mă gândesc cum să scap basma curată, dar Charles a venit să mă vadă câteva minute mai târziu, îmbrăcat din nou la patru

ace.

— V-ați întors? l-am întrebat eu.

— Da. Tocmai m-am intersectat cu Katell; e foarte îngrijorată. Se pare că mâncarea nu e gata încă?

— Așa e, dar va fi în curând.

— Sunteți sigură?

— Da, da, o să fie bine, nicio problemă.

Pentru mine, cel mai important lucru în momentul acela era să diminuez dramatismul situației, să dezamorsez conflictul.

Nu controlam pe deplin evenimentele, dar asta rămânea pe planul al doilea, ca și cum totul aluneca pe lângă mine fără să mă atingă. Nathan și Corentin urmau să revină cât de curând din periplul lor prin oraș.

Faptele mi-au dat dreptate: câteva secunde mai târziu, am auzit motorul salvatoarei Simca 1 000. I-am văzut prin hublou descărcând pungi mari Félix Potin și Prisunic cu care s-au repezit spre pasarelă. Au făcut mai multe drumuri sub privirea suspicioasă a lui Maurice Pinet, interlocutorul meu de la primărie.

Cineva a bătut la ușă.

— Sybille…

Am observat imediat că Bobby era puțin mai obosit ca de obicei.

— Da?

— Voiam să știu… pentru croazieră, facem… ca ultima dată? Coborâm… pe Saône până la capăt și apoi… urcăm pe Ron până la canal, nu?

Nathan l-a întrerupt intrând la rândul lui în birou.

— Am avut ideea, a spus, să merg la Prisunic pentru deserturi. Au prețuri mult mai mici decât în cofetăriile obișnuite. Am luat tarte cu mere, e în regulă?

— Da, da. E foarte bine.

— Pe de altă parte, tocmai mi-am dat seama că nu avem nimic pentru aperitive.

La naiba! Aperitivele! Îmi ieșiseră cu totul din minte.

— Nu mai avem nimic prin frigidere? am întrebat.

— Nu. Nimic. Poate că nici nu suntem obligați…

— Ba da. Din nefericire, e precizat în contract.

— Dacă e așa, chiar avem o problemă, pentru că e prea târziu să mai mergem în oraș.

Îmi imaginam deja furia lui Pinet, care părea mult mai puțin cooperant decât la telefon.

— Da. Chiar avem o problemă.

În birou s-a lăsat tăcerea.

Eram realmente împotmoliți.

După câteva momente, Bobby a îndrăznit să strecoare:

— Dacă vreți, am… o rezervă serioasă… de chipsuri.

Am schimbat toți trei o privire.

Am oftat.

— Pe cuvânt că…

— În lipsă de altceva…

— Mai bine decât nimic…

— Dar chipsurile sunt chiar bune, a zis Bobby.

— Și ești sigur că ai destule pentru optzeci de persoane?

— Asta da, nicio problemă… Am nevoie doar de o pungă pentru croazieră. Dacă nu mănânc, mă ia cu rău și vomit peste tot…

— OK, OK, îți lăsăm două pungi, l-am asigurat eu.

— Bun, suntem… salvați, a adăugat Nathan.

— Salvați.

În adâncul sufletului știam că n-o să iasă bine, dar ce puteam să fac?

* * *

Am ridicat ancora și, după un sfert de oră, Manon m-a căutat în birou, unde reluasem redactarea răspunsurilor la scrisorile clienților.

— Poți să vii un moment la bucătărie?

Am urmat-o și ea mi-a explicat că încercările de preparare a piuréului erau încurajatoare. Voia doar undă verde din partea mea pentru a continua. „Pentru că gustul e puțin ciudat“, a precizat ea.

Am intrat într-o bucătărie invadată de cel puțin jumătate din echipaj care voia să asiste la magia pudrei transformate în cartofi.

Manon mi-a făcut loc până la plita de gătit.

Am luat o lingură din preparatul translucid, toate privirile fiind ațintite asupra mea. Era absolut insipid.

— Nu mai e apă! a strigat deodată un chelner din fața chiuvetei.

— Cum adică? a exclamat Corentin.

— Nu mai curge apă la robinet!

— Imposibil, a spus Jeff. Du-te și verifică la toaletă!

Între timp, am dat verdictul, străduindu-mă să nu demoralizez trupele:

— Nu e rău. Nu prea are gust, dar merge.

— Mie mi se pare că are gust de vomă.

— Nici chiar așa…

Ușa bucătăriei s-a dat de perete.

— Nu e apă nici la toalete!

Asta mai lipsea…

— Poate ar trebui să vorbești cu Bobby, i-am sugerat.

Corentin s-a oferit s-o facă și s-a întors un minut mai târziu.

— Zice că Marco se ocupă să facă plinul în fiecare seară. Probabil că ieri nu l-a făcut.

— Suntem în rahat la propriu, a exclamat un chelner.

— Dimpotrivă! i-a întors-o Jeff. Cu mai puțină apă la masă, clienții vor comanda mai mult vin!

— Foarte amuzant, a zis Corentin: și cum te gândești să faci piuréul fără apă, deșteptule?

— Fir-ar, piuréul!

— Ar trebui să avem apă minerală, am spus eu.

— Ă…, a intervenit Manon, am uitat să-ți spunem. S-a produs o încurcătură: nu ne-au livrat decât carbogazoasă.

— Cu aia n-o să putem face nimic, a zis Corentin.

— N-ai de unde să știi, a spus Jeff. Poate că o să-i dea un pic de gust.

— Nu e momentul pentru glume, s-a lamentat Manon.

— Bun, a adăugat Jeff, oricum avem apă peste tot în jurul nostru…

Toată lumea a început să râdă.

— Nu, chiar nu e o prostie, am zis eu. Apa din Saône nu poate fi foarte rea.

— Nu putem face așa ceva, nu? s-a ofuscat Corentin.

— Poate preferi să le punem pudră în farfurie, l-a înfruntat Jeff. Faceți cum vreți. Pe mine mă lasă absolut rece dacă primarul e mulțumit sau nu, dar pe cei doi musculoși în negru chiar n-am de gând să-i enervez…

Am hotărât să luăm apă din râu cu o găleată prinsă de o parâmă. Iar în final rezultatul a fost destul de satisfăcător: piuréul a căpătat o tentă vegetală destul de originală, iar gustul, mai puțin fad, putea trece drept sofisticat și creativ.

O problemă mai puțin.

Puteam începe servirea.

De-abia mă întorsesem în birou, că draga de Katell a dat iar buzna peste mine.

— Ce-i cu povestea asta? a exclamat ea. L-ați servit pe primar cu chipsuri, jambon cu piuré și prăjituri de cofetărie?... ori visez eu urât?

Am rezumat situația și am încercat s-o liniștesc: îi înțelegeam dezamăgirea, și…

— Dezamăgirea? Dezamăgirea? Dar e mult mai grav de atât! Nu vreau să fiu în niciun fel asociată cu acest simulacru de recepție! Lucrurile o s-o ia razna, dar fără mine! Îmi dau demisia în acest moment. Gata! Nu vă mai cunosc și numele meu nu trebuie să figureze în niciunul dintre documentele voastre. Nu vă cunosc, eu…

Am lăsat-o să vorbească și cuvintele ei alunecau pe lângă mine ca apa pe lângă penele unei rațe din valea Ronului.

A sfârșit prin a pleca și eu nici măcar nu m-am obosit să-i amintesc că ne datora o lună de preaviz. Oricum, nu putea părăsi vasul în timpul croazierei.

M-am întors la scrisorile mele.

Puțin mai târziu, am făcut greșeala de a-mi părăsi biroul pentru a-i cere lui Jeff o Cola. Cei doi sârbi cu ochelarii lor negri stăteau la bar cu niște pahare de tărie în față. De-abia apucasem să fac comanda că Maurice Pinet s-a ridicat de la masa primarului ca să vină la mine.

— Nu pot să-mi revin, a început el pe un ton foarte ofensiv, dar controlându-și vocea, cu siguranță pentru a nu fi auzit de la masa primarului.

Bărbații în negru și-au ridicat imediat capetele spre el, ca niște copoi dresați să detecteze agresorul.

— Este inadmisibil! a reluat Pinet, cu buzele livide de furie.

Am avut impresia că se străduia atât de tare să-și controleze expresia feței, încât urma să explodeze în interior. Se făcea din ce în ce mai roșu și, la un moment dat, am crezut realmente că va sări la mine.

— Suntem foarte departe, a mai zis el, de ceea ce mi-ați vândut la

telefon. E absolut inacceptabil pe toate planurile. Din momentul în care am pus piciorul pe rabla asta, am primit un duș rece… chiar înghețat, aș putea spune!

N-aș putea spune cu exactitate ce anume s-a petrecut în capul celor doi killeri, în ce fel s-a realizat conexiunea între cei trei neuroni ce rătăceau prin vidul din capul lor ca niște fantome într-un conac părăsit. Știu doar că s-au ridicat dintr-un salt și, amenințându-l pe responsabilul de la primărie cu statura lor impresionantă și cu atitudinea, i-au tăiat brusc aripile. Bietul om a avut o mișcare de recul, apoi unul dintre tipi i-a spus:

— Doamna Shirdoon nu place duș rece.

Celălalt a adăugat:

— Nu deranjați doamna Shirdoon.

Funcționarul municipal a dat înapoi tremurând din toate încheieturile.

La comandă, Bobby a constatat curând o pană de motorină: Marco nu făcuse nici plinul de carburant. Probabil, un act de răzbunare specific personalității de tip 8.

Bobby, din ce în ce mai amețit, încerca să-l liniștească pe Ivan, copilotul său cu cravata plină de pete de grăsime de la chipsuri.

— O… să ne descurcăm, va… vaporul… o să… plutească cu ajutorul curentului.

— Pro… problema, a remarcat Ivan cu un efort considerabil cauzat de alcoolul ce-i începțoșa creierul, este… că nu plutim… în aval, ci… navigăm în amonte.

Vasul chiar încetinea din ce în ce mai mult și a sfârșit prin a se opri, apoi a deviat ușor înapoi, s-a rotit de-a curmezișul râului și a început să se apropie de mal.

Sunt momente în viață când, atinsă poate de grația divină, ființa umană confruntată subit cu o situație necunoscută și terifiantă are o sclipire bruscă de luciditate genială și adoptă exact comportamentul potrivit pentru a-i salva pe ceilalți. Când a realizat că malul se apropia în mod inevitabil, Bobby… a închis ochii și și-a astupat urechile.

Șocul a fost destul de violent.

Vaporul a părut să se cabreze, nechezând într-un vacarm oribil de scrâșnituri urmate de un bubuit surd.

Din toate părțile au izbucnit țipete. Urlete de teroare și de ajutor. Zornăitul incredibil al veselei zdrobite, al paharelor sparte, al diferitelor obiecte doborâte, al meselor bușite de pereți.

Vaporul a început să se lase încet pe o parte; oamenii cădeau în apă urlând, unii se agățau de orice găseau în drum; alții se aruncau singuri, ca să nu se scufunde odată cu nava.

Închisă în biroul meu cu vechea mașină de scris, lipită de peretele devenit tavan, ascultam pietrificată toate acele urlete. Nathan a fost cel care, cu sângele lui rece specific personalității de tipul 5 și cu bunul-simț ce nu-l părăsea în nicio situație, a venit să mă scoată de acolo. M-a tras energic de brat și m-a smuls din cabina care începea să ia apă. Vasul era acum culcat pe o parte, așa că nu am putut traversa culoarul în picioare, ci în patru labe, cu apa până la brâu. Ajunși afară, Nathan a avut prezența de spirit să ia un colac de salvare. Apoi ne-am trezit amândoi în apa rece a râului, agățați de colac, în mijlocul mulțimii de pasageri, de membri ai echipajului și de obiecte care pluteau încet, purtate de curent.

I-am zărit pe Manon, Katell și Bobby printre oameni necunoscuți. Toată lumea plutea, fără să mai spună nimic. Certitudinea că eram salvați ne impunea calmul și tăcerea. Doar Ivan Raffot, paralizat și cu ochii ieșiți din orbite, se agăța disperat de o vestă de salvare pe care nu avusese timp s-o îmbrace și pe care o strângea în brațe ca pe un ursuleț de pluș.

Am observat apoi și cutia cu impresii care plutea spre mine în ritmul valurilor. Am sfârșit prin a întinde mâna ca s-o apuc. Apoi am deschis-o. Nu conținea decât câteva mesaje, pe care le-am scos.

Micile bucăți de hârtie înmuiate de apă și-au vărsat spre mine valul de reproșuri.

Acolo unde dorisem să aplanez conflictele cu un limbaj conciliant, mi se reproșa că sunt total în ceață; unde intenționasem să detensionez situația, mă suspectau de lipsă de compasiune; în final, mă mai acuzau că, fiind de acord cu toată lumea, nu făcusem decât să creez tensiuni, eu, care nu dorisem decât pace și armonie.

Am sfârșit prin a-mi spune că, orice personalitate am avea, viața ne va aduce exact contrariul a ceea ce căutăm cu disperare să obținem.

24

Como, 20 ianuarie 2018

Și dacă el avea o personalitate de tipul 9? Nici lui nu-i plăceau conflictele și avea tendința de a se izola în turnul său de fildeș când lucrurile începeau să se încingă. Și apoi, i se mai întâmpla și să fie atras în mod irezistibil de chestii secundare, în loc să se concentreze asupra priorităților… Cine știe?

Vibrația mobilului îl smulse pe Sam din gânduri.

— Scuzați-mă o secundă. E cineva de la redacție.

— Vă rog, zise Sybille Shirdoon. Nu vă grăbiți!

Sam se ridică din fotoliul de răchită albă, înconjură un portocal pus într-un ghiveci din lut ars și făcu trei pași pe terasa pavată cu piatră antică.

— Da, Jennifer, zise el fără să ridice vocea.

— Pianistul a acceptat să vină.

— Genial! Și… pianul?

— O să mă ocup, nu te îngrijora.

— Și despre familia lui Oscar Firmin ai vreo veste?

— Nimic, dar am găsit numele notarului său din acea vreme. Nici el nu mai trăiește. Vrei datele succesorului?

— Trimite-mi-le! Și aranjează-mi o întâlnire, cât mai curând posibil.

* * *

Lyon, 26 iunie 1964

M-am îndreptat spre confrerie pe jos, străbătând străduțele însorite de pe Croix-Rousse, drumurile în pantă și apoi Vechiul Lyon. Nemaifiind așteptată pe vas, aveam tot timpul… Savuram căldura blândă a soarelui matinal pe pielea mea, țipetele pline de încântare ale copiilor din curtea școlii de pe strada Blandan, mirosurile de baghete calde de la brutăria de pe cheiul Saint-Vincent și, traversând pasarela peste Saône, mi-am permis să admir fațadele roz, crem și ocru ale caselor de pe cheiul Bondy, scăldate în lumina soarelui și dominate din depărtare de silueta bazilicii Fourvière.

Cu două zile în urmă, am sfârșit prin a ajunge la spital, dar îmi dăduseră repede drumul, asemenea tuturor celorlalți pasageri, cu excepția lui Ivan Raffot: fobia lui de apă amplificase considerabil șocul emoțional al naufragiului, iar alcoolul nu-l ajutase nici el. A doua zi, dormisem nonstop. Chiar avusesem nevoie, după stresul și tensiunea acumulate în ultima săptămână, soldate cu dezastrul final.

Oscar Firmin mă aștepta pentru a-mi dezvălui în sfârșit secretul unui model pe care, de nouă zile, așteptam cu ardoare să-l cunosc. Nouă zile ce păreau nouă vieți, atât de mult mi se schimbase existența de la o zi la alta.

Până atunci, când ceva nu mergea bine ori nu-mi aducea satisfacție, dădeam vina pe destin, pe hazardul nefericit sau uneori pe ceilalți… Niciodată nu realizasem în ce măsură viața mea era rezultatul propriei mele viziuni… despre ea, despre mine însămi și despre alții, în ce fel se scria ea cu ajutorul mecanismelor mele mentale sau emoționale, care se mișcau sub imperiul personalității mele, dictându-mi emoțiile, reacțiile, deciziile…

Prin urmare, hazardul nu avea nimic de-a face cu asta. Și totuși, unde mai e liberul-arbitru, dacă viața ne e controlată de o personalitate pe care nu ne-am putut-o alege? Unde ne este libertatea?

Extrem de supărător în această conștientizare era că în niciuna dintre zilele săptămânii trecute nu făcusem distincția între mine și personalitatea mea. Azi, manifestarea de tipul 9 mi se părea naturală, ca și cum pentru mine nu mai existau alte moduri de viață pe lume. Dar în ajun, gândirea de tipul 8 mi se păruse la fel de naturală, iar perspectiva pe care mi-o oferea era cea mai bună, pertinentă și corectă… Azi voi găsi la fel de importantă păstrarea armoniei în jurul meu, pe cât credeam ieri că era necesar să mut munții din loc ca lucrurile să iasă cum voiam eu. Când personalitatea mea era de tip 6, era vital să reperez problemele și să anticipez riscurile pentru a mă proteja; iar când mă confruntam cu tipul 7, trebuia să mă concentrez

asupra lucrurilor pozitive și să mă agăț cu optimism de viitor, lăsând la o parte orice problemă…

Fiecare personalitate conținea o parte de adevăr și o parte de iluzii nocive. Fiecare îmi adusese lucruri bune, dar și suferință.

Doar că suferința care mă afectase în ajun era uitată a doua zi.

De altfel, chiar asta face dificile empatia și compasiunea dintre ființele umane: când ceilalți se confruntă cu dificultățile datorate personalității lor, problemele lor ni se pot părea lipsite de importanță; nu realizăm atunci că problemele noastre sunt la fel de banale în ochii lor… Toată lumea suferă, dar fiecare în felul său, diferit de al celorlalți, încât, la final, rari sunt cei ce reușesc să le perceapă și mult mai rari cei ce le înțeleg.

Oare de câte ori în trecut nu judecasem și eu diferite atitudini drept deplasate? De acum înainte urma să mă feresc s-o mai fac, pentru că le trăisem pe pielea mea… Da, întotdeauna e mai ușor să vezi paiul din ochiul altuia…

Ajungând la capătul străzii Lainerie, am luat-o la dreapta, pe Loge. La celălalt capăt, în cotlonul întunecat creat de vechea scară de piatră ce se prelungea pentru a urca colina Fourvière, se ridica fațada austeră a imobilului confreriei. În curând aveam să aflu mai multe despre misterele pe care le ascundea.

Jurământul meu din ajun mă deranja totuși foarte tare. Nu mai aveam chef să-l încalc așa cum plănuisem cu două zile în urmă. N-aveam chef nici să-l țin, doar nu avusesem niciodată intenția…

Ușa imobilului s-a închis în urma mea și am regăsit, scăldat în lumina aceea de catedrală, antreul întunecat cu miros de piatră veche și umedă care mă înspăimântase prima dată.

La ultimul etaj, maestrul m-a primit cu un zâmbet larg, ceea ce am interpretat imediat ca pe o răsplată pentru angajamentul meu.

Am fost deci nevoită să-mi dublez eforturile pentru a-i împărtăși disconfortul pe care îl simțeam în legătură cu acel subiect.

— O să vorbim mai târziu, a spus el, tăindu-mi vorba cu o mișcare a mâinii, ca și cum n-ar fi avut prea mare importanță.

N-am mai insistat.

M-a întrebat cum mă simt; i-am povestit cum mă vedeam în pielea unui 9, apoi am continuat doar cu problemele de la serviciu, fără să mărturisesc în ce măsură mi se înecaseră orice ambiții legate de carieră.

Am ajuns repede la fondul problemei: pentru că toate personalitățile presupuneau o doză de suferință, iar aceasta era diferită de la o personalitate la alta, chiar nu voiam să încalc misterioasele legi ale Naturii păstrând alt tip de personalitate decât cel cu care fusesem înzestrată la naștere.

N-a trebuit să insist prea mult, și asta m-a surprins. Fără îndoială că era privilegiul membrilor.

Am avut deci dreptul la o ultimă ședință de hipnoză în timpul căreia el a operat schimbarea pe care o doream.

— Ciudat, i-am spus după ce am ieșit din transă, am senzația unei întoarceri acasă.

Mi-a zâmbit complice.

— Totuși, am continuat, când mă gândesc la cele nouă zile pe care le-am trăit, ce mă frapează este consecvența sentimentului de „eu“, de „aceeași“, în ciuda schimbărilor de personalitate.

— Da, a confirmat el zâmbind.

— Mă schimbam în fiecare zi și totuși rămâneam aceeași, rămâneam ceea ce sunt.

A dat din cap aprobator.

— Așa e.

— De fapt… exist independent de personalitatea mea. Nu mă confund cu ea.

— Aveți dreptate.

Comparația cu culoarea pielii mele mi-a venit brusc în minte. În tinerețe, după ce mă încercase dorința de a ști dacă eram neagră ori albă, ajunsesem la un moment dat la concluzia că în realitate eram și, și. În acel moment, am înțeles că, de fapt, nu eram nici una, nici alta, pentru că eu nu mă defineam prin culoarea pielii, așa cum nu mă defineam nici prin intermediul personalității.

I-am împărtășit și lui Firmin descoperirea mea și mi-a dat din nou dreptate.

— Pielea și personalitatea sunt doar niște măști ale spiritului. Esența noastră nu e palpabilă.

— Prin urmare, schimbarea personalității nu ne aduce… nimic.

— Putem spune și așa, a confirmat el cu un zâmbet satisfăcut.

— Deci, încă de la început v-ați cam… bătut joc de mine.

S-a așezat mai bine în fotoliu și a inspirat profund.

— Să spunem că nu am făcut nimic ca să vă schimb părerea.

— De ce?

— Erați atât de convinsă că alții sunt mai presus de dumneavoastră, atât de sigură că ați fi mult mai fericită cu o altă personalitate… Argumentele mele n-ar fi servit la nimic…

— Oricum, de aici și până la a mă face să trăiesc tot ce-am trăit…

— Nimic nu poate înlocui experiența directă.

— De fapt, când reveneam împărtășindu-vă dezamăgirile mele și cerându-vă în fiecare zi o schimbare, dumneavoastră știați că o s-o fac…

— Normal.

Am avut impresia bizară că fusesem manipulată de la început până la sfârșit…

— Bun… Deci, dacă schimbarea de personalitate nu ne aduce nimic, care ar fi soluția? Să ne eliberăm cu totul de ea pentru a deveni noi înșine? Niște ființe pure, fără iluzii și fără angoase?

— La modul ideal, da.

Am zâmbit, amintindu-mi de copilărie, de tatăl meu care admira personalitățile puternice. Dacă ar fi știut că ideal era să ne detașăm cu totul de ele…

— Asta presupune, a adăugat Firmin, să trecem de la temnița personalității la libertatea de a fi doar noi înșine.

— Temnița?

— Personalitatea ne îneacă în iluzii, preocupări și temeri care ne trag în jos și ne împiedică să fim noi înșine. Când ne lăsăm dominați de ea, devenim sclavi, prizonieri.

— Înțeleg…

— Un exemplu: dumneavoastră care aveți o manifestare de tip 6, știți acum că personalitatea vă aduce doar temeri și îndoieli, nu?

— Am putea spune și așa!

— Ei bine, ați realizat probabil că aceste îndoieli și temeri au tendința să vă împiedice să arătați cine sunteți cu adevărat. Acum știți că n-am putea spune despre dumneavoastră că sunteți „o femeie nehotărâtă și fricoasă“ — nu ar fi adevărat. Nu asta reprezentați în realitate, ci din contră, doar ceea ce vă împiedică să fiți veritabilă.

— Da, de fapt așa e.

— Origene, sursa de inspirație a lui Evagrie, spunea în secolul III: „Aș vrea să găsesc o cale să mă eliberez, să scap de jugul acestei sclavii și să găsesc libertatea“.

Evagrie… Citisem despre el în momentul în care făcusem cercetări despre formula în limba greacă din caietul lui Firmin.

— Pentru a deveni cu adevărat cea reală, a reluat el, pentru a vă revela adevărata ființă interioară, trebuie să evoluați spre eliberarea progresivă de personalitate.

Ascultam, visătoare. Afirmațiile lui veneau în întâmpinarea a tot ceea ce descoperisem singură. Era aproape deranjant.

— Evoluând astfel, trecem de la infern spre paradis.

— Acum exagerați…

— Când suntem sub dominația personalității, viața seamănă cu un infern: unii se revoltă, alții se supun, unii aleargă după succes, alții îl consideră imposibil, unii de depărtează de semeni, alții depind de părerea acestora, unii își refuză pornirile, alții, crezându-se liberi, le cedează.

— Cei din urmă sunt probabil cel mai puțin nefericiți!

Oscar Firmin a scuturat din cap.

— Libertatea nu înseamnă să facem ce vrem, când vrem, cedând impulsurilor de moment... ceea ce ne-ar duce cine știe unde, și mai ales la robie. Libertatea e atunci când ne permitem să punem în practică cele mai nebunești aspirații fără să fim împiedicați de suferința indusă de personalitate.

S-a oprit, și tăcerea s-a așternut din nou, dar cuvintele lui au rămas în mintea mea tot atât de vii precum petalele orhideelor ce se deschideau peste tot împrejurul nostru.

— Si cum putem trece… de la infern la paradis?

S-a uitat la mine cu simpatie.

— Marea greșeală constă în a ne spune, apropo de personalitatea pe care o avem: „Ăsta sunt“. E o mare greșeală, pentru că ne împiedică evoluția: de fapt, chiar nu putem schimba ceea ce suntem. Și dacă ne confundăm cu personalitatea noastră, lucrurile rămân pentru totdeauna așa, le gravăm în marmură pentru toată viața. Doar că, și ați spus-o și dumneavoastră înainte, personalitatea nu ne reprezintă cu adevărat. Din contră, e un ansamblu de mecanisme mentale și emoționale care ne îndepărtează de noi înșine.

— Exact asta am simțit și eu de-a lungul experiențelor mele.

— Personalitatea e ca o pereche de ochelari deformanți care ne dă o imagine eronată despre noi înșine și despre lume și ne condiționează reacțiile într-o manieră nu întotdeauna corectă. Nu suntem însă acei ochelari. Și dacă-i scoatem, asta nu schimbă ce suntem, din contră. Ne permite să ne descoperim eul real și lumea așa cum este.

— Și cum putem să ne scoatem acei ochelari?

— Nu o facem dintr-odată, dar putem să decidem să facem în așa fel încât lentilele lor deformante să se subțieze din ce în ce mai mult: e ceea ce eu numesc procesul de evoluție personală. Evoluând ca persoane, trecem în mod progresiv de la o stare infernală în care acționăm sub imperiul iluziilor ce ne produc suferință și ne influențează felul în care vedem lucrurile, la o stare paradiziacă în care devenim plenar noi înșine, eliberați de iluzii, cu o perspectivă corectă asupra noastră și asupra lumii și în care atitudinea și comportamentul nostru sunt fructul alegerilor pe care le facem, nu al reacțiilor condiționate provocate de perspective greșite și de angoase inconștiente. A evolua e ca și cum ai deplasa un cursor, ca butonul pe

care-l manevrează un inginer în sus și-n jos pentru a ajusta volumul sunetului. Când evoluăm, deplasăm cursorul de jos de tot, unde trăim în infern, în sus, unde ne așteaptă paradisul. E deci o gradație progresivă: cu cât evoluăm spre înalt, eliberându-ne de filtrele și de mecanismele personalității, cu atât ne simțim mai fericiți. Doar că această evoluție e rareori liniară: dacă se întâmplă, de exemplu, să fiți foarte stresată din cauza unui eveniment, puteți ușor observa că asta vă trage în jos și tinde să vă împingă spre vechile stări de suferință. Din contră, când suntem îndrăgostiți, personalitatea tinde să se estompeze în mod natural și manifestăm inconștient ce e mai bun în noi. Nu e o strategie pentru a ne masca defectele, ci pur și simplu faptul că suntem trași în sus de acea stare de grație. Evoluția personală vă poate ajuta să atingeți acea dimensiune a vieții, ca apoi să învățați s-o trăiți în permanență.

— Bun. Sigur, e tentant! Așa că vă pun din nou întrebarea: cum putem învăța să evoluăm? Să trecem de la infern la paradis?

— Există o rețetă universală pe care o să v-o încredințez mai târziu, dar există și… un fel de drum ascuns, propriu fiecărui tip de personalitate. Ascuns pentru că merge împotriva logicii. Acesta începe cu acceptarea existenței infernului în care vă pierdeți, știind că există atâtea fațete ale sale, câte personalități.

— Pot să vă confirm că așa este, pentru că am trăit-o deja pe propria piele…

A zâmbit cu un strop de malițiozitate și multă bunăvoință.

— Dacă aveți o personalitate de tipul 1, riscați să trăiți infernul unui perfecționism deplasat care vă face irascibilă și îi agasează pe cei din jur. Personalitatea aceasta se bazează în fapt pe angoasa inconștientă și totalmente nefondată — o iluzie: că sunteți o persoană rea și imorală. Această temere vă împinge să doriți fără încetare să fiți mai bună. Căutarea respectivă se transformă apoi într-un perfecționism pe care veți avea tendința să-l aplicați în toate domeniile, chiar și în cele secundare. Asta vă va face să trăiți permanent cu o sabie a lui Damocles deasupra capului și cu teama de a nu face greșeli. Veți corecta și corecta tot ce vă înconjoară, această tendință devenind într-un final obsesie. Veți tinde să vă identificați cu mica voce din capul dumneavoastră care judecă sever orice imperfecțiune.

— Adevărat.

— Cheia evoluției este să învățați să vă disociați de acea voce, să

faceți distincție între aspectele bune și cele rele, ca să puteți da dovadă de discernământ: atunci vă veți realiza, păstrând gustul pentru perfecțiune în domeniile care vă interesează cu adevărat și merită efortul. Acest discernământ vă va aduce echilibrul și capacitatea de a-l lăsa deoparte pe toate celelalte planuri.

— De acord.

— Dar nu e totul: pentru a reuși, există un secret. Secretul este de a păstra în minte versiunea finală a ființei dumneavoastră.

— Nu prea înțeleg.

— Am vorbit despre ceea ce eu numesc paradis, acea stare în care viața vi se pare ușoară și fericită, după ce evoluția v-a eliberat de propria personalitate.

— Da.

— Pentru a merge în această direcție folosind cheia pe care tocmai v-am dat-o, trebuie să vizualizați felul în care o să arătați în momentul când veți atinge paradisul, când vă veți elibera de suferințele cauzate de personalitate.

— De ce?

— Pentru că, dorind să evoluați concentrându-vă pe defecte, pe greșeli și pe tot ce tinde să vă arate că mai aveți cale lungă de străbătut, toate acestea vă vor trage în jos, obligându-vă să dați înapoi și periclitându-vă evoluția. În vreme ce, îndreptându-vă privirea spre imaginea finală, spre versiunea perfectă, spre ce veți deveni când veți fi în sfârșit liberă, va fi ca și cum asta v-ar trage în sus, spre acea stare; vă va accelera și facilita evoluția.

— Înțeleg.

— Foarte bine.

— Și e valabil pentru toate personalitățile, sau doar pentru tipul 1?

— Pentru toate. Calea este să-ți conștientizezi și să-ți înțelegi iluzia, temerea, apoi să începi să evoluezi, concentrându-te asupra imaginii tale de ființă împlinită.

— De acord. Deci pentru personalitatea de tipul 1, cheia este discernământul, iar drumul spre reușită înseamnă să ții cont de

imaginea finală, a eului evoluat. Și pentru acest tip care e imaginea perfecțiunii?

— O ființă senină, integră, umană și plină de înțelepciune, care acceptă lumea așa cum este, având încredere în evoluția sa pozitivă și care vrea să creeze perfecțiunea doar în ceea ce o privește, în ceea ce contează pentru ea, dar știe să se relaxeze în rest și să aprecieze viața; un idealism care inspiră.

Am confirmat, gânditoare.

Nu era stilul meu să mă proiectez mental într-o viziune idealizată a mea însămi și să păstrez apoi în minte acea imagine. Din contră: după ce de Anul Nou îmi luam anumite angajamente pentru anul ce urma, constatam în fiecare zi că nu reușeam să le realizez, concentrându-mă deci asupra eșecurilor; apoi, după vreo săptămână, sfârșeam prin a renunța!

— Și pentru tipul 2 care e calea?

— Dacă aveți o personalitate de tipul 2, purtați temerea inconștientă că nu meritați să fiți iubită, așa că riscați să trăiți — chiar dacă vă e greu s-o admiteți — infernul dependenței de aprecierea celorlalți, considerând că e necesar să vă sacrificați pentru ei, pentru ca ochii lor plini de recunoștință să devină o oglindă a valorii dumneavoastră personale.

— Parcă-mi sună cunoscut…

Mi-am amintit de acea zi când îmi sacrificasem masa de prânz pentru a o înlocui în ultimul moment pe Julie, chelnerița care ținea locul șefului de sală. Mă simțisem foarte mândră de ceea ce făceam.

— Veți avea atunci tendința să investiți mai mult decât e cazul în viața altora, fiind convinsă că au nevoie de dumneavoastră, și simțindu-vă nedreptățită de ingratitudinea celor care nu realizează exact ce anume ați făcut pentru ei.

— Și care poate fi soluția, cheia evoluției?

— Ceea ce vă lipsește cel mai mult este adevărata iubire de sine, dorința de a avea grijă de dumneavoastră, de a vă acorda timp doar pentru dumneavoastră și de a fi mândră de ce realizați personal, mai mult decât o faceți pentru ceilalți. Aceasta va deveni cheia dezvoltării personale: vă veți realiza, învățând să vă iubiți cu adevărat și descoperind că valorați ceva și că sunteți iubită fără să fie nevoie să

faceți ceva pentru a o merita. Iar secretul va fi de a păstra în minte acea imagine împlinită, evoluată a dumneavoastră: o persoană modestă, sinceră și altruistă, care se iubește pe sine la fel cum îi iubește pe ceilalți.

— Înțeleg. Și pentru 3?

— Dacă aveți o personalitate de tipul 3, iluzia, temerea inconștientă este că nu valorați nimic.

— Dur.

— Adevărat, chiar dacă e un lucru inconștient. Riscați atunci să trăiți infernul rolului jucat, creând din dumneavoastră un personaj ce dorește să fie recunoscut, lucru care, în mod paradoxal, vă împiedică să fiți așa, pentru că, în realitate, nu pe dumneavoastră vă iubesc oamenii, ci chiar sfârșesc prin a crede că sunteți realmente acel personaj.

— Nu mi-e foarte clar.

— Temerea dumneavoastră inconștientă că nu aveți valoare vă împinge să vreți să le dovediți tuturor contrariul. Pentru a reuși să faceți asta, intrați într-un rol, cel al persoanei celei mai susceptibile de a fi iubită, și acționați în consecință. În această luptă în care căutați succesul, puteți sfârși prin a nu mai ști cine sunteți, nici ce vreți cu adevărat, nici ce sentimente încercați în realitate.

— A, da, îmi amintesc… Și atunci care e modalitatea de a trece de la acest infern la paradis?

— Ceea ce vă lipsește cel mai mult în această situație și va deveni deci cheia evoluției dumneavoastră este să faceți o pauză pentru a vă putea reconecta cu eul personal, acceptându-vă așa cum sunteți, cu onestitate și autenticitate, recunoscându-vă valoarea… pe care o aveți independent de orice reușită!

— Și secretul?

— Secretul va fi să păstrați în minte acea imagine desăvârșită a propriei ființe: o persoană care se ascultă cu adevărat pe ea însăși, care crede în ea și în valoarea ei, modestă și binevoitoare, care-și realizează cu plăcere proiectele de suflet.

După ce trăisem această experiență din interior și după ce acum îi înțelegeam resorturile, aveam o părere foarte diferită despre astfel de

persoane. Acum le puteam înțelege suferința.

— Să trecem la 4, l-am îndemnat.

— Dacă aveți o personalitate de tipul 4, riscați să trăiți un infern al melancoliei și al rușinii. De fapt, vă e frică, și asta poate să fie o iluzie în sine, și anume că sunteți o persoană fără identitate proprie, banală, și că aveți o problemă care vă împiedică să fiți înțeleasă și iubită. Asta vă va conduce la o situație paradoxală: pe de o parte, veți simți nevoia să fiți diferită, ca să vă validați ca individualitate, iar pe de alta, vă va fi rușine de acest lucru, așa că vă veți crede respinsă. Ascultând întotdeauna doar de vocea dumneavoastră interioară, aveți tendința să vă căutați identitatea prin intermediul emoțiilor, dar acestea sunt prin natura lor fluctuante, ceea ce vă complică drumul.

— Trăind toate acestea, vă pot confirma că nu este ușor…

— Ceea ce vă lipsește cel mai mult și, deci, va deveni cheia evoluției ulterioare este ieșirea din lumea interioară pentru a vă putea bucura de cea exterioară, păstrând o idee pozitivă despre sine și existență. Așa veți reuși să vă realizați.

— Și cum să fac ca să-mi păstrez acea idee pozitivă despre mine și existență?

— Dezvoltând o formă de mulțumire, învățând să vă bucurați de ceea ce sunteți și trăiți: descoperindu-vă calitățile și tot ce e bun în viața de zi cu zi.

— Și secretul…

— Secretul va fi să păstrați în minte acea imagine împlinită a propriei ființe: una sensibilă, înțelegătoare și intuitivă, profund creativă și a cărei inspirație poate transforma viața interioară în realizări ce vă vor permite să arătați cine sunteți.

— Înțeleg.

Când mă vedeam din nou trăind acea zi, înțelegeam ce voia să spună prin transformarea suferinței interioare în acțiuni creatoare concrete, în lumea exterioară.

— Am ajuns la personalitatea de tipul 5, a mai spus el. Temerea dumneavoastră inconștientă este că lumea și oamenii sunt imposibil de înțeles și că nu le veți putea face față. Această iluzie vă împinge să vă izolați adesea, refugiindu-vă în propria minte, pentru a vă gândi

cum să acționați. Acumularea de cunoștințe devine repede o prioritate care trebuie să vă compenseze angoasa: doar devenind expertă, adesea într-un domeniu foarte concret, vă veți regăsiți încrederea în sine pentru ca să vă exprimați și să acționați în lumea reală, dându-le uneori celorlalți sentimentul că vreți să păreți superioară intelectual… În tot cazul, în majoritatea situațiilor veți avea reflexul de a vă retrage pentru a analiza, studia și înțelege: preferați să studiați viața, în loc să evoluați pe scena ei…

Mi-am amintit de ziua mea în pielea unui 5: petrecusem cea mai mare parte a timpului izolată în noua mea cabină din fundul calei…

— Personalitatea de tipul 5 riscă deci să vă conducă în infernul izolării și detașării, trăind mai mult în mintea dumneavoastră decât în corp. Cheia evoluției este, în cazul acesta, să vă conectați la corp, să trăiți momentul prezent al vieții de zi cu zi, socializând. Sigur, asta vă va terifia, vă temeți atât de mult de conflicte, dar ele fac parte din viață și pot fi rezolvate. Izolarea și detașarea emoțională nu reprezintă soluția.

— Ce înțelegeți prin „să vă conectați la corp“?

— Să aveți grijă de el, să practicați în mod regulat o activitate fizică ușoară, care să vă ajute să vă conectați cu propriul corp, fără să-l brutalizați: mers pe jos, yoga, Qi Qong, dans…

— Și secretul?

— Secretul evoluției este să vă păstrați în minte imaginea acelei ființe desăvârșite care doriți să deveniți: una deschisă la minte, perspicace și clarvăzătoare, foarte competentă în toate domeniile care o interesează, cu potențial vizionar, dar care știe să se implice și în relații, și în viața de zi cu zi.

A tăcut și a turnat pentru amândoi câte un pahar cu apă.

I-am mulțumit și am băut gândindu-mă la Nathan, a cărui personalitate era cel mai probabil de tipul 5. Îi reproșasem o dată că nu avea deloc încredere în mine și asta îi produsese o neplăcere evidentă, dar pe care încercase s-o mascheze, înainte de a se izola în munca la teza lui.

— Să trecem la personalitatea următoare, a spus Firmin.

— Atenție la ce urmează să spuneți, pentru că vorbim despre mine: eu sunt 6!

— Nu, nu sunteți 6.

— Ba da, ba da, vă asigur!

— Ba nu. Dumneavoastră aveți o personalitate de tipul 6, dar nu sunteți un 6.

— Ah… ce vă mai place să vă jucați cu înțelesurile, nu?

A clătinat din cap.

— Amintiți-vă: nu sunteți personalitatea pe care o aveți. Nu vă mai identificați cu tipul de personalitate, pentru că riscați să scăpați cârma, dacă-mi permiteți această metaforă maritimă.

Am avut o strângere de inimă gândindu-mă la vasul meu de pe fundul Ronului.

Firmin a băut o gură de apă.

— Deci, dacă aveți o personalitate de tipul 6, temerea inconștientă e că sunteți singură și neputincioasă, într-o lume plină de pericole, fără niciun braț care să vă susțină și să vă arate calea. Această iluzie vă obligă să trăiți într-un infern al îndoielii și al spaimei: vă îndoiți de orice, de alegerile făcute, de ceilalți, și imaginația dumneavoastră bogată vă poate duce la a vedea pericole peste tot. Riscați atunci să nu vă încredeți decât într-un cerc restrâns de persoane, fără să realizați că, gândind și acționând în felul acesta, vă limitați propria viață. Dorința de a anticipa toate riscurile vă dă un sentiment de siguranță: în realitate, problemele de care scăpați sunt nesemnificative ca număr în comparație cu efectul negativ al unei astfel de atitudini — cu cât gândiți mai negativ, cu atât vă e mai greu să vă relaxați și să savurați clipa prezentă. Curajosul nu moare decât o singură dată. Lașul o face deja de mii de ori…

Bun, cu asta mi s-a părut că mi-a dat cineva cu ceva în cap. Aveam la ce reflecta…

— Ceea ce vă lipsește cel mai mult, a adăugat el, este încrederea. Deci aceasta va deveni cheia evoluției: vă veți realiza doar dacă vă veți dezvolta încrederea în propriile forțe, în ceilalți și în viață. Iar secretul va fi să păstrați în minte imaginea dumneavoastră ca ființă completă: o femeie pozitivă, curajoasă, loială, care are încredere în ea și în viață și poate coopera cu ceilalți, reușind chiar să-i îndrume.

— Mai e mult până departe…

— Desigur, dar când pornim pe acest drum al evoluției, oricare tip de personalitate am fi, cel mai încurajator e că pe măsură ce avansăm suntem din ce în ce mai fericiți, chiar și înainte de a ne atinge scopul.

Am luat o gură de apă și m-am lăsat pe spate în fotoliu. Îmi imaginam cum ar fi putut arăta viața mea dacă aș fi găsit acea încredere despre care mi se vorbea. Am vizualizat toate efectele pozitive pe care le-ar fi avut în viața mea, în relațiile cu ceilalți, la serviciu, în realizarea proiectelor mele…

Vocea lui Oscar Firmin m-a reconectat la realitate.

— Personalitatea de tipul 7. Dacă aveți o astfel de personalitate, temerea inconștientă este, de data aceasta, sărăcia și suferința. Trăiți în așa măsură în minte, încât sunteți într-un fel ruptă de busola dumneavoastră interioară, de cele mai intime aspirații. Ca urmare, neștiind exact ce anume vă face fericită, riscați să trăiți infernul dorinței insațiabile de plăceri stimulante, al fugii de efort și suferință, risipindu-vă în activități multiple ori refugiindu-vă în minte pentru a v-o menține ocupată, chiar dacă doar cu proiecte nerealizabile. Neștiind ce doriți cu adevărat, vreți să mențineți deschise toate posibilitățile, toate opțiunile, multiplicând experiențele și posibil și sursele de plăcere.

— Niciodată nu e prea multă plăcere…

— Normal că nu: doar că plăcerea ne face sclavi, deci nefericiți. Epicur a înțeles bine acest lucru.

— Epicur? Cred că, dimpotrivă, încuraja plăcerile.

— Asta crede majoritatea lumii! Filosoful grec iubea plăcerile simțurilor și i se păreau îngrozitoare frustrarea și lipsa…

— Oare avea o personalitate de tip 7?

— E foarte posibil. Dar ulterior a descoperit că pentru a te proteja de frustrări, cel mai bine e să-ți stăpânești instinctele. Pentru el, măsura devine secretul unei vieți fericite.

— Pentru că am trăit o zi în pielea unui 7, știu că cea mai mare problemă este să accepți această măsură, fără să o vezi ca pe o pedeapsă…

— Exact. Iar cheia pentru a reuși este recunoștința. Cu o personalitate de tipul 7, vă veți realiza în viață bucurându-vă de clipa prezentă

oricum ar fi, cu recunoștință, cu trup și suflet, cu deschidere. Veți descoperi atunci că veți evolua prin efort, muncă și perseverență.

— Ce înțelegeți prin „bucurându-mă de clipa prezentă“?

— Încercarea de a evita suferința vă poate izola de ceilalți: o glumă nepotrivită ca răspuns la problemele unui apropiat vă poate priva de o comuniune spirituală care v-ar aduce mare bucurie…

— Și cu recunoștința… cum putem proceda, concret?

— Pur și simplu gândindu-vă cât mai des posibil să mulțumiți Vieții, Universului, lui Dumnezeu ori cui vreți dumneavoastră pentru clipa pe care o trăiți.

— Și secretul?

— Secretul este să vă păstrați în minte acea ființă realizată care doriți să deveniți: una fericită, ce trăiește plenar fiecare clipă, gustând lucrurile simple cu bucurie și recunoștință.

Un adevărat program…

— Și pentru 8?

— Dacă aveți o personalitate de tipul 8, riscați să trăiți infernul clădit pe temerea că veți pierde controlul într-o lume pe care o percepeți ca fiind împotriva dumneavoastră. Cu cât vă veți închide mai mult din punct de vedere emoțional ca să vă călițiți, să vă feriți de suferință, și cu cât veți încerca să impuneți ceea ce credeți că e în interesul dumneavoastră, cu atât o să vă simțiți mai nefericită, izolată, uneori inducând fără să vreți trădările de care doriți să vă protejați prin control și forță.

— Când eram o personalitate de tipul 8, nu m-ați fi putut convinge să-mi schimb punctul de vedere. În plus, nici nu aș fi avut încredere în dumneavoastră!

— Probabil… În fapt, dacă aveți această personalitate, ceea ce vă lipsește cel mai mult este capacitatea de a vă conecta cu seninătate cu ceilalți, în loc să încercați să-i controlați ori să-i dominați. Să vă dați voie să iubiți, fără să vă temeți că sentimentele vă vor face să vă pierdeți controlul relației. Aceasta este cheia evoluției în acest caz. De altfel, nimic n-ar fi mai plăcut pentru dumneavoastră decât să vă realizați punând o parte din puterea de care dispuneți în slujba altora ori a unui proiect altruist, de suflet, inspirându-i și călăuzindu-i pe

ceilalți.

— Și secretul?

— Secretul este să vă păstrați în minte acea ființă realizată care doriți să deveniți: una care se stăpânește, calmă și iertătoare, bună și generoasă, curajoasă și gata să se dăruiască unei cauze care o depășește, o ființă a cărei grandoare a sufletului o poate conduce chiar la eroism.

— Pe scurt, un 8 are potențialul unui tiran ori al unui erou, al unui Stalin ori al unui de Gaulle…

— Dacă spuneți dumneavoastră!

— Bun. Ei bine, nu ne-a mai rămas decât 9…

A mai luat o gură de apă și am făcut și eu la fel. Mă uitam la el cum bea și mi s-a părut obosit. Sigur că nu mai era deloc tânăr, dar simțeam în el o dorință foarte puternică de a transmite aceste secrete, de a mi le împărtăși, pentru a putea profita de ele.

— Pentru o personalitate de tipul 9, temerea inconștientă este cea a pierderii și a separării. Ca urmare, veți ține foarte mult să păstrați cu orice preț pacea și armonia în relațiile cu ceilalți. Riscați însă să trăiți în infernul uitării de sine unde, pentru a evita dezacordurile și stresul, încercând în același timp să vă feriți de ruptură, veți tinde să vă treceți sub tăcere dorințele și nevoile, pentru beneficiul altora, care nu vor întârzia să decidă pentru dumneavoastră, ceea ce vi se va părea curând inacceptabil și, în condițiile astea, veți putea ajunge la forme de rezistență pasivă care să vă permită — credeți dumneavoastră — să evitați totuși conflictele.

— Forme de rezistență pasivă?

— Asta poate însemna ori să nu faci pur și simplu nimic, bazându-te pe inerție, ori să menții cu obstinație o decizie mai veche, fără să accepți s-o repui în discuție.

— Îmi amintesc că atunci când eram personalitatea de tipul 9, cu cât voia cineva mai mult de la mine, cu atât mă blocam, cumva împotriva voinței mele, simțindu-mă atrasă irezistibil de treburi mult mai puțin importante, dar fără risc de stres.

— Asta este. Doar că această atitudine poate agrava lucrurile și uneori să-i irite pe ceilalți, ducând deci… la conflictul pe care ați încercat din

răsputeri să-l evitați!

— Ce prostie…

Maestrul a zâmbit.

— Dacă observați, toate personalitățile sfârșesc prin a genera ceea ce au vrut cu orice preț să evite. Tipul 9 nu face excepție.

— Adevărat. Și cheia pentru 9?

— Ceea ce vă lipsește cel mai mult, având această personalitate, este capacitatea de a ști și a exprima ce vreți. Și atunci aceasta va deveni cheia evoluției dumneavoastră: vă veți realiza intrând în contact cu eul personal și cu adevăratele dorințe, pentru ca apoi să vi le îndepliniți, având curajul să vă exprimați — să nu așteptați să vă enervați pentru a vă formula nevoile… Acest curaj va duce și la capacitatea de a spune nu. Mulți oameni cred că un refuz înseamnă cuvinte urâte. În realitate, o putem face blând și ferm în același timp. E o calitate folositoare, de dezvoltat. Și veți descoperi că, exprimându-vă dorințele, oamenii vă vor iubi oricum, poate chiar mai mult.

— Și secretul?

— Secretul este să vă păstrați în minte acea ființă realizată care doriți să deveniți, atunci când veți fi evoluat: o persoană autonomă, senină și plină de viață, total conectată cu sine și cu ceilalți. Veți putea astfel dezvolta relații mult mai bogate cu cei din jur.

S-a oprit. Făcusem turul celor nouă tipuri de personalitate care formau modelul confreriei. De atunci înainte urma să știu ce anume îmi aducea suferință în viața de zi cu zi, dar și ce puteam face ca să mă feresc.

— Mai am o întrebare: când mă gândesc la felul în care am resimțit fiecare personalitate în parte, am impresia că acestea s-au manifestat la mine mai puternic decât am putut observa la alte persoane de același tip. E normal?

— Cu cât o persoană e mai evoluată, vreau să zic cu cât se apropie ea mai mult de libertate, cu atât personalitatea ei e mai puțin accentuată. La o persoană total eliberată, e aproape neidentificabilă. Pentru a vă permite să trăiți cu intensitate fiecare personalitate, am îndrăznit să vi le induc la un nivel… puțin evoluat, ceea ce, prin efectul de recul, v-a indus sentimentele acelea foarte accentuate.

— Ceea ce explică cât de multă suferință mi-au adus…

— Exact. Așa cum ați aflat deja, un individ cu personalitate mai puțin evoluată trăiește în infern… și îi trage după el și pe cei apropiați, în timp ce, odată evoluat, același individ devine o persoană fericită, o inspirație pentru cei din jur.

Mi-a propus o ceașcă de ceai, gest pe care eu l-am interpretat din nou ca pe un privilegiu de membru… sporindu-mi jena în legătură cu toată situația.

— Prima dată când ne-am întâlnit, i-am spus, mi-ați spus că nu există o personalitate mai bună decât alta, idee pe care eu am interpretat-o ca pe un discurs corect politic, dar departe de realitate…

Firmin a zâmbit.

— Și acum că le-ați trăit din interior, ați reușit să vă convingeți?

Am confirmat și el a continuat:

— Lumea are nevoie de nouă tipuri de personalitate: acestea sunt doar cele nouă fațete ale sufletului.

— Cele nouă fațete ale sufletului lumii… Ce vreți să spuneți?

— Lumea n-ar mai fi ceea ce este, dacă un singur tip dintre cele nouă ar lipsi.

— De ce?

S-a ridicat și s-a dus să ia de pe un pupitru de lângă perete un caiet vechi pe care l-am recunoscut imediat după coperta din piele pe care erau gravate în greacă cuvintele εννέα γράμματα, încadrate de anluminuri estompate. A întors paginile, apoi mi-a întins caietul deschis.

Cele nouă faţete ale sufletului lumii

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 1; ele sunt conştiinţa etică a lumii. Fără ele, lumea s-ar da după cum bate vântul şi şi-ar pierde sufletul.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 2; ele sunt iubirea altruistă a lumii. Fără ele, lumea ar putea aluneca pe panta egoismului.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 3; ele permit lumii să se realizeze prin intermediul lor. Fără ele, lumea ar cădea în trândăvie şi amatorism.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 4; ele reprezintă puterea creativă ce transfigurează lumea. Fără ele, lumea ar cădea în banalitate şi urâţenie.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 5; ele reprezintă logica şi acurateţea lumii. Fără ele, lumea ar aluneca spre iraţionalitate şi obscurantism.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 6; ele reprezintă loialitatea şi vigilenţa lumii. Fără ele, lumea s-ar pierde în individualism şi ar cădea în nenumărate capcane.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 7; ele reprezintă bucuria lumii. Fără ele, lumea s-ar cufunda în abisul deprimării şi al pesimismului.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 8; ele reprezintă forţa lumii. Fără ele, lumea s-ar ruina şi ar merge în derivă.

Lumea are nevoie de personalităţi de tipul 9; ele sunt cele care menţin armonia şi pacea în lume. Fără ele, lumea s-ar distruge.

* * *

Firmin a închis caietul; cuvintele scrise în el mi se gravaseră în minte.

Nu realizasem niciodată până atunci că fiecare avea nu numai locul său în univers, ci și un rol foarte precis pentru a face din lumea asta ceea ce este ea.

Am luat câteva înghițituri de ceai.

— Coperta acestui caiet m-a intrigat de la început, așa că am făcut câteva cercetări în legătură cu titlul său în limba greacă. Ceea ce am descoperit a fost cel puțin deconcertant. Evagrie, Gurdjieff…

Maestrul a părut extrem de mirat, apoi a zâmbit senin.

— Vreți să cunoașteți povestea modelului personalităților confreriei…

— Bineînțeles.

S-a lăsat pe spate în fotoliu și a inspirat adânc.

— Totul a început în secolul al IV-lea… Noua religie ce se răspândea a ajuns până la vârful Imperiului Roman: Constantin însuși, împăratul păgân politeist, a devenit creștin. Din acel moment, popoare întregi s-au convertit la creștinism, păstrându-și totuși riturile păgâne care au fost într-un final integrate de Biserică. Aceasta din urmă a devenit înainte de toate un mecanism politic, un mecanism al Statului, sub controlul lui Constantin. Noua religie a deveni religie de stat. Aceasta servea mai ales să fie ținute în frâu masele, impunându-le o morală. O parte din cunoștințele care vizau înălțarea spirituală a omului au dispărut. În anii și deceniile care au urmat, unii indivizi au hotărât să plece în lume, în deșertul egiptean, în încercarea de a reveni la un mod de viață mai apropiat de spiritul de origine, devenind călugări. Aceștia — numiți de-atunci Părinții Deșertului — au trăit fie în comunități risipite prin deșert, fie ca sihaștri. Inspirați de tăcerea deșertului și de liniștea sufletului lor, unii dintre ei au scris texte cu un ecou considerabil. Multă lume a mers să-i caute pe acești înțelepți și învățăturile lor prețioase. Unul dintre ei, Arsenie cel Mare, a inventat ceea ce azi numim meditație. Discipolilor care îl întrebau despre drumul corect în viață le răspundea: „Așază-te, taci și potolește-ți gândurile…“ Altul, originar din Pont, regiune unde azi se află Turcia, a avut o serie de revelații despre ceea ce permite individului să evolueze. E vorba despre Evagrie, supranumit Ponticul, după regiunea sa natală. Acesta a scris mult, mai ales despre renașterea spirituală, despre înțelepciunea universală ori despre viața monastică. Printre

lucrările sale se găsesc texte valoroase despre iluminarea individului, pe care o vedea ca pe o urmare a încercărilor pe care reușește să le depășească.

— Dar eu am citit că Evagrie vorbea despre opt niveluri. Ce legătură are cu cele nouă tipuri ale modelului vostru?

— O să ajung și acolo! La mai mult de un secol după moartea sa, în 533, Conciliul V Ecumenic de la Constantinopol a condamnat unele teze ale lui Evagrie, mai ales din cauza ideilor sale despre preexistența sufletului, inspirate din învățăturile lui Origene, el însuși declarat eretic de același Conciliu. Manuscrisele lui Evagrie au fost interzise. Grecii au făcut pierdute lucrările lui, care au fost confiscate, arse. Sirienii s-au străduit să le salveze. Cele rămase până azi sunt traduceri siriene sau câteva texte editate sub alt nume: Sfântul Nil. Oricum, din majoritatea au fost scoase pasajele origeniste condamnate de Biserică. Tocmai acele pasaje revelau cheia evoluției individului în funcție de personalitatea sa: depășind anumite niveluri, printre care și cele opt ale lui Evagrie. Aceste niveluri sunt echivalente cu emoțiile pe care le regăsim la fiecare personalitate: furia, melancolia, orgoliul etc. Părți din aceste învățături au fost descoperite și prost înțelese, s-au aflat la originea noțiunii de păcate capitale, instituite în număr de șapte de Papa Gregorie I, care însă nu a vrut să se știe că au fost inspirate de Evagrie. Dar toată lumea ignora faptul că acesta din urmă își revizuise lucrările spre sfârșitul vieții și ridicase la nouă numărul nivelurilor, modificare pe care o prezentase într-o lucrare unică: De vitiis quae opposita sunt virtutibus. În epocă, un egiptean a reușit să salveze un exemplar integral pe care l-a păstrat cu mare grijă, în secret. Toate celelalte au fost distruse. Textul l-a ajutat să-și dea seama că, descoperind ce anume ne face să suferim, ne deschide calea spre evoluție. Egipteanul a fost atât de impresionat, încât a decis împreună cu un prieten grec să răspândească acele prețioase cunoștințe. Dar interdicția Bisericii făcea imposibilă orice difuzare a textelor scrise. Atunci, au ales să transmită esențialul, în secret, unui cerc restrâns de inițiați, reuniți în sânul unei confrerii secrete pe care au botezat-o Confreria Kellia, după numele peșterilor locuite de Evagrie și de pustnicii călugări în deșertul Nitriei. Transmiterea urma să se facă oral și se axa pe înțelegerea celor nouă puncte de cristalizare ale psihicului uman: Ennéa grámmata, în greacă.

— Titlul caietului dumneavoastră.

— Exact. Dar, mai târziu, maeștrii confreriei au realizat că unii inițiați deturnau menirea modelului, utilizându-l în alte scopuri, de exemplu pentru a-și manipula semenii, abuzând de puterea pe care o aveau.

Aceștia au hotărât atunci să rezerve cunoașterea întregului model doar membrilor care depuseseră un jurământ sub forma unui angajament pe viață. Acest sistem a funcționat de minune de-a lungul secolelor, până în 1919. Egiptul a cunoscut atunci mari tulburări care l-au răvășit, mai ales pe vremea protectoratului britanic. În acele vremuri, numeroși membri ai confreriei erau sufiști, ceea ce se explică foarte simplu: sufiștii caută înțelepciunea și iubirea printr-o evoluție interioară personală, ceea ce oferă și modelul confreriei, de altfel, chiar dacă nu ține de sufism. Totodată, e foarte probabil ca Părinții Deșertului să fi influențat sufismul încă de la apariția sa, la începutul islamului. Tulburările din 1919 i-au obligat pe majoritatea membrilor confreriei să se împrăștie. Doar o mână dintre ei l-au urmat pe Marele Maestru, care a găsit refugiu în Turcia. Dar șase ani mai târziu, în 1925, republica laică turcă a interzis toate ordinele sufiste și le-a închis sediile. Cei mai mulți dintre membrii Confreriei Kellia, fiind sufiști, au decis să plece din nou, de data aceasta în Franța, țara drepturilor civile, unde urmau să trăiască în pace. Normal că organizația a rămas complet secretă aici, ca și poziția Marelui Maestru.

— Și Gurdjieff? Ceea ce am citit despre el e cel puțin îngrijorător… A fost și el membru?

— Gurdjieff, un personaj foarte controversat în fapt, străbătea Asia și bazinul mediteraneean la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, în căutarea cunoștințelor ancestrale pe care ar fi vrut să le folosească probabil doar pentru a-și spori puterea. În 1920, a auzit vorbindu-se despre modelul de personalitate al Confreriei Kellia și a plecat în Egipt unde a învățat primele noțiuni. L-a găsit însă pe unul dintre foștii membri, i-a câștigat încrederea și a reușit să-și însușească de la el o parte din model, informații din fericire incomplete, cu ajutorul cărora și-a construit cariera de guru. Dar îi lipsea esențialul, ceea ce explică de ce n-a reușit niciodată să-și inițieze propriii discipoli.

— Înțeleg…

Neliniștile mele începeau să-și găsească o explicație, dar încă nu abordasem întrebarea propriei mele integrări în sânul confreriei… Aveam pentru început o nedumerire referitoare la acest proces.

— De ce îi puneți pe inițiați să trăiască experiența tuturor personalităților în loc să le explicați de la început drumul către evoluție?

A zâmbit.

— Evagrie spunea: „Nu e același lucru să vezi lumina și să vorbești despre ea“. Poate că toți avem mai mult sau mai puțin tendința să facem lumea exterioară responsabilă pentru problemele noastre, ori să ne credem nefericiți din cauza unei personalități care nu ne place… Considerăm atunci că n-o să ne schimbăm niciodată, că asta e. Efortul de a ne schimba în vederea evoluției ne transformă în profunzime. Trăind în pielea altor personalități, reușim să realizăm că, în realitate, nu există niciuna mai bună decât alta, că toată lumea suferă și că evoluția e singura soluție.

A tăcut și, un moment, am rămas amândoi pe gânduri.

Evoluția este singura soluție…

Cuvintele lui îmi pătrundeau adânc în suflet.

Bun, era timpul să mă arunc în groapa cu lei.

— Sunt tulburată deoarece, în ciuda faptului că înțeleg bunătatea care transpare din vorbele dumneavoastră, am totuși sentimentul destul de neplăcut că am fost într-un fel sau altul manipulată ca să devin membră a confreriei…

Firmin a oftat adânc.

— Și eu sunt tulburat…

— Dumneavoastră? Ce… ironie, nu?

A inspirat din nou, apoi a tăcut mult timp.

Eu nu-l slăbeam din ochi.

— Eu sunt ultimul Mare Maestru dintr-o lungă linie care își are originea în secolul al VI-lea. Dar asta nu e totul: sunt ultimul membru în viață.

— Cum adică?

— Această confrerie nu mai are niciun alt membru.

— Dar cum e posibil așa ceva? Și prietenul meu din facultate? Vreau să zic… Rémy Marty?

— Domnul Marty n-a fost niciodată membru: este un simplu inițiat,

care a încercat câteva personalități înainte de a-și începe evoluția personală. Dar nu cunoaște întregul model.

— Ah…

— Știți și dumneavoastră la fel de bine ca mine că epoca actuală se caracterizează prin refuzul individului de a-și lua angajamente… În prezent, nimeni nu mai e dispus să se supună pe viață unor astfel de constrângeri. De multă vreme, niciun inițiat n-a mai dorit să devină membru. Ultimii au dispărut unul câte unul. Sunt Marele Maestru al unei confrerii care a rămas ca o cochilie goală; ultimul deținător al unui secret păstrat vreme de paisprezece secole. După ce voi muri, secretul se va pierde.

A tăcut din nou. Eu mă gândeam la valoarea a tot ce primisem grație lui. Nu puteam să păstrez așa ceva doar pentru mine și să accept că nimeni altcineva nu va mai putea beneficia de aceste mesaje. Ele trebuiau transmise. Răspândite.

— Poate o să găsiți și alți inițiați care vor accepta să devină membri.

A clătinat din cap cu tristețe.

— Mă apropii de limita de vârstă prevăzută în statut. În ziua când voi împlini optzeci de ani, misiunea mea se va încheia. Dumneavoastră sunteți ultima mea inițiată.

Desigur, simțeam presiunea acestei poziții. Dar nu era mai puțin adevărat că fusesem manipulată pentru a depune jurământul…

— Când v-am întâlnit pentru prima dată, a spus el, am văzut imediat în dumneavoastră candidata ideală să devină membră și să mă înlocuiască. A fost ca un dar al cerului: sunteți inteligentă, subtilă, umană; aveți profilul potrivit pentru a continua lucrarea. Și apoi… simțul loialității caracteristic personalităților de tipul 6 îmi sporea șansele de a vă convinge, odată ce vă ofeream tot sprijinul, acceptându-vă în cercul inițiaților. Fără să mai punem la socoteală că îndoiala proprie tipului 6 urma să complice alegerea unui nou tip de personalitate, împingându-vă să le încercați pe toate…

— Și pentru a le încerca pe toate, n-aș fi avut altă soluție decât să devin membru, nu?

— Ăăă… da… Dar n-am putut anticipa că, odată adoptat tipul 7, urma să vă hotărâți să-l păstrați. Întregul meu plan se năruia. Eram încolțit. Atunci v-am făcut o propunere în afara regulilor, oferindu-vă

posibilitatea să încercați tipul 8, putând în plus alege să deveniți membră pentru a accede la 9, ori a vă recupera personalitatea originară. Am jucat deci totul pe o carte, mizând pe faptul că, incarnând personalitatea de tip 9, veți aprecia atât de mult puterea și controlul, încât vă va fi imposibil să doriți să simțiți din nou spaima ce caracterizează personalitatea de tip 6…

— Și a mers.

— Da.

Avusesem eu sentimentul că fusesem împinsă să cedez, dar fusesem departe de a-mi imagina toate calculele cărora le făcusem obiectul.

— Cât valorează un angajament obținut prin manipulare?

A oftat din nou.

— Sunt perfect conștient de asta. Era ultima carte pe care o aveam în mânecă, singura speranță de a păstra un model atât de folositor omenirii.

Tăcerea s-a așternut din nou între noi.

Eram foarte stânjenită. Nu puteam accepta ca un instrument capabil să ajute oamenii să evolueze să dispară pentru totdeauna, dar nici să mă conformez unui angajament smuls în felul acela.

Am băut o gură de apă.

Când trebuie să alegem între două soluții păguboase, e de recomandat să ieșim din normă, găsind o a treia, mai creativă.

Și dacă…

— Pe tot parcursul inițierii, am notat în fiecare zi transformările pe care le trăiam și felul în care le percepeam. Și dacă le-aș publica, pentru a transmite modelul… tuturor? Oferindu-le în totalitate unui număr redus de persoane, le conferim o putere nejustificată, dar, dacă le dăm tuturor, fiecare individ e protejat: nu-l va mai putea manipula nimeni niciodată. Toată lumea va câștiga hrănindu-se cu aceste cunoștințe, nu doar o mână de inițiați!

În realitate, notițele mele serveau de hrană peștilor de pe fundul Ronului… Dar îmi aminteam foarte bine ce scrisesem și puteam să le refac cu ușurință într-un timp scurt.

— Desigur… Doar că statutul interzice asta. Nu avem voie să dezvăluim modelul decât membrilor confreriei.

— Totuși, dumneavoastră sunteți șeful…

— Nu pentru mult timp.

— Cât încă sunteți, aveți puterea să modificați statutul confreriei pentru a mă lăsa să public aceste mărturii, ținându-mi în felul acesta promisiunea, chiar dacă în altă formă.

A scuturat din cap.

Era, fără îndoială, o îndrăzneală din partea mea să cred că puteam impune o modificare a statutului respectat vreme de paisprezece secole, dar eram convinsă că voi reuși.

Am argumentat în van vreme de multe minute, apoi, dezamăgită, fără să mă recunosc totuși învinsă, l-am lăsat să mă conducă până în prag.

— Pot să vă întreb când veți împlini optzeci de ani?

M-a privit cu ochii aceia plini de bunătate, fixându-mă câteva momente, fără să spună nimic.

— Azi, la miezul nopții.

Nu mă așteptasem la o scadență atât de apropiată.

— Ca urmare, mai aveți o seară pentru a vă răzgândi. Voi fi la Café des Négociants. O să vă aștept până la miezul nopții.

* * *

La venirea serii, m-am instalat pe o banchetă tapițată cu velur purpuriu din celebra cafenea de pe strada Grenette. Adusesem cu mine o carte a lui Origene pe care o luasem de la bibliotecă, curioasă să descopăr modul de a gândi a celui care-l inspirase pe Evagrie, înainte de a fi declarat eretic.

Majoritatea meselor erau ocupate de cupluri care-și luau cina. Familii erau puține. Paharele erau pline, farfuriile bine garnisite, iar starea de mulțumire palpabilă, în spatele reținerii tipic lyoneze a convivilor. Câteva voci se ridicau totuși uneori, la fel ca unele hohote de râs.

Am comandat o porție mare de ceai de verbină, singura chestie pe care știam că mi-o pot permite, având în vedere că urma să-mi pierd slujba.

M-am cufundat în lectura cărții lui Origene, dar am fost repede oprită în elanul meu de gândirea lui foarte complexă. Ciudat, dar avusesem mereu impresia că ființa umană este pe o pantă ascendentă în plan intelectual și cultural. Și totuși, în primele secole ale erei noastre trăiseră niște indivizi care surclasau cu mult gândirea bietelor noastre minți de oameni moderni…

Seara a trecut și eu mi-am băut ceaiul cu înghițituri mici ca să dureze cât mai mult posibil.

A venit noaptea și singurele care mai încălzeau atmosfera erau tonurile bordo ale pereților din jurul meu, cu reflexele lor sclipitoare.

Orele 23:00. Pentru prima dată în acea zi, am început să am îndoieli. Oare va veni?

Am reluat lectura cărții supraveghind cu coada ochiului intrarea în cafenea. Timpul se scurgea, măsurat de orologiul din lemn sculptat ce trona între oglinzi, în mijlocul stucaturilor colorate.

Ora 23:40. Nu mai reușeam să mă concentrez. Gândurile îmi zburau. Mă închipuiam urmând drumul evoluției mele interioare, învățând să am încredere în toate domeniile vieții, și-mi imaginam efectele pozitive asupra existenței mele. Ce urma să se întâmple cu viața mea profesională încă era o pagină albă; urma să scriu continuarea…

Mi-a revenit în minte o imagine: ziua în care Jeremy pianistul mă încurajase să urc pe scenă și să cânt. Pentru câteva minute, visul meu prinsese viață și mă simțisem nespus de fericită. Și dacă aș fi continuat în acea direcție? Sigur că, în muzică, drumul e suprapopulat, iar șansele mai mult decât puține…

„Mai bine să mori pe drum, căutând perfecțiunea, decât să nu începi deloc căutarea“, spunea Origene în cartea lui complicată.

La miezul nopții, am înțeles că n-o să-l mai revăd niciodată pe Oscar Firmin.

25

A doua zi m-am dus la altă cafenea, Abel, în strada Guynemer, unde îmi dăduse întâlnire Charles. Naufragiul prelungise perioada mea de probă, dar pentru a-l scuti de hârțogăraia specifică procedurii de concediere, îmi pregătisem demisia.

Am împins ușa vechiului bistrou lyonez și, intrând în salonul decorat cu lambriuri de lemn întunecat, am fost asaltată de ispititoarele arome ale unui sos de ciuperci. Charles era deja acolo, așezat pe un taburet la vechiul bar de zinc matifiat de trecerea anilor, îngropat într-un teanc de hârtii și cu o ceașcă mare de cafea aburindă în față.

A ridicat capul și, când m-a văzut, a sărit de pe scaun pentru a veni în întâmpinarea mea. Zâmbitor.

— Sybille!

Nu eram obișnuită cu asemenea efuziuni sentimentale. Doar dacă nu se datorau perspectivei de a scăpa de mine…

— Bună ziua, Charles.

— Luați loc. Doriți o cafea?

— Da.

În timp ce el dădea comanda, am scos din buzunar hârtia pe care-mi scrisesem demisia.

— Ce este asta?

— Demisia. Prefer să vă scutesc de grijile administrative.

A luat-o și a rupt-o în bucățele. Nu mai înțelegeam nimic.

— Sybille!

— Da, Charles?

— Sybille! M-ați salvat!

— Nu înțeleg.

— Îmi cer scuze, sincer…

— Explicați-mi, vă rog!

— Îmi cer scuze că v-am certat acum zece zile, reproșându-vă că ați pierdut întreaga zi renegociind contractele de asigurări. Sybille…

— Da?

— Sybille, firma de asigurări ne va plăti pentru un vapor nou, un vapor nou-nouț, Sybille! Un vapor nou! Incredibil…

— Ah…

— Chiar și expertul contabil a rămas mască. Mi-a spus că n-a văzut în viața lui un contract atât de avantajos. Unul care ne costa scump, dar care azi ne salvează. Nici nu mai am nevoie de Fondul de Investiții american!

— Să zicem că la vremea aceea eram excesiv de prevăzătoare. Azi n-aș mai fi chiar așa. Iată cum chiar și defectele prezintă unele avantaje…

Charles mi-a propus să rămân directoarea viitorului vas-restaurant, lucrând cu aceiași angajați. Nu schimbi o echipă câștigătoare, a mai adăugat el.

N-am putut să-mi rețin un zâmbet.

Am decis să mă mai gândesc. Noul vapor nu avea să fie livrat mai devreme de șase luni. Asta îmi lăsa timp să-mi încerc norocul în showbiz.

După ce lanțurile îndoielii și ale spaimei începuseră să cedeze, viața mi se părea plină de promisiuni, o aventură pe care de-abia așteptam s-o încep.

Continuarea o cunoașteți…

Oscar Firmin omisese să-mi dezvăluie remediul universal, cum îl numea el, dar îl găsisem singură. Oricare v-ar fi personalitatea, remediul… e iubirea. Iubiți-vă pe voi, iubiți-i pe cei din jur, iubiți viața și totul o să fie bine.

26

Como, 2 februarie 2018

Soarele strălucitor inunda terasa. În depărtare, lacul scânteia în toate nuanțele de albastru. Un vapor alb cu pânze aluneca în tăcere pe suprafața lui, purtat de o briză ușoară al cărei suflu delicat se simțea și pe terasă, impregnat de parfumul verde al pădurilor de pe dealurile din jur.

Sam stătea pe unul dintre fotoliile mari de răchită albă, privind panorama magnifică alături de Jeremy Flanagan. În fața lor, Blüthner-ul salvat din apă trona demn și mândru de când restauratorul îi dăduse strălucirea de altădată.

Sam organizase totul ca să-i facă o surpriză lui Sybille Shirdoon. Doar Julia, fata care avea grijă de ea, mai era la curent, iar instrumentul tocmai fusese livrat în cel mai mare secret și într-o liniște demnă de o procesiune religioasă.

Doar că iată: doamna Shirdoon nu se simțea deloc bine de o săptămână întreagă. În acea zi rămăsese în pat, iar asistenta prefera să n-o deranjeze pentru moment.

— Spuneți-i doar că are un vizitator. Va decide singură…

Au fost refuzați.

Sam și Jeremy așteptară multă vreme.

Vorbeau cu voce scăzută, iar Jeremy își exprima îngrijorarea că Sybille n-o să-l recunoască după atâta timp. Doar avea optzeci și trei de ani. Apoi nu au mai avut despre ce să vorbească și rămaseră din nou tăcuți.

Sam se gândi din nou la povestea lui Sybille și la sfaturile Marelui Maestru în legătură cu fiecare tip de personalitate. Ce efect incredibil avuseseră acestea asupra femeii șterse și timorate care își făcuse apoi o carieră incredibilă pe scenă! Și-o imagina creând și conducând apoi acea fundație filantropică de renume mondial… Fenomenal!

Cât despre el, nu era sigur în ce tip de personalitate se putea încadra.

Ezita pe moment între 1, 4 și 6. Dificil de tranșat problema. Apoi își spuse că secretele evoluției fiecăreia dintre ele i se potriveau foarte bine. Atunci de ce să nu profite de toate?

De altfel, oare în final nu avea interesul să acceseze resursele tuturor personalităților? În funcție de context, îi putea folosi să fie perfecționist ca tipul 1, de ajutor ca tipul 2, eficace precum tipul 3, să știe să-și sublimeze suferința ca tipul 4, să dea dovadă de precizia și logica tipului 5, de prevederea specifică tipului 6, de optimismul tipului 7, de arta de a controla lucrurile ca în cazul tipului 8 și de a avea calmul tipului 9.

Lângă el, Jeremy se ridică brusc și făcu câțiva pași pe terasă. Apoi merse să se așeze la pian, cu fața spre lac. Liniștea locului era întreruptă doar de rarele țipete al păsărilor, în depărtare. Apoi amuțiră și ele, ca și cum, la rândul lor, ar fi așteptat ceva.

Sam își ținu respirația.

Jeremy puse mâinile pe claviatură… și începu să cânte.

Notele sunau cât se poate de pur, cele înalte cristalin, cele grave cu o profunzime subtilă și dulce, aproape rotundă. Piesa era atât de emoționantă, atât de mișcătoare, că Sam bănui că era vorba despre cântecul pe care Jeremy i-l dedicase lui Sybille.

După o vreme, Sam întoarse capul. Sybille Shirdoon era acolo, în cadrul ușii, îmbrăcată într-o rochie lungă, fluidă, de culoarea fildeșului. Femeia se îndreptă spre Jeremy care, cu fața spre lac, se afla cu spatele la ea. Sybille plângea. Odată ajunsă lângă el, îi puse ușor mâna pe umăr.

Bărbatul întoarse capul spre ea, continuând să cânte. Privirile li se întâlniră. Sam o auzi murmurând:

— Mersi, Jeremy. Mersi pentru tot.

* * *

Două luni mai târziu, Sam era în Catalonia pentru sărbătoarea din San Jordi. Află despre moartea acelei mari doamne, de la televiziunea spaniolă.

În ciuda faptului că se aștepta, tristețea căzu asupra lui ca un văl greu, care împăienjenește privirea și apasă pe umeri.

Citi ziarele străine pe Internet: informația făcuse deja înconjurul lumii.

Câteva ore mai târziu, primi un telefon de la Joël Jobé, bărbatul care restaurase pianul.

— Am aflat trista veste, zise acesta. Dintr-odată mi-am amintit că trebuia să vă sun. Când am demontat Blüthner-ul în urmă cu trei luni, am descoperit un caiet scris de mână. Era ascuns sub placa de rezonanță; bine ascuns, de altfel. L-am pus deoparte, gândindu-mă să vă sun, apoi am fost chemat în Elveția și am uitat de el.

— Puteți să mi-l trimiteți?

— Sigur că da.

— În acest moment, sunt în Barcelona. Vă trimit adresa hotelului prin SMS.

Sam era fericit la ideea că va recupera manuscrisul, putându-l adăuga la notițele zilnice ale lui Sybille Shirdoon, în care aceasta își mărturisise stările de spirit și sentimentele încercate în timpul schimbărilor ei de personalitate.

* * *

Lyon, 4 mai 2018

Sam frunzărea niște reviste în sala de așteptare a notarului care îl succedase pe cel al lui Oscar Firmin. În majoritatea erau publicate articole despre moartea lui Sybille Shirdoon, dar cel care dăduse lovitura fusese el, fără să vrea: cei de la redacție amânaseră publicarea reportajului său… până în ajunul morții cântăreței. Newsweek era singura care vorbea despre asta. Vânzările explodaseră.

— Domnul Brennan.

— Eu sunt, zise Sam.

— Maestrul Varin vă așteaptă. Vă rog să mă urmați, domnule.

Sam se ridică și se luă după secretară, amuzat, ca de fiecare dată, de solemnitatea relațiilor în Franța.

Intrară pe un culoar unde era parchet pe jos, stucatură din lemn alb și tavan înalt, bogat ornamentat — clasă, nu glumă. Secretara însăși purta un taior șic și pantofi cu toc înalt.

Sam aproape că regretă că-și păstrase bascheții în picioare.

— Bună ziua, domnule, spuse notarul, ridicându-se în întâmpinarea lui.

— Bună ziua, maestre, zise Sam întinzându-i cartea de vizită, amuzat să numească pe cineva în felul acesta pentru prima dată în viața lui.

— Bună ziua, se auzi și vocea subțirică a unei tinere care așeza niște cărți în bibliotecă.

— Se spune „Bună ziua, domnule!“, îi atrase atenția notarul destul de tăios.

— Bună, răspunse Sam.

— O stagiară, zise notarul, făcând cu mâna un mic gest condescendent.

Se așezară și Sam începu, intrând direct în subiect.

— Asistenta mea v-a sunat.

— Exact.

— Știți deci că fac cercetări despre o persoană decedată acum aproape cincizeci de ani, client al cabinetului dumneavoastră.

— Oscar Firmin, client al predecesorului meu, maestrul Jacquet, de fapt, zise el, bătând cu degetele într-un dosar destul de subțire de pe birou.

— Atunci știți că sunt în căutarea descendenților domnului Firmin.

— Nu există niciun descendent, spuse notarul, deschizând mapa. Am verificat: niciun moștenitor. De altfel, moștenirea a revenit statului.

În acel moment, secretara intră din nou în birou.

— Puteți veni un moment, maestre? Doamna Girard este la recepție…

— Ah… da, vin imediat.

Și se întoarse spre oaspete.

— Vă rog să mă scuzați un moment.

Și dispăru pe culoar.

Sam se întoarse spre tânără.

— Lucrezi deja, la vârsta asta?

— Nu, am doar paisprezece ani, fac doar practică.

— Vrei să devii notar.

— Mda… în realitate, nu. De fapt, detest toate astea!

— Ce nu-ți place? Meseria ori persoana la care faci practică?

Se auziră pași pe culoar. Notarul intră în birou.

— Oscar Firmin a lăsat vreun testament?

— Nu am dreptul să vă spun așa ceva, știți bine.

— Dar s-a întâmplat acum cincizeci de ani și, neavând niciun moștenitor…

— Așa este. Dar legea e lege.

— Nu vreau să descopăr chestii confidențiale, financiare. Vreau doar să aflu dacă a lăsat anumite instrucțiuni, mesaje…

Notarul oftă.

— O să vă spun doar că a lăsat o scrisoare al cărei destinatar nu a fost niciodată găsit.

— Cine era acest destinatar?

— Nici asta nu pot să vă spun.

— Doar numele…

— Nu.

— Nu vă costă nimic, nu facem niciun rău nimănui…

— Nu am dreptul să vi-l comunic.

— Și ce riscați? Nu mai are niciun descendent…

— Nu insistați, vă rog, mai spuse el pe un ton sec, ridicându-se. Vă conduc, mai am o întâlnire, sunt așteptat.

Sam îl urmă, maimuțărindu-i mimica. Tânăra pufni în râs. Sam îi făcu cu ochiul; notarul îl fulgeră cu privirea.

Odată ajuns în stradă, intră înciudat în cafeneaua de peste drum și comandă o bere Budweiser. Se instală pe terasă și începu să-și citească lunga listă de e-mailuri pe mobil. I se părea că în fiecare zi primește tot mai multe. În flux continuu.

Bău o gură de bere, își trase sufletul, apoi se apucă să scrie răspunsurile.

— Țineți!

Un plic aruncat pe masă.

Ridică privirea spre tânăra stagiară.

— O să ai necazuri, îi spuse el.

— Mă doare undeva, în seara asta termin. Și sigur nu mă va mai vedea curând!

Sam zâmbi.

— Mulțumesc, mulțumesc mult. Succes în continuare!

Ea îi făcu cu ochiul și se îndepărtă în grabă.

Sam făcu ochii mari văzând numele scris pe plic:

Sybille Blüthner

Nu putu să nu zâmbească și mai luă o gură de bere.

Tânăra Sybille Shirdoon fusese atât de circumspectă, încât îi dăduse lui Oscar Firmin un nume fals pe care nu-l căutase prea departe.

Plicul era sigilat cu grijă, așa că îi făcu semn unui chelner și ceru un

cuțit pentru a-l deschide corect.

Desfăcu hârtia împăturită în patru, cu inima în gât.

O scrisoare, datată 13 iulie 1964. Scrisă în urmă cu mai bine de cincizeci de ani.

O citi, apoi o așeză în fața lui pe măsuța cafenelei, cu blat de marmură albă.

Oscar Firmin îi spunea lui Sybille că-i scrisese în van, scrisoarea se întorsese cu mențiunea: „Destinatar necunoscut la această adresă". Atunci se resemnase să-i redacteze un legat testamentar, în speranța că notarul va ști s-o găsească.

Și în acel legat testamentar… își dădea acordul pentru publicarea notițelor lui Sybille…

Sam inspiră profund.

Cu o lună mai devreme… Sybille ar fi fost fericită să afle.

Încă o gură de bere.

Știa ce are de făcut.

* * *

Două luni mai târziu, Sam stătea sub soarele strălucitor din Aix-en-Provence ca să relateze despre Festivalul de Artă Lirică. Se pregătea pentru interviul cu un dirijor neamț, în sala Teatrului Archevêché, când telefonul începu să-i vibreze.

Era Philippe Robinet, directorul editurii Calmann-Lévy.

— Bună, Philippe!

— Ce mai faci, Sam?

— Sub soarele din Provence, înconjurat de artiști, de pietre vechi, de muzică. Se putea și mai rău. Mă gândeam la tine în dimineața asta, întrebându-mă care va fi data publicării.

— A priori, sperăm că 17 octombrie.

— Mi se pare foarte bine.

— Spune-mi, Sam, te-ai gândit la un titlu? Nu e niciunul pe coperta caietului lui Sybille Shirdoon.

Un titlu. Nu, Sam nu se gândise.

Să vedem…

Deodată, îi veni o idee, așa, ca din senin, ca și cum Sybille i l-ar fi șoptit la ureche.

Zâmbi și inspiră adânc.

— Îți promit libertatea.

Table of Contents

Cover Page
libertatea1
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26